

يورگن توروالٲ
وهرگيراني: شهريف فهلاح

منتدي اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

منتدي اقرأ الثقافي

للكتب (كوردي - عربي - فارسي)

www.iqra.ahlamontada.com

رگهري شپت

لتحميل أنواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

برای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

بۆدابه زانندی جوهرها کتیب: سهردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للکتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

رۆمان

نەشتە گەری شەیت

بلاؤکراوهی خانہی چاپ و بلاؤکردنہوہی چوارچرا

زنجیرہی ۱۰۵

ناونیشان / سلیمانی - سہرہتای شہ قاسی مہولہوی - بہرامبہر پالاس

مؤبایل ناسیا ۰۷۷۰۱۵۷۵۰۶۷ - سانا ۰۷۵۰۱۱۲۸۲۸۸

Email: chrachra۱۰۵@yahoo.com

http://www.facebook.com/chwarchra.chapxanai?ref=tn_tnmn

<http://www.facebook.com/KtebxanaiChwarchera?ref=hl>

نرخہی چوارہزار دینارہ

نەشتەگەری شەیت

یورگن توروالت

و بۆ فارسی: زەبیحوڵلا مەنسوری

و بۆ کوردی: شەریف فەلاح

پیناسی کتیب

تاری کتیب: نه شته رگه ری شیت

بابهت: رومان

و بۇ فارسی: زه بیحوللا مهنسوری

و بۇ کوردی: شریف فلاح

نوسینی: یورگن توروالت

شویلی چاپ: چوارچرا

تیراژ: (۱۰۰۰) دانه

لهبه ریوه به رایده تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان ژماره ی سپاردلی (۱۹۳۱) ۲۰۱۳

راوه.

به‌زایی

کتیبتیک که نیتسا بز خویندنهوه لمبر دست دایه، له نویسنی پیاویتیکی نه‌لمانییه به‌مناری "یورگن توروالت" که سالی ۱۹۱۶ی زایینی له همریمی "راین" که نه‌مژکه به‌شیکه له همریمی نه‌لمانیای رۆژناوا له‌دایک بووه و دواي خویندنی سهره‌تایی بواری پزیشکی هه‌لبارد و له ولاتانی نه‌لمانیا، فهرنسا و بریتانیا رشته‌ی پزیشکی درتزه پیتدا، به‌لام پیشه‌ی پزیشکی وه‌ک کار هه‌لنه‌بژارد.

یورگن توروالت سالی ۱۹۳۹ی زایینی که نه‌لمانیا هیرشی کرده سهر هه‌نگاریا و شمیری دوه‌می جیهانی دهستی پیکرد، رۆیشه ناو هیزی ده‌ریایی نه‌لمانیاه و بیره‌وه‌رییه‌کانی خۆی و رووداری شه‌رد ژیرده‌ریاییه‌کانی بز رۆژنامه‌کانی نه‌لمانیا ده‌نویسی.

دواي نه‌وه‌ی شه‌ری دوه‌می جیهانی کۆتایی پیتها و "یورگن توروالت" ده‌ورانی سهر‌بازی کۆتایی پیتینا، دهستی کرد به‌ نویسن و له سهره‌تادا بیره‌وه‌رییه‌کانی خۆی له‌باری شه‌ری دوه‌می جیهانی له‌چهند کتیبتیکدا بلاو کرده‌وه و دواتر بریاری دا ژیان و به‌سهرهاتی "زانبروخ" پزیشکی گه‌وره‌ی نه‌لمانی له‌م کتیبه‌دا که خویننه‌ران له‌گه‌لی ناشنا ده‌بن، بنوسیتته‌وه.

کاتیک یورگن توروالت سوور بوو له‌سهر شه‌وه‌ی به‌سهرهاتی "زانبروخ" له کتیبتیکدا بلاو بکاته‌وه، نمو نه‌شته‌رگه‌ره ناوداره کۆچی دوايی کردبوو، نه‌ویش ناچار بوو بز نویسنه‌وه‌ی ژیان و به‌سهرهاتی نمو پزیشکه په‌نا به‌ریتته به‌ر یاریده‌ده‌ره‌کانی و نمو نه‌خۆشخانانه‌ی که "زانبروخ" تییاندا کاری کردوه و به‌تایبه‌ت نه‌خۆشخانه‌ی "شاریتی" له به‌رلینی رۆژه‌لات.

یورگن توروالت نه‌یده‌ویست له‌م کۆمه‌له‌یه‌دا کتیبتیکی پزیشکی بنوسیتت، به‌لام له‌بهر شه‌وه‌ی کتیبه‌که‌ی به‌سهرهاتی نه‌شته‌رگه‌رتیکی گه‌وره‌یه، سروشتیه‌ که زانیاری زانستی پزیشکی ژینگه‌ناسی دینه‌نیواخن و پیکهاته‌ی کتیبه‌که‌وه و خویننه‌ر سوود له‌و زانیاریانه‌ش وه‌رده‌گریت.

قاره‌مانی سهره‌کیی نه‌م کتیبه، یانی "زانبروخ" له کۆتاییه‌کانی ته‌مه‌نیدا تووشی شیتی ده‌وره‌ی و فه‌رامۆشی بوو و نه‌م گرفته له‌ سالانی کۆتایی ته‌مه‌ندا به‌رۆکی هه‌ندئ له‌ پیاوان و ژنان ده‌گریت و ناسایی ترینیان فه‌رامۆشی قۆناغی پیرییه که به‌شیک له‌ به‌سالآچوان تووشی ده‌بن و ته‌نانه‌ت نه‌و گرفته ناساییه بز که‌سانی ده‌ورووبه‌ریش به‌ده‌ر له‌ مه‌ترسی نه‌، چونکه له‌وانه‌یه ژن یان پیاویتیکی به‌سالآچوو واده و به‌لینیه‌ک که به‌ خه‌لکی داوه له‌بیری به‌جیت و تووشی سه‌رلیشتیوان و مه‌ترسیان بکات.

نه‌زموون ده‌رجه‌ستوهه نمو که‌سانه‌ی که هه‌تا کۆتایی ته‌مه‌نیان هه‌موو خانه‌کانی می‌شکیان

به کار بهیتن، تووشی فهرامۆشیی قۆناغی پیری نابن و مامۆستایانی زانستگا لهو دهسته کهسانه، له بهر نهوهی له قۆناغی بهسه لاجوویدا چهشنی دهورانی لاوتیهتی له بیرهوه رسی خۆیان که لگ وهرده گرن، تووشی فهرامۆشیی قۆناغی پیری نابن.

"زانبروخ" له بهر نهوهی پیاویکی بیرمهند بوو و چهشنی بیرمهندانی دیکه، له قۆناغی پیریدا کتیبی دهخۆتندهوه و نهیده هیتت بیر و نه ندیشهی کورت بیئی، له ههولتی نهوه دا بوو تووشی فهرامۆشی نه بیئت که بییته هۆی شیتیی قۆناغی پیری، به لام دۆخی رۆحیی "زانبروخ" دیاردهیه کی دهگهن بوو و پیاویکی وه کوو نهو نه دههوا له کۆتایی ته مه نیدا تووشی شیتیی و فهرامۆشیی قۆناغی پیری بیئت و به هۆی نهو شیتیییه وه، نیستا نه م کاره ساته له م کتیبه دا بهوتینه وه.

یورگن توروالت نووسه ری نه م لیکنۆلینه وه یه نیستا پیاویکی شه ست و نو ساله یه و له هه ریمی "باویر" هه لکه وتوو له نه لمانیای رۆژنارا ده ژی و خێزانداره و خاوه ن کچ و کوپتیکی گه مبه که هه ر دوویان خێزاندارن.

زه بیحولا مه نسووری

پیرست

- ۹..... به شیک له کاره گرنهگه کانی نهشته رگه رتک
- ۱۵..... دهستیه وردان له لکه دهروونییه کان.....
- ۲۳..... چند وشه دیک له باره ی هیلانه ی هه لئوه
- ۲۹..... سور هه لگه پانی جهسته
- ۳۹..... شانزگه ره که چی به سهر هات؟
- ۴۹..... پیکه پینانی کۆنگره یه ک بۆ توژیینه وه
- ۵۳..... مه سه له ی دهسته وانه که
- ۵۷..... چاره سه ری دوو نه خۆشی به شیلانی مۆخ
- ۶۷..... گله و گازنده ی زانبروخ له پزیشکانی ئەلمانیا.....
- ۷۱..... وه بیر هیلانه وه ی یه که م وانه ی شیکاری
- ۷۵..... نوستا تینگه یشت که نه خۆشه که ی کوشتوه
- ۷۸..... بۆ تیمار کردنی زانبروخ
- ۸۱..... دوو رووداو له زمانی پزیشکیکی ئیرانییه وه
- ۸۳..... ترسی نهشته رگه ری بلیمه ت له نه خۆشیی زکه په قه (کوزان)
- ۸۹..... زانبروخ نه یه ده هیشته له باره یه وه ته بلیغ و پرویاگه نده بکری
- ۹۱..... نهشته رگه ری بۆ بنه پر کردنی ریشه کانی شیره لهجه
- ۹۹..... داهینانی شیلانی دلی بی جووله
- ۱۰۵..... زانبروخ له لایهن سه رکه و تووی بێرلینه وه پشتیوانی لیکرا.....
- ۱۰۹..... تۆمه تیک که نه سه ریکاییه کان له "زانبروخ" یان دا.....
- ۱۱۴..... میتشکی نه خۆشی وه کوو کیک پارچه پارچه کرده وه
- ۱۱۸..... پیاوێک که به کاروباری نه وه که سانه ی که نهشته رگه ری یان بۆ کرابوو راده گه یشت
- ۱۲۲..... مه سه له ی خانه نشین کردنی زانبروخ
- ۱۳۴..... به ره هجامی په له ی رۆژنامه نووسیکی فه ره نسسی.....
- ۱۴۱..... زانبروخ بۆ بژیوی ژبانی تووشی چه ره سه ری بوو.....
- ۱۴۵..... شتوازی نوستا بۆ په ی بردن به نه خۆشیی سفلیس.....

- ۱۴۹....."شترخان برك" كه قسمتی گیانی هیتلری کرد
- ۱۵۳.....کارکردنی زانبروخ له پڑستی یاریده‌دردا
- ۱۵۹.....پیاویکی هه‌لاتوو که هاته ناو ژیانی "زانبروخ" هوه
- ۱۶۶.....دهست پتکردنی نهمشترگمیری له مان
- ۱۶۹.....دوو خولی نهمشترگمیری له مان
- ۱۷۸.....نهمشترگمیری نه‌خوژیی (هیپوژتالاموس) له مالموه
- ۱۸۴.....رئیره‌سی سه‌ده‌مین سالی له‌دایله‌ک هه‌ونی نهمشترگمیریکی گه‌وره
- ۱۹۳.....سه‌ده‌ر بۆ مۆنیخ
- ۱۹۷.....دوایین نه‌خوژی زانبروخ
- ۲۰۱.....مهرگی زانبروخ

به ششک له کاره گرنه گوانی نه شته رگريک

له ولاتی نلمانيا، له رابردووه نمو کهسهی که بهربرسایه تیبی کاروباری مالیی کولتیرتیکی پزیشکی له نسته بوو، بهناوی راویژکار ناوی لن دهبرا و دواي شهري دووه می جیهانی که نلمانيا به دوو ولاتی نلمانیای رژهه لات و رژهه لات دابهش بوو، پیشه و پؤستی راویژکاری کولیزی پزیشکی و نهشته رگريش له نلمانيا وه لا نرا.

سهره پرای نهوی که له نلمانیای رژهه لات زانستگاکان ره کورو پیشرو سهره خؤ نه بوون و هه موان له ژیر رکینی حکومتی نلمانیای رژهه لاتدا بوون، له هه کولیزیکی پزیشکی و نهشته رگريدا (راویژکاریک) به کاروباری مالیی کولیزه که راده گه پشیت.

ریکه وتی بازدهیه می مانگی مهی سالی ۱۹۴۸ی زاینسی راویژکاریکی کولیزی پزیشکی و نهشته رگريی (هال) له شاری بهرلین چوه ژووری لیپرسراوی تهندروستیه وه.

لهو کاته دا هیشتا حکومتی نلمانیای رژهه لات به شتوهی فهرمی دانه مه زرابوو و شاری بهرلین له لایهن چوار ولاتی یه کیه تیبی سؤقیهت، نه مریکا، بریتانیا و فهره نساوه بهرپتوه ده چوو و بهرنامه و بیره ویکي تایسه تی هه بوو، به لام بهرلینی رژهه لات که نه مرژکه وه ک پایته ختی نلمانیای رژهه لات دپته نه ژمار، وه ک پایته ختی نافهرمی نلمانیای رژهه لات داده نرا.

له نلمانيا، هه ره له میژوه وا باو بووه نهو پزیشک و نهشته رگريانهی که بؤ نه خوشخانه گشتیه کان هه لده بژیردران، له لایهن دایره ی تهندروستیه وه ده ستیشان ده کران و راویژکارانی کولیزه پزیشکیه کان و نهشته رگريش له هه لپژاردنی پزیشک و دکتریانی نه خوشخانه گشتیه کان (نهو نه خوشخانانهی که به بودجه ی دولهت یان شاره وانی بهرپتوه ده چوون) رۆلیان هه بوو، لهو رژهه دا دکتور هال چوه ژووری لیپرسراوی تهندروستی نلمانیای رژهه لاتسه وه تا له بهاری هه لپژاردنی نهشته رگريکه وه پتکه وه گفتوگو بکن.

دواي نهوی که دکتور هال چوه ژووری لیپرسراوی تهندروستیه وه و دانیشیت، وتی هاتوم هه تا له پیوندی له گه ل یاریده درتکی تازه که ده بی له نه خوشخانه ی شاریتی دابه زریت و کار

بكا له گه لٽان قسه بگم.

سهرپرستی تندرستی وهلامی دایه وه منیش بیستومه که ده بی دکتور "ولفرید" لهو نه خوشخانهیه کار بکات. دکتور هال گوتی: ناخو ده زانن که دکتور ویلفرید نه ندایمی چیزیی نازی بووه؟ سهرپرستی تندرستی وهلامی دایه وه له م مهسه لهیه ناگادارم، به لام پرؤفیسور زانبروخ نهوی وه کوو یاریده ده ری خوئی ده ست نیشان کردووه.

دکتور هال گنج بوو و به باشی "زانبروخ" ی نه دهناسی، هر بویه رایگه یاند ناخو هر له بهر نهوهی که "زانبروخ" نهوی وه کوو یاریده ده ری خوئی هه لټزاردووه ده بی هه موو یاسا و ریوشوتنه کان بھرینه ژیر پی؟ ناخو بیر له وه ناگه یه وه که نه گهر نټوه بهو ده ست نیشان کردنه رازی بن، له سهر وه له باره ی نه م مهسه له وه چ ده لټن؟

سهرپرستی تندرستی وهلامی دایه وه خودی (تؤلبریخت) به هوئی که مییی پزیشک به کار کردنی دکتور ویلفرید له ژیر ده ستی زانبروخ رازی بووه.

دکتور هال کاتی له وه گه یشت که پیشنیاری دکتور زانبروخ بؤ نهوهی که دکتور ویلفرید، له پؤستی یاریده ده ردا له گه لی کار بکات، له لایه ن لټپر سراوانی بالآوه هاو ده نگیی له گه ل کراوه، نیدی دژایه تیی نه کرد و هه ستا و له ژووره که وه ده رکه وت.

پرؤفیسور (فردیناند - زانبروخ) لهو ریگه وته دا پیساتیکی ته مهن ۷۲ سال و له نه لمانیای روزه هلات ده ژیا که هه تا ماوه یه کی زور له لایه ن زور به ی پزیشکانی نه لمانیا وه نټیره یی پیته ده را، به لام نهو له هه مبه ر دټراندا هټنده بهرجه سته بوو که پزیشکانی دی بهر به ره نهو نټیره یی به یان فه رامؤش کرد و به پیچه وانوه ریژ و حورمه تیکی زوریان بؤ زانبروخ داده نا. که سانتیک هه ن که هټنده سهرکه وتن و چالاکیی سهر نجر اکیشیان هه یه و بریسکانه وه یان خه لکانی ده ورو به سه رسام ده کات و ره قیبه کان دټنټه سهر نهو باوه رده ی که سور و لټه بهو رووناکییه دا هه لټسون هه تا نهوهی وه کوو خوئیانیان لی بیټ و رووناکییان له ناو به یت.

به لام "زانبروخ" له ناو پزیشکانی نه لمانیا و نه وروویا، به چه شنتیک بهرجه سته و دیار بوو، که س بیری له وه نه ده کرده وه قور و چلپاویدا پیدا بپرژټنی، چونکه ده یزانی بهو کاره خوئی خراپ و به دناو ده بیټ و به لگه ی سووکیی خوئی ده داته ده ستی خه لکه وه.

به لام هټشتا له ناو کومه له ی پزیشکانی نه لمانیا، هه بوون که سانتیک که دوا ی نهوهی "زانبروخ" پیټی نایه قوناغی پیره وه، یانی قوناغی دوا ی شه ست سالی، له ناخی دلوه هیوایان نه خواست که

رۆژئیک دادیت دەستەکانی "زانبروخ" تووشی لەرزین دەبن و ئیدی لەوه و بەدوا ناتوانی نەشتەری
پزیشکی بەدەستەوه بگرت و لە ژووری نەشتەرگەریدا خۆی بنوێتی.

بەلام سالانی دواى تەمەنى شەست سالیی "زانبروخ" تێپەڕین و هیچ ناسەوارتیکی و دکوو
لەرزین لە دەستەکانی ئەو نەشتەرگەرە بلیمەتە نەهاتنە دەرنەگەوتن. دواى ئەوەی کە لە ئالمانیایا
نازییەکان دەسلەتیان بەدەستەوه گرت، هیتلەر ویستی زانبروخ بەریتە ناو حیزبی نازییەوه، لەبەر
ئەوی پێگەى هێندە بەرز و دیار بوو کە ئەگەر رۆیشتبایەتە ناو حیزبی نازییەوه، وەکوو
پێگەیهکی قورس و قایم دەهاتە ئەژمار، بەلام "زانبروخ" نامادە نەبوو بچیتە ناو حیزبی
نازییەوه. "زانبروخ" لەناو کۆمەلگادا هێندە خاوەنى ریز و حورمەت بوو کە کاتیک نازییەکان
کەمتەرخەمیی ئەویان لە هەمبەر حیزبەکیان دیت، پێچەوانەى ئەو کردەوانەى کە لەگەڵ کەسانی
دیكە دەیان کرد، بپاریان ئەدا نازار و ئەزەتی بەن.

هەلکەوتەیی و ناواری پزیشکی نەشتەرگەر، پێوەندی بە رێۆی ئەو نەشتەرگەرییانەوه نیە
کە نەخامی داوه، بەلکوو بەدەوه بەستراوەتەوه کە لە پیشەى نەشتەرگەریدا چە داھێنانگەلینکی
خولقاندوو و چ بیروکەیهکی تازەى هێناوەتە ئاراوه، "زانبروخ" هێندە ریکاری تازەى لە پیشەى
نەشتەرگەریدا داھێنا کە تەنیا یەك لەوانە بەس بوو کە ناوبراو بەناویانگ بکات و ناوی بۆ
هەمیشە بچیتەوه. یەكەم کەس کە لە سەدەى نێمەدا نەشتەری پزیشکی لەناو دلی مرۆفە خستە
گەر، "زانبروخ" بوو کە بە سەرکەوتنەوه نەشتەرگەری دلی نەخام دا و بۆ ئەوەى لە کاتی
نەشتەرگەریدا خۆین بگاتە جەستەى نەخۆشەکە لە دلی دەسکرد کەلکی وەرگرت.

دلی دەسکردی "زانبروخ" کە یەكێک لە داھێنانەکانی خۆیەتى، وەکوو دلی دەسکردەکانی
ئەمرۆ کەمەل و بێکەمایەسى نەبوو، بەلام سەرەرای ئەوەش بەباشی خۆینی دەگەیانده لەشى
نەخۆش و هەر نەخۆشێک کە نەشتەرگەری دلی بۆ بکری و چاک بیتەوه و درێژە بە ژیان بەدات
قەرزدارى "زانبروخ"ە، چونکە ئەو بوو رینگای بۆ نەشتەرگەر لە دلدا کردەوه. بەرلە "زانبروخ"
ئۆلەر گەدە (برینی گەدە)یان بە نەشتەری پزیشکی چارەسەر دەکرد و ئەو پزیشکە بلیمەتە بۆ
یەكەم جار، بۆ تیماری ئۆلەر گەدە، تراو (مایعی ساردی بەکار هینا و لە رینگای بۆزییەکی دوو
سەرۆه، نەختی ئەلکول کە رێۆی ساردیەکەى بیست پلەى ژێر سیفر بوو کردیە ناو گەدەى
نەخۆشەوه، بە چەشتیک کە لەگەڵ برینی گەدا وێک بکەون و دووبارە لە بۆزیی دووئەسەر هینایە
دەرۆه و دواى ئەوەى کە لە ماوهى چەند رۆژدا و بۆ چەندین جار ئەو کارە دووبات دەبۆوه و برینی
گەدەى نەخۆش لە پەنای ئەلکولدا دەمایەوه، برینکە لەناو دەچوو و نەخۆش لە نەشتەرگەری بۆ

دەرمانی برینی گهده رزگارۍ دهبوو.

"زائربروخ" یه کم نهمشترگه ره بیری لهوه کردهوه که وینه لهناو گهده ههلبگریت، بهلام نهک له ریځگای تیشکی نادیارهوه، بهلکوو به کامهرایهکی بچوکی وینهگری کهله ریځگای سورتنچک (مری) بیهوه دهینارده ناو گهده و شوو کامهرایه به شیوهی راستهوخو و له تزیکهوه وینهی ناو گهدهی ههلهگرت. پیتش له "زائربروخ" نهخوشی شتیرهغهی سورتنچک (بۆری قورگ) به دهرمان بوو و دهبوو هۆی هیلاک و مردنی نهخوش.

بهلام "زائربروخ" نهغامدانی نهشتهرگهری سورتنچکی داهینا و شوو بهشهی سورتنچک یان قورگ که تووشی شتیرهغه ببوو، بری و فری دا و دواي نهوهی که گرفتیک نهیهته ناراه، شوو دوو بهشه برادهی پتکهوه پیوهند دا. نهمرۆکمش پزیشکان که متر نهشتهرگهری بۆ بۆری قورگ دهگمن، به چهشتیک هیشتا شتیرهغه نهخوشیهکی چارهسهرنه کراوه و هۆکاری نهخوشیهکهش، نهجوینی خۆراک و قوت دانی خواردنی تیو و بۆ وینه نانی بریشتهیه و زائربروخ دهیگوت سهرهپای نهوهی که نانی بریشته (توست) لهباری تهندروستی کۆونهندامه ههرسهوه له نانی ههویر باشتره، من پیم باشتره نانی ههویر بجزم ههتا تووشی شتیرهغه قورگ نهیم. یهکینکی دیکه له شاکاره نهشتهرگهریهکانی "زائربروخ" نهوه بوو له شمیری یهکهمی جیهانیدا چهندن جار، دهست و لاتیك که به تهواوهتی لیک جیا کرابوونهوه پتکهوهی پیوهند دان، بۆ وینه نهشتهرگهری بۆ سهربازتیک نهغام دا که دهست و لاقی به تهواوهتی لیک جیا بیوونهوه و ههتا کۆتایی تهمنی وهکوو مرۆقی ناسایی ژیا.

رۆژتیک که "زائربروخ" دهست و لاقی برادهی پتکهوه پیوهند دا، دوا و دهرمانی نهمرۆقی وهکوو دهرمانهکانی "نانتی بیووتیک" له گۆرپیدا نهبوون و ههروهها تهقل و دروونهوهکانی نیستا که لهناو برینهکهدا دهترتیهوه، نهبوون و "زائربروخ" دهست یان پای جیا بۆوهی به فریت و کشتهکی بهناو (کات گوت) کهله رهنۆلهی گیانلهبهرمان ساز دهرکان و جزۆتیک ژینی باریک که شوینی برینهکهی پی تهقل ددها و دواتر مهترسی تهشمنه و چلک کردنی برینهکه ههبوو. بهلام کاری نهشتهرگهری "زائربروخ" هینده ورد و خاوتن بوو و که هیچکات برین تووشی ناوسان و کیم کردن نهدهبوو. لهو سهردهمهدا پزیشکان، پیتش له نهغامدانی نهشتهرگهری له ترسی نالووده برون برینی نهخوش له ریځگای دستی خۆیانوه، بۆ ماوهی ۱۵ خولهکی بهردهوام ههر دوو دهستیان به ناو و سابوون و ناوی ناههک دهشوت که میکرۆبهکانی دهست لهناو بچن، له حالیکدا پزیشک نهمرۆ جووتیک دهستکینشی لاستیکی یان پلاستیکی گهرماهیری کراو و خاوتن لهدهست دهکات و

به دلتیاییموده لهووی که برینی نهخۆش به دهستهکانی نالووده ناکات، دهست دهکا به نهشتهرگری.

"زانبروخ" یه کهم پزیشکه کهله رنگای نهشتهرگری لهناو سیپهلاک، سیلی سیپهلاک که نهخۆشییهکی کوشنده بوو، چارهسری کرد و به نهشتهرگری، پل (لوب یا قاچ)ی له سیپهلاکی نهخۆش که بههۆی سیل (دهردهباریکه)وه بریندار ببوو، ههلهگرت و نهخۆشی سیلداری سیپهلاکی له مهرگ رزگار دهکرد.

دههیتانی تومۆز، بهرزهک (غده سرتانی) لهناو سیپهلاک یان جهرگ، لهلایهن "زانبروخ"هوه وهکوو نهشتهرگرییهکی ناسایی دههاته نهژمار و نهگهر متازتاز (یانی گواستنهوهی شانهی شیریههیمی له بهشیکه لهشوه بۆ بهشیکه دیکه که نهگهر نهو کاره نهکریت، لهو بهشهکهی دیکهشوه تومۆزی شیریههیمی سمرهلهدهات - و: ف) سهری ههلهدهابایه نهخۆشیک که لهناو سیپهلاک یان جهرگیدا تووشی تومۆز و بهرزهکیتک دهبوو، دهزمان دهکرا و له مهرگ رزگاری دهبوو.

داهینتری دههکیشانی تومۆزی شیریههجه له سیپهلاک و جهرگیش ههر زانبروخ بوو، ههرکهس له ههر گۆشهیهکی نهم جیهانه به نهشتهرگری تومۆزی شیریههجه یان سیپهلاکهوه گیانی رزگار بیتت، نهگهر تهمنی سروشتی تیپهر بکات و تووشی متازتاز (بجووک بوونهوهی شانهی شیریههجه) نهبیتت، بۆ بهدهستههینانهوهی لهشاغی قهرزداري "زانبروخ"ه. "زانبروخ" له نهشتهرگری پلاستیک، یانی جوانکاری کهسهکانیشدا داهینر بوو و شیوازیکی نووی بۆ جوان کردنی نهو کهسانهی که سهردانییان دهکرد، داهینا.

نهو دهیتوانی وهکوو پزیشکانی دیکهی بواری جوانکاری لووت، کووی، گۆنا و دموجاو بگۆزیتت، بهلام هونهری نهو نهشتهرگهره بلیمهته، لهوهدا بوو که به دهستیوهردان و دزه کردنه ناو تراوشتی تومۆزه دهروونییهکانییانهوه، بۆ ههمیشه جوانی رادهگرتن نموونهکهشی "مارلن دیریش" هونهرمندی شانۆکاری سینهمای نهلمانیاپه که نیستا له نهمریکا سهرقالتی چالاکی هونهریه و سهرهپای نهوهی که زیاتر له ههشت ساڵ تهمنیهتی، بهلام ههرکهسه بیبیتت پیتی وایه ژنیکی تهمن بیست و پینچ یان شمش سالانه و کس نازانی تهمنی گهیشته سی ساڵ، چ بگات به ژنیکی تهمن ههشتا ساڵ و نهو یهک لهو کهسانیه کهله رنگای نهشتهرگری "زانبروخ"خهوه جوانی و گههیتتی ههتا هتایی پتگهیشتهوه.

چهندنین ساڵ له مهرگی "زانبروخ" تیدههپهری و هیشتا هیچ پزیشکیکی جوانکاری پهیدا نهبووه لهم بهشهدا، یانی جوان کردنی خهلهک له رنگای دزه کردنه ناو تراوشتی تومۆزی ناوکییهوه

نهو کاره‌ی "زائبروخ" در یژه پی بدات. به بوئیرسه‌وه ده‌توانین بلیتین که له زۆریه‌ی لقه‌کانی نه‌شته‌رگری سه‌ده‌ی بیستم که نیستا چوار له‌سه‌ر پینجی گوزه‌راوه، (نهو ریکه‌وته نم به‌ره‌مه له‌سه‌ر "زائبروخ" نو سراوه و: ك) ناسه‌واری داهیتان و له هندیکیاندا بلیمه‌تیی "زائبروخ" به جوانی دیارن و چه‌ندین کهس له لیپرسراوانی نیوده‌ولته‌تی له‌لایهن "زائبروخ" وه نه‌شته‌رگریان بۆ کراوه که یه‌کیان "ستالین" بوو که پاش شه‌ری دووه‌می جیهانی "زائبروخ" سه‌فه‌ری یه‌کیه‌تیی سۆفیه‌تی کرد و نه‌شته‌رگری بۆ نه‌غلام دا، هر چه‌ند نیستاش دیار نیه که نه‌خۆشینه‌که‌ی چی بووه، چونکه هندیکی و توویانه بۆ نه‌شته‌رگری (به ریخۆله) ناپانندیسی ستالین سه‌فه‌ری یه‌کیه‌تیی سۆفیه‌تی کردوه و هندیکی دیکه‌شیان و توویانه که نه‌شته‌رگریه‌کی ناپانندیسی پیوستی به‌وه نه‌ده‌کرد که پزیشکیکی وه‌کوو "زائبروخ" ببه‌نه یه‌که‌تیی سۆفیه‌ت و له‌وی زۆر پزیشکی شاره‌زای لی بووه و ده‌یان‌توانی نه‌خۆشیی ناپانندیسی ستالین چاره‌سەر بکه‌ن و نه‌وانه ده‌لین "زائبروخ" یان بۆ نه‌شته‌رگری تومۆزیککی شیربه‌نجی ستالین بردۆته یه‌کیه‌تیی سۆفیه‌ت و خودی "زائبروخ" هه‌تا نه‌وکاته‌ی زیندوو بوو، نه‌یدرکاند که چه نه‌شته‌رگریه‌کی بۆ ستالین کردوه، چونکه به‌پیتی سوئیدی بوقرات، باوه‌ری و ابوو که پزیشک ده‌بی نه‌ینی و رازی نه‌خۆش بیاریزی.

"ئالفونس سیزده‌یه‌م" پاشای پیتشووی نیسپانیاش له‌لایهن "زائبروخ" وه نه‌شته‌رگری بۆ کراوه. به‌رله شه‌ری دووه‌می جیهانی باس له‌وه کرا که بۆ نه‌شته‌رگری "ره‌زا شای پاله‌وی" سه‌فه‌ری تاران بکات، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی که نه‌وکات له تاران که‌لویه‌لی نوئی پزیشکیی هاوچه‌رخ‌ی وه‌کوو به‌رلین نه‌بووه و هه‌روه‌ها گواستنه‌وه‌شی جۆریک نه‌بووه که له چه‌ند مانگدا جینه‌جی بکریت، "زائبروخ" داوای له شای نه‌وکاتی نیران کرد که برواته به‌رلین هه‌تا نه‌شته‌رگری بۆ بکات. به‌لام کاتیکی به‌ته‌ما بوو سه‌فه‌ری به‌رلین بکات، "هیتلر" هیرشی کرده سه‌ر لیته‌ستان (هه‌نگاریا) و شه‌ری دووه‌می جیهانی ده‌ستی پیکرد و نهو سه‌فه‌ره‌ش هه‌لۆه‌شایه‌وه.

و "تیرۆشید" و "سورنال"ن، که تومۆزی یه کهم له خوارهوهی مێشک جینگای گرتووه و تومۆزی دووهم، له گهردن و لهو شوێنهیه که زۆیی یان قۆقزی ژێر گهردن، یان به قهولی نهوڕوویایهکان "سینوی نادهم و حهوا" لهو شوێنهیه و سورنال دوو تومۆزه که ههر کامهیان لهسهر یه کێک له گورچيلهکان ههڵکهوتوون.

(زانستی شیکاری له جهستهی مرۆفدا ههڤده تومۆزی ناوکی شی کردۆتهوه که ناوهینانیان دهبیته هۆی درێژبوونهوی باسه که و: ف)، تراوشتی نهم سی تومۆزه له زۆریک له دیاردهکانی ژیانی مرۆییدا، واته له کاتی له دایک بوونهوه ههتا مردن کاریگهری ههیه و نهوانه ی که له سهرهتای نهم سهدهیهوه ههتا نهمرۆ، بۆ درێژهدان به ته مهنی ههر مرۆتیک توێژینهوه دهکهن یان مهیل و هۆگریمان بهوه ههیه که جوانیی سهردهمی گهنجیتی ههیشه بهیلتسهوه، چاویان برپوهته تراوشتی نهر سی تومۆزه ناوکییهی جهسته. کۆمهلتیک له دیاردهکانی ژیانی مرۆف راستهوخۆ پێوهندیان به تراوشتی نهر تومۆزانهوه ههیه و بهشیک دیکهش بۆ وینه بالا بهرز، کورته بالایی قهلهوی و کزی ناراستهوخۆ، پێوهندیان به تراوشتی نهر تومۆزانهوه ههیه و نهگهر تراوشتی بهجیی نهر تومۆزانه نهییت، بالای مرۆ ههڵنادات و هیندی له بیرمهندانیش پیربوونی خیرا به تراوشتی ههندی لهو تومۆزانه دهزانن.

ریکهوتی سێیهمی مانگی ژۆنهنی سالی ۱۹۴۸ی زایینی، "زانبروخ" وهکوو رۆژانی دی کاتژمێر ۷ی بهیانی له خهوهستا. وهک کاروباری رۆژانهی ریشی دهتاشی و حهمامی دهکرد و دواتر نانی بهیانی دهخوارد، ههیشه بهیانیان هیلکه و ته ماته و پهرداخیک قهوهی دهخوارد، خواردنی هیلکه له بهیانیاندا ههر له دهورانی منالییهوه له لای زانبروخ ببوه خوویهک، لهسهر نهوهی بنه ماله کهی دهستنگ برون له نهلمانیا، هیلکه یه کێک له ههرزاترین خواردنهکان بوو و چینی ههژار له نهلمانیا بهیانیان هیلکهیان دهخوارد. له رۆژانی دواي شهردا هیلکه له بهرلینی رۆژهلات که ژانبر و سهروینهری "زانبروخ" بوو جیره بهنی کرابوو و نهو پزیشکه مهزنه که نهیده توانی ناشتایهکی دیکه بخوات، ههر رۆژه و به هیلکهیهک قناعهتی دههینا، "زانبروخ" دواي خواردنی ناشتا بهرهو نهخۆشخانهی شاریتی کهوتهری ههتا کاره رۆژانهکانی دهست پێیکات و دهبا بهیانی ههمان رۆژ بۆ نهشته رگهری بۆ پیاویک بهناوی "هنریخ - گریف" بکات که کهسکی ته مهن ۳۹ سالان و شانۆکار بوو. هه موو بهیانییهک له نهخۆشخانهی شاریتی یاریده دهری له میژینهی "زانبروخ" رایده سپارد که ژووری نهشته رگهری ناماده بکهن و کاتیک "زانبروخ"

دههاته بهشی نهشتهرگریسه، هه موو شتیک بۆ نهشتهرگری ناماده سوو و نهو رۆژه بیتجگه له یاریده دهی پیشووی، یاریده دهی تازهی "زانبروخ" ییش هه رووک گوتمان بۆ دیاریکردنی ره خسه یان دهگرت، جزووری هه بوو. نهخۆشه که که له بهشی تهختایی میتشکی تومۆزیک دهههاتبوو، براهه ژووری نهشتهرگری که دهه بوو "زانبروخ" نهشتهرگری بۆ بکات، زانبروخ به یارمه تیی فه رمانبه رانی بهشی نهشتهرگری جلویه رگی تایبه تیی له بهر کرد و دهسته وانهی نهشتهرگری له دهست کرد و چوو ژووره که وه. له باس کردن له ژووری نهشتهرگری و نهو که سانهی که کاتی کار (نهویش نهشتهرگریسه کی ورد له ناو میتشک) له ناو ژووره که هه بوون و هه ر کامه یان نه رکیکیان له سه رشان بوو خۆ ده بوترین، چونکه نه مپۆ به په ره ساندنی ته له فزیۆن و به پیشاندانی دیوی نهشتهرگری بۆ بینه ران، هه موان ده زانن که له نهشتهرگریسه کی گه وره دا، ژووره که چۆنه و چ که سانیك تیییدا کار ده کهن. نهو رۆژه دواي نه وهی نهخۆشه که یان بیهۆش کرد، له حالیکدا دوو یاریده دهی پیشوو و تازهی له ملاو له ولای نهشتهرگری مه زنه وه راوه ستابوون، "زانبروخ" دهست به کار بوو. دهسته کانی نهو پیاوه ۷۲ ساله یه، له کاتی نهشتهرگریدا به چه شتیک خیرا ده جوولان و کاریان ده کرد که ده لئی ژهنیاریکی بیست ساله یه که به قامکه کانی سه رقائی ژهنینی چه نگه و تومۆزی خراب و له کارکه وتوو که له نیو میتشکی نهخۆشدا بوو له سه ر دهستی نهو نهشتهرگری گه وره یه له میتشک دههینرا و خرابه زه رفی زتله وه و دواي ماوه یه یاریده ده رانی "زانبروخ" که چاویان له شوینی نهشتهرگریسه که هه لته دهگرت، بینیان که نهشتهرکه ی "زانبروخ" له سه ر تومۆزی "هیپۆفیز" ییش که وته کار. نهو نهشتهرگریسه هیچ پتوه ندیسه کی به تومۆزی "هیپۆفیز" وه نه بوو و پزیشک نه ده بوو دهست لهو تومۆزه وهریدات.

سه ره پرای نه وهی که هه ر دوو یاریده دهی "زانبروخ" دیتیان که نهشتهرکه ی له سه ر تومۆزی هیپۆفیز که وته کار و دهست دان لهو تومۆره یان به پتویست نه ده زانی، به لام هیچ دهنگیان نه کرد و وه بیریان نه هینایه وه که نابی دهست لهو تومۆزه بدات. هه تا که سیک خویندکاری کۆلیژی پزیشکی نه بیته و قۆناعی خویندن و ههروه ها خولی راهیتانی نهشتهرگری له لای پزیشکیکی شاره زا تیه پ نه کات و دواتر نه بیته یاریده دهی پزیشکیکی گه وره، له وه ناگات که ریزی نهو که سانهی که له بهر دهستی نهشتهرگریکی مه زندا کار ده کهن، بۆ نهو نهشتهرگری له کاره زانستی و پزیشکیه کاندایا چهنده یه. پزیشکیکی نهشتهرگری له روانگهی قوتابی و یاریده ده رانیسه چه شنی خودا گه وره و توانایه و هیچکات به بیری خویندکار و ته نانهت یاریده ده ریشدا نایهت که ره خسه له پزیشک و مامۆستایه کی نهشتهرگری بگریته. هه ر بۆیه دوو یاریده دهی "زانبروخ" سه ره پرای نه وهی که

دیتیان نهشتهری پزیشک نه‌ده‌بوا به‌رهو تومۆری هیپۆفیز پروات و نازاری بدات، به‌لام ناگاداریسان نه‌کردوه و ره‌خنه‌یان لینه‌گرت، چونکه به‌شپوهی ره‌ها ده‌یان‌وانیه‌ توانایی، زانست و کرده‌ی زانبروخ و پتیان وابوو نهشته‌رگه‌ری له‌سه‌ر تومۆری هیپۆفیز له‌لایهن شه‌و مامۆستا بلیمه‌ته‌وه، پیوه‌ندیی به‌و پیویستییه‌وه همیه‌ که نه‌وان لی‌ی ناگادار نین.

نهشته‌رگه‌ریه‌که کۆتایی پتهات و بریاری دورینه‌وه‌ی برین له‌لایهن پزیشک‌هوه درا. خوخته‌ی پزیشکانی گه‌وره نه‌وه‌یه که پاش ته‌واو بوونی نهشته‌رگه‌ری له‌ دیوی کار دینه‌ ده‌روه و ده‌سته‌وانه‌ی نهشته‌رگه‌ری له‌ دست داده‌کهن و له‌ سه‌تلی زلی ده‌هاوین، چونکه پله‌ی و پتگی خۆیان له‌وه به‌ به‌رزتر ده‌زانن که دوا‌ی ته‌واو بوونی نهشته‌رگه‌ری له‌ ژوروه‌که خۆیان به‌ دورینه‌وه‌ی برینی نه‌خۆشه‌که‌وه سه‌رقال بکه‌ن و برینه‌که له‌لایهن یاریده‌ده‌ران و به‌ یارمه‌تی شه‌و که‌سانه‌ی که‌له ژوروی نهشته‌رگه‌ری جزوریان همیه‌ ته‌قه‌ل ده‌دریت، به‌لام "زانبروخ" دوا‌ی نهشته‌رگه‌ری ده‌سته‌جی شه‌و شوینه‌ی به‌جی نه‌ده‌هیتت و راده‌هسته‌ هتا برینه‌که به‌ برینپتچ داپۆشری و دوا‌ی شه‌وی که برینه‌که به‌سه‌را، هیتتا نه‌خۆشه‌که نه‌هاتبوه‌وه هۆش خۆی و کاتیک له‌ ژوروی نهشته‌رگه‌ری ده‌یانبرده ده‌شت، به‌ یاریده‌ده‌ره‌کانی گوت که بۆ به‌ هۆشه‌یتانه‌وه‌ی په‌له نه‌کهن.

نه‌خۆش چوار کاتۆمیر دوا‌ی هینانه‌ ده‌روه‌ی له‌ ژوروی نهشته‌رگه‌ری وه‌هۆش هاته‌وه به‌بی شه‌وی که هه‌ست به‌ ژانه‌سه‌ر بکات. شه‌و نهشته‌رگه‌ریه‌ی که "زانبروخ" نه‌نهامی دا له‌ میتشکی نه‌خۆشدا بوو و مروفتیش هم‌وو نیتش و ژانه‌کان له‌ رینگای میتشک‌هوه هه‌ست پتده‌کات و نه‌گه‌ر شتی وا روو بدات که مروفتیک به‌بی میتشک زیندوو بینی و وه‌کوو که‌سینکی ناسایی درتۆ به‌ ژیان بدات، هه‌ست به‌ هیچ ژانیک ناکات و نه‌مه‌ش بۆ خۆی یه‌کیک له‌ راستیه‌ سه‌رسووپه‌ینه‌ره‌کانه که نه‌گه‌رچی له‌ رینگای میتشک‌هوه هه‌ست به‌ ته‌واوی نازاره‌کان ده‌کات، به‌لام خودی میتشک، له‌سه‌ر شه‌و نهشته‌رگه‌ریانه‌ی که له‌سه‌ری ده‌کریت بی هه‌سته، یانی هه‌ست به‌ نازار ناکات و له‌به‌ر شه‌وی چه‌ق و ناوه‌ندی هۆش و تینگه‌پشتنه و هۆش و بی‌ی له‌ گشت خانه (سلول)ه‌کانی جه‌سته‌ی مرۆف زیاتره، هه‌رکه هه‌ستی به‌وه کرد که مه‌رگی مرۆف نزیکه، نیدی له‌ رینگای ده‌ماره هه‌ستیارکانه‌وه نازاره‌کانی برین و نه‌خۆشی به‌ مرۆف ناگه‌یه‌نی. چونکه ده‌زانن مه‌رگ نزیکه، نیدی پیویست به‌وه ناکات له‌ رینگای ژانه‌وه نازاری مرۆف بدات هه‌تا ناچاری بکات پیش به‌ مه‌رگ بگرت.

پیویستی هه‌ست به‌ نازار کردن له‌ جه‌سته، به‌هۆی میتشک‌هوه شه‌وه‌یه که مرۆف تینگات و هه‌ول بدات پیش به‌ مه‌رگ بگرت و شه‌وکاته‌ی که میتشک زانی مه‌رگی مرۆف نزیکه و کۆتایی ژیا‌نی حاشاه‌له‌نه‌گره، نیت بریار به‌ ده‌ماره هه‌ستیاره‌کانی جه‌سته نادات که له‌ جه‌سته‌دا هه‌ست به‌ ژان

بكریت و له خوله كه كانی پیش له مهرگ، هست گردن به هرچه شنه ژانیتك له ناو ده چیت و پزیشكان له پیشوودا بهم راستیه یان نه ده زانی و به پیچه وانوه پیمان و ابرو پیش له مهرگ مرؤه توشی ژانوی و توندترین نازاره كان ده بیت. به پای نه وان جه زره به و چیشتنی نازاری زور، ده بیتسه هژی نه وهی كه مرؤه خیرتر گیانی ده ریچیت، (جه زره بهی گیان كه نشت) كه له قسهی ناسایی و رۆژانهی خه لكدا جینگای گرتبوو، نه و زاراوه به كه پزیشكانی پیشوو خه لكیان فیر كردبوو.

له بهر نه وهی كه میتك، به هژی هیچ چه شنه نه شته رگه ریبه كه وه هست به ژان ناكات (هنریخ - گریف) دواي نه وهی كه وه هۆش هاته وه له میتكیدا، هستی به ژان نه كرد، بۆیه نه وه كه سهی كه نه شته رگه ری میسكی بۆ ده كرتت، نه گهر به شیکي دیکه له ماسولكه كانی جهسته شی نه شته زگه ری بۆ ده كرتت و دواي نه وهی كه وه هۆش هاته وه، ماسولكه كانیشی هست به نازار ده كهن، به لام دهستی كارامه و لیژانی "زائریروخ" به چه شنیتك ماسولكه كانی نه و شانۆگه ری پپیوو كه ناوبراو له ماسولكه كانیشیدا هستی به ژان نه ده كرد.

له هیچ كۆلیژیکي پزیشكیدا شیوازی به كارهی تانی نه شته ره له كاتی نه شته رگه رییدا فیری خویندكار ناكهن و ته نیا دواي نه وهی كه خویندكار، نه روا ته هۆلی تویكاری و جهسته ی مردوویه کی ده خه نه نیختیار هتا لیکي بكاته وه و به كه م نه زمونی نه شته رگه ری به ده ست بهینی، نه و كاته مامۆستا چۆنیه تیی به دهسته وه گرتنی نه شته ری پی فیر ده كات كه ماسولكه ی مردوویه ك، له گه ل ماسولكه ی كه سینکی زیندوو جیاوازی هیه و ده بی نه ختی زیاتر زهخت بخاته سهر كترده كه هتا ماسولكه ی مردووه كه بیچری.

له و كاته به دواوه هتا نه و رۆزه ی كه خویندكار، قۆناغی تویكاری له ش ده گوزهرینی و له ژیر چاوه دیری پزیشكی نه شته رگه ردا ده ست ده كات به راهینان و دواتر خۆی ده بیتسه نه شته رگه ر و سهر به خۆ درێزه به كار ده ات، ده بی بۆ به كارهی تانی نه شته ره له سهر ماسولكه جیا جیا كانی جهسته، (له جهسته ی مرؤفا به پی پینكه اته كه، حوت جۆر ماسولكه ی سهر كه ی و نزیک به سی جۆر ماسولكه ی لاوه کی هیه) نه زمون به ده ست بیی.

به نه ای نه زمون له به شیک له ماسولكه كانی جهسته دا نه مه یه كه پیچه وانوی هاوته ری بی ژیه كانی ماسولكه كیرد به كار نه هینریت و نه و كۆمه له ورده ده مارانه ی كه پینكه وه خانه یه كه له ماسولكه پیتك ده هینن، له ناو گۆشتدا به جوانی دیارن و پزیشك هتا نه وهی بۆی نه لوی نابی له سهر ماسولكه جیا جیا كانی جهسته به چه شنیتك كیرد به كار بهینیت كه هیلی ته ری بی كۆمه له ماسولكه كان به باری پاناییدا بیچرین.

به‌لام له‌بەر نه‌وه‌ی که ده‌ماری ورد و زنجیره ماسوولکه جیاجیاکانی جه‌سته یه‌ک قه‌وارد نین، نهم ریوشوینه گشتیه له کاری نه‌شته‌رگه‌ریدا، له‌گه‌ل زۆر گرفت به‌ره‌وروو ده‌بیته‌وه.

"زانبروخ" پزیشکیک بوو که ده‌یزانی له هەر ماسوولکه‌یه‌که‌دا نه‌شته‌ر چۆن بخته‌ کار، له‌بەر نه‌وه‌ی که یه‌که‌م نه‌شته‌رگه‌ریه‌که خیرا نه‌نجام بدریت و دوا‌ی نه‌وه‌ی که نه‌خۆش برایشه ژووری بشوو، هه‌ست به ژان نه‌کات. "هنریخ - گریف" یش دوا‌ی نه‌وه‌ی که وه‌هۆش هاته‌وه، هه‌ستی به ژان نه‌ده‌کرد به‌لام رۆژانی دواتر، نیشتیای بۆ خواردن زیاتر ببوو و هاوکات هه‌ستی به سستی جه‌سته‌ی ده‌کرد. برینه‌کانی میتشک و سه‌ر زوو ساپۆ ده‌بن، که‌وا‌یه هنریخ گریف ده‌بوا خیراتر له نه‌خۆشخانه مه‌رده‌خس بکرتیت.

به‌لام چونکه هه‌ستی به سستی زۆر ده‌کرد و نه‌و سستی‌هش دوا‌ی نه‌شته‌رگه‌ری نا‌ناسایی بوو و به‌پیتی ریوشوینه پزیشکیه‌کان نه‌ده‌بوا به‌و چه‌شنه جه‌سته‌ی سست ببی، هەر بۆیه له نه‌خۆشخانه هیشتیانه‌وه. نیشتیای زۆر به خواردن و چاره‌روان نه‌کراوی نه‌و پیاوه بووه هۆی سه‌رسوورمان و دواتر دۆش دامانی فرمانبه‌رانی نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی. نه‌وان له‌بەر نه‌وه ناره‌حمت بوون که زستانی سالی ۱۹۴۸ - ۱۹۴۹ به‌رلین له‌لایه‌ن یه‌کیه‌تی سۆفیه‌ته‌وه گه‌مارۆی نابووری خرابووه سه‌ر و نیت له رینگای زه‌وینی و ناویه‌وه (یانی رینگای کانا‌له‌کانی به‌رلین که وه‌کسو جاده‌کان له پایته‌ختی نه‌لمانیا که یه‌کێکه له رینگا گرنه‌گه‌کانی پتوه‌ندی و ئالوویری بازرگانی) خواردنه‌مه‌نی نه‌ده‌گه‌یشته به‌رلین.

نه‌گه‌رچی به‌رلینی رۆژه‌لآت، له بواری نیداری و خواردنه‌مه‌نیه‌وه هه‌لومه‌رجی تایبه‌تی هه‌بوو و گه‌مارۆی به‌رلین، کاریگه‌ری خرابی له‌سه‌ر جیره‌ی خۆراکی دانیشتیوانی به‌رلینی رۆژه‌لآت دانه‌دنا و خه‌لک دیسان جیره‌ی خۆراکی خۆیان وه‌رده‌گرت. به‌لام هه‌تا نه‌وکاته‌ی که به‌رلین له‌لایه‌ن یه‌کیه‌تی سۆفیه‌ته‌وه گه‌مارۆی نه‌خرا‌بووه سه‌ر، هه‌ر رۆژه ریزه‌یه‌کی زۆر ساده‌ی خۆراکی له به‌رلینی رۆژناناوه ره‌وانه‌ی به‌رلینی رۆژه‌لآت ده‌کرا و له بازاری نازادا ده‌فروشا و نه‌وانه‌ی که خاوه‌ن پاره و ده‌وله‌مه‌ند بوون و ده‌یانه‌ویست خۆراکی باشت بچۆن، له بازاری نازاد، ماده‌ی خۆراکی و پینداویستی خۆیان دا‌بن ده‌کرد.

دیوارێک که نه‌مپۆکه له نیتوان به‌رلینی رۆژناوا و رۆژه‌لآتدا هه‌یه، له‌و سه‌رده‌مه‌دا نه‌بوو و سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی که ماده‌ خۆراکیه‌کانی به‌رلینی رۆژناوا‌یسان له به‌رلینی رۆژه‌لآت قه‌ده‌غه کردبوو، به‌لام هه‌ر به نه‌یتی و قاچاخی ئالوویر ده‌کران. به‌لام دوا‌ی نه‌وه‌ی که به‌رلینی رۆژناوا گه‌مارۆی نابووری درا، بازاری نازادی خواردنه‌مه‌نی به‌رلینی رۆژه‌لآتیش داخرا. له نه‌خۆشخانه‌ی

شاریتی چند نه خوشیتك هه بوون كه دهياتوانی له بازاری نازاد خوارده مهنی دابین بگهن، به لام دواى داخرانى بازار ئیدی خوارده مه نییان پینه ده گه یی. "هنریخ گریف"ی شانۆكاریش نهیده توانی خوارده مه نی و پیتاویستیى خۆی له بازار دابین بكات.

نهو خۆراك و خواردنه ی كه به نه خوشخانه ده درا، كه م بوو به لام ئیشتیا و فره خوریى "هنریخ گریف" له راده به دهر و فرمانبه رانی نه خوشخانه له وه سدریان سووړ ده ما كه نهو پیاوه له بهرچی تیر ناییت و سه ره پای نهو هه موو خوارده نهش دیسان جهسته ی سست و بیته زه و ته نانه ت راست بوونه وه له سه ره قهره ویلهش له لای گران بوو. له حالیکدا خوارده نی خۆراکی زۆر ده بیته هۆی به ره مه ئینانی وزه و ده بوا بیته هۆی به هیزی یان لانیكه م هینه هیزی پس به خشیت كه نهو پیاوه بتوانی به ناسانی له سه ره قهره ویله كه دابه زیت.

رۆژێکیان كه "هنریخ گریف" له قهره ویله كه هاته خوار، به یه پرې سه رسووړمانه وه دیتی كه بالای كردوه. په رستای نه خوشخانه ی ناگادار كرده وه و هاته لای. نه خوش پیتی گوت ناخۆ ده زانییت كه بالای من چنده بهرز بووه. ژنی په رستار چاوتیكى له به ژن و بالای "گریف" كرد و وتی من هه ست ناكه م كه قه دی ئیوه بهرز بووییت. دواى نه وه ی پزیشکی كشیكى نه خوشخانه، وهك نه ریت و یاسای هه موو نه خوشخانه كان، سه ره له به یانی هاته ژووری نه خوشه وه "هنریخ - گریف" به ویشى راگه یاند كه قه د و بالای بهرز بووه. پزیشك كه هه ستی كرد قسه ی نهو پیاوه له وانیه له وه م و خه یاله وه بییت، هه ر بۆیه چاوتیكى له په روه نده كه ی كرد.

له په روه نده كه یدا بالای نهو نه خوشه $1/73$ مه تر نوو سرا بوو، به لام دواى نه وه ی كه بالایان پیتا، ده ركه وت كه قه دی $1/78$ مه تره و له و ماوه كورته دا بالای 5 سانتی مه تر زیادى كردبوو! نه م مه سه له یه له ته مه نی 39 سالیدا وهك رووداوتیكى ده گهن و سه رسووړه یته نه ژمار، چونكه بلیند بوونی قامه تی مرۆف، قۆناغیكى دیاریكراوی هه یه و دواى كۆتایی هاتنی نهو ده ریه، ئیتر به ژنی مرۆف هه ئنادات و له قۆناغی پیریدا، به پیتی كه می و روو له كزیی نهو مادانه ی كه پیتكه یته رى ئیسكه كانی جهسته ی مرۆفن، ته نانه ت له وانیه به ژنی مرۆفیش كورت بیته وه.

راپۆرتی پزیشکی كشیك به لیپه سراوی نه خوشخانه ی (شاریتی) راگه یه نرا و بۆ خۆی كه باوه رې به و راپۆرته نه كردبوو و پیتی وابوو هه له یه، ده ستی دایه لیکۆلینه وه و ده ركه وت كه به بی هیچ دوودلییه ك له و ماوه كورته ی دواى نه شته رگه رى، بالای هنریخ گریف پینچ سانتی مه تر زیادى كردوه و بیگومان سستی و بیته زییه كه شی پتیه ندی به م مه سه له یه وه هه یه.

چەند رۆژ دواى ئەو رووداوه بەژنى نەخۆش لە پىنج سانتى مەتر تىپەرى و گەيشتە حەوت و
هەشت سانتى مەتر، بە چەشنىك كەلە قەرەوتلە كەيدا جىگای نەدەبۆوه.

چەند وشەيەك لەبارەى هیتانەى هەلۆه

بەرز بوونی بالای پیاوتك، بەهۆى دەستكارى لە تومۆزى هېپۆفیز، لە ولاتى ئەلمانیا، رووداوتىكى دەگمەن بوو. بەرله "زائربروخ" پزىشكانى دىكەى ئەلمانیا ئەو كارەيان بۆ بەرزى بالای مەژۆ (هەلبەتە پاش قوناغىك لە تەمەن كە ئىدى بالآ ناكات، ئەك لە قوناغى مندالى و سەرەتای لاوى) بە ئەنجامیان گەياندبوو بەو جیاوازیسەو كە پزىشكانى دى، بە ئەنقەست دەستكارى تومۆزى هېپۆفیزيان دەكرد و "زائربروخ" بى ئەنقەست و لەخۆرا كارى لەسەر تومۆزى هېپۆفیزی ئەو پیاوە شانۆكارە كرد.

سالى ۱۹۴۰ى زاینسى دواى ئەووى ئەرتشى ئەلمانىای هیتلەر، فەرەنسای تىكشكان، "هیتلەر" بەهۆى دنە و تىگەیانندى فەیلەسوفانى نازى و بەتایبەت "روزانبرك و ژولیسوس ئەشترايچر" خۆى نامادە كرد كە بىتتە فەرمانپروای جیهان.

ئەو دوو فەیلەسوفە نازىیە لە دەمارگرتترین لایەنگرانى "بیرۆكەى بەسەرتر زاینسى ئەژادى نارىایى" بە نىسبەت ئەژادەكانى دىكەى مەژۆهەو بوون و یەكێك لە هۆكارەكانى سەرترى ئەژادى ژنانى ئەلمانى، بالایان لە بالای ئەژادەكانى دىكە بەرزترە. بەپىتى ئەم تىۆرىسە، دواى ئەووى فەرەنسا لە سالى ۱۹۴۰ى زاینسى شكستى هیتنا، حكومەتى ئەلمانىای هیتلەر لەژێر كارىگەرى فەیلەسوفانى حیزبى نازیدا هاتتە سەر ئەو باوەرەى بۆ بەدەستەو گرتنى دەسلاتى جیهان لەلایەن دەولەتى ئەلمانیاو كە پىیان وابوو بەمزوانە بەسەر دونیادا سەردەكەوت، كەسانىك بار بەتینىت كە هیتسا و سىمبۆلى ئەژادى نارىایى و دەرسى تايبەتەندى و خەسلەتى بەرچەستەى دەسلاتارىكى نازى (بەپىتى پیتاسەى خۆدى نازىیەكان) بن.

بۆ دەستەبەر كردنى ئەم ناماچە هەزاران كەس لە ژنان و پیاوانى ئەلمانیا كە لەبارى قەلافەت و بەژنەوە نمونەیهك لە ئەژادى نارىایى (بەپىتى پیتاسەى فەیلەسوفانى نازى) بوون، هەلبۆزێردان و لە ناوچەى كۆتستانى "باویر" هەلكەوتوو لە باشوورى ئەلمانیا نىشتەجىیان كردن و شویتى مانەوەیان لە یەكێك لە كێوكانى (باویر) بوو كە بە "هیتلانەى هەلۆكان" دەناسرا.

ئەو ژن و پیاوانەى كە لە هیتلانەى هەلۆدا جىگایان گرت هەموان بە دىخواز لەوى بوون و بەرنامەى پەرورەدى هیتلانەى هەلۆكانیان بەدۆ و گیان جىبەجى دەكرد و پىان وابوو لە كۆتسای ئەو خولە بارهیتانەدا هەركامەیان دەبنە فەرماپەوا و دەسلاتارى یەكێك لە ولاتانى جیهان.

یەك لەو كارانەى كەلە فیزیگە و ناوەندى پەرورەدى هیلانەى هەلۆكان نەنجام دەدرا ئەوه بوو كەلە رینگای دەستکاری كردن لە تومۆزى هېپۆفیزەود قەد و بالایان بەرز دەكرا. نەرکەكانى نەندامانى جەستەى مەرۆڤ پتوهندیان بە مێشكەوه هەبە و نەگەر بێت و بە دەستکاری كردنى تومۆزى هېپۆفیز قامەتیان بەرز بکەیت، ئەو دیاردەبە، لەسەر هەموو نەندامە ناوکبەهەكانى جەستە کاربەگەرى دەبێت، كە وایە لە هیلانەى هەلۆ پزیشك و نەشتەرگەرانى ئەلمانیا کاربەگەرى درێژخایەنى بەرز كردنى بەژنى ئەو كەسانەیان لە رینگای دەستکاری كردنى نەندامە سەرەكیەكانى جەستە وەكوو دل، سېهلاک جەرگ، گورچیلەكان و گەدە و لەوزەلەعدە و...یان لەبەرچاو دەگرت.

سەرەرای ئەوهى كەلە ژمارەى ئەو پزیشك و نەشتەرگەرانەى كەلە هیلانەى هەلۆدا بوون، زانیاریەكمان لەبەر دەستدا نەبە، دەزانین كە "زائىربروخ" لە ریزى پزیشكانى هیلانەى هەلۆدا نەبوو. بەرەهەحال، دەستکاری كردنى تومۆزى هېپۆفیزى مەرۆكێكى كامەل و پتەگەشتوو كە دەورانى گەشەى قەد و بالای گوزەرەراوه، لە ئەلمانیا نەشتەرگەریەكى بى پێشینە و دەگمەن نەبوو و دكتۆر "ویلفرد" یاریدەدەرى "زائىربروخ" هەرۆك وتمان بە یەكێك لە نازیبەكان ئەهاتە ئەژمار، ناگای لەوه بوو كەلە هیلانەى هەلۆ، پزیشكەكان بۆ بەرز كردنى قاد و بالای كاریان دەكرد و نەگەر كەسێك بالای لەرادەبەدەر بەرز ببوایەت، بۆ كورت كردنەوهیان قامەتى دەستکاری تومۆزى هېپۆفیزیان دەكرد.

ناوەندى پەرورەدە و بارهینانى هەلۆ هەتا سالى ۱۹۴۴ى زاینى بەردەوام بوو، دواى ئەوهى لە مانگی ژوونیهى هەمان سال لە رینگای بۆمبەوه هێرش كرايە سەر هیتلەر هەتا بە لەناو بردنى پێش بە نابوتیبى ئالمانیا لەلایەن دەولەتانی زهلیتەزەوه بگەرن، رێكخراوى هیلانەى هەلۆكان هەلۆهشایەود و دواتر دەركەوت كە سەرۆكى هیلانەى هەلۆكان لەو كردهوهیەدا بۆ لەناوبردنى هیتلەر دەستى هەبوو و زیاتر لە هەزار كەس لەوانەى بەدەست تێدا بوون لەو كردهوهیە تاوانبار بوون، لە سێدارە دران و هەتا یەك سال دواتر كە هیتلەر زیندوو بوو، دەستى لە كوشتن و راوهەوونانى ئەو كەسانەى كە دەستیان لەو كارەدا هەبوو هەلنەگرت، هەرکەس كە گومان لە بەشداری كردنى دەكرا، لە سێدارەى دا. تەنانهت بیست و یەك رۆژ پێش ئەوهى كەلە پەستیوگەى كۆشكى "سەدر ئەعزەمى ئەلمانیا" خۆ بکوژى، واتە رێكەوتى دەیهى ئاوریلی سالى ۱۹۴۵ى زاینى دەریاسالار "كاناریس" لێپرسراوى رێكخراوى دژە سېخوڕبى ئەلمانیاى لە گرتنگەى باسە (فلوسن برك) لە سێدارە دا.

بەم چەشنە دواتر بەرز بوونی بەژنی "هنریخ گریف" لە نەخۆشخانە گەیشتە ئەو ناستەیی کە بوو هۆی ترس و دلەپاوەکی، بەرپرستی نەخۆشخانە راپۆرتە کەمی ئەم رووداوەی بە لێپرسراوانی بالای گەیانە و بە بریاری بەرپرستی نەخۆشخانە لەسەر ئەو ساغ بوونەو کە جارتیکی دیکە لەسەر تومۆزی هیپۆفیزی "هنریخ گریف" نەشتەرگەری ئەنجام بدی، بەلام نەنجامیاریان بۆ ئەوەی کە بەژنی کورت کەنەو، دکتۆر "ویلفرد" کرایە بەرپرستی ئەو نەشتەرگەرییە. تومۆزی هیپۆفیز وەکوو ئەندامانی دیکەیی جەستە بە شیوەی ناسایی خاوەنی دوو دەمارە، یەکیان دەماری هەستیار و ئەوی دیکەشیان دەماری پەرچوولە و ورووژینەر.

دەماری دووم جوولە و کردارەکانی تومۆر دەگریتە ئەستۆ، بەلام ئەگەر دەماری دووم لەنیو تومۆزی هیپۆفیزدا پەرچینن، ئەو تومۆرە لە کار ناکەوێت. ئەگەر بیت و دەماری پەرچوولەیی پا یان دەست پەرچینن، لاق یان دەستە کەیی دیکە جوولە، بەلام هەركات دەماری ورووژینەری تومۆزی هیپۆفیز پەرچن، ئەو تومۆرە باشتر درێژە بەکار دەدات و زائیروخ دەماری ورووژینەری تومۆزی هیپۆفیزی شانۆکاری تەمەن ۳۹ سالی پەرچاندبوو و لە ئەنجامدا کاری ئەو تومۆرە بە چەشتیک رێک خرا کە بەژنی "هنریخ گریف" بالای کرد.

دەبی ئەمەش بزاین دەوی ئەوەی کاری تومۆزی هیپۆفیز دەوی کە پینکەو گری دران، هیچکات لە کاری سەرەکیی خۆی باشتر ناییت. بەلام دکتۆر ویلفرد بۆ ئەوەی لە بەرزییی بالای ئەو شانۆکارە کەم بکاتەو، چاوەرێ ئەو نەمایەو هەتا تومۆزی هیپۆفیز خۆی لە خۆیدا لە کار کەوێت، چونکە هەتا ئەوکات بەرزییی بالای ئەو پیاو بە قەت قامەتی عوج دەگەیشت، هەریزە بریاری دا نەختی لە تومۆزی هیپۆفیزی ئەو پیاو بەریت هەتا ئەوەی لە چالاکیی و کاری تومۆر کەم بکاتەو و هەمان کاریشی کرد و جارتیکی دیکە راپۆرتە کەیی بۆ بەرپرستی نەخۆشخانە رهوانە کردەو.

یە کەم بەرەنجامی نەشتەرگەریی دووم لەسەر تومۆزی هیپۆفیزی هنریخ گریف ئەو بوو ناوبراو ئەو نیشتیاناناساییی خۆی کە بۆ فرمانبەرانی نەخۆشخانە جینگای سەر سوورمان بوو، لە دەست دا. لە رۆژانی گەمارۆی بەرلین کە لە لایەن دەولەتی یەکیەتییی سۆقیەتەو خرابوو سەری، ئەمانی نیشتیایی "هنریخ گریف" بۆ ئەو بەشە لە فرمانبەرانی نەخۆشخانەیی "شاریتی" کە لێپرسراوی داوین کردنی خۆراک و خواردنی نەخۆشخانە بوون، وە کە سەرکەوتنیی دەهاتە ئەژمار و دکتۆر ویلفرد بە فرمانبەرانی نەخۆشخانەیی راگەیانە کە بە خیرایی لە بەرزییی بالای نەخۆشە کەم دەبیتەو.

به‌لام نهدامانی سهره‌کیی جه‌سته‌ی مرژد لهو پیئونه‌دییه‌ی که پینک‌وه‌یان هه‌یه، چه‌شنی ره‌وان بوونی ناو له‌ناو ده‌فریتکدا پینک‌وه گری‌ دراوین. له ده‌فره هاوچه‌شنه‌کانادا، ناو هه‌میشه له یه‌ک ناستدا راده‌وه‌ستی و هه‌ر به‌م هۆیه‌شه که له ته‌واوی دنیا‌دا ناوی ده‌ریا و نه‌قیانووسه‌کان له یه‌ک ناستدا ده‌میتنه‌وه، مه‌گه‌ر له کاتی خیزاو (مه‌دی ده‌ریا و زریان که حاله‌تییکی ده‌گه‌مه‌نه. له جه‌سته‌ی مرژددا کاتیک یه‌کیتک له نهدامانی سهره‌کی تووشی گرفت ده‌بیت، نه‌و کیتشه‌یه کاریگه‌ری له‌سه‌ر نهدامانی دیکه‌ی جه‌سته ده‌بیت چ بگات به‌ تراوشتی تومژره ناوکییه‌کانی جه‌سته بۆ وینه تومژری هیپوفیز که نه‌گه‌ر بیت و له‌سه‌ر هه‌موو نهدامانی سهره‌کیی جه‌سته کاریگه‌ری نه‌بیت، لاینیکه‌م کاریگه‌ری له‌سه‌ر زۆره‌یان ده‌بیت.

رۆژتیک "زانبروخ" له رووی نه‌زانیه‌وه نه‌شته‌رگه‌ری بۆ تومژری هیپوفیزی شانۆکارتیک نه‌نجام دا و به‌ره‌نجامی نه‌و نه‌شته‌رگه‌ریه له‌سه‌ر نهدامانی دیکه‌ی جه‌سته‌ی هنریخ گریف ده‌رکه‌وتن و نیشتیای به‌ خواردن زیاد‌ی کرد و خانه‌کانی جه‌سته پینک‌وه هه‌راو بوون، به‌لام کاتیک دکتۆر ویلفرد بۆ نه‌وه‌ی له به‌ژنی نه‌و پیاوه شانۆکاره‌ کم بکاته‌وه، نه‌شته‌رگه‌ری بۆ تومژری هیپوفیزی نه‌و پیاوه کرد، گه‌رچی خانه پیئونه‌دیداره‌کان به‌رده‌وام پیئونه‌دییان پینک‌وه مابوو، به‌لام بۆ وینه ده‌کریت بلین که نیت ناو، له‌ناویاندا ره‌وان نه‌بوو هه‌تا له ده‌فریتک‌وه بپرواته ده‌فریتکی تره‌وه. رۆژتیک که هنریخ گریف دوا‌ی نه‌شته‌رگه‌ری میتشک له نه‌خۆشخانه خه‌وتنرا، نه‌خۆشیتک بسو چه‌شنی نه‌خۆشه‌کانی دیکه.

به‌لام دوا‌ی نه‌وه‌ی که به‌ژنی زیاد‌ی کرد و دواتر نه‌شته‌رگه‌ری بۆ تومژری هیپوفیزی کرا هه‌تا له به‌رزیی بالای کم بکه‌نه‌وه، بۆ پزیشکانی نه‌خۆشخانه ببسوه "سوژه" و نه‌مه‌ش زاراوه‌یه‌کی پزیشکیه بۆ میکروژب، یان خانه یان نه‌و که‌سه‌ی که پزیشکه‌کان بۆ به‌ده‌سه‌سته‌نیانی نه‌زموون و زیاد‌کردنی زانیاریه‌کانی خۆیان توێژینه‌وه‌ی له‌سه‌ر ده‌کهن. کاتیک شت و دیارده‌یه‌ک بۆ پزیشکه‌کان ده‌بیته سوژه، مه‌سه‌له‌ی ده‌رمان و تیمارکردنی، ده‌که‌وتنه پله‌ی دووه‌می گرنگیه‌وه و نه‌وه‌ی له‌لای پزیشکه‌کان به‌ پله‌ی یه‌که‌م گرنگیه‌ نه‌وه‌یه که بزانی، نه‌و "سوژه‌یه" تووشی چ گۆرانکاریه‌ک ده‌بیت.

هه‌موو پزیشکانی نه‌خۆشخانه، به‌ نیه‌ت "هنریخ گریف" وه به‌و هۆیه‌ی له‌لای نه‌وان ببسوه سوژه‌یه‌ک، هۆگریان پێ پیدایا کردبوو و رۆژ له رۆژ تاقیکردنه‌وه و پشکینیان بۆ ده‌کرد هه‌تا بۆیان ده‌ریکه‌وتیت چهنده له به‌رزیی بالای کم بۆته‌وه، سهره‌پای نه‌وه‌ی که به‌باشی ده‌یانزانی نه‌رکه سهره‌کییه‌کانی نهدامانی جه‌سته‌ی مرژد، چه‌شنی کارکردی پزیزی کاره‌با نیه که به‌ ده‌ست

لیدانی دوکمه‌یهک، گلژپه‌که هه‌لبیت و پاش ماوه‌یهک به ده‌ست لیدانی هه‌مان دوکمه چراکه بکوژیتته‌وه، به‌لکوو ده‌بی ماوه‌یهک بخایه‌نی هه‌تا کاریگه‌ری نه‌شته‌رگه‌ری له هه‌موو نه‌ندامانی جه‌سته‌دا ده‌ریگه‌ویتت. نه‌و که‌سانه‌ی که‌له "هیلانه‌ی هه‌لژ" نه‌شته‌رگه‌ری بژ توم‌ژری هه‌یپۆفیزیان نه‌لجام درابوو، په‌روه‌نده‌ی پزیشکی‌یکان نه‌بوو و نه‌گه‌ری نه‌وه‌ش له گۆپۆ دابوو که دوا‌ی نه‌وه رتیک‌خراوی "هیلانه‌ی هه‌لژ" هه‌لوه‌شایه‌وه، خودی نه‌لمانیه‌یکان دۆسیه‌کانیان فه‌وتان‌دبی و له‌به‌ر نه‌وه‌ی که دۆسیه‌کان نه‌مابوون، دکتۆر "ویلفرد" و پزیشکه‌کانی ده‌یکه‌ی نه‌خۆش‌خانه‌ی شاریتی، زانیارییان له‌و باره‌وه نه‌بوو، له "هیلانه‌ی هه‌لژ" دوا‌ی نه‌وه‌ی بژ نه‌و که‌سانه‌ی که له‌راد‌ده‌ده‌ر بالاییان به‌زر ببوو، له‌سه‌ر داوا‌ی خۆیان نه‌شته‌رگه‌ری بژ توم‌ژری هه‌یپۆفیزیان ده‌کرا، ماوه‌یه‌کی ده‌خایاند هه‌تا به‌رزیه‌ی قامه‌تیان کورت بیه‌تته‌وه.

به‌لام له‌مه‌ر "هنریخ گریف"، به‌پیتی غومنه‌ی سه‌روهه، نیت‌ناو له ده‌فری پتوه‌ندی‌داردا ره‌وان نه‌بوو و دل‌ی نه‌خۆش له‌کار که‌وت و سه‌رله‌به‌یانیه‌یک کاتیک پهرستار هاته‌ ژووری نه‌خۆشه‌که‌وه بیینی که نه‌خۆشکه‌ مردوو. "زان‌بروخ" ناگای له نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌ی دکتۆر "ویلفرد" له‌سه‌ر جه‌سته‌ی "هنریخ گریف" نه‌بوو، چونکه له وه‌رزی هاویندا رۆیشت‌بووه مه‌ره‌خه‌سی و له ویلایه‌کی بچووک که‌له ویلایه‌تی ماگدبورگ (هه‌لکه‌وتوو له نه‌لمانیا‌ی رۆژه‌لات) هه‌ببوو، خه‌ریکی پشو دان بوو.

نه‌وکاته، هه‌شتا حکومه‌تی نه‌لمانیا‌ی رۆژه‌لات به‌ شتیه‌ی فره‌می دان‌مه‌زرابوو، به‌لام له ویلایه‌ته‌کانی نه‌لمانیا‌ی رۆژه‌لات، زه‌ووی و زا‌ره کشتو‌کالییه‌کان وه‌ک مولکی نیشتمانی تۆمار و تا‌پۆ ده‌کران، به‌لام خانوو و ویلاکان که شۆینی ژیا‌نی بنه‌ماله‌کان بوو، لییان وه‌رنه‌ده‌گیرایه‌وه و وه‌ک مولک و که‌رتی وه‌به‌ره‌یتان نه‌ده‌هاتنه نه‌ژمار، به‌لام نه‌گه‌ر که‌سیک خانوو یان ویلاکه‌ی به‌ کرۆی بدایه‌ت، ئیدی وه‌کوو ناوه‌ند و مولکی وه‌به‌ره‌یتان ده‌هاته نه‌ژمار و لییان ده‌ستاند.

ویلا‌ی بچووک‌ی "زان‌بروخ" هه‌لکه‌وتوو له ویلایه‌تی "ماگدبورگ" بۆی مابۆوه و نه‌و پیاوه پشوری هاوینی سالی ۱۹۴۸ی له ویلاکه‌ی گوزه‌ران‌د و دوا‌ی ته‌واو‌بوونی ماره‌ی پشوو‌ه‌که‌ی گه‌رایه‌وه به‌رلین و بریار بوو نه‌و پزیشکه‌ مه‌زنه، نه‌شته‌رگه‌ری بژ پیاویک به‌ناوی "کارل" نه‌لجام بدات که یه‌کتیک له لیپ‌سراوانی حه‌زیه‌ی کۆمۆنیستی نه‌لمانیا‌ی رۆژه‌لات بوو.

کارل دوا‌ی نه‌وه‌ی که سه‌ردانی نه‌خۆش‌خانه‌ی "شاریتی" ی کرد و تسی ده‌بی له‌لایه‌ن "زان‌بروخ" وه نه‌شته‌رگه‌ری بژ بکرتت، نه‌ک پزیشکانی ده‌یکه و له‌به‌ر نه‌وه‌ی که که‌سیکی ناسراو و به‌پیتی هه‌لومه‌رجی نه‌وکاتیش به‌رجه‌سته بوو، ناچار بوون داخوازیه‌که‌ی قبوول بکه‌ن. کارل

بەردی گورچیلەى هەبوو و پزىشكەكان نەياتوانىبوو بە پىدائى دەوا و دەرمان، بەردى گورچیلەكەى دەرىنن و برىارىيان دابوو كە دەبى نەشتەرگەرى بۆ بكرىت. نەو وینانەى كەلە گورچیلەيان گرتبوو دەرىدەخت كە دوو بەرد لەناو گورچیلەى دابە، بەلام پزىشكەكان پىيان وابوو لەوانەى لە نىسان نەو دوو بەردەدا بەردىكى دىكەش هەبىت كەلە وینەكەدا دەرناكەووت.

رۆژى نۆیەمى سەپتامبر وەك رۆژى نەشتەرگەرى "كارل" ديارى كرا و لەو رۆژەدا "زائىروخ" لە كاتى ديارىكراودا لە نەخۆشخانە نامادە بوو، دەستەكانى شۆرد و دەستەوانەى لە دەست كرد و چوو زوورى نەشتەرگەرىسەو. هەموان دەزانن لەو نەشتەرگەرىانەى لەسەر ئەندامانى دەرەوئەى جەستەى مرۆڤ نەبەم دەدرن، پىوستىيان بە بىهۆشى تەواو نەو و تەنبا بە بىهۆشى سەرەتائى شوئى برىن يان نەخۆشى نەشتەرگەرىسەو كە جىبەجى دەكەن، بەلام كاتىك بۆ وینە گورچیلەى نەخۆش چارەسەر دەكەن، دەبى بە تەواوتى بىهۆش بكرىت.

لە ژوورى نەشتەرگەرىدا يارىدەدەرانى "زائىروخ" نامادە بوون و دواى ئەوئەى كە نەو پزىشكە بە نەزموون و گەورەپە شوئى نەشتەرەكەى ديارى كرد، بە خىرايى گورچیلەى نەخۆشەكەى هەلدەپى و سى بەردى وردیلەى تىدا دەرھىنا، كارەكەى جۆرتىك بوو دەلتى قەيسىيەك لەت دەكات هەتا ناوكە و پىشەكەى دەرىنن. دەستەكانى نەو پىاوە حەفتا و دوو سالە بە چەشنى كارىيان دەكرد كە هىچكام لە دوو يارىدەدەرەكەى نەياندىت كە پاش نەشتەرگەرى بۆ گورچیلەى نەخۆشەكە، چۆن چۆنى نەشتەرەكەى زائىروخ بەرەو تومۆزى "سورنال" رووى و پچراندى.

تومۆزى سورنالیش يەكئىك لە تومۆزە ناوكىيەكانى جەستەى مرۆڤە و لە جەستەى هەر مرۆڤئىكدا دوو تومۆزى سوورنال هەبە كە هەركامەيان لەسەر يەكئىك لە گورچیلەكان هەلگەوتوون. وشەى سورنالیش بە راتائى "سەرووى گورچیلە" يە و ئەم دوو تومۆزەش وەكوو تومۆزە ناوكىيەكانى دىكە لەبارەى نەركى كاركردەو گرنگىيان زۆرە و تراوشتيان كارى بەشئىك لە جەستە رتەك دەخات و يەك لەو دوو تومۆزە ماددى "كورتىزۆن" تراوشت دەكات و نەو تومۆزەكەى دىكەش ماددى "نادرنالين"، دەبى نەوئەش بزائىن كە تراوشتى هەموو تومۆزە ناوكىيەكانى جەستە ناوتىكى پزىشكى گشتىيان هەبە كە نەوئەش "هورمۆن" سە، كەوايە هەم كورتىزۆن و هەم نادرنالين هەركامەيان هورمۆنن.

دواى تەواو بوونى نەشتەرگەرىسەو برىنى نەخۆشەكەيان بەست و لە ژوورى نەشتەرگەرىسەو برديانە ژوورى پشوووان و لەبەر ئەوئەى كە يەكئىك لە پىاوە رۆلگىر و لىدەرەكانى ئەلمانىا بوو بۆ پاراستنى نىگابانتىكان لەبەردەم دىوئەكەى دانا.

سوور ھەلگەرانى ھەموو جەستە

رۆژى دواتر، راپۇرتى پزىشكى كىشىك دەرىجىست كە بارى تەندروستىيى نەخۆشە كە باشە و رۆژانى سىتېمە و چوارەمى پاش نەشتەرگەرىش رەوشى نەخۆشە كە ھەر باش بوو. بەلام سەرلەبەيانىي رۆژى پىنچەم، كاتىك ژنە پەرستار ھاتە ژوورى نەخۆشەو و چاوى بە روخسارى "كارل" كەوت، چونكە دىتى كە روخسارى سوور ھەلگەراوہ.

سوور ھەلگەرانى رەنگى روخسار، نەگەر نىشانەى خنكان و پشوو نەمان نەبىت، بىگومان نىشانەى ھەناسەسوار بوونە و لەبەر نەوہى نەو ژنە پەرستارە وەكسو پەرستارەكانى دىكە لە سەرەتاكانى ناسىنى "پاتولوژى" يانى دەرکەوتەكانى ناسىنى نەخۆشەيەكان ناگايى ھەبوو كە سوور ھەلگەرانى روخسارى كارل نىشانەى جەلتەى مېشك يان دلە. جيا لەوہش دەيزانى كە كارل ھىشتا روخسارى خۆى لە ئاوتنەدا نەبىنيوہ، كە واپە نابى پىتى بوترى روخسارى سوور ھەلگەراوہ، چونكە ترس و سام دايدەگريت.

ژنە پەرستارە كە بەبى نەوہى شتىك بلىت كە نەخۆشە كە ترسى لى بنىشيت، نەختى لەگەل كارل دوا ھەتا لەوہ بگات سوور ھەلگەرانى روخسارى بەرەنجامى پشوو سوار بوونىەتى يان نا، بەلام تىگەيشت كە بە ئاسانى ھەناسە ددكىشى و رەوشى باشە و تايشى نيە. پزىكشى كىشىك لە كاتى ديارىكراودا ھاتە ژوورەكەى "كارل" ھوہ و بەپىتى راپۇرتى ژنە پەرستارە كە تىگەيشت كە روخسارى نەخۆشە كە سوور ھەلگەراوہ. بۆيە بە بيانوى بىنىنى برىنى نەخۆش، بەتانييەكەى سەر "كارل" لى لابرد كە چاوى بە سىنگ و زگىشى بكەويت و دىتى كە سىنگ و زگىشى سوور بۆتەوہ، بەبى نەوہى نەخۆش ھەست بە كەمترىن نازار بگات.

سوور ھەلگەرانى روخسار و جەستەى نەخۆش، لەگەل ھىچ رىتوشوتىكى پزىشكىدا نەدەگورجا. ھىچكام لە پزىشكەكانى نەخۆشخانە پەيان بە ھۆكارەكەى نەبرد. بە "زانىروخ" يان گوت كە نەو نەخۆشەى كە نەشتەرگەرىت بۆ كر دووہ رەوشى باشە، بەلام سوور ھەلگەراوہ.

نەو نەشتەرگەرە بلىمەتە لە وەلامدا وتى من نەشتەرگەرم، نەك پزىشك و نىتوہ كە پزىشكن دەبى بزائن لەبەرچى رەنگى سوور ھەلگەراوہ و دەرمانى بكن. بەلام لەو نەخۆشخانەيە ھىچ پزىشكىك نەبوو بە ھۆكارى سوور ھەلگەرانى رەنگى روخسارى "كارل" بزانتىت، چونكە سوورى روخسار و جەستەى لەگەل نىشانەكانى ھىچ نەخۆشەيەكدا نەدەھاتەوہ. ھىندى نەخۆشى ھەن دواى

نه‌وی مرؤف تووشیان ده‌بیت، روخسار و جه‌ستی سوور هه‌لده‌گه‌رپ، به‌لام نه‌و نه‌خوشییانه نیشانه‌گه‌لینکی دیکه‌شیان هه‌یه و پله‌ی یه‌که‌می نیشانه‌که‌یان تا‌کردنه و سووری روخسار و جه‌سته بز نه‌و نه‌خوشییانه وه‌ک نیشانه‌ی لاوه‌کی دینه نه‌ژمار و "کارل" یش تای نه‌بوو و هیچ نیشانه‌یه‌کی دیکه‌شی تیدا به‌دی نه‌ده‌کرا و به‌باشیش نانی ده‌خوارد و ده‌خوت.

رؤژی دواتر، چند کس له‌ دۆستانی سیاسی "کارل" به‌وه‌رگرتنی کاتی پیتشوو سه‌ردانی نه‌خوشخانه‌یان کرد هه‌تا نه‌وه‌ی به‌بۆنه‌ی سه‌رکه‌وتنی نه‌و نه‌شته‌رگه‌ریه و چاک بوونه‌وه‌ی پی‌رۆزیایی پی‌ بلین و هیتشتا "کارل" بز خۆی نه‌یده‌زانی که سوور هه‌لگه‌پراوه.

له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌گه‌ری نه‌وه هه‌بو دۆستان و ناشنایانی "کارل" دوا‌ی نه‌وه‌ی چاویان پی‌ بکه‌ویت، به‌هۆی سوور هه‌لگه‌پرا‌ی روخساری سه‌ریان سوور بچینی یان له‌ مه‌سه‌له‌که‌ بگه‌ن، بزیه‌ پیتش نه‌وه‌ی که‌ پرۆنه ژووری نه‌خۆشه‌که‌وه پیتیان را‌گه‌یاندن که‌ به‌ بینینی سوور بوونی ره‌نگی روخساری دۆسته‌که‌یان سه‌ریان سوور نه‌میتنی، چونکه‌ نه‌م ره‌نگه‌ له‌ کاریگه‌ریه‌ لاوه‌کیه‌کانی نه‌شته‌رگه‌ری گورچیله‌یه و دوا‌ی چند رۆژ چاره‌سه‌ر ده‌بیت.

"کارل" یش به‌وه‌په‌ری خۆشیه‌وه پیتشوازی له‌ هه‌فالانی کرد و یه‌کتیکیان بز نه‌وه‌ی نوکته‌یه‌کی وتبی‌ ناشکرای کرد که‌ رتبه‌ی نازیزمان به‌ردوام له‌ ناخوه سوور بووه و ئیتشتاش ده‌بینین که‌له‌ رواله‌تیشدا سوور بووه.

"کارل" که‌ هیچ ناگاداری سووری ره‌نگی خۆی نه‌بوو، له‌ واتای نه‌و نوکته‌یه نه‌گه‌بشت و ژنه‌ په‌رستاریک که‌ به‌ بیانوی پیتشوازی له‌ میوانه‌کان له‌ ژووره‌که‌ ناماده بوو، بز نه‌وه‌ی نه‌خۆشه‌که‌ نارهدت نه‌بیت، نه‌به‌بشت داوا‌ی شیکردنه‌وه‌ی واتای نه‌و نوکته‌یه له‌ هاو‌پیتیانی خۆی بکات.

دوا‌ی رۆبشتنی هاو‌پیتیانی کارل کونجکۆل بوو و هه‌ستایه سه‌ره‌پ و له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌و ژووره‌ ناوینه‌ی لینه‌بوو، نه‌خۆشه‌که‌ نزیکه‌ په‌نجیره‌که‌ بۆوه و په‌رده‌که‌ی وه‌لادا و له‌ شووشه‌که‌دا له‌ خۆی روانی. له‌به‌ر نه‌وه‌ی که‌له‌ شووشه‌ ناسایه‌کانی په‌نجیره‌دا ته‌نیا له‌سه‌دا چواری سوور ره‌نگدانه‌وه‌یان هه‌یه، دیتی که‌ ره‌نگی روخساری گۆپراوه و به‌ پیتدا‌گریه‌وه داوا‌ی ناوینه‌ی کرد و پاش بینینی ره‌نگی روخساری که‌ به‌ کاملی سوور هه‌لگه‌پراوو، ته‌واو ترس نیشته‌ دل‌ی.

له‌ سه‌ده‌ی نۆزده‌یه‌می زاینی چند بیرمه‌ندیک سه‌ریان هه‌لدا که‌ به‌ داهیتنان و نوپگه‌رای له‌ زانستی بزیکشیدا خزمه‌تی زۆر به‌رچاو و به‌نرخیان به‌ مرؤفایه‌تی کرد. یه‌ک له‌وانه "سمل ویس" ی هه‌نگاریایی بوو و یه‌کتیکی دیکه‌یان "تۆماس ناد" سۆن "بزیشکی بریتانیایی بوو که‌ سالی ۱۸۶۰ی زاینی له‌ ته‌مه‌نی ۶۷ سالی‌دا مالاوایی له‌ ژیان کرد. دکتۆر "ئینگناز - فولوب - سمل

ویس"ی ههنگاری که سیتکه که توانی هۆکاری سه رهه لاندانی تاو و هه ناسه برکیی ژنان پاش مندال بون بدۆزیتته وه. له هه شویتنکی جیهان هه ژنیک دویگان که مندالی ده بیته، ناوی نهو پزیشکه ههنگاریه که له ته مه نی ۴۷ سالی و سالی ۱۸۶۸ی زایینی کۆچی دواپی کرد ده بیته به ریزه وه بیته، چونکه نهو بوو ژنانی زه بیستانی به هۆی نه خۆشی تا و هه ناسه سواربوون له مهرگ رزگار کرد.

تای دهروونی و هه ناسه سواربوون تایه که که سه راپای جهسته سوور هه لده گه پی، له رابردودا دایک و باروان نه م نه خۆشیه یان به "شهوه" ده ناساند، یانی سوور هه لده گه ران و "شهوه" یان به جنۆکه یه کی زه به لاج و ده لده دیویان داده نا که جه رگی ژنی زه بیستان ده خوات و هه چکات پیار توشی نه م نه خۆشیه نایته و ته نیا ژنان پاش مندال بون توشی ده بوون، نیت نه مرۆ هه چ ژنیک پاش مندال بون توشی شهوه نایته و سه راپای جهسته ی ژنی زه بیستان سوور هه لده گه پیته. لهو رۆژه وه که دکتور "سمل ویس"ی ههنگاری هۆکاری سه رهه لاندانی نه خۆشی تا و "شهوه" گرتنی ژنانی دۆزیه ته وه هه تا نه مرۆ، سه دان میلیۆن ژن له سه رانه سه ری دویا ژنای خۆیان به قه رزه داری نهو پزیشکه مرۆقدۆسته ده زانن و نهو پزیشکه بسو نه وه ی که شف کرد که هۆی سه رهه لاندانی نه خۆشی تای دهروونی و شهوه گرتن که له ماوه ی هه زاران سالدا سه دان میلیۆن ژنی زه بیستانی پاش مندال بون ره وانیه قه برستان کرد، که هه چ شتیک نیه جگه له ده ستانی پیسی ژنی "مامان" منداله که ده گریته و ده سه کانی له گه ل کۆ نه نداسی زاویتی ژنی زه بیستان ویک ده که ویت و نه گه ر بیته و ژنی مامان ناخۆینه کانی خۆی کورت بکاته وه و ده سه کانی به ناو و سابوون بشوات، نیدی ژنی زه بیستان توشی نهو نه خۆشیه نایته.

مه به ستی تیه له باس کردنی نه م مه سه له یه نه مه یه که له نیوان نه خۆشیه ناسراوه کان که توشی مرۆ ده بن، نه خۆشیه که نیه "یان نه بووه" که بیته هۆی شه وه ی ته واوی جهسته سوور هه لده گه پی، جگه له نه خۆشی تای دهروونی و شهوه گرتن که نه ویش تایه ته ژنانی زه بیستان بوو که پاش مندال بون توشی ده بوون.

نه خۆشی دیکه ش هه ن دوا ی نه وه ی مرۆ توشیان ده بیته، ته نیا به شتیک له جهسته سوور هه لده گه پی وه کوو نه خۆشی "سوور یه" (تایه ته مندالان) که په له ی سوور له سه ر جهسته یان په ida ده بیته و نه خۆشی "میکوته" (تایه ته مندالان) که په له ی سووری به ریلاتر، له سه ر جهسته یان په ida ده بیته و نه خۆشی "با سوور" که روخسار و گه ردن و هیندی جاریش سینگ سوور ده بیته وه.

پزیشکاني نه‌خۆشخانه‌ی "شاریتی" ده‌یانزانی که سووری جه‌ستی "کارل" که ته‌واوی جه‌ستی داگرتوه، به‌هۆی نه‌خۆشیی "با سوور" هوه نیه، چونکه له نه‌خۆشیی باسووردا نه‌خۆش تا ده‌کات، نه‌ویش تایه‌کی توند که نه‌خۆش نارام و قهراری لی ده‌پریت، نه‌مه له حالتی‌ک دابوو که "کارل" تای نه‌ده‌کرد، هیور و ته‌نانه‌ت خۆش‌حال و شادمانیش ده‌هاته پیش چاو.

"نادی سۆن" یش که زیاتر به ناوی "نه‌دیسۆن" هوه ده‌یناسن، هه‌ر بۆیه له‌گه‌ژ ناوی داهینه‌ری به‌ناویانگی کاره‌با ناوه‌که‌ی به‌هه‌له دیت، له قۆناغ‌یکدا که هیچ‌کام له داهینه‌رانی زانستی نه‌مپۆ رشتی ژینگه‌ناسی و تومۆرناسیدا به‌دی نه‌هاتبوون، په‌ی به تراوشتی دوو تومۆری "سوورنال" هه‌روه‌ک و‌مان له سه‌ده‌وه‌ی دوو گورچیله‌وه جینگان گرتوه، برد و وتی: نه‌گه‌ر "کورتیزۆن" که گوشراو و شیردی تراوشتی یه‌کێک له دوو تومۆره‌کانی سوورنال، بپچریت ره‌نگی جه‌سته سوور هه‌له‌گه‌ریت و دواتر تیتکچوون و شپه‌زیی له نه‌ندامانی دیکه‌ی جه‌سته‌دا به‌دی دیت.

له نیتس‌کلۆیدی پزیشکیه‌کاندا نه‌خۆشییه‌ک که به‌هۆی نه‌مانی تراوشتی "کورتیزۆن" هوه سه‌ر هه‌له‌دات به‌ناوی "نادی سۆن" ناسراوه، به‌لام نه‌و نه‌خۆشییه زۆر ده‌گه‌مه‌نه و که‌س تووشی نابیت، مه‌گه‌ر نه‌ودی که به‌هۆی رووداوێکی وه‌گه‌و پێکه‌دانی ماشین یان برینسی کاریگه‌ر و قوولی مه‌یدانی شه‌ر، یه‌کێک له تومۆره‌کانی "سوورنال" که "کورتیزۆن" تراوشت ده‌کات بپچریت و نیت کورتیزۆن نه‌گاته نه‌ندامانی جه‌ستی.

هه‌ر به‌م هۆیه، پزیشکه‌کان هۆکاری نه‌و نه‌خۆشییه‌ی که "نادی سۆن" دۆزویه‌ته‌وه، فه‌رامۆش ده‌که‌ن، چونکه زۆریه‌یان له ده‌ورانی کاره‌دیانداندا ته‌نانه‌ت بۆ جارێکیش رووبه‌رووی نابنه‌وه. له‌وانه‌یه په‌نجا پزیشک، که له نه‌خۆشخانه‌یه‌کی گه‌وره پێکه‌وه کار ده‌که‌ن، له‌و رۆژه‌وه که بۆ خۆیندن رۆیشتوونه‌ته ناو کۆلیژی پزیشکیه‌وه هه‌تا نه‌و رۆژی که به‌یه‌که‌جاری ده‌ست له کاری پزیشکی هه‌له‌گه‌رن، ته‌نانه‌ت بۆ یه‌ک جاریش تووشی نه‌خۆشێک نه‌بووین که به‌هۆی پچرانی تراوشتی "کورتیزۆن" سه‌رتاپای جه‌ستی سوور هه‌لگه‌رآبیت.

که‌وايه نابێ له هه‌مبه‌ر سه‌رسامیی پزیشکاني نه‌خۆشخانه‌ی به‌رلینی رۆژه‌ه‌لات بۆ نه‌خۆشییه‌که‌ی "کارل" سه‌رمان سوور بئینن، چونکه هیچ‌کامیان له‌وه تینه‌گه‌یشته‌ که نه‌و نیشانه‌یه به‌هۆی نه‌خۆشیی "نادی سۆن" یان پچرانی تومۆری "کورتیزۆن" هوه بووه.

به‌هه‌رحال نه‌و رۆژه‌ گه‌یشته که ده‌بوا کارل له نه‌خۆشخانه به‌روا، چونکه له‌باری نه‌خۆشیی گورچیله‌وه به ته‌واوه‌شی چاره‌سه‌ر کرابوو، به‌لام نه‌رۆیشته و وتی من به‌م سیمه‌وه ناتوانم له‌نێر بنه‌ماله و خه‌لکدا بژیم و ده‌بێ ره‌نگ و سیمای سه‌ره‌کیی خۆم بۆ بگه‌رێننه‌وه، بۆیه به‌ناچاری له

نەخۆشخانە ھېشتیانەودە كە بەلكوو مەعلیجەى بگەن. رۆژتەك ژنە پەرستارە كە دواى نەودى كە ھاتە ژوورەكەى "كارل" دە، تىگەيشت كە رەنگى سوورىي روخسارى كەم بۆتەوہ و پىتى گوت كە رەنگى روخسارتان نەمرۆ، وەكوو رۆژانى پىشوو، سوور نىسە و نەمەش نىشانەى نەوہىە كە بەمزوانە چاك دەبنەوہ.

بەلام رۆژانى دواتر، دەرگەوت كە كەم بوونەودى رەنگى سوورىي "كارل" بەھۆى دياردەيەكى سەيرەوہىە، يانى ھۆى رەش داگەرانى رەنگىەتى. كارل پىنچەوانەى رۆژانى يەكەم (دواى نەشتەرگەرى بۆ گورچيلە) ھەموو كاتىك ناوتىنەى ھەبوو و چاوى لە روخسارى خۆى دەكرد و كاتى دەيىنى كە رەنگى سوورىي روخسارى بەرەبەرە كەم دەيىتەوہ، خۆشحاڵ دەبوو بەلام زۆر زوو تىگەيشت كە كەم بوونەودى رەنگى سوورى دەمچاوى، بەھۆى رەش بوونىەتى و بەرەبەرە رەنگى سوور نەما و رەنگى رەش جىگای گرتەوہ.

بەرلەودى كە رەنگى روخسار و جەستەى "كارل" رەش داگەرەى، پزىشكەكانى نەخۆشخانە سەرەجام بەھۆى تووتىنەوہ و گەرەن و ھەلدانەودى لاپەرەى ئىتسكلۆتيدىا پزىشكى و زىندەوہرزانى تىگەيشتبوون كە سوور ھەلگەرەنى روخسار و جەستەى كارل، بەھۆى پچرەنى تراوشتى "كورتىزۆن" ھەوہىە. بەلام نەياندەزانى كە كارل لەبەرچى رەنگى رەش ھەلگەرەوہ، چونكە تەنانەت "نادى سۆن" یش پىشبينىي نەم مەسەلەيەى نەكردبوو. ئەوان دەيانزانى كە بەھۆى ھىندى نەخۆشپىوہ لەوانەيە رەنگى روخسارى نەخۆش شىن يىتەوہ. بەلام لە نىوان ھەزاران نەخۆشيدا كە نىشانەكانيان لە كىتبە پزىشكىيەكاندا تۆمار كراوہ، تەنانەت نەخۆشپىيە كىش نەبوو كە رەنگى روخسار و جەستەى مرۆ بەھۆىوہ رەش ھەلگەرەيت.

دواى ماوہىەك رەنگى "كارل" بە جۆرتەك رەش ھەلگەرە كە يىجگەلە سپىايى چاوان و ناخوتىنەكانى، لە تەواوى جەستەيدا خالىك نەدەيىنرا كە رەش نەبوويىتەوہ. پزىشك و دكتورەكانى نەخۆشخانە لە ھەمبەر ئەو دياردەيە پزىشكى و زىندەوہرزانى (بايۆلۆژى) يە سەير و سەمەرەيە، نەخۆشكەيان فەرامۆش كرد و لەبىريان كرد كە نەركى پزىشكىيان سەرەتا نەوہىە كە كارل چارەسەر و دەرمان بگەن. ئەوان بەپىتى زاراوہى پزىشكان "سىن درووم" تىكيان دەيىنى كەلە سەردەمى بوقرات پزىشكى يۆنانىيەوہ ھەتا نەوكاتە ھىچ پزىشكىك نەدەيتبوو(۱).

ئەو دياردە سەرسوورەيىتەرە، لەلای يەكەك لە دوو يارىدەدەرەكەى "زانسروخ" ھەرەك و تەمان پىشپىنەيەكى نازىي بوو، بىرۆكەيەكى ساز كرد كە لەگەل بەشىك لە تىزورىي نژادىي نازىيەكان (ھەلبەت تىزورىي نزيك بە ئەفسانەى ئەوان) دا ناتەبايى ھەبوو. لە دەورەيەكدا كە "ھىتلەر" پاش

شکست دانی فەردنسا لە سالی ١٩٤٠ی زایینی گەیشته ئەو پەری دەسەلاتی خۆی و بیری گەیشته بە فەرمانڕەوایی جیهان لە میتشکی رێبەر و سەرکردەکانی نازیدا جینگای گرت و لە "هیلانەیی هەلۆ" هەزار کەس فێرخواز خۆیان نامادە دەکرد کە لە داھاتوودا لە لایەن حکومەتی ئەلمانیاوە، فەرمانڕەوایی بەسەر جیهاندا بکەن. ئەو برۆکەییە هاتە ئاراوە کە نژادی ئاریایی کە بەرچاوترین نمونەیان نژادی ئاریایی ئەلمانیاوە بە قامەتی بەرز، روخساری هیلکەیی، چاوی شین و مووی زێڕین یان خورمایی، لە دونیاوەکی ترەو هاتبوونە سەر گۆی زەوی. نازیەکان دەمارگژ و خەیاڵۆی، بە دەرپڕینی ئەو تیزییە، بە گومانی خۆیان نژادی ئاریایی دەبوو خاوەن پلە و پینگەییەکی مەعنەوی، بە واتایەکی نژادی ئاریایی، نژادێکی ئاسمانیە و نژادەکانی دیکە هی سەر زەوینن و ئاریاییەکان زایینی نوورن و نژادەکانی دیکەش لە خاک پەیدا بوون.

بەلام هەر ئەوکاتە لە پێش چاوی یاریدەدەرەکانەو "زانبروخ" پیاویکی سپی پیتستی کردبوو کەسێکی رەش پیتست، ناخۆ ئەو تەشک گۆرانی دیار و بەدوور لە گومانە ئەوێ دەرنەدەخست کە رەش پیتستەکانیش لە پیتشدا سپی پیتست بوون و دواتر رەش بوون؟ پزیشکەکان کاتێک بینییان پیاویکی سپی پیتست لەناکاو بە تەواوەتی بوو کەسێکی رەش پیتست، کۆنجکۆڵ و پەنجۆر بوون کەوتنە بیری ئەوێ کە لەوانەییە راز و نەنێیی بەدیھاتنی نژادی رەشی مرۆیان دۆزیبێتەو.

لەو رۆژەو کە ئەفسانەکانی هەلینجراوی خەیاڵی مرۆ، جینگای خۆیان دا بە توێژینەوێ زانستی، هەتا ئی بیرتاش بیرمەندان نەیاتوانیو بەسەلمێتن و بلێن کە ناخۆ لە گۆی زویدا نژادی رەش پیتست، چۆن سەری هەلداو؟ ئەوان تێدەگەیشتن کە نژادی رەش تەنیا تین و تیشکی خۆی پێکی نەهیناوە، چونکە ئەو نژادە تەنیا جیاوازیی لەگەڵ نژادەکانی دی هەر لەباری پیتستەو نە، بەلکوو لەباری قەوارە و فۆرمی هیندی لە ئەندامانی جەستەیی لەگەڵ نژادەکانی دیکە جیاوازه.

ناخۆ نژادی رەش بەو هۆیەو پەیدا بوو، کە لەناو جەستەیی بەشێک لە سپی پیتستان تراوشتی کورتیزۆن کەم بۆتەو و لە ئەخمادا رەنگی پیتستان رەش بوو؟ ئەگەر وایە بۆچی مووی سەری رەش پیتستان گژ و لوولە و بەپێچەوانەو مووی سەری سپی پیتستان لروول نین و بۆچی رەش پیتستەکان کە پڕویان پانە و سپی پیتستانیش کە پڕویان باریکە. ناخۆ ئەم جیاوازیانە هەموویان دەرکەوتە و کاریگەریی رەنگی پیتست. دواي ئەوێ کە کۆمەلێک لە سپی پیتستان بوونە رەش پیتست، بەرەبەرە و لە ماوەی هەزاران سالدا لەسەر جەستەیان نیشانەیی ئەو کاریگەرییانە بەدیھات و هیندی لە ئەندامانی جەستەییان تۆرەمە و بنەچەیی سپی پیتستان گۆردرا؟ ئەگەر رەش بوونی هیندی لە سپی پیتستان هۆکارەکی ئەمەییە کە تراوشتی "کورتیزۆن"یان کەم بۆتەو، کە وایە

بۆچی نژادی رەش پىست تەنیا لە ناوچەى گەرمەسىر كە تىن و تاوى خۆر لەوى زياترە، دەژىن و ئەو ناوچەيش تەنیا دەروويەرى قارە (كىشورە)ى ئەفريقيابە و لە دەردەوى قارەى ئەفريقيا رەش پىست نازىت و لە ھەر جىگايەك كە رەش پىستىك بىسىرى (بۆ وىنە لە ئەمريكا) رەش پىستەكان خۆيان و باب و باپىريان لە ئەفريقياو براونەتە ئەوى، كە وايە بەم پىيە جيا لە مەسەلەى كورتىزۆن (ھەلبەت نەگەر ئەم بابەتە بوو پىستە ھۆى پەيدا بوونى نژادى رەش پىست) و مەسەلەى تىشكى خۆر كاريگەرى و تايەتەندى ناوچەيش لە پەيدا بوونى نژادى رەشدا شويتندانەرە، چونكە خۆر لە ھەموو ناوچەى كە مەرەى (نىستواى) زویدا، تىشكى زۆرە، بەلام نژادى رەش تەنیا لە ئەفريقيا پەيدا بوو و لە ناوچە گەمەسىر و كەمەرىيەكانى دىكە ھىچ نژادى رەش نابىرى.

لە ھالىكدا پزىشكانى نەخۆشخانە بەوپەرى وردىنى و پەيچۆرىيەو "كارل"يان خستبوو ژىر لىكۆلىنەوى زانستى و پىچۆرىيەو، ھىچكاميان لە بىرى بىرى دەروونى و وردى ئەو پىساو دامارەدا نەبوون، چونكە ھەستىارى ئەو دياردە پزىشكىيە چەشنىك بىر و ھۆشى پزىشكەكانى بە خۆيەو سەرقال كەردبوو كە ئەوان قەت بىريان لە رەوشى تەندروستىي نەخۆشەكە نەدە كەردەو. "كارل"ى دامار بەھۆى خەم و پەژارە و دلەپراوكى، نەتەنیا نامادە نەبوو دۆستان و ھەفالىنى سىياسىي خۆى قبوول بكات، تەنەتە لە ھەرگرتنى خزم و كەسانىشى خۆى دەبارد و دەيزانى كە ئەوان بە دىتنى ترسىان لى دەنىشت و تەنیا پزىشكانى نەخۆشخانە و ژنە پەرستارەكان سەردانى ژوورەكەيان دەكرد و ئەو نىگابانەى كە بە شو و رۆژ لە لەبەر ژوورەكەى "كارل" بوو نەيدەھىشت كەس بچىتە ژوورەكەيەو.

كارل كە ھەموو كات لە نەخۆشخانە بەتەنیا بوو، بە ھىواى ئەوى كە پزىشكەكان بتوانن رەنگى جەستە و روخسارىو كە خۆى لىبەكەنەو، ھەولتى ئەدا كە بە گوى گرتن بۆ رادىۆ و خويندەنەوى كىتب، رۆژنامە و گۆزار، خۆى سەرقال بكات.

لەم كاتەدا دكتور "ويلفرد" يارىدەدەرى "زانبروخ" كە رەش بوونەوى "كارل" زۆر كوئىكۆلى كەردبوو، بپارى دا لەمەپ ئەو دياردە پزىشكىيە كە بۆ "كارل" ھاتبوو پىش لەگەل "زانبروخ" وتوويز بكات.

ھەرەك ناماژى پىكرا، ئەو دياردەيە كە بۆ كارل ھاتبوو پىش، داوى دياردەكەى "ھنرىخ گرىف" بۆ پزىشكەكانى نەخۆشخانە ببوو بابەتتىكى تويۆينەو و بەھۆى ئەو لىكۆلىنەو چارەسەر كەردنى كارل بە چەشنىك لەبەر كرابوو، نەك ئەوى كە پزىشكەكان نەيانەوى "كارل" دەرمان بكەن، بەلكوو ھۆگرىيان بە تىنگەبىشتە لە ھۆكارى رەش ھەلگەپرانى ئەو پىساو، زۆر زياتر لەو بوو رەشىي

ره‌نگی لابی‌هن و بگه‌پرتته‌وه سهر ره‌نگه سپییه‌که‌ی خۆ‌ی.

نیستا ده‌لێن هۆ‌ی نه‌وه‌ی که پرۆ‌فیسۆر "زانبروخ" نه‌ختی ده‌ستکاری تومۆزی (هیپۆ‌فیزی) "هنریخ گریف"‌ی کرد و هه‌روه‌ها کاتیکیش که به‌رده گورچیه‌کانی "کارل"‌ی ده‌رده‌هیتنا له به‌کێک له دوو تومۆزی سورنالی ناوبراو (تومۆزی کورتیکوسورنالی) ده‌ستکاری کردبوو چ بوو؟ نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره بلیمه‌ته، زانتر له‌وه بوو که کاردی نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌ی له رووی هه‌له‌و و نه‌زانینه‌وه به‌چته ناو تومۆر یان ماسوولکه‌وه. له ماوه‌یه‌ک له‌مه‌وپیش به‌شگه‌لێک له "خانه"‌کانی میتشکی "زانبروخ" به‌ره‌به‌ره تووشی سفت و توندبوونه‌وه ده‌بوون و نه‌و گۆ‌زانه له به‌شیتک له میتشکی نه‌شته‌رگه‌ری بلیمه‌ت که خانه‌کانی بیرگه و زهینی مرۆ‌ڤ له‌وین، وه‌دیار ده‌که‌وت. خانه‌کانی زهین له به‌شیتک له میتشک و له به‌شی ده‌ره‌وه‌ی میتشک هه‌لکه‌وتوون و نه‌و کاریگه‌رییه‌ی که توند و سفت بوونه‌وه‌ی خانه‌کانی زهین ده‌یکاته سهر که‌سه‌کان به‌گشتی له یه‌ک ده‌چن، به‌لام له‌باری پاژی و لاوه‌کییه‌وه، جیاوازه.

کاریگه‌ری گشتیی سفت و توند بوونه‌وه‌ی خانه‌کانی زهین له که‌سه‌کاندا نه‌وه‌یه که زهین لاواز ده‌بیت و کاریگه‌ری پاژی و لاوه‌کیش نه‌وه‌یه که لاوازی زهین، له هه‌ر که‌سێ‌کدا که تووشی سه‌خت و سفت بوونه‌وه‌ی خانه‌کانی میتشک بووه، جیاوازه.

بۆ وینه سفت بوونه‌وه‌ی خانه‌کانی ناوه‌ندی زهین له میتشک وه‌کوو هه‌لا‌وسانی تومۆزی پرۆ‌ستات به‌هۆ‌ی کاریگه‌ری پیرییه‌وه‌ن، به‌لام نه‌مه بۆ هه‌موو که‌س وه‌پاست ناگه‌رێ و هیتندی که‌س له سه‌رده‌می به‌سال‌چووندا نه‌ تووشی سفت بوونه‌وه‌ی خانه‌کانی زهین ده‌بن و نه‌ تووشی هه‌لا‌وسانی تومۆزی پرۆ‌ستات. (ده‌بی نه‌وه‌ش بزانی که ژنان له توش بوون به هه‌لا‌وسانی تومۆزی پرۆ‌ستات پارێزران، چونکه پرۆ‌ستاتیان نیه)، به‌لام لاوازی و کزیوونی زهین و دواتر له‌ده‌ستدانی له‌لای ژن و پیار له قۆ‌ناغی پیری و به‌سال‌چووندا وه‌ک یه‌که، واته نه‌م نیشانه و نه‌خۆ‌شینیه پیرییه ته‌نیا تاییه‌تی پیاوان نیه.

"زانبروخ" نه‌شته‌رگه‌ری گه‌وره و هه‌لکه‌وته‌ش به‌هۆ‌ی به‌سال‌چوون تووشی لاوازی و زهین گوتی و فه‌رمۆ‌شی ببوو و به زووترین کات دیتمان نه‌و نه‌خۆ‌شینیه‌ی که تووشی ببوو به چ خێرایه‌ک ته‌شه‌نه‌ی سه‌ند و چ به‌ره‌نجامی‌کی کاره‌ساتباری به‌ده‌یه‌تانا.

نه‌گه‌ر "زانبروخ" زانیای که تووشی لاوازی زهین بووه و به‌هۆ‌ی نه‌و بیکورتی و که‌م زهینییه‌وه، کێ‌ده‌که‌ی له کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا به جێ‌گایه‌کدا ده‌روات که نابێ بچی، بێ‌گومان نیتر کاری نه‌شته‌رگه‌ری نه‌ده‌کرد.

له‌لای "زائربروخ" بیرکورتی به‌هۆی سفت بوونه‌وه‌ی خانه‌کانی میتشک، به چه‌شیتیک سه‌ریه‌ل‌دابوو کله کاتی کاری نه‌شته‌رگه‌ریدا شوین یان ده‌مارتیک ده‌بری که نه‌ده‌بوا بیسچرتینی. حکومتیش بۆیه بیری له‌وه کرده‌وه که فرمانبه‌رانی پاش گه‌شیتیان به ته‌مه‌نیکه تایبته خانه‌نشین بکات، له‌بهر نه‌وه نه‌بوو که به‌هۆکاری به‌سال‌چوون و هیزی بینین، یان بیست له‌ده‌ست ده‌دهن، به‌لکوو به‌وه هۆکاره خانه‌نشینانی کرد له‌وه تیگه‌یشت هه‌ندیکیان پاش نه‌وه‌ی که گه‌شتنه قوناعی به‌سال‌چوو، تووشی بیرکورتی و فرمانۆشی ده‌بن، یان به ته‌واوه‌تی زه‌ینیان له‌کار دکه‌وی و تووشی که‌م زه‌ینی ده‌بن.

حکومه‌ته‌کان ده‌یانزانی که‌سانتیک هه‌ن ته‌نانه‌ت له ته‌مه‌نی هه‌شتا سالی‌شدا خاوه‌نی زه‌ین و بیری به‌هیزن، به‌لام بۆ نه‌وه‌ی که هه‌لا‌واردن نه‌ییت، فرمانبه‌ره وریا و خۆش زه‌ینه‌کانیشی پاش گه‌یشت به ته‌مه‌نیکه دیاریکراو، خانه‌نشین ده‌کرد. هه‌روه‌ک تۆلستۆی نووسه‌ری روسی و نه‌فسه‌ری نه‌رتشی "تزار" یان له ته‌مه‌نی ۵۵ سالی‌دا خانه‌نشین کرد، له حالیکدا ناوبراو بیست و پینج سا‌ن دواتر و له ته‌مه‌نی هه‌شتا سالی‌دا کاتیک ده‌به‌ویست سواری نه‌سپ بیت به‌بی به‌کاره‌ینانی رکیف ده‌به‌ریه سه‌ر زینی نه‌سپه‌که و زه‌ینی هیتنده تیژ بوو که ئیتنجیلی له‌بهر ده‌خویند و ناوی خزم، ره‌گ و تۆره‌مه‌ی ته‌واوی به‌مه‌اله گه‌وره و پله یه‌ک و دووه‌مه‌کانی روسیه‌ی هه‌تا حه‌وت پشت ده‌زانی و هه‌ر کاتیک دا‌وا‌یان لیده‌کرد نا‌ویانی ده‌هینا.

به‌هه‌رحال دکتۆر ویلفرید دا‌وا‌ی دیداریکی تایبته‌ی له "زائربروخ" له مه‌اله‌که‌ی کرد و نه‌وه پزیشکه مه‌زنه‌ش کاتی چا‌وی‌که‌وته‌که‌ی دیاری کرد و له کاتی دیاریکرا‌وا نه‌وه پیا‌وه هاته مه‌اله‌که‌ی "زائربروخ" و مه‌سه‌له‌ی نه‌خۆشیی "کارل"ی هینایه‌ گۆژی و دا‌وا‌ی له "زائربروخ" کرد که نایا رازی ده‌ییت چه‌ند تا‌قی‌کاریه‌ک له‌باره‌ی نه‌وه دیارده‌ پزیشکیه‌وه نه‌نجام به‌دریت؟

زائربروخ وتی مه‌به‌ستان چیه؟

یاریده‌ده‌ر رای‌گه‌یاند که نه‌مه یه‌که‌م جارده به‌هۆی پچرانی تراوشتی "کورتیزۆن" که‌ستیک ره‌ش هه‌لبه‌گه‌پۆ و ئیوه‌ش له من چاکتر ده‌زانن که پچرانی تراوشی "کورتیزۆن" له‌وانه‌یه که‌سه‌کان به‌هۆیه‌وه سوور هه‌لبه‌گه‌پۆن، به‌لام هه‌تا نه‌مه‌ژ رووی نه‌دا‌وه پچرانی نه‌م هۆرمۆنه (به‌ره‌می شالی خانه‌ی زیندوو‌ی له‌ش) که‌ستیک ره‌ش دا‌به‌گه‌پۆ، به‌لام ئیستا له زانستی پزیشکیدا رووسه‌پرووی دیارده‌یه‌کی دکم‌ه‌ن و تازه بو‌وینه‌ته‌وه و نازانین که نایا نه‌م دیارده‌یه لایه‌نی نا‌وا‌زی هه‌یه یان که‌سانتیکه دیکه‌ش به‌هۆی پچرانی هۆرمۆنی "کورتیزۆن" وه ره‌ش داده‌گه‌پۆن. نایا رازین له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که تا‌قی بکه‌ینه‌وه هه‌تا بزانی نه‌م دیارده له که‌سانی دیکه‌شدا ده‌رده‌که‌وی یان نا؟

پرۆفیسۆر "زائربوخ" چەند ساتىك بىدەنگ بوو و پاشان وتى: دەزانم ئىتوھ پىشتىر نەندامى
حيزىبى نازى بوون و زانىارىم لەو بارەوھ ھەيە كە ھىندى لە پزىشك و نەشتەرگەرانى نازى بەبى
تېببىنى و نەترسانە بۆ بەدەستھېتەننى نەزموونى پزىشكى و زانستى خەلكيان نەشتەرگەرى دەكرد و
دەياڭخستەنە ژىر تاقىكارىيەو، بەلام من لەگەل نەم پىشنىارەتان ھاو دەنگ نىم و نەم مرۆڤ كۆزىيە
قبوول ناكەم، يارىدەدەر بەبى ئەوھى كە قسەيەكى تر بكات مالاوايى لە پرۆفیسۆر كەرد و لە
مالەكەى و دەدەر كەوت و مەسەلەى تاقىكردنەوھى پزىشكى لەسەر خەلكانى دىش رەت كرايەوھ.

شانۆگه‌ره‌که چی به‌سه‌ر هات؟

له حائیکدا پزیشکه‌کان بۆ چاک بوونه‌وه‌ی ره‌نگی کارل ده‌ستیان ده‌دایه هه‌ر کارتیک و به نه‌مجامتیک نه‌ده‌گه‌یشتن، پرپسار درا ژنه هونه‌رمه‌ندیک که یه‌کتیک له شانۆکارانی کۆمپانیای ویتنه‌گریی "نوفا"ی نه‌لمانی بوو، بۆ لابردنی گواتر (ناوسانی رژیینی مله قۆرته) له نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی نه‌شته‌رگه‌ریی بۆ بکرتیت.

دامه‌زراوه‌ی "نوفا" له نه‌لمانیای هیتلهر له نه‌وروویا، کاملتترین دامه‌زراوی ویتنه‌گری بوو و بۆ هه‌لبژاردنی شانۆکار و نه‌کته‌رانی سینهما زۆر به وردیینی و سه‌رنجه‌وه‌ کساری ده‌کرد و نه‌گه‌ر به‌ ویژدانه‌وه قه‌زاوت بکرتیت، ده‌بێ بلتین به‌رله شه‌ری دووه‌می جیهانی، زۆربه‌ی نه‌و فیلمانه‌ی که‌له دامه‌زراوه‌ی "نوفا" به‌ره‌مه‌هاتوون، باش و سه‌رکه‌وتوو بوون.

به‌پێوه‌به‌ر و کارگێڕانی دامه‌زراوه‌ی "نوفا" زۆریان بۆ گرنگ بوو و به وردی سه‌رنجیان ده‌دا که نه‌کته‌ر و هونه‌رمه‌ندانی فیلمه‌کان، هه‌تا نه‌و جینگایه‌ی ده‌لووی لانیکه‌م له‌باری قه‌لافه‌ت و له‌ش و لاره‌وه، له‌گه‌ژ نه‌و تایبه‌مه‌ندیانه‌دا بگوه‌نجین که نه‌وکات بۆ نژادی ره‌سه‌نی ئاریایی له‌لایه‌ن تییۆری دارپێژانی حیزبی نازیسه‌وه ده‌ست نیشان کرابوو.

نه‌وه‌ی نه‌مڕۆ که‌له سه‌ره‌ده‌می فیلمه ده‌نگداره‌کاندا له‌دایک بووه و له‌گه‌ڵی ژیاوه، له‌ ناوه‌رۆک و تایبه‌مه‌ندیی فیلمه بێده‌نگه‌کان به‌ باشی ناگادار نیه و نازانی پیتش له شه‌ری دووه‌می جیهانی و هه‌تا نزیکه‌ی سالی ۱۹۳۰ی زایینی فیلمه‌کان بێده‌نگ بوون و هونه‌رمه‌ند و نه‌کته‌ره‌کان له کساتی پیشان داندان قسه‌یان نه‌ده‌کرد و هه‌ر شتیک که ده‌یان‌ه‌ویست بیلتین به‌ ناماژه و جووله‌ ده‌ریان‌ده‌بهری و پاشان له مه‌ودای نیتوان ویتنه و گرتنه‌ ویدیۆیه‌کاندا نووسراوه‌ پیشان ده‌درا.

له سالی ۱۹۳۰ی زایینیسه‌وه به‌ریه‌ره، فیلمه ده‌نگداره‌کان جینگای فیلمه بێده‌نگه‌کانیان گرتوه‌وه، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی که ته‌کنیکی هاونا‌هه‌نگ و گو‌نجاندنی نواندن، جووله‌ و ناخاوتن سه‌قه‌ت سوو و له نیتوان پیشان دان (شاه‌ی سینهما) و گو‌تی بینهر له هۆله‌ گه‌وره‌کانی سینهما مه‌ودایه‌کی زۆر هه‌ببوو و ده‌نگ پاش بلا‌و‌بوونه‌وه له فیلم، ما‌وه‌یه‌کی ده‌برده هه‌تا بگاته گو‌تی بینهر، بۆیه کاتیک بینهر قسه و وته‌یه‌کی نه‌کته‌ری ده‌یست که نه‌و رسته‌یه‌کی دیکه‌ی وتبوو یان له‌و دیمه‌نه‌ی تێپه‌راندبوو.

هەر بۆیە دامەزراوەی وێنەگریی "ئووفا" لە ئەلمانیا، بە تەما بوو تەنانەت پێش دەسپێکی شەری دۆدەسی جیهانی، فیلمی بێدەنگ بەرھەم بھێنیت. لەو فیلمانەدا ھونەر و جوانیی ھونەرمەند و نەکتەرائی سینەما زۆر جێگای سەرئەجێ و بەرپێوەبەرائی وێنەگری بوو، ھونەر و تواندنی ھەندیک لەو شانۆکارانەیی فیلمە بێدەنگەکان بھوونە ئەفسانە، بە چەشنیک نێو سەدە دواي سالی ۱۹۳۰ی زایینی، ناوی ھەندیکیان تەنانەت لەم دەورەبەش کە شەپۆلەکانی رادیۆ، تەلەفیزیۆن و چاپەمەنیەکان ھەرچەشە ناویانگێتک دواي چەند ھەفتە لەبەرچاوە دەخات و کەمپەنگی دەکاتەو، بە تەواوەتی لەناو نەچوو و ھەندێ جار ناویان لە دەزگای پێوەندییە گشتییەکان، رۆژنامە و گۆنارەکانەو دەبێستری یان بەرچاوە دەکووت.

ئەو ژنە ھونەرمەندەش کە دەبوایە لایەری تومۆری "گواتر" نەشتەرگەری بۆ بکەیت ناوی "لیلی - ھۆلم" یە کێتک لە ھونەرمەندانێ دامەزراوەی وێنەگریی "ئووفا"ی ئەلمانیا بوو، گەرچی ئەوکاتە لەش و لاری شادمانی و نەرمونیایی سالی ۱۹۳۰ی نەبوو، بەلام چاوانی شین، زولف و کەزیە زێرین، روخساری ھێلکەیی و بەژنی بەرز و زراڤ و لەش و لاری شیاوی ھێشتا دەریدەخست نەوونەبە کە لەو خەسڵەتانە کە دەسارگەرژە نازییەکان بۆ نژادی ئاریایی دیارییان کردبوو.

"لیلی ھۆلم" و تەبوی کە دەبێ بەدەستی پروفیسۆر "زانبروخ" نەشتەرگەری بۆ بکەیت و قبوول کردنی داخوایی نەخۆش، لەباری ھەلبژاردنی پزیشک یان نەشتەرگەرەو، بەشیکە لە درووشی پزیشکی و لە رابردۆو ئەو بپارە لە گۆرێدا بۆو کە نابێ نەخۆش ناچار بە قبوول کردنی پزیشکێکی تاییەت بکەیت، چونکە کاریگەری نەرتینی لەسەر رۆحی دادەنێت و ئەو کاریگەرییە نالەبارە رۆحیە، تیمار و دەرمان کردنی نەخۆش وەدوا دەخات، یان کاریگەری دەوا و دەرمان پووچەل دەکاتەو و سەبارەت بە نەشتەرگەری "لیلی - ھۆلم" یە لەبەر ئەوەی کە ھیچ بەرپەست و کێشەبە کە بۆ قبوول نەکردنی داخواییکە لە گۆرێدا نەبوو، "زانبروخ" نامادە بوو نەشتەرگەری بۆ ئەنجام بەدات.

لە رۆژ و کاتی دیاریکراوی نەشتەرگەرییە کەدا "زانبروخ" وەک ھەمیشە پاش شۆردنی دەستەکانی و لەدەست کردنی دەستەوانەیی نەشتەرگەری، چوو و ژووری نەشتەرگەرییەو و یاریدەدەرەکانی و ئەو ژنە پەستارانە کە دەبوایە یارمەتی پزیشک بەدەن لەو ژوورە نامادە بوون و پێش لە چوونی "زانبروخ" نەخۆشە کە یان بۆ نەشتەرگەری نامادە کردبوو.

نەشتەرگەری بۆ لایەری تومۆری گواتر لە سواری گەشتن بە ئەنجامیکی نەرتینی، کاریکی

ناسانه، به لآم لهبارى "تكنيك و هونەر" هوه نهشتهرگهريهكى ههستياره، بهو هۆيهش وهك هونەر ناساودىزى دهكهين لهبهر نهوهى دهستهواژهيهكى خردى پزىشكهكانه و زانايسانى پزىشكى، نهشتهرگهريان به دوو كهوت دابهش كردوه و بهشيكى كه ناسينى وردهكارىيهكانى بابتهى نهشتهرگهريه، به زانست ناساودىزىيان كردوه و كهسيك كه دهيهوى رۆژتيك له رۆژان كىتردى نهشتهرگهري بهدهستهو بگريئت، دهبى سالانىكى زۆر له پۆلهكانى كۆليزى پزىشكى كتيهه پزىشكويهكان بچوئينت و گووى له وانهكانى مامۆستا بگريئت و لهو سالانهدا ههر رۆژه، يان رۆژ ناسا رۆژتيك، له تهلارى توتيكارى نهندام ناماده بيت و جهستهى مردوان ههلبديريت، ههتا به جهها ههموو نيسك، ماسولكه، دهمارى خويتههر، دهمارى خوين هين و ههر دهمار، رهقينه يان خرمۆتهيك به باشى بناسيئت و ههر لهو سالانه دايه خوئيندكارى كۆليزى پزىشكى كه دهيههويت بيتته نهشتهرگهري، بهرهبره لهگهژ جهستهكان و نهو بۆن و بهرامانهى كهله لهشهكانهوه ههلهدهستي خوو دهكرئت.

به چهشتيك كه گنخ و بۆگهنيوى نهندامانى ناو زگى مردوويهك كه سى مانگ له مهرگى گوزدراوه، له لووتيدا هيج جياوازيهكى لهگهژ بۆنى عهتره زۆر بهنرخهكاندا نيه و ههر لهو سالانه دايه له كاتى نيههشودا كه دهرواته نيو تهلارى توتيكارى لهشوه كه پرپهتي له جهستهى پارچهپارچه كراوى مردوان، ههست به ترس و تۆقين ناكات.

نهو لهبهر نهوه نيههشوى تاريك دهرواته نيو تهلارى توتيكاريهوه كه بهبى ههلكردنى چرا و رووناكايى و تهنيا به يارمهتيى دهست لىندان و ههستي ساوايبهوه ماسولكه جياجياكانى جهستهى پارچهپارچه كراو بناسيئت.

چونكه ماسولكهكانى لهش، له بوارى تشك و پىكهاتهوه پىكهوه جياوازيان ههيه و تهنانهت نهه مهسهليه كهسانى ناسارهزا (به هونهرى پزىشكى و نهشههرگهري) دهيزانن و كابانيتك كه بۆ كرپنى گوشت دهرواته بازار، دهزانينت كه قهواره و شكلى ماسولكهى دۆ لهگهژ قهوارهى ماسولكهى سينه، يان لارانددا جياوازيان ههيه و نهشتهرگهريك پيش نهوهى كه كىتردى نهشتهرگهري بهدهستهو بگريئ، دهبى ههر جۆره ماسولكه و نيسكيتك كهله جهستهى مرۆشدا ههيه له تاريكيدا و تهنيا لهپوروى دهست لىدانهوه بناسيئت كه وهك دهلتين "خهوى كۆتال" له چ بارىكهوه كيشراوه و كيشى هاتوه، چونكه نهه زانياريه له داهاتودا له كاتى بهكارهيتانى كىتردى نهشتهرگهريدا بهكارى ديت.

نهوهى كه خوئيندكارى كۆليزى پزىشكى، ههتا پيش له كۆتايى قوناغى خوئيندن و نهزمونن، له

بۆلى خوتىندىن يان تەلارى توتىكارى فېرى دەبى، زانستە. بەلام رۆژتېك كە نەشتەرى بۇ نەشتەرگەرى بەدەستەود گرت و لەناو لەشدا خستىه كار، ئەو نىتر "ھونەر" نېكە و لەو كاتەدا وەكسو ھونەرى دارتاشى و ھەلكۆلىنى دارە كە نەسكەنە و تېشوو بەدەستەو دەگرتت و لەسەر دارەكە كار دەكات ھەتا فۆرم و قەوارەيەكى بەرجەستە و قوياو ساز بكات. يان وەكسو نىگار كېشىنكە كە فلچەى و تېنەكېشان بەسەر تابلۇدا دېنى ھەتا شكلىك بېكىشىتەو. دىيارە نەشتەرگەر كاتىك كېتردەكەى دەخاتە كار، ئەو زانىارى و نەزمونانەى كە پېشتر بەدەستېھناو بەكار دېنى و نىگار كېشىش، كاتى بەكارھىنانى فلچە، لەوئى كە پېشوو فېرى بوو كەلك وەردەگرتت، كە وايە ھەردوويان، كاتىك سەرقالى كارن، سەروكاريان لەگەن ھونەرتكە نەك زانست.

نەشتەرگەرى بۇ لاېردنى تومۆرى گواتر بۆيە دۇوارە چونكە تومۆرى گواتر "ھەرەك دەزانېن ھەلاوسانى تومۆرى تېرۆنىدە" لەژىر ملەو دەردىت و لەو شوئەش ھەندى لە رىزە دەمارە ھەستيارەكانى جەستە وەك دەمارى خوتىنەبەر لەوئو تېدەپەرن و خافلانئىكى پزىشك، لەوانىيە بېتتە ھۆى نەوئى كە يەك لەو دەمارە ھەستيارانە پېچرئ كە گىانى نەخۆش دەكەوتتە سەترىيەو، يان نەوئى كە بەشېك لە جەستەى ھەتا كۆتايى تەمەنى نوقسان دەبېت. كە وايە پروفېسۆر "زانرېروخ" نەشتەرگەرتك نەبوو كە شتېك لەبېر بكات و لەپووى ھەلەو ەك رەگ يان دەمار پېچرئى و يارىدەدەرەكانى دەيانبىنى كە دەستانى پروفېسۆر وەك ھەمىشە بە خىرايى ھەرەكەت دەكات و بەھۆى جوولەى خىراى دەستانى ئەو نەشتەرگەرە بلىمەتە نەيانبىنى كە ناوبرا و لە ئاخىر و ئۆخى نەشتەرگەرى گواترى ئەو خانە ھونەرمەندەدا دەمارى تومۆرى (پاراتېرۆنىد) ېشى پچراندوو.

پچرانى دەمارى ئەو تومۆرانە لەلايەن "زانرېروخ" ەو لەپووى ھەلە و نەزانىنەو نەبوو، بەلكو ھەرەك گوتمان لە مېشكى پزىشكى ھەلكەوتەدا لە دواين كاتەكانى كارەكەيدا نەوئى بە بېردا ھات كە دەبى دەمارى تومۆرەكانى "پاراتېرۆنىد" پېچرئ، چونكە ئەو كارە بەسوودى نەخۆشەكەيە.

تومۆرەكانى پاراتېرۆنىد چوار دانەن كە لەژىر مل و لە پىشتى تومۆرى تېرۆنىدەو جىگايان گرتوو و لەبەر نەوئى رەنگيان وەكوو رەنگى ماسوولكەكانى دەورويەرە، بىجگەلە چاوانى تىزى نەشتەرگەرەكان، كەسېكى دىكە تواناي بىنىنى ئەو چوار تومۆرەى نىيە، بۆيە دەلتىن ئەو چوار تومۆرە كە بەشېكەن لە تومۆرەكانى "ناندۆكرىن" (تومۆرە ھەناويەكان) لەش، لە جىبەجى كردنى كارەكانى جەستەماندا رۆئىكى بەرچاويان ھەيە.

برینی خاتوو "لیلی - هۆم" یان بەست و بردیانه ژووری حسانهوه ههتا چاک بێتتهوه، پاش چهند رۆژ باری تهنهردوستیی باش بوو و وهك باو پاش چاكبوونهوه وتیان نهو خانه چهند رۆژی ديكه له نهخۆشخانه بېنیتتهوه ههتا حالتهی بێ هێزیی دواي نهخۆشی بگوزهرێنی و دواتر پرواتهوه مائی خۆی. بهلام لهو رۆژانهدا كه "لیلی - هۆم" قوناغی بێ هێزیی دواي نهشتهرگهریی له نهخۆشخانه تیدهپهراند، بهره بهره لاواز و كز دهبوو و ههر بهیانیهك پهراستار دههاته ژووری نهو نهخۆشه دهیدیت كه له رۆژی پێشوو لاوازتر بووه و رۆژنیکیان كه خانه پهراستاره كه هاته ژووری (لیلی - هۆم) وه به بیینی روخساری چهپهسا، چونكه له ههر دوولای روخساری، گۆناکانی به چهشتیک داچۆرابوون دهلتیی دوو پارچه گۆشتت كه له دوو قولایی دووکانیکی قهسابیهوه ههتواسراون.

لهپ و لاوازیی روخسار و داچۆرانی ماسوولکهکانی، چاوه شینهکانی نهو خاتوونهی به جۆریك بهرجهسته نیشان ددها كه دهلتی گلینهی چاوانی خهریکن دهرپهرن.

جیاله لاوازیی سهرسوورپهتتهر، نهو ژنه لهکاتی کراس لهبهر کردندا ههستی بهوه دهکرد قۆلی کراسهکهی درێژه و دهستهکانی کورت بوونهتهوه. بهژن و بالایی نهو ژنه كه رۆژانیک نمونهی جوانیی نژادی نارایی و نهستیرهی فیلمهکان بوو، به چهشتیک تهشکی گۆرابوو كه مرۆقی تووشی دۆش دامان دهکرد. پاش هاتنه نارای نهو دۆخه یاریدهدهرهکان "زانبروخ" یان هینایه ژووهرهکهی "لیلی - هۆم" و نهو خاتوونه ههركه نهو پزیشکه گهورهیدی بینی به شیودن و گریانوه سویتندی دا كه "نهتۆکسیۆن" ئیکی بز بوهشتیی له ژبان رزگای بکات، چونكه شیترا ناتوانی بهو تهشک و سیماره خۆی به خهلك پيشان بدات و لهگهلیان بۆی.

"زانبروخ" به بیینی نهو ژنه سهری سوورما، بهلام تیک نهشه مزا و کارلیکی نهکرده سهری و پاش هاتنهدهرهوه له ژووری نهخۆشه كه پرسیاریان لیکرد نایا بۆی دهرکوت كه نهخۆشیی نهو ژنه چه و "زانبروخ" وتی نهو نهخۆشییه بههۆی پهچرانی تراوشتی تومۆرهکانی پاراتیرۆئیدی نهو ژنهوه رووی داوه. چوار تومۆری پاراتیرۆئید یهك هۆرمۆن تراوشت دهکهن كه نای "پاراتیرین" یان "پاراتۆرمۆن" ه و نهو هۆرمۆنه له لهشی مرۆفدا دهبیتته هۆی نهوهی كه دوو مادهی کهلسیۆم و فوسفۆر بگاته ئیتسکهکان و نهو دوو ماده، کههسه و پهسای سهرهکیی پیتکهاتهی ئیتسکهکانی لهشی مرۆف پیتکدینن و نهگهر بیت و نهگهنه لهش، ئیتسکهکانی جهسته بهره بهره دهپوکیتنهوه و ههم لهباری پانی و ههم لهباری درێژی و ههروهها پتهویان کهم دیتتهوه و لهبهر نهوهش كه ئیتسک راگر و کۆلهکهی ماسوولکهکهی، کاتیک ئیتسک کورت بیتتهوه دهبیتته هۆی داخوران و لهناوچوونی

ماسوولكهى له ش.

جیاله مەش، بەشێك له نەندامە گرنگ و هەستیارەکانی جەستەمان لە زینگای نێسکەکان و بەتایبەت لە مۆخی نێسکەکان بەرھەم دێت و دواى ئەوێ کە نێسکەکان بچووک یان بیووکیکنەو، ئەو مادە هەستیارانەش کە دەبێ بگەنە جەستە، بەرھەم نایەن و یەک لەو بەشەنەش کە کاریگەری لەسەر دەبێت مۆخی نێسکەکانە کە یەکیک لە کارگە گرنگ و بەرھەمەپێنەرەکانی جەستەى مرۆڤە.

یەكەم جار کە "لیلی - ھۆم" قۆلی کراسەى خۆى یینی کە درێژ بۆتەو، بەرى کردووە کە دەستى کورت بۆتەو، چونکە دەیزانی مرۆڤ لەوانەى بە ھۆکارگەلیک لەر و لاواز بێت، بەلام دەستەکانى و بەژن و بالای کورت نابنەو و ئەو بەسالآچوانەى کە بە نەسبەت سەردەمى گەنجیتییەو کورتەبالآ دەنوێنن، بەو ھۆیەو یە کە بپرپەرە یان گازەرى پشتیان دەچەمیتەو و چەمینەو ش دەبێتە ھۆشى ئەوێ کە بەژن و بالایان کورتتر لە سەردەمى لاویەتى بنوێنن. بەلام دواى ئەوێ کە رۆژان گوزەرە، ئەو ژنە تینگەیشت کە نەتەنیا روخسارى تەشكى گۆراو، بەلکوو بەبێ هیچ گومانیک لە درێژیى دست و لاقیشى کەم دەبیتەو. ژنى داماو، کە بەژن و بالای تۆقینەرى خۆى دەبینى و دەیزانى دەست و لاقى کورت دەبنەو، تووشى جۆرنیک لە شیتى بوو کە لە حالەتى ناساییدا نمونەى زۆر دەگمەنە، بەلام لە حالەتى خەیاڵدا نمونەى لەو بابەتە زیاتر دیتە پیش بەو جۆرەى کە مرۆڤ وا ھەست دەکات لە پێست و و قەلافەتى بوونەو رێكى دیکە داىە. لە حالیکدا لە بوونى خۆى دوو پوندنگ نە، بەلام بۆى بۆتە راستى کە لەبارى بەژن و تەشکەو کەسێكى دیکەى و قەلافەت و لەشى پێشووی خۆى، وا دەنوێنن و دیتە پیش چا و کە لە کاتى خەون بینیندا بینوویە و راست نەبوو.

ئەم جۆرە شەیدایى و کەم نەقلیبە کە بەھۆى پەرچانى تراوشتى تومزۆرەکانى "پاراتیرۆئید" کاریگەری لەسەر مێشک کە ناوەندى ھۆش و بیرە دادەنێت و ئەو کەسەى کە تراوشتى تومزۆرەکانى پاراتیرۆئیدی پەرچابى، بەلام تووشى شیتى نەبێ خاوەنى نەقل و ھۆشى کەسێكى ناسایى نە، لەبەر ئەوێ نێر فۆسفۆر کە یەکیکە لە مادە زەرورویەکانى خانەکانى مێشک پێیان ناگات و فۆسفۆر تەنیا بۆ چى کردن و رسکاندن مێشک پێویست نە، بەلکوو پاش چى کردنى ئەو خانانە ھەتا نەوکاتەى کە مرۆڤ زیندوو دەبێ خانەکانى مێشک فۆسفۆرپیان پى بگات ھەتا بتوانن نەرك و کارەکانى خۆیان بە باشى جیبەجى بکەن و پەرچانى تراوشتى تومزۆرەکانى پاراتیرۆئید، پیش بەو دەگرێت کە فۆسفۆر بۆ ھەر بەش و شوێنیک لە لەشى مرۆڤ کە پێویستى

بیتته، بگات.

ژنه هونرمه منده که نه بده توانی هیچ بھوات و برسی چووبوه بهس و نیشتیای نه ما بوو. هه چهند گه مارۆی بهرلین له لایهن حکوومه تی یه کیه تی سۆڤیه ته وه بهرده وام بوو، ههروهک ناماژدی پیندرا خۆراک و خوارده مه نیی جیره بندی کراو ده گه یشته بهرلینی رۆژه لآت و خه لکی شار و نه خۆشه کان له نه خۆشانه برسیان نه ده بوو و ته نیا له نه خۆشخانه ی شاریتی له باری سووته مه نییه وه له تهنگانه دا بوون و له بهرلینی رۆژه لآت پیچه وانهی بهرلینی رۆژناوا نه یانده هیتشت خه لک بۆ گهرم داهینانی ماله کانیان له داری پارکه گشتیه کانی ناو شه قامه کان به کار بیتن.

له نه لمانیای رۆژه لآت که بهرلینی رۆژه لآت له باری کاروباری نیداریه وه "له لایهن یه کیه تی سۆڤیه ت" وه نیداره ددکرا، جۆرتیک خه لۆوزه بهردینه به ناری "لین بیت" به بهر فراوانی ده ست ده کومت و هه یه که ریژه ی خه لۆوزه که ی، واته ریژه ی ماده ی سووقمانی که مه، به لآم له دووسه د ساژ بهرله و میژووه، خه لکی نه لمانیای رۆژه لآت بۆ تواننده وه ی ناسن و گهرم داهینانی ماله کانیان له وه رزی زستان له "لین بیت" که لکیان وه رده گرت. خه لۆوزه بهردینه، ههروهک له ناوه که شیدا دیاره بهردیکه که ده سووتی و له جۆرتیکاندا ماده ی سووقمانه که ی زۆره و هه ندیکیان که م.

جۆری باش و نایابی خه لۆوزه بهردینه ریژه ی ماده ی سووقمانی هه تا ۹۵% و جۆره خراب و قه لبه که شی هه تا ۶۰% و جۆری "لین بیت" به پیتی کانگا که ی له ۶۰% هه تا ۷۰% ماده ی سووقمانه که ناوی "که ریون" ه.

سه ره رای شه وه ی له نه لمانیای رۆژه لآت "لین بیت" فراوان بوو و هیتزه کانی "یه کیه تی سۆڤیه ت" یش پینشیان به هیتنانی بۆ بهرلینی رۆژه لآت نه ده گرت، به لآم له وه خه لۆوزه بهردینه بهراده ی پیتیست نه ده گه یشته بهرلینی رۆژه لآت. له بهر شه وه ی بۆردومانی ده وله تانی شه مریکا و بریتانیا له شه ری دووه می جیهانی به شیک له ریگا ناسنه کانی نه لمانیای رۆژه لآتی تیک و پینک دا و هیتشتا نه یان تانسیوو هه موو شه هیتله شه مه منده فه رانه به نه وه گهر، هه ر بۆیه له نه خۆشخانه ی شاریتی ترمۆستات" (نامیتری خۆکار بۆ راگرتنی تینی گهرما له شوینتیک)، واته ناستی گهرم داهینانی ژوورده کان له سه ر ژوماره ی ۱۹ دانرا بوو.

هه ندیک له نه خۆشه کان له پله ی گهرمای ژوورده کان رازی بوون، به لآم هه ندیکیان سکالا و گله یان هه بوو و پزیشکه کان ده یانزانی شه سکالا یه یان ره وایه، چونکه جهسته ی شه ژنه چاره ره شه له پله ی گهرمای ناسی له شی مرۆژ که ۳۷ پله یه لای دا بوو. یه کیک له بهر ده جامه کانی پچرانی تراوشتی تومۆره کانی پاراتی رۆژنید شه وه یه که پله ی گهرمای له ش که م ده بیتته وه، شه که سه ش که

پلەي گەماي لەشى بەھۆيەك دادەبەزیت، لە وەرزی زستاندا بەھۆی سەرماوە زۆر زەجر دەچیت. ھەر كەسیش جارێك تووشی تا و لەرز كە نیشانەي ھیندی لە - تا - كان و بەتایبەت نەخۆشینی زەردەیی و تاي مالارپا كە ھەندی لە جۆرەكانی ھەلامەتە بیت، دەزانێ كە كەمبۆنەوہی گەرماي لەش، چۆن دەبیتتە ھۆی رەنج و نازار. ئەوانەي كە تووشی ئەو تا و لەرزانە دەبن كە نیشانەيەكن بۆ ھەندی تا كە ناماژەیان پێدرا، پلەي گەرماي لەشیان تەنیا لە ماوہیەكی كورتدا، بۆ يەك ھەتا يەك و نیو پلە دادەبەزیت، بەلام ئەگەر لە وەرزی ھاوینیشدا تووشی لەرز و تا بین، تەنانت ناتوان بە چەند بەتانیەكیش پلەي سەرماي لەشیان كەم بكەنەوہ و خۆیان گەرم داویتن و ھەتا ئەوكاتەي كە تا دەگرن و لەوہوہ بەدوا، لەرزیان نامیتت و لەو ھالەتەشەوہ تیدەگەين ئەو كەسانەي كە گەرماي لەشیان بە ھەر ھۆيەك بە بەردەوامی كەم دەبیتتەوہ، لە وەرزی زستاندا لە سەرما چ زەجرێك دەچیت، چونكە لە جەستەیاندا ئەو دەزگا ئالۆز و ھەستیارەي كە لە جەستەي مرۆفە ناسايەكان لە نیوان گەرماي لەش و گەرماي دەرووبەر لە وەرزی زستان و وەرژەكانی ديكە ھاوسەنگییەك پێكدیئتی، ناتوانی بە باشی كار بكات.

"لیلی - ھۆم" بەردەوام بە چەند بەتانیەك خۆي دادەپۆشی، دیسان ھەر بەھۆی سەرماوە گلەي ھەبوو و دەیگوت لەبەر سەرما خەوی لیتناكەوتت. ھەركەس كە پێشتر "لیلی - ھۆم"ی نەدیوو، ئەگەر چاوی بە روخساری دەكەوت، پیتی وابوو ئەو روخسارە ھی يەك لەو سەرە پراوانەي تايغەي بەناو "جیواروس" كە كەلە ناوچەي "نامازۆن" لە ئەمریکای باشوور دژین و ویشك كراوہتەوہ. داب و نەریتی ئەو تايغانە ئەوہیە كە دواي ئەوہی كە سەری یەكێك لە دژمنەكانیان بێ، نیتسکی كاسەسەر ورد دەكەن و لەناو كۆشت و پیتست دەریدیتن و نیتسکی روخساریشی لە ناوہراستی ماسوولكە دینتە دەر، پاشان ماسوولكەكانی سەر و سیمای لەبەر شاگر بەبێ ئەوہی كە بەیتلن بسووتی، ویشکی دەكەنەوہ. دواي ئەوہی كە ویشك بۆد، سەر و روخسار كە تەواو نیشانەكانی وەك خۆي ماوہتەوہ، تەنیا نەختی گەورەتر لە مستەكۆلەي دەست دیتە پیتش چار و نیتیر بۆگەن نابێ و بە میچی كۆخەكەیانەوہ ھەلیدەواسن و ھەرچەند ژومارەي سەرە پراو و ویشك كراوہكان بە میچی كۆخەكەوہ زیاتر بیت، نیشانەي شەرف و گەورەیی خاوەن كۆخەكەيە.

پزیشكانی نەخۆشخانەي شاریتی لە خێرای گۆزانی قەلافەت و بەژنی "لیلی ھۆم" زیاتر لە لەرز و تەشك گۆزان و كورت بوونەوہی دەست و لاقی سەریان سووړ ما و پیتش بینییان نەدەكرد كە پچرانی تراوشتی توھۆرەكانی پاراترۆئید لە ماوہیەكی كورتدا ئەو ھەموو گۆزانی لە ماسوولكە و نیتسکی كەستكدا بەدی بیتن.

"لیلی - هۆم" هاوکات له گهژ نهوهی که بچووکت ده بۆوه، رهفتار و نه خلاقى کچانى کهم ته مه نیشى گرتبوو و رۆژیکیتان داواى له خانمه په رستار کرد که دهسته بهک قه نه فى بچووک لهو جزره قه نه فانهى که کچانى کهم ته مه ن یاری پیده کهن بۆ بینیت و نه ویش نهو داوا بهى نه خۆشى گه یانده به رپرسانى نه خۆشخانه و نه وانیش بریاری کرینی نهو قه نه فه بیان دا، چونکه پیسان و ابوو نهو کاره نه خۆشه داماره که سه رقان ده کات و نه ختی له نازاری رۆحیی کهم ده کاته وه.

پيشكشانى كۆنگره

بۇ تەبىئەتتە

نەم بابەتە و دوو رووداوى سەرسووپھىنەرى دىكە كەلە نەخۇشخانەى شارىتى روويان دابوو، پزىشكانى ناچار كىرد كە بۆ تاوتوتى نەو سى رووداوه كۆنگره يەكى پزىشكى بگىرن و لەو كۆنگره يەدا جىالە پزىشكەكانى نەخۇشخانەى شارىتى، كۆمەلتىك لە پزىشك و نەشتەرگەرانى نەلمانىاي رۆژھەلاتىش بەشدارىيان كىرد. پىش نەوہى كە باسەكانى كۆنگره دەست پى بگات، لەلايەن پزىشكانى نەخۇشخانەى "شارىتى" يەو راپۆرتىك لەبارەى نىشانەكانى نەو سى نەخۇشە پىشكەش بە كۆنگره كرا كە يەكيان بەژنى زۆر بەرز بوو، يەكيان سەر و سىما و روخسارى وەك رەش پىستەكانى لىھات و نەخۇشى سىيەمىش كە بە خىترائى بچووك دەبىتتەو و ترسى نەوہش ھەيە كە لەبارى بەژن و بەرزىي بالايەو بەبىتتە قەد بووكەلەيەك.

لە راپۆرتەكەدا ھاتبوو يەكەم نەخۇش نەو گۆرپانە بەرچا و سەيروسەمەرانەى كەلە جەستەيدا بەدبىھاتبوون پىي قىبوون نەدەكرا، يانى نەندامانى جەستەى، تاقەتى قىبوون كىردنى نەو گۆرپانانەيان نەبوو و كۆچى دوايى كىرد، بەلام نەخۇشى دووہم و سىيەم ھىشتا زىندوون بەبى نەوہى كە خاترجەم بىن كە زىندوو دەمىنن، واى داھىتەين كە زىندووش بىسنن لەبارى مرۆسى و كۆمەلايەتسىيەو، وەك مردوو دىنە نەژمار.

لەو راپۆرتەدا، باس لە ھەركام لە ھۆگارەكانى نەو سى نەخۇشە كرابوو و وتيان لە ھەر سىيە حالتەكەدا ھۆكارى نەخۇشەيەكە بە شىوہى نەرىنى يان نەرىنى، تراوشتى تومۆرە ناوكىيەكان بوو، بەو جىاوازيەو كەلە حالتەى يەكەمدا، زيادبوونى تراوشتى تومۆرىكى ناوكى بوو ھۆى نەوہى كە بەژن و بالاي نەخۇش درىژتر بىت و لە حالتەى دووہم و سىيەمدا، پچرپانى تراوشتى تومۆرە ناوكىيەكان بوونە ھۆى رەشبوونەوہى يەكيان و بچووك بوونەوہى جەستەى نەوہى دىكە.

پاش نەو بەرايە، راپۆرتى پزىشكانى نەخۇشخانەى شارىتى پىداگرى لەسەر دوو بابەتى سەرەكى دەكرد. يەكەم: نەوہى كە ناخۇ زيادبوون يان پچرپانى تراوشتى تومۆرى ناوكى لە كەسانى دىكەشدا ھەمان نەو بەرەنجام و نىشانانە وەرەدە دەكەوتت، يان نەو نەخۇشى و نىشانانە تەنيا لەسەر جەستەى نەو سى كەسەدا دەرکەوتووه و نايە ھەتا نەمۆرە لەمەپ ھەركام لەو سىيە حالتە، تاقىكارىيەك لەسەر خەلكانى دىكە كراوہ ھەتا بزائىن ھاوشىوہى نەو نەخۇشپانە، لەسەر جەستەى

کسانی دیکهش روو ده‌دات یان نا؟

بابه‌تی دووم شه‌وه بوو که ناخۆ بۆ دهرمان کردنی شه‌وه نه‌خۆشانه ده‌بی چ بکریت؟ یان نایا به‌وه‌شاندنی تراوشتی تومۆره‌ ناوکییه‌کان ده‌کری نه‌خۆشی دووم و سییم دهرمان بکریت؟ له‌وه‌ راپۆرت‌ده‌ا ته‌نانه‌ت به‌ شیتوه‌ی لاتاویش ناوی "زانبریوخ" یان نه‌هیتنا، له‌ حالیکه‌دا بۆ پزیشک و نه‌شته‌رگه‌رانی نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی روون بیۆوه‌ که‌له‌ هه‌ر سه‌ی حاله‌ت‌دا به‌رپرسی نه‌خۆشی "زانبریوخ" هه‌ که‌ به‌ هه‌له‌ ده‌ستکاری تومۆری نه‌خۆشه‌کانی کردوه‌ه. پیتداگری له‌سه‌ر وشه‌ی "هه‌له‌" ده‌که‌مین، چونکه‌ دکتۆره‌کانی نه‌خۆشخانه‌ نه‌یانده‌توانی وا به‌ر بکه‌نمه‌وه‌ که‌ ده‌ستکاری تومۆری نه‌خۆشه‌کان له‌لایه‌ن "زانبریوخ" هه‌ به‌ نه‌نقه‌ست بووه‌ (هه‌له‌به‌ته‌ نه‌نقه‌ست له‌رووی شیتی " نه‌که‌ هه‌له‌).

هه‌له‌به‌ت شه‌وه‌ پزیشک و نه‌شته‌رگه‌رانه‌ی که‌ شه‌وه‌ راپۆرت‌ه‌یان ناماده‌ کردبوو نیتره‌یه‌یان به‌ "زانبریوخ" ده‌برد و حمزیشان ده‌کرد که‌ له‌وه‌ راپۆرت‌ده‌ا باسی شه‌وه‌ سه‌ی هه‌له‌ پزیشکییه‌ی وه‌ستا بکه‌ن. نه‌گه‌ر له‌وه‌ راپۆرت‌ده‌ا باسی شه‌وه‌ هه‌لانه‌ کرابا، نه‌ته‌نیا "زانبریوخ" یان سه‌رکۆنه‌ ده‌کرد، به‌لکه‌وه‌ نه‌گه‌ری زۆر بوو لایه‌رن و نیدی نیزیان نه‌ده‌دا به‌ سه‌ربه‌ستی به‌جیته‌ ژووری نه‌شته‌رگه‌ری و کیترد به‌ده‌سته‌وه‌ بگریت، بۆیه‌ مووچه‌یه‌کی خانه‌نشینیان بۆ ده‌بریه‌وه‌ هه‌تا کۆتایی ته‌مه‌نی له‌ ماله‌نا بۆی.

دوو شه‌ت بووه‌ هۆی شه‌وه‌ی که‌ ناماده‌کارانی شه‌وه‌ راپۆرت‌ه‌، ناویک له‌ "زانبریوخ" نه‌هیتن و شه‌وه‌ وه‌که‌ به‌رپرسی مه‌رگی نه‌خۆشی یه‌که‌م و ته‌شک گۆپان و نوکسان بوونی دوو نه‌خۆشی دیکه‌ نه‌ناسیتن. یه‌که‌م خالی به‌رجه‌سته‌ی زانستی و هونه‌ری شه‌وه‌ مامۆستا شه‌وه‌ بوو که‌ هه‌موو نه‌شته‌رگه‌رانی شه‌لمانیا، له‌سه‌روه‌ه‌ بوونی په‌له‌ی زانستی و پزیشکی شه‌وه‌یان په‌سه‌ند ده‌کرد و دووم شه‌وه‌ی که‌ ده‌یانزانی "زانبریوخ" له‌لایه‌ن حکومه‌تی شه‌وه‌کاته‌وه‌ گرنگی و سه‌رنجی پیتده‌دریت.

هه‌روه‌که‌ گۆتمان هه‌رچه‌ند هیتتا له‌ شه‌لمانیا‌ی رۆژه‌ه‌لات حکومه‌تیکی ناوچه‌یی و سه‌ربه‌خۆ دانه‌مه‌رزابوو، به‌لام حیزی کۆمۆنیستی شه‌لمانیا‌ی رۆژه‌ه‌لات، به‌کرده‌وه‌ وه‌که‌ ده‌سه‌لاتدار ده‌هاته‌ نه‌ژمار و لیپه‌سراوانی حیزی کۆمۆنیستی شه‌لمانیا‌ی رۆژه‌ه‌لات ریز و حورمه‌تی "زانبریوخ" یان راده‌گرت و پشتیوانیان لیتده‌کرد، نه‌مه‌ له‌ حالیکه‌ دا‌بوو که‌ "زانبریوخ" نه‌ندامی حیزی کۆمۆنیست نه‌بوو. به‌لام خۆ بواردنی له‌ شه‌ندام بوون له‌ حیزی ناسیۆنالیستی شه‌وه‌یه‌ی شه‌لمانیا (حیزی نازی) له‌ سه‌رده‌می هیتله‌ر و کۆچ نه‌کردنی بۆ شه‌لمانیا‌ی رۆژناوا پاش کۆتایی شه‌ر، له‌لای کۆمۆنیسته‌کانی پینگه‌ و که‌سایه‌تییه‌کی مه‌زنی په‌یدا کردبوو و له‌وه‌ش ناگادار بوون که‌ نازییه‌کان

داوایان له "ژانربروخ" کردوووه که بیټه نهدامی چیزسی نازی و شهویش قبوولتی نه کردوووه و ره تکرده نووی بانگه‌تشتی نازییه کان له دوره‌ی هیتلر، شهویش کاتیک که نه مسسا خرابوووه سهر نهلمانیا و هیتلر له لای نازییه کان وه که دهسه لاتداریکی سهرووی مرژی دههاته شهژمار، بویری گهره ک بوو و که سیک شه بانگه‌تشته‌ی رت کردباوه، ده‌بوا خۆی بۆ قبوول کردنی ههرچه‌شنه نازار و چاره‌ره‌شیه که ناماده بکات.

کاره‌کانی کۆنگره‌ی پزشکی له باره‌ی شه دوو نه‌خۆشه‌ی که یه‌کیان ره‌ش هه‌لگه‌را بوو و شهوی دیکه‌شیان گچکه بیټوه، نه‌خامیکی خیرایان نه‌بوو. چونکه له راگه‌یه‌ندراوتیکدا که دوا‌ی کۆتایی گفترگوکان له لاینه کۆنگره‌وه دره‌رکرا، دره‌مانیکیان بۆ چاکبوونه‌وی شه دوو نه‌خۆشه‌ دیاری نه‌کرد، به‌لام گوتیان ده‌بی بۆ دۆزینه‌وه‌ی ریکاری دره‌مان، تاقیکارییه‌کی به‌ریلاو له‌سه‌ر گیانله‌به‌ران ده‌ست یی بکه‌ن و تراوشتی تومۆر (کورتیکۆ - سورنال) و تومۆره‌کانی (پاراتیرۆئیدی) شه گیانله‌به‌رانه‌ بیچرۆ هه‌تا نیشانه‌کانی بیینریت و شه‌وکات بیر له دره‌مان کردنیان بکریتته‌وه و شه‌گه‌ر ریگیای دره‌مان که‌شف کرا، شه‌وکات له‌سه‌ر شه دوو نه‌خۆشه‌ که نیستا له نه‌خۆشخانه‌ن تاقی بکریتته‌وه.

دیاره‌ پی‌شبینی ناکریت شه تاقیکارییه‌ی که له‌سه‌ر گیانله‌به‌ره‌کان شه‌خام ده‌دریت، ده‌گاته شه‌خام یان نا؟ یان شه‌گه‌ر به‌ره‌خامی شه‌رینی هه‌بیته، شه نه‌خامه که دیتته‌دی ده‌بی چۆن بۆ شه دوو نه‌خۆشه‌ به‌کار به‌ینریت؟

نه‌خۆشیکی دیکه که داوای کردبوو به‌ده‌ستی پرۆفیسۆر "ژانربروخ" نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکریت، به "نه‌شتومب" ناسرابوو. شه که‌سه له سه‌ره‌تای ژیانیدا کریتکاری کاتزا بوو، به‌لام شه‌وکاته که ده‌یه‌ویست له‌لاینه "ژانربروخ" نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکریت یه‌کیک له پی‌اوه‌ سیاسی و ناسراوه‌کانی نهلمانیای رۆژه‌لآت بوو. سالی ۱۹۳۳ی زاینی "نه‌شتومب" کریتکاری کارگه‌یه‌کی کاتزایی و شه‌ندامی چیزسی کۆمۆنیستی نهلمانیا بوو.

شه ساله‌ به‌و چه‌شنه‌ی که‌له می‌ژووی فه‌رمیی نهلمانیادا نووسرابوو، نازییه‌کان پارله‌مانی نه‌ته‌وه‌یی نهلمانیا ناسراو به "رایش‌تاک" یان ناگر تیبهر دا و چیزسی کۆمۆنیستی نهلمانیایان وه‌ک شه‌خامده‌ری شه کاره به تاوانیار له قه‌لم دا و کۆمه‌لیک له کۆمۆنیسته‌کانیان ده‌سته‌سه‌ر و زیندانی کرد و "نه‌شتومب" یش یه‌ک له‌و که‌سانه‌ بوو که زیندانی کرا. یه‌ک له‌و کۆمۆنیسته‌ به‌ندییه‌کان به‌ناوی "لیوبه" که دیار بوو تووشی کورت زه‌نییه، به نیهدام مه‌حکوم کرا و شه‌و

پیاوه بیتاوانه‌یان کوشت و هه‌ندی له کۆمۆنیست‌ه‌کانی دیکه‌ش به زیندانی کورت ماوه سزا دران و پاش کۆتایی دهره‌ی سزای زیندانییه‌که‌یان نازاد کران، به‌لام "ئه‌شتۆمب" به زیندانی هه‌تاهه‌تایی سزا درا.

سالی ۱۹۴۴ی زایینی که کۆمه‌ڵێک له ئه‌فسه‌رانی ئه‌رتشی ئه‌لمانیا به‌هۆی ئه‌وه‌ی که ده‌یانزانی بێگومان ئه‌لمانیا شکست دێنی، پیلانیکیان به‌دژی هیتلهر دارشت (هه‌لبه‌ت ئه‌و پیلانه به ئه‌لجام نه‌گه‌یشت)، هارکات له‌گه‌ڵ ئه‌و که‌سانه‌ی که به تاوانی به‌شداری له‌و پیلانه که‌وتنه زیندان و ئه‌عدام کران، چه‌ند که‌س له کۆمۆنیسته نازاد کراوه‌کانیش هه‌بوون. ئه‌گه‌ر "ئه‌شتۆمب" ئه‌وگاته نازاد بوابه، ئه‌گه‌ری زۆر بوو ده‌سته‌سه‌ر و ئه‌عدام بکریت.

ئه‌وگاته ئه‌و پیاوه له گرتووخانه بوو و یه‌ک ساڵ دواتر و دوا‌ی ئه‌وه‌ی که هیتلهر خۆکۆژی کرد و ئه‌لمانیای نازی ته‌سلیم بوو، "ئه‌شتۆمب" له زیندان نازاد کرا و له‌به‌ر ئه‌وه‌ی سالی ۱۹۳۳ی زایینی هه‌تا کۆتایی حکومه‌تی هیتلهر زیندانی بوو، له‌لای کۆمۆنیسته‌کانی ئه‌لمانیای رۆژه‌لات وه‌ک قاره‌مانیکی نه‌ته‌وه‌یی ناسرا. "ئه‌شتۆمب" پێش ئه‌وه‌ی که بکه‌وتیه زیندان تووشی برینی ره‌هۆله باریکه بوو.

له ماوه‌ی ئه‌و سێزده ساڵه ئه‌و پیاوه له زیندان بۆ ساپۆیوونی برینی ره‌هۆله باریکه ده‌وا و ده‌رمانی ده‌خوارد، به‌لام به‌هۆی ئه‌وه‌ی که خۆاکی باشی نه‌بوو و ئه‌و که‌سانه‌ش که تووشی برینی ره‌هۆله باریکه یان برینی گه‌ده ده‌بن، ده‌بی له خواردنی هه‌ندی خۆراک خۆ بیه‌ترین و رینه‌مایه‌ه‌کی تایبه‌ت بۆ پارێز کردن له خواردندا ره‌چاو بکه‌ن و "ئه‌شتۆمب" له زیندانداندا له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که بێجگه‌له خواردنی ئه‌وێ چاره‌یه‌کی دیکه‌ی نه‌بوو و بۆ ئه‌ویش خوارنیکێ تایبه‌تیان لێ نه‌ده‌نا، تووشی ئه‌و نه‌خۆشیه بیه‌و.

دوا‌ی نازادبوون له زیندان چونکه که‌ره‌سه‌ی زیاتری بۆ ده‌رمانی خۆی ده‌سخست، هه‌ولی دا به ده‌وا و ده‌رمان تیماری خۆی بکات، به‌لام دوا‌ی چوار ساڵ مه‌علیجه به ده‌وا و ده‌رمان، پزیشکه‌کان پێیان راگه‌یانند که بۆ ده‌رمان، ده‌بی نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکریت.

"ئه‌شتۆمب" یان له نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی خه‌واند و چه‌ند رۆژێک له نه‌خۆشخانه چاره‌پێی کرد هه‌تا ئه‌وه‌ی که بۆ نه‌شته‌رگه‌ری ناماده بکریت و رۆژی دووه‌می مانگی ژوونییه‌ی سالی ۱۹۴۹ بردیانه ژووری نه‌شته‌رگه‌ری و هه‌روه‌ک "ئه‌شتۆمب" داوا‌ی کردبوو پرۆفیسۆر "زانسروخ" یان بۆ نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌ی دیاری کرد.

مه‌سه‌له‌ی ده‌سته‌وانه‌که

"زائربوخ" به‌ره‌و ناوده‌سته‌که که‌وته‌پړی و ده‌سته‌کانی به‌ ناوی شيله و گهرم و سابوون شوست و دواتر په‌کیتک له‌ ژنه‌ په‌رستاره‌کان ده‌سته‌وانه‌ی نه‌شته‌رگه‌ریی دژه ژهر کراوی له‌گه‌ل پسونیس دایه‌ نوستادی گه‌وره‌ که‌له‌ ده‌ستیان بکات، به‌لام "زائربوخ" ده‌سته‌وانه‌که‌ی له‌و ژنه‌ وه‌رنه‌گرت، "ویلفرید" یاریده‌ده‌ره‌که‌ی "زائربوخ" بینی له‌ وه‌رگرتنی ده‌سته‌وانه‌که‌ خزی بوارد و به‌ری کرده‌وه‌ بیټگومان هه‌تا چنده‌ چرکه‌په‌کی تر ده‌سته‌وانه‌کان له‌ده‌ست ده‌کات.

به‌لام پزیشکی بلیصه‌ت به‌بی نه‌وه‌ی که‌ ده‌سته‌وانه‌ له‌ده‌ست بکات، چوره‌ ژووری نه‌شته‌رگه‌ریسه‌وه‌. ده‌سته‌وانه‌ی نه‌شته‌رگه‌ری سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی که‌ که‌ره‌سه‌په‌کی ساده‌ی، به‌لام له‌ کاری پزیشکی و نه‌شته‌رگه‌ریدا په‌کیتک له‌ که‌ره‌سه‌ گرنه‌گه‌کانه‌ بژ پینشگری له‌ چلک و کیم کردنی برین. پیتش نه‌وه‌ی نه‌شته‌رگه‌ره‌کان ده‌سته‌وانه‌ له‌ده‌ست بکمن، هه‌رچه‌ند پیتش نه‌شته‌رگه‌ری به‌ جوانی ده‌ست و پلپان ده‌شون، دیسانیش چهند میکروپ له‌لای قامکه‌کان، ناوله‌پ و پشته‌ ده‌ست ده‌میتینتوه‌ و نه‌و میکروپانه‌ له‌وانه‌په‌ شوینی برینه‌کان نالوده‌ بکمن و برینه‌که‌ چلک و کیم بکات. نه‌مړو نه‌گه‌ر برینتیک چلک بکات به‌ ده‌رمانه‌ "نانتی بیوتیک" ه‌کان میکروپه‌که‌ له‌ناو ده‌بن و پیتش به‌ مهرگی نه‌خوش ده‌گرن.

به‌لام جارن ده‌رمانه‌ نانتی بیوتیکه‌کان نه‌بوون، یان نه‌و سالانه‌ وه‌کوو نیستاکه‌ به‌ره‌ویان نه‌بوو و دوا‌ی نه‌وه‌ی که‌ برینی شوینی نه‌شته‌رگه‌ری چلکی ده‌کرد، نه‌گه‌ری نه‌وه‌ بوو که‌ نه‌خوشه‌که‌ له‌پن‌ بجات. داهینان بژ له‌ده‌ست کردنی ده‌سته‌وانه‌ که‌ نه‌مړو له‌ هه‌مرو شوینتیک بژته‌ نه‌رکی نه‌شته‌رگه‌ری، به‌ ته‌واوته‌ی پیتشی به‌ مه‌ترسیی چلک کردنی برین گرت.

ده‌بی نه‌وه‌ش بزائری که‌ هه‌ر نه‌ندازه‌ بژ گه‌نبه‌ری و میکروپکوژیی جووتیک ده‌سته‌وانه‌ به‌ وردی سه‌رنج بدرت، چهند ساتیک که‌ نه‌شته‌رگه‌ریسه‌که‌ ده‌ست پنی بکات، ده‌سته‌وانه‌که‌ به‌ میکروپسی برینی خودی نه‌خوشه‌که‌ نالوده‌ ده‌بیټ. به‌لام میکروپه‌کانی له‌شی نه‌خوش که‌ له‌سه‌ ده‌سته‌وانه‌که‌ ده‌میتن (نه‌گه‌ر بیټ و پله‌ی گه‌رمای له‌شی نه‌خوش یانی ۳۷ پله‌ بیټ) ده‌ستبه‌جی زیاد ده‌بن و بژ نه‌خوش مه‌ترسییان نیه‌، له‌به‌ر نه‌وه‌ی "نانتی بادی" ی له‌شی نه‌و نه‌خوشه‌ میکروپه‌کان ده‌ناسی و ریگی له‌ناویردیان ده‌زانی. "نانتی بادی" که‌له‌ زمانی نیرده‌وله‌تیی پزیشکیدا، به‌ که‌لک وه‌رگرتن

له دهسته واژه‌ی فهره‌نسیی به "نانتی کور" ده‌ناسری و وه که یه کیك له که ره‌سه به‌هتیزدکانی به‌رگری جه‌سته‌مان دیته نه‌ژمار، نابی له‌گه‌ن "خرۆکه" (گلبول) سپیبه‌کان که نه‌وانیش به‌شتیکن له پیکهاته‌ی کاریگه‌ری به‌رگری جه‌سته به‌هله‌یان بگرین.

"نانتی بادی" ته‌واوی نه‌و میکرۆبه‌ باو و ناسراوانه‌ی که هتیرش ده‌که‌نه‌سه‌ر جه‌سته‌مان و له‌ناو له‌شمان دان، ده‌ناسیت و ده‌زانیت هه‌رکامه‌یان چۆن له‌ناو به‌ریت و ته‌نیا له‌هه‌مبه‌ر میکرۆبیتکی نامۆ و نه‌ناسراودا ده‌خافلی، به‌لام نه‌و خافلانده‌ش پتر له‌چرکه‌یه‌ک ناخایه‌نی که بۆ به‌ره‌نگاریبوونه‌وی نه‌و میکرۆبه "نانتی بادی" ی تایبه‌ت به‌ره‌م دیت. ده‌بی نه‌وه‌ش بزاین که له‌جه‌سته‌ی نیته‌دا "نانتی بادی" ته‌نیا یه‌ک جۆر نیه‌ و جه‌سته‌ی مرۆف بۆ به‌ره‌نگاریبوونه‌وی هه‌ر جۆره میکرۆبیتک "نانتی بادی" یه‌کی تایبه‌ت به‌ره‌م دیتیت.

میکرۆبیش دوا‌ی نه‌وی که هاته‌ ناو له‌شمانه‌وه‌چه‌کی خۆی که به "نانتی ژن" ناسراوه‌ ده‌نیتته‌ شه‌ری نانتی بادی و جه‌نگی نیوان نه‌و دوانه‌، شه‌ریکه‌ که ژیا‌نی مرۆفی پی به‌ستراوه‌ته‌وه‌ و نه‌گه‌ر بیت و چه‌کی میکرۆب واته "نانتی ژن" سه‌ریکه‌و‌یت مرۆف ده‌مریت. له‌ شه‌ری نیوان میکرۆب و "نانتی بادی" دا که ره‌سه به‌رگریبه‌کانی دیکه‌ی جه‌سته‌مان بۆ وینه "خرۆکه سپیبه‌کان" دینه یارمه‌تی نانتی بادی. چۆنه‌تی شه‌ری نیوان "نانتی بادی" و "نانتی ژن" یه‌کیکه له‌باسه به‌ریلاوه‌ زانستی و نه‌رکه‌کانی نه‌ندامانی له‌ش و زینده‌وه‌رزانی و هه‌روه‌ها زانستی "میکرۆبیۆلۆژی" (زانستی زینده‌وه‌رزانی میکرۆبی) یه‌ و ناگرۆ لیته‌دا برۆینه‌ چوارچیوه‌ی نه‌و باسه‌وه‌ و ریره‌وانی دوو زانستی زینده‌وه‌رزانی و میکرۆبیۆلۆژی دوا‌ی نه‌وه‌ی که هه‌موو قۆناغه‌ زانستگایه‌کان له‌م زانسته‌دا تیه‌ر بکه‌ن و به‌رجه‌سته‌ترین پروانامه‌ی ده‌رچوون له‌ خۆیندنیان له‌م دوو زانسته‌ به‌ده‌ست بیتن، ناوکات ده‌بی له‌باره‌ی هه‌وینی "نانتی بادی" و "نانتی ژن" بکۆلنه‌وه‌ و هیتشتا بیرمه‌ندیک سه‌ریه‌لته‌داوه‌ که شیکردنه‌وه‌ی جه‌نگی "نانتی بادی" ی له‌شی مرۆف له‌گه‌ن میکرۆبه‌کان بنووسیتته‌وه‌ و بیخاته‌ به‌رده‌ست نه‌و که‌سه‌نه‌ی که ده‌رفه‌تی خۆیندنی کتیه‌به‌ زانستیبه‌کانیان نیه‌. نه‌گه‌ر بیت و چۆنه‌تی شه‌ری هه‌میشه‌یی بنووسیتته‌وه‌ شیکردنه‌وه‌ و داستانی حیماسه‌ی "ئیلیاد" هۆنینه‌وه‌ی هۆمر شاعیری یۆنانی ده‌خاته ژیر کاریگه‌ریه‌وه‌.

هه‌ر بۆیه ته‌نیا به‌مه‌ قه‌ناعه‌ت ده‌که‌ین، له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌و میکرۆبانه‌ی که ده‌نیشه‌سه‌ر ده‌سته‌وانه‌ی نه‌شته‌رگه‌ره‌که‌وه‌، میکرۆبه‌کانی برینی خۆدی نه‌خۆشه‌که‌ن و "نانتی بادی" ی جه‌سته‌ش ده‌یانناسیت و ده‌زانێ که چۆن چۆنی له‌ناویان به‌ریت و نیت مه‌ترسیبه‌کان بۆ سه‌ر گیانی نه‌خۆش نیه‌.

دکتور "ویلفرید" له ژووری نهشتهرگهري دواي نهوې که بینی "زانبروخ" بهیښه شوې که دهستهوانه لهدهست بکات کیردی نهشتهرگهري بهدهستهوه گرت، پتی وت ماموستای بهپرته نایا بهیښه دهستهوانه نهشتهرگهري بۆ نهخۆشه که دهکن؟ "زانبروخ" به لاتاوهوه چاویکی لیکندر و وهلامی دایهوه له کهنگیوه دیاری کراوه که نیوه فرمان به من بکن؟

یاریدهدهر سهری داخست و نیدی بیدهنگ بوو. بیدهنگیبه که دوو هوی ههبوو بهکم بهلای خزیهوه وتی خویواردنی نوستاد له لهدهست کردنی دهستهوانه بیگومان قازانجیکی تیدایه و دووم نهوې که خوی به مهدیونی "زانبروخ" دهزانی. نهگهر پشتیوانی "زانبروخ" نهوابه له ههلوهرجی سیاسی نهوکاتی نهلمانیا نیمکانی نهبوو پیایکی وهکوو نهو که پیتشر نهندامی حیزی نازی بووه، نیزن بدن له نهخۆشخانه کار بکات و دهراغانه ی تاییه تیی ههیتت.

ههروک وتمان نهخۆشیی "نهشتومب" برینی ریخۆله باریکه بوو که بههوی سالانیکی زۆر لهناو زیندان نهیتوانیوو نهو برینه له رنگای دهراوان و پاریزکردن له خواردنهوه دهراوان بکات. ههروک دهزانی که ریخۆله باریکه، بهشیکي سهرهکیی ریخۆله کانی مرۆفه که له گهردوه دهست پیدهکات که به ریخۆله ی گهوره کۆتایی دیت و شتوازی کارکردنی ریخۆله باریکه نه مهیه که نهو بهشه له ریخۆله که بههوی دهراوانهوه ساریژ نابیتت، ههله گرن و نهوکات دوو بهشی ریخۆله پتکهوه دهروون.

دواي نهوې که شوینی نهشتهرگهريبه که دهکهوت، نهو کهسانه ی که له ژووری نهشتهرگهري بوون، برینی ریخۆله کهیان بینی و دوو یاریدهدهره که ی "زانبروخ" بینییان که نهو لهباتی نهوې که تهنیا شوینی برینه که بچرتینی و لای بیات، به دوو زهره ی خیرا تهواوی ریخۆله بچووکي بچراند، به چهنیک له نیوان گهده و ریخۆله ی باریک (که ریخۆله ی بچووک جیگای گرتسوه) شتیک نه مایهوه.

بچران و لابردي تهواي ریخۆله ی بچووک زهرووری نهبوو و دهباو پزیشک جۆرتیک کار بکات که نهو بهشانه ی ریخۆله بچووک که ساغ بووه، بۆ نهخۆشه که بهلیتتهوه، چونکه هیچ بهشیک له ههناو و ریخۆله کان نیه که لهباری ههرسی خۆراکهوه بی که لیک بیتت. بچرانی بهشیک له ریخۆله بۆ نهخۆش زهره ی نیه، چونکه بهشهکانی دیکه ی ریخۆله، قهره بووی کاری نهو بهشهی که لابراره، ده که نهوه. بهلام نهگهر بیتت و ههموو بهشهکانی ریخۆله لابریتت و نهویش نهگهر ریخۆله بچووک بیتت که درژییه که ی که مه، بۆ نهخۆشه که گرفت دیتته پیتش. به تنکید کردن لهسهر نهم مهسه لهیه ی که هیچکات تهواوی ریخۆله ی باریک (که له شوین ریخۆله بچووک "وهیه لانابریتت، چونکه نهگهر بیتت و ههموو نهو ریخۆله یه ههلبگرن، نهخۆش توانایی ههرسهک و ههلتاوینی خۆراکی نامیتیتت و له

نه‌نهامدا زيندوو نامينيت و دهمريت. دواي شهوي نهشته‌رگه‌ري بليمهت به ته‌واوه‌تي ره‌خوله‌ي
بجووگي نه‌خوشه‌گه‌ي پچراند و فرتي دا، ده‌بوا گه‌ده و ره‌خوله گه‌وره پشكه‌وه بدووريت، به‌لام شه
كاره‌شي نه‌كرد و له‌باتي شه كاره ريگاي گه‌ده و ره‌خوله‌ي به‌ست، به چه‌شنيك له‌ناو زگي نه‌خوش
ريگا و پتوه‌نديه‌ك له نيوان گه‌ده و ره‌خوله‌دا نه‌مايه‌وه.

كه‌ستك كه ته‌نانهت بي شه‌وي كه‌مترين زانباريي له‌باره‌ي ده‌زگاي همرسه‌كه‌وه هه‌بيت، ده‌زاني
كاتيك ريگاي گه‌ده و ره‌خوله به‌سترا و ريگايه‌كي پتوه‌نديان نه‌بي، خوراك پاش شه‌وي كه‌له گه‌ده
قوناغي يه‌كه‌مي همرسه‌كي تپه‌پاند، ريگايه‌كي نيه هه‌تا پرواته ناو ره‌خوله‌وه و ده‌زانين كه خوراك
ته‌نيا پاش چووني بز ناو ره‌خوله تيكه‌ل به له‌ش ده‌بيت و مرؤف تير و به‌هيز ده‌كات. جيهاله‌مه دواي
شه‌وي كه خوراك قوناغي همره‌تايي همرسه‌كي له‌ناو گه‌ده تپه‌پاند، شه‌گه‌ر بيت و له‌و شوينه
نويه‌ته ده‌روه و نه‌پرواته ناو ره‌خوله‌وه، به‌ره‌نهامي خراپ و پر مه‌ترسي ده‌بيت كه بزگه‌ن كردني
خوراك له گه‌ده و دواتر "سپ تي سمى" ياني چلك و پيس سروني ته‌واوي خورتن يه‌ك له‌و
به‌ره‌نهامانه‌يه كه ده‌بيت هزي له‌ناو‌چووني نه‌خوش.

دوو ياريده‌ده‌ري پرؤفيسؤر "زاتربروخ" همره‌پاي شه‌وي كه به چاوي خويان بينيان كه ناوبراو
ريگاي گه‌ده و ره‌خوله باريكه‌ي نه‌خوشه‌گه‌ي به‌ستوه، به چه‌شنيك نير له نيوان گه‌ده و ره‌خوله‌ي
نه‌خوشدا پتوه‌نديه‌ك نه‌مايوو، به‌لام هينده متمانه‌يان به زانست، ليه‌ساتويي و هونه‌ري نوستا
هه‌بوو شه كار و نهشته‌رگه‌ريه‌يان به مه‌سه‌حه‌ت و كارتيكي باش وه‌سف كرد. مرؤف سه‌ري سوور
ده‌ميتي كه پاش سي رووداو له‌پاستيدا سي كاره‌سات كه به‌ده‌ستي "زاتربروخ" روويان دابوو، چؤن
شه دوو كه‌سه، تينه‌گه‌يشتن كه نهشته‌رگه‌ري بليمهت توشى كورت زهيني و له‌بهر‌چوونه‌وه سوو و
به‌ره‌نهامي شه كاره‌ي مه‌رگي نازارويي "نه‌شتؤمب"ي نه‌خوشي به‌دواوه ده‌بيت.

دەرمانی دەرمانی نه‌خۆشی به نیشانی مۆخ

"زانبروخ" ماوه‌یه‌ك به‌رله‌و رێكه‌وته نه‌و رووداوانه‌ روویان دابوو كه‌له‌ لاپه‌ره‌كانی پێشهو‌دا باسیان لێوه‌ كرا كه‌ ده‌كری هه‌ندی له‌ نیشانه‌ و ده‌رکه‌وته‌ ده‌روونییه‌كان به‌ شیلان (مه‌ساج)ی مۆخ چاره‌سه‌ر بکرین و بز وینه‌ و تجوی ده‌كری بو و زه‌ینی خه‌لكانیك كه‌ زه‌ین و فكري خۆیان له‌ده‌ست داوه‌، به‌بێ زیان گه‌یاندنی مۆخ بۆیان بگه‌رێته‌وه‌ و مه‌به‌ستی "زانبروخ" له‌ زیانی مۆخ نه‌مه‌ بسو كه‌ به‌شێك له‌ مۆخ به‌هۆی پێكدادانیك یان هه‌زه‌یكی دیکه‌وه‌ له‌ناو چووه‌ (كه‌ له‌ وه‌ها دۆخێكدا به‌هۆی برینداربوون كه‌سی به‌رکه‌وتوو گیان له‌ده‌ست ده‌دات). پیاویك كه‌ كریكارێكی پێشپۆری پیشه‌یی بوو سه‌ردانی نه‌خۆشخانه‌ی كرد و وتی زه‌ین و یادگه‌ی له‌ده‌ست داوه‌ و لێكۆڵینه‌وه‌ی‌ان له‌باروه‌ كرد كه‌ به‌ چ هه‌یه‌ك ترووشی فه‌رامۆشی و به‌رچوونه‌وه‌ بووه‌، به‌لام نه‌و پیاوه‌ نه‌یتوانی هۆی فه‌رامۆشیی خۆی باس بكات و ته‌نیا نه‌وه‌ی وت كه‌ رابردووی خۆی به‌ ته‌واوه‌تی له‌به‌ر كرده‌وه‌ . پیاوی فه‌رامۆشكار نه‌وكاته‌ی سه‌ردانی نه‌خۆشخانه‌ی كرد، نزیك به‌ بیست و چوار كاتۆمێتر له‌و كاته‌ تینه‌په‌ری كه‌ سه‌رۆكی كریكارێكی فه‌رامۆشكار كه‌ لێپرسراوی یه‌كێك له‌ دامه‌زراوه‌ پیشه‌یه‌كان بوو، له‌ رینگای پێوه‌ندییه‌كه‌وه‌ كه‌ "زانبروخ"ی ده‌ناسی داوای له‌و مامۆستا‌یه‌ كرده‌بوو له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌و كریكاره‌ فه‌رامۆشكاره‌ كه‌سیكی پیشه‌یی شایسته‌یه‌ و نه‌خۆشیه‌ ده‌روونییه‌كه‌ی بسۆ خۆی و نه‌و دامه‌زراوه‌ی تیندا كسار ده‌كات وه‌ك خه‌سارێك دیته‌ شه‌ژمار، با مامۆستا له‌ روانگه‌ی مرۆفدۆستییه‌وه‌ ده‌رمان و نه‌شته‌رگه‌ریی بز بكات.

"زانبروخ" كه‌سیك نه‌بوو كه‌ راسپارده‌ قبوول بكات، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی هه‌ست و هه‌وسۆزیی مرۆیی هه‌بوو به‌ دكتۆر "ویلفرید"ی یاریده‌ده‌ری خۆی راگه‌یاند كه‌ نه‌گه‌ر هات و نه‌خۆشێك به‌م ناو و نیشانه‌ كه‌ ترووشی فه‌رامۆشی بووه‌ سه‌ردانی نه‌خۆشخانه‌ی كرد ناگاداری بگه‌نه‌وه‌ .

دكتۆر "ویلفرید"، "زانبروخ"ی له‌ سه‌ردانی نه‌و نه‌خۆشیه‌ی كه‌ ناویشانی دابوو ناگادار كرده‌وه‌ نه‌ویش پتی وت نه‌و پیاوه‌ بز نه‌شته‌رگه‌ریی مۆخ له‌ نه‌خۆشخانه‌ وه‌رگه‌رن و پێویستییه‌كانی نه‌و نه‌شته‌رگه‌رییه‌ ناماده‌ بگه‌ن. دكتۆر ویلفرید وتی ناخۆ ده‌كری نه‌و كه‌سه‌ی كه‌ ترووشی فه‌رامۆشی بووه‌ به‌ نه‌شته‌رگه‌ریی مۆخ زین و یادگه‌ی بگه‌وتته‌وه‌ كار؟ "زانبروخ" رایگه‌یاند من به‌ شیلان (مه‌ساج)ی مۆخ فه‌رامۆشییه‌كه‌ی چاره‌سه‌ر ده‌كه‌م.

دکتور ویلفرید لهو باوه‌پده نه‌بوو که بکری له رنگای شیلانی مۆخه‌وه فرامۆشیی مرۆڅ چاره‌سەر بکړیت، به‌لام چونکه "زانبروخ" له بارودوخی ناسایدا بوو یاریده‌ده‌ره‌کی ټینګ‌یشت که مامۆستا‌ک‌ه‌ی توشی نه‌خۆشیی فرامۆشی ده‌وری نه‌بووه. هر بزیه بریاری دا نه‌خۆشه‌که بۆ نه‌شته‌رگه‌ری مۆخ ناماده بکهن و به‌ته‌ما بوو له کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا به وردی ناگای له "زانبروخ" بیت و هه‌رکه هه‌ستی به‌وه بکات که "زانبروخ" خه‌ریکه هه‌له ده‌کات پش به درزیه‌ی نه‌شته‌رگه‌ریه‌که بگړیت.

له رۆژی دیاریکراودا، نه‌خۆشه‌که‌یان هینایه ناو ژووری نه‌شته‌رگه‌ری و (زانبروخ) پاش نه‌نجام دانی کاره سه‌ره‌تایه‌کان که‌له لاپه‌ره‌کانی پش‌شودا نووسراوه و دووبات کردنه‌وه‌یان پتویست ناکات، چوه ژووری نه‌شته‌رگه‌ریه‌وه و دوا‌ی نه‌وه‌ی که نیشکی سه‌ری هه‌لکۆلی میشکی نه‌خۆش که ره‌نگی سپیی مه‌یله و گول گولتی بوو، ده‌رکه‌وت. "زانبروخ" وتی نه‌گه‌ر بیت و ماسولکه‌کانی میشک (نه‌گه‌ر بکری ناوی ماسولکه له‌سه‌ر به‌شه جیاجیاکانی مۆخ دابنیتین) وهرزش و مه‌ساج بدرین، سستیان له‌ناو ده‌چیت و نه‌کتیف ده‌بنه‌وه.

نه‌و که‌سانه‌ی که‌له ژووری نه‌شته‌رگه‌ری بوون له‌و باوه‌پده‌دا بوون که به‌هتیزکردنی خانه‌کانی میشک له ده‌ره‌وه‌ی چوارچتوه‌ی رشته‌ی کیمیا ده‌رمانی، واته له ده‌ره‌وه‌ی کاریگه‌ری ده‌رمانه‌کان، کاری ده‌روونناسان و کۆمه‌لناسانه و نه‌وه نه‌وانن که ده‌توانن به‌ توټکاری له‌سه‌ر خانه‌کانی میشک کاریگه‌ری دابنیتین و بیر و یادگه بگه‌رتنیتته‌وه و پیاو و ژنه ره‌شبین یان ناومیتد بکاته که‌سیتی جوانپه‌رست و هیوابه‌خش.

"زانبروخ" ده‌ستی کرد به مه‌ساج و هه‌روه‌ک و تمان ره‌نگی میشکی نه‌خۆش سپیی مه‌یله و گول گولتی بوو و هه‌رچهنه‌د زانبروخ زیاتر به دوو قامک، شوټنی تایه‌ت به یادگه‌ی نه‌خۆشه‌که‌ی مه‌ساج ده‌دا ره‌نگی میشک زیاتر مه‌یله و گولتی تر ده‌بوو. "زانبروخ" که‌له جووله‌ی میشک له‌ژیر دوو قامکی خۆیدا ده‌یتوانی له ره‌وشی دل و لیدانی ده‌ماری نه‌خۆش ټیښگات و بۆ خاتره‌جهم بوون پرسیاری کرد لیدانی دلی چه‌نده؟

بیتان وت ۸۵ و پرسیاری زه‌ختی خوټنی کرد و وه‌لامیان دایه‌وه ۱۵ و ۱۲ و "زانبروخ" بریاری دا نوکسیونی په‌ بگه‌یه‌نن. یاریده‌ده‌ری "زانبروخ" بۆ چرکه‌یه‌ک چاوی له قامکه‌کانی نه‌شته‌رگه‌ر هه‌لته‌ده‌گرت و هیتندی جار چاری له سیما و روخساری ده‌کرد که نایا روخساری نه‌و پیاوه نیشانه‌یه‌ک له کهم هۆشی پتوه دیاره یان نا؟ به‌لام سیما و روخساری نه‌شته‌رگه‌ر ناسایی بوو و له سیمایدا نه نیشانه‌ی کهم هۆشی به‌دی ده‌کرا و نه په‌شوکاری و په‌له‌کردن، به‌لکوو به

همره که تی نارام و به دوو قامک، میشکی نهخۆشه که ی مهساج دهدا و هه رچه ند درێژه ی به مهساج کردنه که دهدا، رهنگی میشک لهو شویتنه ی که له ژێر قامکی پزیشکدا بسو رهنگاله تر ده بسو و باشان سوور بۆوه و پاشان وهک رهنگی خورمای لیتهات.

ویلفرید چهند جار ویستی داوا له "زانبروخ" بکات که دهست له مهساج کردن ههلبگریت و برینکه بدووریتهوه، بهلام نهویژا قسه بکات. نهشته رگه ر بۆ جاری سێیم دهسته وانه کانی گۆپری و دیار بوو هینده هۆشی له سه رخۆ برو که نایهه ویت بهو دهسته وانه یه ی که به میکروبی ژووره که (که له سه ر برینکه نیشتره) نالوده بیت و بهو چهشنه درێژه به مهساج بدات. نهو که سهانه ی که له ژووری نهشته رگه ری بوون له درێژبوونه ی ماوه ی مهساج ناره حهت بوون و ترسیان لینیشت، به چهشنیک که نوستا نیشانه ی ناره حهتی به روخساریانه وه بینی و گوتی: نهگه ر نیتسه توانیامان دوا ی نهو ی که برینکه مان بهست، چهند رۆژی دیکه برینه که ی بکهینه وه و مهساجه که ی دووباره بکهینه وه، من پینداگر نه بووم که نیتسه هینده ماوه ی مهساج کردنه که درێژ بکه مه وه، بهلام نیتسه ناتوانین چهند رۆژی دیکه که لله سه ری نهم پیاوه بکهینه وه، ده بی هه ر نه مرۆ له م کاره مان نه بجامیک وه ریکرین و برینه که به ته واوه تی بوه ستین.

"زانبروخ" دوو جاری دیکه په یجۆری لیدانی دل و ده ماری نهخۆشه که بوو و ویستی بزانیته نایا نهخۆش به ناسانی دهتوانی هه ناسه بکیشیت یان نا، وهلامیان دایه وه که هه ناسه دانی نهخۆش، ناسایه. رهنگی میشکی نهخۆش له شوینی مهساج کردنه که به ته واوه تی رهش هه لگه رابوو و "ویلفرید" پیتی وانه بوو که خانه کانی میشکی مرۆفی زیندوو وایان به سه ر بیت. سه ره بجام "زانبروخ" دهستی له مهساج کردن هه لگرت و ویلفرید چاوتیکی له کاتزمیره که ی دهستی کرد و تینگه یشت که نوستا ماوه ی سی کاتزمیر به بی راوهستان سه رقالی مهساجی میشکی نهخۆش بووه.

ههروهک وتمان له رابردوودا ره سی نهشته رگه ره گه وره کان بهم چهشنه بوو که پاش ته واو بسوونی نهشته رگه ری بهستنی برینه که یان به یاری سه ده ره کانی خۆیان ده سپارد و له ژووری نهشته رگه ری دههاتنه ده ره وه، بهلام نهو رۆژه، وه کوو رۆژانی پێشووتر، خودی "زانبروخ" برینکه ی بهست و نیتسکی که لله سه ر که هه لدا بۆوه، به هیتواشی دابهیتنایه وه و سه ر مۆخ و به وردی ناگای لیبوو که نیتسکه که لهو شویتنه ی که جیا بۆته وه جیگا بگریت، دواتر نهو ده رمانانه ی که ده برا له سه برینه که دابنریت له سه ر برینه که ی دانا، نهو ده رمانانه ی که نیتستاش نهشته رگه رانی رۆژناوا به لاسایی کردنه وه ی پزیشکه کانی پێشوو (نونگنه) واته به مه له م ده بانناساند، سه ری نهخۆشه که ی بهست و

کاتیڭ نهخۆشیان له ژووری نهشتهرگه‌رییهوه ده‌بردهوه بۆ ژووری حسانهوه، "زانئیروخ" وتی نهم پیاوه، سێ رۆژی دیکه بیه و زهینی ده‌کووتمهوه کار.

نوو سێ رۆژه له نهخۆشخانه "زانئیروخ" چهند نهشتهرگه‌ریی دیکه‌ی نه‌نجام دا که له هه‌موویاندا کردار و ره‌فتاری سه‌رکه‌وتوو و ناسایی بوو، به‌چه‌شنیک که دکتۆر ویلفرید هاته سه‌ر نهو باوه‌په‌ی که دیاره‌ی کهم هۆشیی نهشتهرگه‌ری بلیمه‌ت، نه‌خرشییه‌کی کتوپ و زووتیپه‌ر بووه. رۆژی سێیه‌م دوا‌ی نهشتهرگه‌ری میشکی نهو پیاوه‌ی که تووشی فه‌رامۆشی بیوو، چاک بۆوه و زهینی کهوتسه‌وه کار. هه‌تا نهو رۆژه دکتۆر ویلفرید باوه‌په‌ی نه‌ده‌کرد که ماساج کردنی "زانئیروخ" کاریگه‌ری هه‌بیت و نهخۆشیی فه‌رامۆشیی نهو کاربایه‌ چاره‌سه‌ر بکری‌ت. چونکه شیتوا‌ی ده‌رهانی زانئیروخ له روانگه‌ی ویلفریده‌وه به‌ داهینانیکی نالۆژیکی ده‌هاته نه‌ژمار و پیتی وابوو نه‌گه‌ر بی‌ت و مه‌ترسیی نه‌بی‌ت، کاریکی بی‌ سو‌ده.

به‌لام رۆژی سێیه‌م پاش نه‌وه‌ی که نه‌خۆش یادگه‌ی کهوتسه‌وه کار و رابردووی هاته‌وه بیه و وه‌لامی پرسیاره‌کانی ویلفریدی له‌باره‌ی خۆیه‌وه به‌ دروستی دایه‌وه، نهو پزیشکه به‌ ته‌واوه‌تی قه‌ناعه‌تی به‌وه هینسا که هینستا "زانئیروخ" که‌سیکی بلیمه‌ته و ده‌توانی به‌ کاره سه‌رسوو‌په‌ینه‌ره‌کانی خۆی له‌ بواری نهشتهرگه‌ریدا، سه‌رنه‌ی کۆمه‌له‌ی پزیشکان رابکێشی. ماوه‌یه‌ک پینش نهو رووداوه‌ی که باسی کرا "زانئیروخ" ره‌زامه‌ندی نواندبوو که رۆژیک وینه‌گران له ژووری نهشتهرگه‌ری ناماده بن و له‌ یه‌کیک له‌ کاره نهشتهرگه‌ریه‌کانی وینه‌ هه‌لبه‌گرن.

به‌لام دوا‌ی نه‌وه‌ی که بۆ ماوه‌یه‌ک نیشانه‌ی بیه‌کورتی و فه‌رامۆشی تیدا ده‌رکه‌وت، یاریده‌ده‌ره‌که‌ی به‌ باشی نه‌زانی وینه‌گره‌کان ناماده بن، به‌لام دوا‌ی نهو سێ رۆژه‌ی که ره‌فتار و کاره نهشتهرگه‌ریه‌کانی "زانئیروخ" ناسایی بوون، نی‌تر دکتۆر ویلفرید خاتره‌م بسوو و وینه‌گره‌کانی ناگادار کرده‌وه که رۆژی چواره‌م بۆ وینه‌ هه‌لبه‌گرتن له نهشتهرگه‌ریه‌کی "زانئیروخ" له نهخۆشخانه ناماده بن.

له‌و رۆژه‌دا، ده‌بوا "زانئیروخ" نهشتهرگه‌ری بۆ ژینیک بکات که تووشی نهخۆشیی "هه‌می پلژی" بیوو، ده‌بی نه‌وه‌ش بلیم که پینش له "زانئیروخ" کهس ناماده نه‌بووه له‌ رینگای نهشتهرگه‌رییه‌وه نهخۆشیی "هه‌می پلژی" چاره‌سه‌ر بکات. نهخۆشیی "هه‌می پلژی" نی‌فلیج و له‌کارکه‌وتنی لایه‌ک له‌ جه‌سته‌یه که به‌هۆی سستی و ته‌مه‌لیی نیوه‌یه‌ک له‌ خانه‌کانی میشک، تووشی مرۆژ ده‌بی‌ت.

نه‌گه‌ر خانه‌کانی نیوه‌ی لای راستی میشک تووشی ته‌مه‌لی و سستی بی‌ت، نیوه‌ی لای چه‌پیی له‌مش نی‌فلیج ده‌بی‌ت و نه‌خۆش ناتوانی ده‌ست و لاقی بی‌وێتی، نه‌گه‌ر بی‌ت و خانه‌کانی نیوه‌ی لای

چېمی میتشک، تهمەل و سست بووبیت، نیوهی لای راستی لهش نیفلیج ده‌بیت و ناستی نیفلیج بوون، له‌باری کهمی یان زۆریه‌وه پتوه‌ندیان به ناستی تهمەلی و سستی خانه‌کانی میتشکه‌وه هه‌یه.

نه‌خۆشیی "همی پلۆی" بیتجگه‌له تهمەلیی نیوه‌یک له خانه‌کانی میتشک به‌هۆیه‌کی دیکه‌شه‌وه سه‌ره‌له‌ده‌دات که نه‌ویش په‌ییدا‌بوونی "لزیۆن" ینکه له‌ناو نیوه‌یک له میتشک، "لزیۆن" ده‌سته‌واژه‌یه‌کی پزیشکیی نیوده‌وله‌تییه که‌له هه‌مرو زمانه‌کاندا هه‌ر به‌م ناوه ناسراوه و نه‌ته‌وه نینگلیز زمانه‌کانیش هه‌ر به‌و ناوه وه‌ریان گرتوه، به‌لام به‌ زاراوه‌ی خۆیان به "لزیۆن" ده‌ریده‌برن. لزیۆن برینتیکه وه‌کوو نه‌و برینانه‌ی که به‌هۆی برین یان پچرانی ده‌سار، خۆتنبه‌ریوونی نیه و وه‌کوو برینه په‌نه‌می یان هه‌لمساوه‌کان ناوسانی نیه، به‌لام له هه‌ر شویتنیک که سه‌ره‌له‌بدات، ره‌نگی به‌شیک له ماسرولکه‌که ده‌گۆرێ و ده‌بیتته هۆی خوران یان سووتانه‌وه و ژانی هه‌یه.

روودانی "لزیۆن" له نه‌ندامه‌ لاوه‌کییه‌کانی له‌ش وه‌کوو ده‌ست و لاق، یان پیستی زگ یان پیستی پشت، به‌و مه‌رجه‌ی که سه‌ره‌تای شیریه‌جه نه‌بیت بێ مه‌ترسییه، هه‌رچهند مرۆڤ ناره‌حەت ده‌کات، به‌لام به‌ره‌نجامی خراپی نیه. به‌لام نه‌گه‌ر بیت و له نه‌ندامه سه‌ره‌کییه‌کانی له‌ش وه‌کوو میتشک، دژ، جه‌رگ، سیبه‌لاک و گورچيله‌دا روو بدات، نه‌گه‌ر بیت و له دهرمان و چاره‌سه‌ر کردنی‌دا که‌مه‌ترخه‌می بکرتیت، له‌وانه‌یه به‌ره‌نجامی خارپ و پر مه‌ترسیی لیتیکه‌وتتسه‌وه. نه‌گه‌ر "لزیۆن" (نیفلیجی) له نیوه‌یک له میتشکدا روو بدات، له‌وانه‌یه نیوه‌یک له جه‌سته نیفلیج و په‌ک به‌جات که نابێ نه‌م نه‌خۆشیه له‌گه‌ل جه‌له‌ی میتشک که به‌هۆی برینی ده‌مارتیک له میتشک و خۆتنبه‌ربوون روو ده‌دات (که هیتندی جار ده‌بیتته هۆی نیفلیج بوونی نیوه یان ته‌واوی له‌ش) به هه‌له له قه‌لەم بدریت.

زات‌بروخ و تبه‌روی، نه‌گه‌ر نه‌خۆشیی "همی پلۆی" ی نه‌و ژنه به‌هۆی نیفلیجی میتشکه‌وه بیتت ناتوا‌م ده‌رمانی بکه‌م، به‌لام نه‌گه‌ر به‌هۆی تهمەلی و سستی خانه‌کانی میتشکه‌وه بیت چاره‌سه‌ری ده‌که‌م. هه‌ر له‌و سه‌رویه‌نده‌دا "نه‌شتۆمب" کرتیکاری کانگا پیشه‌بیه‌که که وتمان نه‌ندامی جیزیی کۆمۆنیست بوو که‌له سه‌رده‌می هیتله‌ردا بۆ ماوه‌یه‌ک له زیندان بووه و پاش شکستی شه‌لمانیای نازی وه‌کوو قاره‌مانتیکسی سیاسی له زیندان نازاد کرا و کاتی خۆی له زیندان به‌هۆی "سپتیسمی" یان به واتایه‌کی دیکه پیسیی خۆین تروشی نه‌خۆشیی ریخۆله کویره ببوو، مرد. ده‌شزانین که مردنی ناوبراو به‌هۆی نه‌شته‌رگه‌ری هه‌له و له‌خۆرای "زات‌بروخ" وه‌بوو که له‌باتی لابردنی برینسی ریخۆله کویره هه‌موو ریخۆله بچووکی نه‌و پیاوه‌ی پری و فریتی دا و سه‌ر و بنی ریخۆله‌ی به‌ست، به

چەشتىك لە نىئوان بەشى سەر و خوارەوئى دەزگائى ھەرسەكيدا ھىچ پىئوئەندىيەك نەمابوو ھەتا نەو شتىى كە دەبغوات ھەرسى بكا. لە نەفھامدا بەبى نەوئى كەستىك لە ھۆيەكەى بزائى رۆژ لە دەوئى رۆژ بارى تەندروستىيى خرابتەر بوو و سەرەفھام بەھۆى چللك و ھەوكردى گشتىيى خويئىن گىيائى لەدەست دا، بەلام مەرگەكەى بە ناسايى لە قەلەم درا و كەشيش سەرئى پىئەدا.

پىئش نەوئى كە وئىنەگرەكان پىئە رۆورى نەشتەرگەرييەو پىئان وئرا كە لە رۆورى نەشتەرگەرى قسە نەكەن و لەبارەى كارى پزىشك و نەو كەسانەى كە لەگەلئى كار دەكەن پرسیار نەكەن و نەوئەش بزائىن كە نەگەر پىئت و قسە بكن بىر و ھۆشى نەشتەرگەر و ھاوكارەكانى لەلايان نامىئى و گىيائى نەو كەسەى كە لەژىر نەشتەرگەرى داىبە دەكەوتتە مەترسىيەو و جىالەوئەش دەبنە ھۆى تووئەبوئى "زانبروخ".

نەو خانەى كە تووشى نەخۆشىيى "ھەمى پلۆى" ھاتبوو لائى راستى جەستەى ئىفلىچ بىوو و دەست و لاقى راستى نەدەجوولائى، ھەريۆبە زانبروخ لائى راستى "نوخاع" (مۆخى پىرپە)ى بۆ نەشتەرگەرى ھەلگۆلئى. شىتوازى نەشتەرگەرىيى نوستا ھەمان نەو شىتوازە بىوو كە چوار رۆژ لەمەوپىئش بۆ كەبىرەك كە تووشى بىرگۆرتى ھاتبوو نەفھامى دا، بەو جىاوازييەو كە لەو رۆژەدا تەنيا ناوئەندى زەين و ھۆشى مەساج دەدا، بەلام بۆ نەو خانە تەواوئى لائى چەپى مۆخى مەساج دەدا. چەند رۆژ لەوئەو پىئش نەشتەرگەرى بلىمەت بە دوو قامسك، ناوئەندى بىرگەى كرىكارى كانگايەكى خەلۆوزە بەردىنەى مەساج دەدا، بەلام نەو رۆژە بە ھەر پىئىنج قامكەكەى تەواو لائى چەپى مۆخى نەو ژنەى مەساج دەدا.

دكتۆر وىلفرىد كە چاوى لەدەست و كاركردى "زانبروخ" ھەلئەدەگرت، تىنگەبىشت كە نوستا پىئچەوانەى چەند رۆژ لەمەوبەر كە بە نارامى مۆخى كرىكارى كانگا خەلۆوزە بەردىنەكەى دەمائى، بەلام بۆ مەساجدانى مۆخى نەو ژنە زەختىكى زۆرى بۆ پەفھەكانى دەھىئنا. يارىدەدەرى "زانبروخ" تىنگەبىشت كە زەخت و گوشار ھىئان لەلايەن نوستادەو، بۆ كەوتنەو كارى دەمارى نەخۆش كارىگەرە.

لە جەستەى مرۆفدا دوو جۆر دەمار ھەيە كە ناوئەندى ھەردووكان مىشكە، يەكيان دەمارى بزويئەرە كە جەستە دەخاتە جوولئە و نەوى دىكەش دەمارى ھەستىارە كە ھەر پىئىنج ھەست و ھەستەكانى دىكەمان پى دەگەيەنئى، لەو نەخۆشىيە ئىفلىچىيانەدا كە بەھۆى "ھمى پلۆى"، پىان جەلئەى مىشك روو دەدەن، دەمارى بزويئەر لەكار دەكەوتت و دەمارە ھەستىارەكان درىئو بەكار دەدەن. چەند رۆژ پىئش كە زانبروخ سەرقالئى مەساج دانى مۆخى كرىكارىك بىوو، نە دەمارى

بزویتنه‌ری له‌کار که‌وتبوو و نه‌ده‌ماری هه‌ستیاری و ته‌نیا خانه‌کانی ناوه‌ندی زه‌ین و بیرگه‌ی تووشی سستی ببوون. به‌لام نیفلیجیی "همی پلژی" ده‌ماری بزویتنه‌ری نه‌و ژنه‌ی له‌نیوه‌یه‌ک له‌جه‌سته‌ی له‌کار خستبوو، هه‌ر بۆیه "زائیروخ" زه‌ختی بۆ سه‌ر مۆخی نه‌و ژنه‌ نه‌خۆشه‌ ده‌هیتنا که‌ ده‌ماره‌کانی بخته‌وه‌ گه‌پ.

دکتۆر ویلفرید خۆی نه‌شته‌رگه‌ر بوو و به‌باشی شاره‌زایی له‌نه‌ندامانی جه‌سته‌ی مرۆڤه‌ هه‌بوو و ده‌یزانی ره‌وش و نه‌رکی ده‌مار له‌له‌شدا چۆنه. له‌ده‌ورانی خۆینه‌دکاریدا، خۆینه‌ندی پزیشک و نه‌شته‌رگه‌ره‌کان هاوشیوه‌ن، به‌لام پاش نه‌وه‌ی که‌ پزیشک و نه‌شته‌رگه‌ر چورنه‌ قۆناغی لقه‌ پسه‌پۆیه‌کانه‌وه‌ و دوای نه‌وه‌ی که‌ له‌باری پیشه‌وه‌ لیک جیا بوونه‌وه‌، نه‌شته‌رگه‌ره‌کان له‌باری "ناناتۆمی"، واته‌ ناسینی وردی نه‌ندامانی له‌شی مرۆڤه‌ که‌له‌ زمانێ ئاساییدا به‌ "شیتنه‌ن کردنه‌وه‌" ناسراوه‌، شاره‌زاییان زیاتر له‌ پزیشکه‌کان ده‌بیته‌ و هۆیه‌که‌شی نه‌وه‌یه‌ که‌ نه‌شته‌رگه‌ر، هه‌ر رۆژه‌ و به‌رده‌وام له‌گه‌ژ ورده‌کاریسه‌کانی له‌شی مرۆڤه‌ به‌ره‌وپۆیه‌.

ویلفرید که‌ بۆ خۆی نه‌شته‌رگه‌ر بوو و به‌باشی جه‌سته‌ی مرۆڤه‌ ده‌ناسی، ده‌یزانی که‌ سی‌یه‌ک جووت ده‌مار که‌ له‌ناو مۆخی پرپه‌ری پشته‌وه‌ جیا ده‌بیته‌وه‌، هه‌رکامه‌یان لقیکی سه‌ره‌کیی ده‌ماری جه‌سته‌ی مرۆڤه‌ن که‌له‌ هه‌رکام له‌و لقه‌ سه‌ره‌کیانه‌ش لگه‌لێکی دیکه‌ جیا ده‌بیته‌وه‌ و نه‌و سی و یه‌ک جووته‌ ده‌ماره‌، ده‌ماری بزویتنه‌ر و هه‌ستیاری و ویلفرید پرسیاری له‌خۆی ده‌کرد که‌ نایا مه‌ساج دانی لای چه‌پی میتشکی نه‌و ژنه‌ نه‌خۆشه‌، له‌لایه‌ن "زائیروخ" وه‌ ده‌توانی کاریگه‌ریی له‌سه‌ر ده‌ماری بزویتنه‌ری نه‌و ژنه‌ که‌ به‌ میتشکی "حه‌رام" وه‌ پێوه‌ند دراوه‌، هه‌بیته‌؟ نه‌وه‌ی که‌ نه‌وی هان ده‌دا نه‌و پرسیاره‌ له‌خۆی بکات نه‌وه‌ بوو که‌ هه‌تا نه‌وکاته‌، هه‌یچکس هه‌ولی نه‌وه‌ی نه‌دابوو نه‌خۆشیی "همی پلژی" له‌ریگای مه‌ساج دانی میتشکه‌وه‌ ده‌رمان بکات و پزیشکانی یه‌کیه‌تی سۆیه‌تیش که‌ دوای شه‌ری دووه‌می جیهانی چه‌ند شتیرازینکی داهینه‌رانه‌ و ده‌گمه‌نیان بۆ چاره‌سه‌ری هه‌ندی له‌ نه‌خۆشییه‌کان گرته‌به‌ر، به‌لام نه‌خۆشیی همی پلژی و جه‌لتی میتشکیان به‌و شتیه‌یه‌ ده‌رمان نه‌کرد، به‌لکۆر بۆ ده‌رمانی تووشبووان به‌ "همی پلژی" ریکاری "شیمی توراپ"یان به‌کار هیتنا و به‌ پیدانی ده‌وا و ماوه‌یه‌ک ده‌رمان، تووشبووان به‌ جه‌لتی میتشک که‌ نیوه‌یه‌ک له‌ جه‌سته‌یان نیفلیج ده‌بوو، چاره‌سه‌ر ده‌کران و له‌مه‌ر نه‌و نه‌خۆشانه‌ی که‌ به‌هۆی خۆینه‌ربوونی میتشک به‌ یه‌کجاری نیفلیج ده‌بوون، هه‌تا نه‌و رۆژه‌ پزیشکانی یه‌کیه‌تی سۆیه‌ت نیاتتوانیبوو ته‌نانه‌ت یه‌ک کس له‌و نه‌خۆشانه‌ش به‌ جۆرێک ده‌رمان بکه‌ن، به‌ چه‌شیتیک که‌ بتوانن وه‌کوو که‌سانی له‌شساع، ده‌ست و لاقیان به‌کار بیه‌نن.

"زائربروخ" وه كه هميشه وهها سهرقائى كار بوو به چه شنيك هيچ سهرنجيكي بهو كه سانهى كهله ژووره كه بوون نه ده دا. نمو تنيا هاوكاراني خؤى كه له كاتي كار كردندا فرماني پيښه كردن ده بينى، وه كوو به ريرسى بيتهؤسى (بئج) و نمو كه سهى كه ناگاي له ليډاني دل، ده مار و هه ناسه كيڅان و ناستى زه ختى خويى نه خؤش بوو و هه روهها نمو ژنهى كه ده بوا كه لوپه لى نه شته رگه رى به ده ستيه وه بدات و ته نانهت ياريد ده ره كانيشى نه ده بينى و ناگاي ليته بوو كه چند ويته گر له ژووره كه ن و له نه خؤشه كه و شويى نه شته رگه رى و خودى خؤى فيلم هه لده گر.

ويلفريد به ويته گراني وتبوو كه نابى قسان بكن و نه وانيش كپ و بيته ننگ بوون، به لام دكتور "ويلفريد" پيشبيني نه ده كرد كه له وانپه يه كه له ويته گر كه بكوخى يان بپؤمى و له ناكاو يه كيان كوڅه يه كى كرد. "زائربروخ" سه رى له سه ر ميڅكى نه خؤشه كه به رز كرده وه و چاويكى له ويته گر كه كان كرد و پرسيارى كرد نه مانه كين؟

ويلفريد وتى نه مانه بؤ ويته گر تنى كاري نه شته رگه رى نيوه هاتوون و بؤ خؤتان راتان له سه ر بووه و راتانگه ياند كه بين و فيلم هه لنگرن. "زائربروخ" به تووره يه وه وتى من كهى و توومه كوومه ليك كه س بينه نيوه و بينه زاولى كار كه مان. ويلفريد وه لامى دا يه وه به بى فرماني نيوه بانگه ييشتى نم به ريزانه مان نه ده كرد كه بينه نيوه و نيوه بوستان چوه كه پيشتر نيزنى نم برپاره تان داوه. "زائربروخ" فرماني دا ليته بيانگه نه ده روه و ويلفريد نيشاره تى به ويته گر كه كان كرد له ژووره كه وه ده ر كه ون و نه وانيش به نابه دلى پيشاخؤسى له به ر نه وهى كه "زائربروخ" قه درى زه همت و ماندوو بوونى نه وان نازانى له ژووره كه وه ده ر كه وتن و كاتيك دواين ويته گر خه ريك بوو له ژووره كه ده ر پيشته ده ر، "زائربروخ" ده فرى ده وا و ده ر مان و پيسايى نه شته رگه ريه كهى هه لگرت و بؤى په رت كرد و وتى مه گر نيوه تواشاخانه يه كه بؤ ويته گر تن هاتوون. سه راپاي له شى كابراى ويته گر نالوده بوو، به لام به بى نه وهى ورته يه كى ليوه بيت له ژووره كه وه ده ر كه وت.

به هؤى سه رنجى "زائربروخ" به ويته گر كه كان، بؤ چند كاتيك ده ستى له مه ساج دان هه لگرت و هه ميسان ده ستى كرده وه به مه ساج كردنى ميڅكى نه خؤش و به بى نه وهى كه همت به وه بكات كات تيده په ريت. نمو رؤزه ده بوا "زائربروخ" نه شته رگه رى بؤ نه خؤشيكي ديگه ش بكات كه تووشى برينى شيربه نجهى گه ده هاتبوو، به لام مالشتى ميڅكى نه خؤشه كه نه وندهى خاياند كه پاش كوڅايى كار و به ستنه وهى شوينى برين، نيدى كاتيڪ بؤ نه شته رگه رى دووم نه ما و "زائربروخ" له نه خؤشخانه وه ده ر كه وت و به ترؤمبيلسى ده ولته تى كه بؤيان ته رخان كر دبوو، گه رايه وه مان.

له سالی یه که می دواى شهړى دووه مى جیهانی خه لکی شه لمانیای رۆژه لآت و بهرلینی رۆژه لآت به دژواری دژیان، به لآم "زانبروخ" له ویهړی خوځ بژویدا بسو و له ناو ویلایه که پیان دابو نیشه جی بوو و له بهرلینی رۆژه لآت یه که له و ده گمن که سانه بوو که سهریستانه کتیب و گوشاره زانستییه کانی شه لمانیای رۆژناوا و ولاتانی رۆژناوا و نه مریکای به ده دست ده گیشته و ههروه ها له بهرلینی رۆژه لآت هیچ که س به نه اندازه ی "زانبروخ" مووچه ی وهر نه ده گرت، چونکه هه ر مانگه ی سی هه زار "مارک" ی شه لمانیای رۆژه لآتی وه که مووچه وهر ده گرت.

به هه رحال نهو رۆژه دکتۆر ویلفرید بهرته کردنی ده فری دهوا و ده زمانی پیسی نه شتهر گه ری به حسابی نه مانی هۆش و فه رامۆشی "زانبروخ" داننا و وه که تووړه بوونی له قه له می دا و له ناخوه نهو مافه ی به نه شتهر گه ری بلیمه ت دا که به ناماده بوونی وینه گران له ژووری نه شتهر گه ری تووړه بیت. ده گمن هه لکه وتووه نه شتهر گه رانی خاوه ن نه زمون که سه رقالی نه شتهر گه ری بسون، خاوه نی ره فتار و هه لکه وتی تابه ت نه بو بیتن و نهو که سانه ی که کاریان له گه ل ده که ن، ده زانن که نهو ره فتاره ره فتاری سه ره کی و ناخی خو زیان نیه، به لکوو خوویه که یه که م به هۆی دوو پسات بوونه و ی کار و نه رکی رۆژانه په یدا ده بیت و به ره به ره ده بیت به شیک له ره فتار و نه خلاقیان.

رۆژی دواتر، له ژووری نه شتهر گه ری پیاوړیکیان بو نه شتهر گه ری ناماده کرد که دهوا توموړنکی شیر به نه له گه ده ی به یتنه ده ر. نه خو شیی شهو پساوه زۆری ته شه نه کرد سوو و پزیشکانی نه خو شخانه ده یانزانی دواى نه و ی که توموړی شیر به نه له گه ده ی نه خو ش به یتر یته ده ر، نه گه ر سه ره لسانی توموړنکی دیکه ی شیر به نه، له نه ندامیک له جهسته ی نه خو ش له گوړی دایه، به لآم شهو هیوا به شیان هه بوو که له ریگای "شیمۆتوراپی"، یانی به کاره یانی دهوا و ده زمان، پیش به سه ره لسانی توموړی شپه نه ی تازه له له شی شهو نه خو شه دا بگرن و بو سالانیک و ده وای به ن.

لهو کاته دا هیشتا زانستی پزیشکی که ج کاتیک یه که م خانه ی شیر به نه تیکه ل به خو ین ده بیت؟ به لآم ده یانزانی پاش شه و ی که نه خو شیی شیر به نه ته شه نه بکات، له هه ر کاتۆمیرنکدا به میلیۆنان خانه ی شیر به نه تیکه ل به خو ین ده بیت و گه رانی خو ین ده یگه یه نیتته ته و او نه ندامانی له شی مرۆ و به شیک له جهسته نامینیت که له ریگای گه رانی خو ین شه و ده خانه ی شیر به نه ی پیته گات، هه ر بۆیه شو ینیک له له ش نامینی که له نه خو شیی شپه نه به ری بیت.

ده زگا و به شه بهر گریه کانی له ش له ناو خو ین، هه تا شه ناسته ی بتوانن خانه کانی شیر به نه

ئەفەوتتېن، بەلام ئەگەر نەتوانن ھەموویان لەناو بەرن، بەشیکیان لە لەشدا دەمیتنەوہ و گەشە دەکەن. تەنیا رەوتی گەپانی خوین نیە کە دەبیتە ھۆی گەپانی خانە شێرپەنجەییەکان و دەیانگەینیتە تەواو ئەندامانی لەش، بەلکوو گەپانی "لنف" یان "لینف" (جەریانی خلت)یش خانە شێرپەنجەییەکان دەگەینیتە بەشە جیا جیاکانی جەستە.

کاتیک بۆ وینە تومۆزیکى شێرپەنجە لە گەدە دەربھیتن، ئیتر خانەى تازەى شێرپەنجەیی لەو تومۆرەوہ نایەتە ناو گەپانی خوین یان "لنف" ەوہ، بەلکوو ئەو خانانەى کە پیتش لە لابردنى تومۆزى شێرپەنجە لەناو خوین یان "لینف" دا بوون دەمیتنەوہ و گەشە دەکەن. دەبى بۆ لەناوبردنى ئەو خانە شێرپەنجەییانە دەرمانە کیمیایەکان بەکار بەیتى ھەتا زێدە نەبن و تومۆز یان تومۆرگەلى دیکە بەدى نەھیتن، چونکە ئەو تومۆرانە لە پیکھاتە و بەشە تەندروستەکانى لەش کەلک وەردەگرن و خانە ساغەکانى لەش دەفەوتتېن.

لۆمەى پزىشكانى ئەلمانى لەلايەن

"زائىربوخ" ۹۰

"زائىربوخ" سەھرايى ئەھدى لە نەشتەرگەريدا بلىمەت و ھەلگەوتە بسو، نەنجامدانى نەشتەرگەريى بە دامامى و بىتوانايى زانستى پزىشكى دادەنا و دەيگوت نەنجامدانى نەشتەرگەري، دانپىدايانان و لە راستىدا قىبولون كىردنى كەموكوپىيى زانستى پزىشكىيە لەلايەن پزىشكانەو كە نەيانتوانىو ھەموو نەو وردەكارى و رىوشوتىنە پزىشكىيەنى كە نەندانى لەشى مرؤۋ پىتكىدېتىن، كەشف بىكن.

ھەموو پزىشكانى ئەلمانىا، بەرلە شەپى دووھى جىھانى لە شاتال و تەشەرەكانى "زائىربوخ" دىيان نىشاپو، چونكە نەو نەشتەرگەرە مەزنى، بەبى ئەھدى كە را و بۆچوونەكانى خۆي ناراستەوخۆ دەربىرى، بە پزىشكانى ئەلمانىي دەگوت، ھەركەس كە بەھۆي نەخۆشىيەو دەمرىت، دەبىتە قورىبانى نەزانىنى ئىو و بەررىسارى ھەر تومۇرتىكى چارەنەسەر كىراو كەلە جەستەي نەخۆشكىدا سەرھەلئەدات نىو.

دەيگوت نەگەر مەرگى نەخۆشەكان لە كۆتايى قۆناغىك لە تەمەن بى ئەملا و ئەولا بىت، ھىچكەس نابى بەرلەو نەخۆشىيە و تومۇرە چارەسەر نەكراوكان بىرەت، چونكە ئەستەمە زانستى پزىشكى لە بەرامبەر چارەسەر و دەرمانى ھەموو نەخۆشى، گىرت، بىرەن و تومۇرەكانى جەستەدا بىتوانا بىت بەلام نىو، بەھۆي سىتى و تەمەلى و تەپەلۇسى و كەلك وەرگىرتن لە خۆشىيەكانى ۇيان ناتانپەرىزى ھەموو رىوشوتىنەكانى زانستى پزىشكى بزانن و بەكارى بىتن.

"زائىربوخ" دەيگوت، منى نەشتەرگەر دەبى تاوانى نەزانىنى ئىوئەش بىدەم، چونكە پىچرانى نەندانىك و دەرىئاننى تومۇرتىك كە ئىوئە فرمام پىدەكەن، بەلاي مەنەو دەرمان نىسە، بەلكوو سەقت كىردنى نەخۆشە. "زائىربوخ" لە قسەكردندا كەستىكى پەندوەرگەر نەبوو و تەنىيا قەناعەتى بەو نەدەھىتا كە تانە و تەشەر لە پزىشكانى ئەلمانى بىدات كە بۆچى بۆ دەرمانى نەخۆشىيە ناعىلاجەكان ھەول نادەن پەي بە رىوشوتىنە پزىشكىيەكان بەرن، ھەمىشە دەبسو سەرباشقەي كەشقى رىكار و شىتووزە تازەكان بۆ چارەسەر كىردنى نەخۆشىيەكان لە بوارە پىسپۆرىيەكى خۆيدا، واتە نەشتەرگەري و پىشتر داھىتانەكانىمان بۆ دەرمانى نەخۆشىيەكان باس كىرد، بەلام ئەم نەشتەرگەرە

مهزنه كه پزىشكانى نه‌لتمانىاي به نه‌زان و ته‌مه‌ل له قه‌لم ددها و ده‌يگوت نه‌وان به برىاردانى نه‌شته‌رگه‌رى، خه‌لك سه‌قه‌ت ده‌كه‌ن نه‌ك ده‌رمان. رۆژتێك له نه‌خۆشخانه‌ى به‌رلىنى رۆژه‌ه‌لآت تووشى كارێك بوو كه هه‌موو نه‌و كه‌سانه‌ى له ژوورى نه‌شته‌رگه‌رى سوون هه‌تا ناستى شىتییى هه‌په‌ساند.

له‌و رۆژه‌دا به‌رله‌وه‌ى كه "زانبروخ" ده‌ست بداته نه‌شته‌رگه‌رى هه‌يچ نىشانه‌يه‌كى تىدا به‌دى نه‌كرا كه ده‌ربرى نه‌مانى هۆش و زه‌ين بىت. "زانبروخ" دواى گه‌يشتنى به نه‌خۆشخانه به وردى ده‌ست و پلى به ناوى شىتین و سابوون شۆرد، هه‌رچه‌ند "زانبروخ" وه‌كوو پزىشكانى پىتشیوو بۆ ماوه‌ى پازده خوله‌ك ده‌سته‌كانى به ناو و سابوون نه‌ده‌شۆرد، به‌لام ده‌ست شۆردنى نه‌و پىاوه هه‌چكات كه‌متر له پىنج خوله‌كى نه‌ده‌خايند و له به‌رگاهىتنانى سابووندا زنده‌رۆژى ده‌كرد، چونكه ده‌يزانى سابوون دژى ميكرۆبه‌كانه و نه‌گه‌ر نىمه‌ توانىامان گه‌ده، ناوژگ، سىپه‌لاك و به‌شه‌ گه‌نگه‌كانى دىكه‌ى جه‌سته به ناو و سابوون بشۆين، نه‌ته‌نيا نه‌خۆش نه‌ده‌كه‌وتین، به‌لكوو ناستى نىنۆجى ته‌مه‌نى مرۆژ له سه‌د و په‌نجاي ساڵ تىده‌په‌رى.

"زانبروخ" كه جلوه‌رگى نه‌شته‌رگه‌رى له‌به‌ر كرده‌بوو، دواى شۆردنى ده‌سته‌كانى، ده‌سته‌وانه‌ى نه‌شته‌رگه‌رى كه ژنه‌ په‌ره‌ستارىك به پونىسێك پىتى دا، له‌ده‌ستى كرد و دواتر ده‌مامكى تايبه‌ت كه پىتش به هه‌ناسه‌ى پزىشك روو به برىن ده‌گرىت، له‌سه‌ر روخسارى نه‌شته‌رگه‌ر به‌ست و پاشان "زانبروخ" چوو ژوورى نه‌شته‌رگه‌رىه‌وه.

له‌وى هه‌ر كه‌سه و له شوێنى خۆى بوو و دواى نه‌وه‌ى كه "زانبروخ" هاته ناو ژووره‌كه‌وه، چهند خوله‌كێك له بىهۆشى پىاوێك تىده‌په‌رى كه ده‌بوا تو‌مۆرێكى شىرپه‌نج له گه‌ده‌ى به‌تسبه‌ ده‌ر. ماوه‌يه‌ك دواى هاتنه‌ ژوورى "زانبروخ" شوێنى هه‌لدرىنى برىنه‌كه‌يان ديارى كرد و ماده‌ى دژه ميكرۆب (بىتادىن)يان به‌سه‌رىدا مالى و "زانبروخ" راپۆرتى به‌ربرىسى بىهۆشى و پىتوانى لىدانى دل و ده‌مار و چۆنه‌تسى هه‌ناسه‌دانى نه‌خۆشى وه‌رگرت و كىردى نه‌شته‌رگه‌رى به‌ده‌سته‌وه گرت. يارىده‌ده‌رانى "زانبروخ" ده‌يازانى كه ناوبراو له خىترایى نه‌نجامدانى نه‌شته‌رگه‌رىدا به‌ ده‌ستوبرده، چونكه نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره بلىمه‌ته په‌روه‌رده كراوى نه‌و مامۆستاىانه بوو كه به‌رله‌ كه‌شفى ده‌رمانه بىهۆشىه‌كان، كىردى نه‌شته‌رگه‌رىيان به‌ده‌سته‌وه گرتبوو، له‌و سه‌رده‌مه‌دا نه‌شته‌رگه‌ر ده‌بوا هه‌تا نه‌و راده‌يه‌ى كه تواناى مرۆى نىزن ده‌دات خىترایى كاركردنى هه‌بىت.

چونكه له‌و سه‌رده‌مه‌دا نه‌و نه‌خۆشه‌ى كه ده‌بوا نه‌شته‌رگه‌رى بۆ بكرىت بىهۆش نه‌ده‌كرا، هه‌ر بۆيه نه‌گه‌ر چركه‌يه‌ك له درىژكردنه‌وه‌ى كاتى نه‌شته‌رگه‌رى به هه‌مان راده‌ش ماوه‌ى تاقت هىتان

نه‌شکه‌نجبه و نازار له‌لایهن نه‌خۆشه‌وه که‌متر ده‌بۆه. "زانبروخ" به‌خێرایسی زگی نه‌خۆشه‌که‌ی هه‌لدری، به‌چه‌شنیک له‌کاری خزییدا وه‌ستا بوو که‌له‌یه‌که‌م چهرکه‌کاندا دوا‌ی هه‌لدرینی "پیرتوان"، "سفاق" (په‌رده‌ی چه‌قالته) په‌رده‌یه‌کی ته‌نک و دووتویی ناو‌زگه‌ که‌ هه‌ناو و هه‌م‌وو نه‌ندامه‌کانی داده‌پۆشی و دواتر گه‌ده و شوینی تومۆره‌که‌ ده‌رکه‌وت. په‌رده‌ی چه‌قالته، کیسه‌یه‌کی ته‌نکه‌ که‌ هه‌م‌وو کۆ و نه‌ندامی ناو‌زگی تێدایه (به‌ده‌ر له‌جه‌سته‌کانی سینگ) نه‌و کیسه‌یه‌ تاقه‌ شوینی جه‌سته‌ی مرۆفه‌ که‌ می‌ک‌رۆی تێدا نیه و دکتۆر "نالکسی کارل"ی فه‌ره‌نسی ده‌یگوت ناو "په‌رده‌ی چه‌قالته" وه‌کوو که‌شی نیتوان نه‌ستیره‌کانه که‌ تێیدا سه‌رمای "٢٧٣ پله‌ی ژیر سیفر به‌پیتی گه‌رما پتۆی پله‌ی سه‌دی" زاله، پاک و خاوتینه). "و. فارسی".

دوو یاریده‌ده‌ری "زانبروخ" که‌ چاویان به‌ تومۆری شیربه‌نجبه‌ که‌وت، ده‌یانزانی بی‌نینه‌وه‌ی تومۆری شیربه‌نجبه‌ له‌ناو گه‌ده‌ی نه‌خۆش له‌لایهن نه‌شته‌رگه‌روه له‌یه‌که‌م زه‌ریه‌کانی کێردا، کاری که‌سێکی سه‌ره‌تابی نیه و نه‌شته‌رگه‌رانی دیکه‌ پاش هه‌لدرینی گه‌ده، بۆ ماوه‌یه‌ک ده‌گه‌رپان و ورد ده‌بوونه‌وه هه‌تا تومۆره‌که‌ بی‌نینه‌وه.

به‌لام "زانبروخ" پاش هه‌لدرینی "په‌رده‌ی چه‌قالته"، گه‌ده‌ی له‌شوینتیکه‌وه‌ ک‌رده‌وه که‌ تومۆره‌که‌ی تێدا بوو، به‌لام هه‌چ سه‌رنجێکی به‌ تومۆره‌که‌ نه‌دا و کێرده‌که‌ی به‌هه‌مان خێرایسی بۆ لای سه‌روه‌ه و شوینی سینگی نه‌خۆش رۆی، یاریده‌ده‌رانی وه‌ستا، له‌سه‌رنج دانی "زانبروخ" بۆ لای سینگی نه‌خۆش سه‌ریان سه‌ورپ ما، به‌لام هه‌چ مه‌ته‌قیان لیتوه نه‌هات و کێردی ده‌ستی "زانبروخ" شوینتیکه‌ی هه‌لدری که‌ یاریده‌ده‌ره‌کانی نه‌یانده‌توانی بی‌نینه‌وه، له‌به‌ر شه‌وه‌ی له‌ژێره‌وه‌ی په‌راسوه‌کانی سه‌روه‌ی قه‌فه‌زه‌ی سینگدا بوو یاریده‌ده‌ره‌کان به‌ته‌واو‌ه‌تی چه‌په‌سا بوون، چونکه‌ نه‌یانده‌زانی وه‌ستا چ کاریکی به‌و شوینه‌ داوه و ده‌ره‌تانی تومۆری شیربه‌نجبه‌ چ پتۆه‌ندیسه‌کی به‌ قه‌فه‌زه‌ی سینگه‌وه هه‌یه.

دوا‌ی ماوه‌یه‌ک، هه‌م‌وو نه‌وانه‌ی که‌ ده‌یان‌توانی شوینی هه‌لدرینی نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌ بی‌نینه‌وه، بێده‌نگیه‌کی سه‌یر و چه‌په‌سان دایگرتن و له‌ناو‌کارو بی‌نییان نه‌و ده‌سته‌که‌ی دیکه‌ی "زانبروخ" رۆیشه‌ ناو قه‌فه‌زه‌ی سینگی نه‌خۆش و دلی له‌وی هه‌لکه‌ند و له‌حالی‌کدا هه‌شتا دلی لیتی ددا خسته‌ ناو ته‌نه‌که‌ی زیله‌وه.

دلی مرۆفه‌ به‌حه‌فده‌ پتۆه‌ندی سه‌ره‌کیه‌وه به‌نه‌ندامانی دیکه‌ی له‌شه‌وه به‌سه‌راوه‌ته‌وه که‌ به‌شیک له‌و پتۆه‌ندیانه له‌خوینبه‌ر و خوینته‌نه‌ره‌کان پتۆه‌تاون. جیا له‌و پتۆه‌نده سه‌ره‌کیانه، دلی مرۆفه، له‌رنگای کۆمه‌لێک له‌ده‌ماره‌کانه‌وه له‌گه‌ل مۆخی پشته مل پتۆه‌ندی هه‌یه و نه‌م

پئوهندیانهش به کتیک له نهرکه سه ره کییه کانی دلن، به لام له باری بارستایه وه ناگاته نهو حه فده پیونده که ی دیکه و نهو ده ماره ی که دل و منشکی حه رام پیکه وه دبه ستی. باریکه. بۆ نهوی که دلنیک له قه فزه ی سینگ بیتنه دهر، ده بی حه فده پیوهندی سهره کی و رشته پیوهندییه لاره کییه کان بیچرینن، به لام "زانبروخ" له ماوه یه کی کورت و له و په ری خیراییدا هه موو نهو پیوهندی و لقانه ی بریبوو. له حالتیکدا به شیک له و پیوهندیانه له سه ره وه ی دل و له ژیر په راسوه کان له شوینیک هه لکه وتبوون که نهو نهیده توانی بیینیت، به لام "زانبروخ" به چه شتیک شاره زای نه ندامانی جه ته ی مرۆف بوو که کیردی نه شته رگه ریه که ی له و شوینانهش که چاو نهیده بیینی، وه که نهو شوینه ی که ده بینرا، کاری ده کرد. کاتیک ناماده بوان دلن نه خۆشه که بیان له دهستی "زانبروخ" بیینی، به هۆی سه رسووهرمانی له راده به دهر و شه ژان، تووشی جۆرئیک له شیتی بوون، دلن نهو پیاوه دوا ی نه وه ی به دهستی "زانبروخ" له له شی هاته دهر و خرایه ناو ته نه که ی زیله وه هیشتا لیتی ددها و گیانی تیدا بوو.

مامۆستا دواى نهوى ده‌رزیه‌کەى رۆ کرده نێو زگی بۆقه‌کەد وا وتى؛ نهم گیانله‌به‌ره نیدی هه‌ست به ژان ناکات، چونکه نێوه‌ندی هه‌ست کردن به نازاری په‌کی که‌وتوو و نێمه نیتستا ده‌توانین جه‌سته‌ی نهم گیانله‌به‌ره هه‌لدێرین به‌بێ نه‌وى که نازاریکی پی بگه‌یه‌نین.

پاشان مامۆستا، به کێردی نه‌شته‌رگه‌ری، له‌شى بچووکی بۆقه‌کەى هه‌لده‌پێ و دلی به‌ خوێندکاران پێشان دا، هه‌تا ببینن چۆن چۆنی لێده‌دات. دواى نه‌وى خوێندکاران لێدانی دلی نه‌و گیانله‌به‌ریان له‌ناو جه‌سته‌ی بینی، مامۆستا به‌ کێرده‌کەى ده‌ستی نه‌و دلّه بچکۆله‌یه‌ی له‌ له‌شى گیانله‌به‌ر جوێ کرده‌وه و له‌ناو ده‌فریکی دانا و ویلفرید بینی که نه‌و دلّه بچکۆله‌یه‌ی دواى نه‌وى له‌ جه‌سته‌ی گیانله‌به‌ر جیا کرایه‌وه، له‌و ده‌فره‌دا هه‌ر لێده‌دات.

لێدانی دلی بۆق له‌ناو ده‌فره‌دا به‌لای ویلفریده‌وه شتیکی تازه و سه‌رسووره‌یه‌نه‌ر بوو. نه‌و خوێندکاره گه‌نجه، پیتی وانه‌بوو دلی گیانله‌به‌ریک دواى نه‌وى له‌ له‌شى جیا کرایه‌وه و خوێنی پی نه‌گات و پێره‌وی له‌ ده‌ماری نه‌کات، دیسان هه‌ر لی بدات و بجووتی. دواتر تێگه‌یشت نه‌و ده‌فره‌ی که مامۆستا دلی بۆقه‌کەى له‌ناوی داناوه، تراویکی مه‌یله و زه‌ردی تێدایه و مامۆستا گوتی نهم تراوه ده‌بیتته خۆراکیک بۆ دڵ و هه‌تا نه‌وکاته‌ی دلی بۆق بتوانی که‌لک له‌م تراوه و ده‌برگرت، هه‌ر زیندوو و لیتی ده‌دات.

دواتر مامۆستا گوتی: دلی مرۆڤ پاش ده‌ره‌ینانی له‌ جه‌سته‌ی مرۆڤ بۆ ماوه‌یه‌ک لی ده‌دا، له‌ حالیکه‌دا نه‌ پێوه‌ندی به‌ ده‌زگای گه‌رانی خوێنه‌وه هه‌یه و نه‌ به‌ ده‌زگای ده‌ماری مرۆڤ. دلی مرۆڤ دواى که‌ندنه‌وه له‌ له‌ش نه‌گه‌ر بیت و له‌ناو تراویک که بۆ خۆراکی دڵ سوودمه‌نده‌ دایبینین، ماوه‌ی لێدانی له‌ ده‌ره‌وی له‌شى مرۆڤ زیاتر ده‌بیت و هۆیه‌کە‌شى نه‌مه‌یه که دڵ، جیا له‌وه‌ی که له‌گه‌ل ناوه‌نده‌ ده‌ماریه‌کان له‌ پێوه‌ندی دایه‌ فەرمانیان لێوه‌رده‌گرێ، خاوه‌نی سیستیمیکی سه‌ربه‌خۆیه و دواى نه‌وى که پێوه‌ندی دڵ له‌گه‌ل ناوه‌ندی ده‌ماری جه‌سته‌ پچرا، ده‌ماره سه‌ربه‌خۆکانی دڵ درێژه به‌ لێدانی نهم نه‌ندامه به‌هێزه‌ی له‌ش ده‌ده‌ن هه‌تا نه‌وکاته‌ی که به‌هۆی نه‌گه‌یشتنی خۆراک (خوێن) به‌ ماسوولکه‌کانی دڵ، نهم نه‌ندامه له‌ لێدان ده‌کوێ و ده‌مریت.

رۆژێک که دکتۆر ویلفرید لێدانی دلی نه‌و پیاوه‌ داماره‌ی له‌ناو ته‌نه‌کەى زیل بینی، که‌وته‌وه بیر یه‌که‌م وانه‌ی "ئه‌رکی نه‌ندامانی جه‌سته" ی خۆی له‌ناو کۆلیژی پزیشکی و هه‌لدێرینی جه‌سته‌ی بۆق به‌ده‌ستی مامۆستا که‌ی. دواى کاره‌ساتی ده‌ره‌ینانی دڵ له‌ناو قه‌فه‌زه‌ی سینگی نه‌و پیاوه‌ و فێریدانی، روودانی کاره‌ساتیکی ترسناکی دیکه‌ش چاوه‌پروانی نه‌و که‌سانه‌ بوو که‌له زووری نه‌شته‌رگه‌ریدا بوون، نه‌ویش نه‌وه‌ بوو که "زانبروخ" نه‌خۆش که مردبوو دیسان له‌سه‌ر جه‌سته‌ی

هر سه رقالتی نهشته رگه‌ری بوو. دواى نهموى زانبروخ دلتي نه‌خوشي له له‌شى جيا كرده‌وه و فريسي دا، ژيان و جووله له جه‌ستى نه‌خوش راوه‌ستا و هم‌موو نه‌ندامانى جه‌ستى نه‌خوش و به‌رله گشت ميتشكى به‌ره‌به‌ره نمرکه‌كانيان راوه‌ستا، چونكه خانه‌كانى ميتشك ناتوانن زياتر له چوار هه‌تا پيئنج خوله‌ك دواى نه‌گه‌يشتنى خوئين تاقت بيتنن و دواى نهمو نيتر ده‌مرن.

كاتيك ژيانيتكى كه‌سيتك ده‌گاته كوټايى، سه‌ره‌تا ميتشكى راده‌وه‌ستى و دواتر به‌ره‌به‌ره نه‌ندامانى گرنكى له‌شى، كار و نمرکه‌ گرنگه‌كانيان په‌كى ده‌كه‌ويت. به‌هوى مهرگى نه‌خوش نيتر به‌ريرسى توټماركردنى ليدانى دل و ده‌مار و زه‌ختى خوئين و ژماره‌كانى هه‌ناسه‌دان، كاريتكى نه‌مابوو، هر بويه به‌ همه‌ساوى له‌جيتى خوى وشك هه‌لنگه‌رابوو و "زانبروخ" ليسى پرسيبيا كه ژماره‌ى ليدانى دلتي نه‌خوش چه‌نده، به‌ ناچارى ده‌بوا بلتي نه‌خوش خوتى دلتي نيه هه‌تا لى بدات!

نه‌وانه‌ى له‌ نزيكه‌وه له ژووره‌كه چاويان له نه‌شته‌رگه‌ريه‌كه ده‌كرد، بينبيان ديواره‌ى گه‌ده و ريخوله‌كانيشى له‌ جووله‌كه‌وتن. هر خوتندكاريتكى پزيشكى و كه‌سانى دى كه‌كاتى نه‌شته‌رگه‌رى گه‌ده يان ريخوله‌كان له ژوورى نه‌شته‌رگه‌رى ناماده‌ بن، دزانن ديواره‌ى گه‌ده و ريخوله‌كان له جووله‌دان و هه‌تا نه‌وكاته‌ى مرؤټ زيندوه‌ نه‌و جووله‌يه به‌رده‌وامه و دواى مهرگ، وه‌كوو حه‌ره‌كه‌ت و جووله‌كانى ديكى نه‌ندامانى جه‌ستى مرؤټ راده‌وه‌ستى.

ياريده‌ده‌رانى "زانبروخ" و نه‌و كه‌سانه‌ى له ژوورى نه‌شته‌رگه‌رى بوون و له شوئينى برين و نه‌شته‌رگه‌ريه‌كه‌يان ده‌روانى، بينبيان كه‌ ديواره‌ى گه‌ده و ريخوله‌كانى نه‌خوش له جووله‌كه‌وتن، به‌لام نه‌شته‌رگه‌رى بليمه‌ت ناگاي له‌و دؤخه‌ نه‌بوو و سه‌يرتر له گشت بؤ يه‌كه‌م جار "زانبروخ" كه‌ كه‌سيتكى كارامه و به‌ ده‌ستبرد بوو، به‌ خيترابيه‌وه نه‌شته‌رگه‌رى ده‌كرد، به‌ هيتواشى دريژه‌ى به‌كار ددا. ويلفريد كه‌ به‌ باشى تينگه‌يشتبوو پچراني دلتي نه‌خوش و كوشتنى، به‌هوى فه‌رامؤشى و نه‌مانى هؤشى "زانبروخ" هويه و به‌ هيتواشى كاركردنى "زانبروخ" يش به‌هوى فه‌رامؤشى و له‌بيرچوونه‌ويه.

"زانبروخ" هيتنده به‌ هيتواشى كارى ده‌كرد كه‌ ره‌گ و خانه (سلول) گه‌رمه‌كانى له‌شى نه‌خوش، يان باشتر بلتين له‌شى مردوو، سارد بوونه‌وه. په‌رچه‌كردارى شانه‌ى سارد و گه‌رمى له‌شى مرؤټ، له‌ژير ده‌ست و كيردى نه‌شته‌رگه‌ردا پتكه‌وه جياوازن. له له‌شى مرؤټدا شانه‌ى سارد به‌دى نايه‌ت، مه‌گه‌ر پاش مهرگ، چونكه هه‌تا نه‌وكاته‌ى كه‌ مرؤټ له ژيان دايه هم‌موو ماسولكه‌كانى گه‌مرن. نه‌شته‌رگه‌رىك ته‌نيا له ته‌لارى توټكارى كؤليوى پزيشكى يان له دايره‌ى پزيشك قانونى له‌گه‌ن ماسولكه‌ سارده‌كانى سر و كازى هه‌يه، چونكه له‌و دوو ته‌لاره‌دا له‌سه‌ر جه‌ستى مردوو

تاقیکاری ده‌کهن و له شوینه‌کانی دیکه که ده‌بی نه‌خۆشیتک له رینگای نه‌شته‌رگه‌ریسه‌وه چاره‌سه‌ر بکات، نیت‌ه‌وکات له‌گه‌ژ ماسوولکه و شان‌ه‌ی گه‌رمی له‌شدا سه‌روکاری هه‌یه.

نه‌شته‌رگه‌ریک ده‌زانی کاتی هه‌لد‌رینی لاشه‌ی مردوویه‌ک ده‌بی کێرده‌که به‌جۆریک به‌کار بێنی که شیتوه‌ی کاره‌که‌ی له‌گه‌ژ نه‌وکاته‌ی که‌له ژووری نه‌شته‌ره‌گه‌ری له‌سه‌ر له‌شی نه‌خۆشیتک کار ده‌کات جیاوازی هه‌بیت. مامۆستایان به‌خویندکارانی پزیشکی که سه‌ره‌تا له‌ته‌لاره‌ توتیکاریه‌کانی له‌ش له‌سه‌ر جه‌سته‌ی مردوان کار ده‌که‌ن، ده‌لێن وریا بن که کاتی ده‌تانه‌وی نه‌شته‌رگه‌ری بۆ جه‌سته‌ی که‌سیکی زیندوو بکه‌ن، جووله و حه‌ره‌که‌تی کێرده‌که‌تان ده‌بی به‌ له‌ونیتیکی دیکه‌ بیت. به‌ره‌به‌ره نه‌شته‌رگه‌ر له‌ رینگای تینگه‌یشتن و جیاکردنه‌وه‌ی ماسوولکه و شان‌ه‌ی مردوو له‌ زیندوو، شاره‌زایی و لیهاتوویی په‌یدا ده‌کات به‌چەشیتک نه‌گه‌ر بیت و چاره‌کانی به‌ست و پیتی بلێن که کاری نه‌شته‌رگه‌ری بکات، هه‌رکه کێرده‌که‌ی نایه‌ سه‌ر ماسوولکه، به‌بی نه‌وه‌ی که ده‌ستی لی دابیت هه‌تا به‌هۆی گه‌رمی یان ساردی ماسوولکه‌وه له‌ مردوو یان زیندوو به‌روونی جه‌سته‌که تینگات، ده‌زانی که نه‌وه جه‌سته‌ی مردوویه یان زیندوو.

ئوسنا تىگە يىشت كە نەخۇشە كەى كوشتوۋە

لەبەر ئەۋەى كە نەشتەرگەرىى "زانئىروخ" دىئىۋەى كىئشابوۋ، نەۋ نەشتەرگەرە مەزئە لە بەرامبەر نەجوۋلانى ماسوۋلەكە مردوۋەكان لەژئىر زەبىرى كىئردەكەيدا، لە دۆخى ئاناساىى نەشتەرگەرىەكە تىگەيىست و ئەۋ سەرخجئانە ۋەكۋو چەخماخەيەك لە مېئشىكدا بىرىسكايەۋە و فەرامۆشپىيەكەى لەناۋ بىرد و گەرايەۋە سەر ھەست و ئەقلى ئاساىى خۆى و ئەۋ كەسانەى كەئە ژوۋرەكە ئامادە بوۋن بىئىيان لەناكاۋ نەشتەرگەرى بلىمەت رەنگى سېى ھەلگەرا و كىئردەكەى لەدەست بەرئۆۋە، چۈنكە لەۋە تىگەيىشت كە نەخۇشەكە لەژئىر دەستىدا مردوۋە.

ھەتا ئەۋ رۆژە روۋى نەدابوۋ ھىچ نەخۇشئىك لەژئىر دەستى "زانئىروخ" و لە كاتى وشپارىى ئاۋبراۋدا بىرىت. لەۋ رۆژەۋە كە "زانئىروخ" توۋشى فەرامۆشكارى بىسو، چەند كەسئىك بەھۆى ھەلئەى ئەۋدە لە كاتى نەشتەرگەرىدا مردبوۋن، بەلام خۆى نەيدەزانى كە بۆتە ھۆى مەرگىان. لەۋ كاتەۋە كە "زانئىروخ" ئاۋبانگى دەركرد ھەتا ئەۋ رۆژە روۋى نەدابوۋ كە نەخۇشئىك لە كاتى نەشتەرگەرىى ئەۋ. ئان دۋاى كۆتايى ھاتنى نەشتەرگەرى، گىئانى لەدەست دابئىت، بە پىئچەۋانەۋە ھەر نەخۇشئىك كە ئەۋ نەشتەرگەرىى بۆ كىردبا، چاك دەبۆۋە.

ئەۋ كەسانەى كە "زانئىروخ" ئان دەئاسى ھىئندە مئمانەئان پىئى ھەبوۋ لە پىئداهەلگوتن و تارىف كىردنىدا زىئەرزىيان دەكرد و دەئانگوت "زانئىروخ" مردوۋش زىئدوۋ دەكاتەۋە و كىئردەكەى ۋەكۋو "سوۋرى ئىسرافىل" (شەپپوۋرىكە ۋەك دەئئىن لە رۆژى پەسلاندا فرىشتەيەك بەئاۋى ئىسرافىل فوۋيەكى توندى پىئدا دەكات و ھەموۋ مردۋانى پىئى زىئدوۋ دەبنەۋە) و ھەرۋەك دەنگى ئەۋ شەپپوۋرە مردۋان زىئدوۋ دەكاتەۋە، كىئردى نەشتەرگەرىەكى "زانئىروخ" ئىش مردوۋان زىئدوۋ دەكاتەۋە.

"زانئىروخ" دۋاى ئەۋدى تىگەيىشت ئەۋ پىاۋەى كوشتوۋە بە چەشئىك خۆى دۆرانند كە دكئۆر ۋىلفرىد خەم داىگرت و لىئى نىزىك بۆۋە و دەستى ئوستادى گرت و وتى: تىكايە بىرژن پىشۋو بىئەن و يەكىك لە ژئە پەرسئاردكانى راسپارد و وتى: ژئىر بالى "زانئىروخ بگىرىت" و بۆ خۇشى چوۋە ژئىر ئەۋ بالئەكەى و لە ژوۋرى نەشتەرگەرى بىردىە دەرەۋە و لە ژوۋرىكى دىكە و لەسەر كورسىى داننا و بىرپارى دا ئاۋى بۆ بىئىن و خۆى ئاۋەكەى كىردە دەسى ئوستاۋە، چۈنكە ھىئشتا "زانئىروخ"

دەستەوانە خۆتەنابووبەکانی لە دەست دابوو.

دواتر بە یارمەتیی خانە پەرستارە کە دەستەوانە بە لاپۆشی نەشتەرگەرییەکی لەبەر "زانبروخ" داگەند. "زانبروخ" بە چەشنێک حالی تێک چوو بوو کە نەیدەتوانی وەک هەمووکات، دواى کۆتایی هاتنى نەشتەرگەرییە کە پڕوانە ئاودەست و دەست و سەر و سیمای بشوات، بۆیە دکتۆر ویلفرید وتی لەگەن و ناو و سابوون بەیئین و لە هەمان ئەو ژوورە دەست و سەر و چاوی نوستاد بشۆن. شۆفێری نوتۆمییلی "زانبروخ" ئەوکاتە لەوی حازر نەبوو کە ناویراو بگەیهێتەو مالهەکی، بۆیە بە نوتۆمییلیکی دیکە گەیاندىانەو ماڵ و لەناو نەخۆشخانە قسڵ داگەوت کە زانبروخ لە کاتی نەشتەرگەریدا لەناکاو حالی تێکچوو و تەرمی مردوو کەشیان لە ژووری نەشتەرگەری بۆ شوینی راگرتنى مەیتەکان گواستەو.

نەرمکی سەرشانى دکتۆر ویلفرید یاریدەدەری یەکەمى "زانبروخ" بوو کە بە شێوی فەرمی ئەو رووداوە بکاتە راپۆرت و رادەستی بەریرسى نەخۆشخانەى بکات. بۆیە بەریرسى بیهۆشى (کە ئەویش بۆ خۆی دکتۆر بوو) رووداوی ئەو رۆژەى بە سەرپەرستانى نەخۆشخانە گەیاندى و گووتى لە شیت بوونى "زانبروخ" هیچ گومانىک نیه و ئەو دەبى بە سزای جینایەتى نەمۆزى بگات و بۆ هەمیشە لە ریزی کادری نەشتەرگەری وەدەر بنرى.

لە ئەلمانیا پیشەیهک لە کۆلیژە پزىشکىیەکان هەبوو کە هاوشیوەکەى هەر بەو ناووە لە ولاتانى دیکەى ئەورووپایى نەبوو و نیه، کە ئەویش پیشە و پۆستى راویژکارى کۆلیژى پزىشکىیە، هەرەک پێشتر باسمان کرد کە راویژکارى کۆلیژى پزىشکى چ نەرکگەلىکى هەبوو، راویژکارى کۆلیژى پزىشکى لە بەرلىنى رۆژەهەلات دکتۆر "هال" بوو. بەریرسى بیهۆش چوو ژوورەکەى دکتۆر هال و بە شەژان و هەژانیکەو دانىشت. دکتۆر هال کە شەژانى ئەوى بینى، تێگەشت کە بێگومان بۆ کارىکى زۆر گرنگ و جىگای نىگەرانى هاتۆتە لای، چونکە بەریرسى بیهۆشى خۆى پزىشک بوو و پزىشکەکانىش لە کارى پتوهندیدار بە پیشەکەیان ناسلەژتین، مەگەر ئەوێ کە رووداویکى پرمەترسى پیتە ئاراو.

بەریرسى بیهۆشى گووتى هاوومەتە خزمەتتان کە لە پتوهندى لەگەن "گهیم رات" راپۆرتىنکەن پى رابگەیهنم و گومانم نیه لە راپۆرتەکەم ناپەحەت دەبن. "گهیم رات" زاراوێکەى ئەلمانیه کە واتا زارەکییەکەى (راویژکارى سەمىمى) یان راویژکارى نەیتیه، بەلام وەک رێزدانان بۆ ئەو کەسانە بەکار دەهێنریت کە لەبارى زانستەو لە سەردەمى خۆیاندا ویتەیان نیه و لەوانەى بەکرتیت دەستەواژەى "مامۆستای بلیمەت" لە هەمبەر زاراوێ "گهیم رات" دا دابنرى.

دکتۆر هالّ پرسیاری کرد ناخۆ رووداوینکی تازه هاتۆته ئاراوه؟ بمرپرسی بیتھۆشی رایگه یاند
نیوه دهزانن که "زانبروخ" له ماوهی رابردودا تووشی پەرشان حالی و فرامۆشی بووه؟ دکتۆر
هالّ وتی: بەلێ ناگام لەم مەسەلەیه هەیه. بمرپرسی بیتھۆشی رایگه یاند، بەلام "زانبروخ" بە
تەواوەتی شیت بووه و له حالیکدا دەبوا نەشتەرگەری بۆ گەدەیی نەخۆش بکات، دلێ نەو پیاوه
داماوهی دەرھینا و فری دا.

دواتر بە وردی چۆنیەتی دەرھینانی دلێ نەو کابرایەیی بۆ راویژکاری کۆلیژی گێرایەوه و گوتی
"زانبروخ" شیت بووه و ئیتر نابێت بێتە ژووری نەشتەرگەرییەوه. سەرەرای نەوهی که دکتۆر هالّ
دەیزانی "زانبروخ" تووشی نەمانی هۆش و فرامۆشی بووه، بەلام بە بیستی نەمانی بمرپرسی
بیتھۆشی حەیران ما، چونکه پیتی وانەبوو که فرامۆشی نەو نەشتەرگەرە مەزنە، بێتە هۆی
شیتی راستەقینە.

بۆ چاره سەری زائىروخ

دكتور ھال لەبارەى چۆنەتیی نەشتەرگەری "زائىروخ" لەسەر ئەو كاپرا مردووو چەند پرسیارىكى لە بەرپرسی بەشى بێهۆشى كرد و وتى: من لەبارەى بارودۆخى پروفیسۆر "زائىروخ" لەگەڵ دەزىرى تەندروستى قسەم كەردوو، بەلام ئەو گوتى حەیفە "زائىروخ" كاركردنى لى قەدەغە بكرىت لەوانەى بەكرى بە دەرمانى نۆتى "ئىل - ئىل - ئىس، دى" (L _ S _ D) چاره سەرى بۆ بكرىت.

دەرمانى (L _ S _ D) ئەمەركە بۆتە يەكێك لە گرتە كۆمەلایەتییەكان، چونكە مادەى كى ھۆشەرى پرمەترسىيە، بۆ ئەوھس ساز نەكرابوو كە لەباتى "ھىرۆين، كۆكايىن و مۆرفىن" تووشبووان بە مادە ھۆشەرهكان بەكارى بەنن. ئەم دەرمانە لەلایەن كىمىازانە ئەلمانىيەكانەو دەزرايەو و لە سى ناوى "لى زرك - سانۆرە - دىەتى لامىد" پىكھاتوو كە سى ناوى ئەلمانى و (L _ S _ D) پىش كورتكراو و پىتى يەكەمى ھەركام لەو سى وشە ئەلمانىيە و بريا كىمىازانە ئەلمانىيەكان ئەم دەرمانەيان ساز نەكردبا ھەتا ئەمەركە نەبىتە يەكێك لە خەسارە كۆمەلایەتییەكانى مەژۆ.

"ئىل - ئىس، دى" دەرمانىكە كە بەپىتى زاراو پزىشكى و دورمانىيەكان بە "ھالوسى ژن" ناسراو، واتە دەرمانىكە كە كارىگەرى لەسەر مېشك دادەنێت، بەلام زىادە بەكار ھىتانی لەسەر مېشك وەھمى ترسناك دىنێتە ناراو.

لەم جۆرە دەرمانە كە رىژەى كەم بەكارھىتانی شەفابەخشە، بەلام زۆر بەكار ھىتانی زىانبەخش و تەنەت دەبىتە ھۆى مەرگى لەناو و لەم بارەو نمونە زۆرە و يەك لەو نمونانە دەرمانانە كە كەم بەكار ھىتانی شەفابەخش و زىندە بەكار ھىتانیشى زىانبەخش و مەرگى بەدواو، بە "ئىستركىن" ناسراو. پزىشكە ئەلمانىيەكان دواى ئەوھى كە "ئىل - ئىس، دى" دەزرايەو ھىوادار بوون كە بەكارھىتانی رىژەى كى كەمى بۆ نەخۆشىيە دەماری و دەرونىيەكان و ھەروەھا بۆ گەراندەنەوى بىر و زەبىنى ئەو كەسانەى ھۆشيان لەدەست داو بەسوود بىت، بەلام بەداخەو دواتر ئەم دەرمانە بوو بەلای گىانى مەژۆ.

دیارە زەرورى نە كە بە تىروتەسەلى باس لەو بەكەم كە بۆچى بە لەناوچوونى كاملى بىر و

هۆش ده‌بیتته هۆی له‌ده‌ست دانی نه‌قل و هه‌رکەس بۆ خۆی ده‌زانی ته‌واوی شه‌و کار و کرده‌وانه‌ی که نیتمه له کاتی شه‌ور و وشیاریدا به‌رامبەر به‌ مرۆڤه‌کان و ته‌نانه‌ت که له‌لایه‌ به‌ گیانه‌کانیش نه‌نجامی ده‌ده‌ین، به‌هۆی بیر و هۆشه‌وه‌یه. شه‌وه نه‌قله‌ فه‌رمانمان پێده‌کات که نابێ ده‌ست له‌ شاگر به‌هین، چونکه ده‌سووتیین، هه‌موو کرده‌وه‌یه‌کی نیتمه له‌ رێگای بیر و زه‌ینه‌وه کۆنترۆڵ و فه‌رمانی پێده‌دریت، نه‌گه‌ر بیت و زه‌ینمان له‌بیری بکات که ناگر سووتینه‌ره، نه‌قلیش تیناگات که له‌ده‌ست دان له‌ ناگر پێشگیری بکات. به‌م هۆیه‌یه که منداڵ ده‌ست له‌ شاوڕ ده‌دات، چونکه پێشتر شه‌زموونی نه‌کردوه. زه‌ینی له‌بیری نیه که ناگر، سووتینه‌ره، به‌لام نه‌گه‌ر ته‌نیا یه‌ک جار ده‌ستی به‌ ناگر بسووتی، شه‌و رووداوه له‌ زه‌ینیدا ده‌مینیتته‌وه و له‌وه‌و به‌دوا نیت ده‌ست له‌ ناگر نادات.

سپینه‌وه و له‌ناو چوونی بیر و زه‌ین له‌لای هه‌رکەسه و دۆخی تایه‌تی هه‌یه، که‌سانی وا هه‌ن که زه‌ینیان له‌باری کار و پێشه‌وه له‌ده‌ست ده‌ده‌ن، به‌لام له‌ حاله‌تی دیکه‌دا وه‌کوه هه‌لسوکه‌وت و ره‌فتار، مامه‌له و هتد... زه‌ینیان له‌جێ خۆیه‌تی و نه‌قلیان کار ده‌کات. "ژانربروخ" که‌سیک بوو که بیر و زه‌ینی کاری له‌ده‌ست دا‌بوو، شه‌ویش نه‌ک هه‌موو کات، له‌ حاله‌ت و کاته‌کانی دیکه‌دا به‌ ته‌واوه‌تی نه‌قل و هۆشی له‌سه‌ر خۆی سه‌و، هه‌ر بۆیه له‌ ده‌ره‌وه‌ی ژوو‌ری نه‌شته‌رگه‌ری، هه‌یچ ره‌فتاریکی لێ نه‌ده‌بینرا که نیشانه‌ی نو‌قسانیی نه‌قلی بیت.

به‌رپررسی بیهۆشی پرسیاری له‌ دکتۆر هال کرد که ناخۆ ده‌رمانی "نیتل - نیتس، دی" یان بۆ شه‌و نه‌خۆشه‌ی "ژانربروخ" به‌کار هه‌تئاوه. دکتۆر هال وه‌لامی دایه‌وه نا، چونکه به‌رله پێدانی ده‌رمان، ده‌بێ پێی بوتری که به‌هۆی لاوازی هۆش و زه‌ینه‌وه تووشی فه‌رامۆشی سه‌وه و بۆ چاره‌سه‌ریش ده‌بێ ده‌رمانیکی نوێ به‌کار به‌هینیت و که‌سێش ناویری شه‌م راستیه‌ی پێ بلیت. به‌رپررسی بیهۆشی وتی به‌لام ده‌توان پێش به‌ هاتنی بۆ نه‌خۆشه‌خانه بگرن.

دکتۆر هال وتی: شه‌م کاره‌ش له‌ توانای مندا نیه و ته‌نیا وه‌زیری ته‌ندروستی ده‌توان پێش به‌ درێژه دانی کاری "ژانربروخ" بگرت. له‌و کاته‌دا حکومه‌تی نه‌لمانیای رۆژه‌ه‌لات که به‌رلینی رۆژه‌ه‌لات پایته‌ختی بوو، تازه پێکهاتبوو و وه‌زیرانی کابینه‌ی حکومه‌ت و بۆ وینه وه‌زیری ته‌ندروستی کاریان بۆ شه‌وه ده‌کرد، به‌لام رێکاری نیداری پێشگیری له‌ کار کردنی "ژانربروخ" شه‌وه بوو وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی نه‌لمانیای رۆژه‌ه‌لات پێش به‌ درێژه‌دان به‌ کاری نه‌شته‌رگه‌ری ناوبراو بگرت.

دکتۆر هال وتی من هه‌ر شه‌مپۆ له‌گه‌ڵ وه‌زیری ته‌ندروستی پێوه‌ندی ده‌گرم هه‌تا پێش به‌ کاری "ژانربروخ" بگرت و شه‌ویش به‌ وه‌رگرنتی مووچه‌ی خانه‌نشینی له‌باری دا‌بین بوونی بژیوی ژیا‌نیه‌وه

ناسووده ده بیټ.

دکتور هان به پتی نهو به لینهی که به به پرسی بتهو شیبی دابوو، له باره ی نه خو خشیی "زانبروخ" هوه له که له وه زیری ته ندروستی گفتوگو ی کرد، به لام وه زیری ته ندروستی وتی من ته نیا خوم ناتوانم له باره ی "زانبروخ" هوه بریار بدهم و ده بی لینهی وه زیران در ژوه دان به کاری نه شته رگه ری لی قه ده غه بکات. روژی دوا یی وه زیری ته ندروستی مه سه له ی "زانبروخ" ی به ناگارداری لینهی وه زیران گه یاند، به لام ته نانهت لینهی وه زیرانیش بو پیشگرتن له کاری نه شته رگه ری "زانبروخ" بریار نامه ی په سند نه کرد، چونکه ده یانزانی دوو که س له نه نندامانی بالای "پولیت بورژ" (نیداره ی سیاسی حیزی کومونیستی یه کیه تیی سو فیه ت) له نه خو شه کانی "زانبروخ" بوون و نه ویش به سه رکه وتوو یی هوه نه شته رگه ری بو نهو دوو که سه کرد بوو و چاک بیوونه وه که یه کیان "ستالین" سه روکی یه کیه تیی سو فیه ت بوو که پیویست به ناساندنی ناکات و نهوی دیکه شیان مارشال "وروشیلوف" بوو.

مارشال وروشیلوف نه ندامی بالای "پولیت بورژ" و نه فسه ری به رجه سته ی نه رتشی یه کیه تیی سو فیه ت بوو "پاش مهرگی ستالین بووه سه روکی شو رای بالای یه کیه تیی کوماری سه کانی شو زه وی (به که یه تیی سو فیه ت) "بوو به سه رکه کوماری نهو ولاته".

نهو دوو که سه له پشتیوانانی "زانبروخ" بوون و نهوکاته ش که تازه حکومتی نه لمانیای روژ ه لاته دامه زرابوو، نهو حکومت ته نهیده ویست کاریک پیچه وانه ی ویست و مه یلی یه کیه تیی سو فیه ت نه نجام بدات. سه ره نجام ته نانهت لینهی وه زیرانی حکومتی نه لمانیای روژ ه لاتی ش نه یوانی له باره ی پیشگرتن به کاری "زانبروخ" بریار نامه یه کی ده رنه کرد و خانه نه شین نه کرا.

دوو رووداو

له‌زاري پزېشکيکي نيرانبيیه

نم بابه‌ته له روانگه‌ی نه‌وی نوټی نه‌مړووه که ناگاداربيیه‌کی نه‌وتزبان له‌باره‌ی که‌سایه‌تیی "زانبروخ" نه‌وی، جینگای سه‌رسوورمانه و نيمه‌ش بۆ نه‌وی بیسه‌لینن "زانبروخ" له‌ نیوه‌ی په‌که‌می نه‌م سه‌ده‌یه چ پینگه و حورمه‌تیک بووه. نه‌م دوو رووداو که دکټور "حیجاری" پزېشکي نیرانی که ماوه‌ی چند ساتیک له نه‌لمانیا یاریده‌ده‌ری "زانبروخ" بوو، له‌باره‌ی نه‌وه‌وه به‌م شتیه‌ گټراویه‌ته‌وه که لیره‌دا ده‌یخه‌ینه روو.

رووداوی په‌که‌م پیوه‌ندیی به نه‌شته‌رگه‌ری جه‌رگی "جورجی پینجه‌م" پاشای بریتانیاوه هه‌یه که "زانبروخ" به‌رله ده‌سپنکی شه‌ری دووه‌می جیهانی له‌سه‌ر بانگه‌یشتی نه‌و بۆ نه‌شته‌رگه‌ری سه‌فه‌ری نه‌و ولاته‌ی کرد. نه‌شته‌رگه‌ری جه‌رگی "جورجی پینجه‌م" به‌ده‌ستی "زانبروخ" به‌ سه‌رکه‌وتن نه‌نجام درا و پاشای بریتانیا نه‌خۆشبییه‌که‌ی چاک بۆوه و دوا‌ی چاک بوونه‌وه، "زانبروخ" ی بۆ خوانی شه‌وان بانگه‌یشتی کۆشکی پاشایه‌تی کرد که کۆمه‌لک له‌ پساوانی سیاسیش به‌شدار بوون.

میوانه‌کان چند ساتیک به‌رله جورجی پینجه‌م و "زانبروخ" چورونه ناو ته‌لاری خوارده‌نه‌وه، به‌پتی نه‌رتی رتوره‌سم میوانه‌کان به ریز راوه‌ستا بوون هه‌تا پاشای بریتانیا بیته ژوروره‌وه و پاشی بریتانیا هاوړی له‌گه‌ل "زانبروخ" که میوانبییه‌که له‌به‌ر خاتیری نه‌و رتک خرابوو، هاتنه ناو ته‌لاری میوانبییه‌وه و نه‌وکات هه‌موان دانیشتن و دواتر "زانبروخ" به‌ناو میوانه‌کاندا چاویکی به‌لای راست و چه‌پدا گټرا، به‌لام دکټور حیجاری یاریده‌ده‌ره نیرانبییه‌که‌ی نه‌دیت که له‌گه‌ل خۆی هیئناوویه بریتانیا و پیی وابوو بینگومان دواتر دیت چند خوله‌کیک چاوه‌ړی ما.

به‌لام دوا‌ی چاوه‌ړانی، دکټور حیجازی نه‌هات و "زانبروخ" له‌جیتی خۆی هه‌ستا و گوتی له‌به‌ر نه‌وه‌ی دکټور حیجازی داوت نه‌کراوه، من لیره‌ ده‌رۆم و سه‌ره‌ړای سه‌رسوورمانی ناماده‌بوان و به‌تایه‌ت پاشای بریتانیا له ته‌لاری خواردنگه‌که وه‌ده‌رکه‌وت. ده‌بی نه‌ودش وه‌بیر به‌پینینه‌وه که بریتانیای نه‌و سه‌رده‌مه له‌گه‌ل بریتانیای نیستا زۆر جیاوازی هه‌بوو و "جورجی پینجه‌م" پاشای بریتانیا و سه‌رۆکی نیمپراتۆریه‌کی زۆر به‌ربلاو و خاوه‌نی ۶۲۵ هه‌ریم و ناوچه‌ی ژیر ده‌سه‌لات له‌ روژه‌ه‌لات و خۆرناوای دنیا بوو، به‌چه‌شنیک ده‌بانگوت هیچکاتی خۆر له نیمپراتۆریی بریتانیا

ناوا نابئ و مهجلیس و میوانییه فرمییه کانی پاشا و نیمپراتوری بریتانیا دابو رتوپه سمگه لیکتی هه بوو که موو به موو جیبه جئ ده کران، به لام "زانبروخ" به حالته تی ناره زایه تی ته لاری خوار دنگه که ی به جیهشت.

به فرمانی پاشای بریتانیا ته مه نایان له "زانبروخ" کرد که بگه ریتته وه و ده سته جئ نار دیان به دوی دکتور حیجازیدا و "زانبروخ" هینده له دهره وه ته لاری خوار دنگه که راوه سته هتا دکتور حیجازی گه یشته جئ و دواتر له گه ل نه وه هاته وه ناو ته لاری خوار دنگه که وه.

روودای دووم به وته ی دکتور حیجازی یاریده دهری نیرانیی "زانبروخ" بهم چه شنه یه: دکتور حیجازی ده لئ، روژئیکیان له مه ته بی "زانبروخ" دانیشتبوم که له ناکاو "هیتلر" سه روژکی ده سه لاتداری حکوممه تی نه لمانیای نازی هاوړئ له گه ل جیگره که ی "رؤدؤل ف هیس" و "گؤیلز" وه زیری راگه یانندی به بی ناگاداری پیشوو، هاتنه ناو ژووره که وه.

من له هاتنی له ناکاوی نهو سی که سه و به تاییهت "هیتلر" زور سه رم سووړ ما، به لام روخساری "زانبروخ" به دیتنی هیتلر و نهو دوو که سه که ی دیکه بچوو کترین گؤرانئیکتی تیدا به دی نه هات و ده کوو نهو و ابو که نه وانیش سی نه خوژی ناساین که هاترونه ته مه ته به که یه وه.

دوی نهو دی که دانیشتن "هیتلر" گوتی من بؤیه هاتوومه ته لاتان که پیتم وایه ده بی نئیه نه شته رگه ریم بؤ بکن. "زانبروخ" پرسپاری کرد بؤ وا بیر ده که نه وه، هیتلر گوتی له بهر نهو دی من تووشی شیریه نهی قورگ بووم. "زانبروخ" وه ک بلئی پشکنین بؤ نه خوشتیکتی ناسایی ده کات، به ویه پری له سه ره خوئیسه وه گه رووی هیتلری له ناوه وه تاقی کرده وه و دواتر گوتی نئیه تووشی شیریه نهی گه روو نه بوون و دواتر ناوی پزیشکئیکتی نووسی و گوتی نه م دکتوره پسپوړی سواری ناسینی شیریه نهی قورگ و گه رووه و بؤ خاترجه م بوون باشت وایه سه ردانی نه م پزیشککش بکن، به لام من بؤ خو م پی م وایه گه رووتان ته ندروسته و له و باوه په دام که نازاری گه رووتان به و هؤیه وه یه که زور قسه و ناخاوتن ده کمن.

ترسی نه شته رگه ری بلیمه ت له نه خۆشیی زک ره قی (کوزاز)

قوتاییه کانی "زانبروخ" و یاریده دهره کانی بیرده ری زۆریان لیتی هه یه، به لام هه موو نه و کسانه ی که له قوناغی جیا جیادا له گه ل "زانبروخ" کاریان کردوه، یان قوتایی بوون له سه ر خالیک کۆکن، نه ویش نه وه یه که نه و نه شته رگه ره مه زنه له پیشه که ی خۆیدا ترسی له هیچ شتی ک نه بوو، بیجگه له نه خۆشیی کوزاز نه بی ت. هۆکاری ترسی "زانبروخ" له و نه خۆشیه نه وه بوو که به چاوی خۆی بی نی باوکی به هۆی تووشبوون به نه خۆشیی کوزاز گیانی له ده ست دا بوو.

سه رده می مندالی نه و نه شته رگه ره بلیمه ته که باوکی به هۆی نه و نه خۆشییه وه مالاوایی له ژیان کرد، هیشتا زۆریک له خه لکی نه وروپا وایان بیر ده کردوه که نه خۆشیی کوزاز به که فارهی گوناچه کان دیتته نه ژمار و له و باوه رده دا بوون نه و که سه ی که تووشی نه و جۆره نه خۆشیه ده بی ت، تاوانی گه وری نه بجم داوه، هه ربۆیه رۆزگار تووشی نه و به لایه ی کردوه هه تا که فارهی تاوانه کانی به نه سه می تییه ری نی.

هۆکاری نه وری که خه لک له باره ی نه خۆشیی کوزازه وه به و چه شنه بیر بکه نه وه، بی نی نی دی مه نی نازار و چی شتی ژان بوو له لایه ن نه خۆشه وه و له هه چکام له نه خۆشییه کانی دی که ی مرۆفدا دی مه نی نازار چی شتی نه خۆش وه کوو نه خۆشیی کوزاز ژانواوی و ترسناک نیه و ته نانسه ت دکتۆره کانی ش به هۆی باوه رمه ند به ری شوینه نه ری تییه کان ناتوانن دی مه نی نازاری نه و نه خۆشانه بی سنن، چونکه کاتی ک نه خۆشیکی کوزازیان له کاتی نازار چی شاندا ده بی سنن، ده شه ژین.

له نی سه ری دووه می سه ده ی نۆزه یه مه دا که پزیشکانی نه وروپا، ژانی نه خۆشییه جۆراوجۆره کانیان له باری نازار چی شتی نه خۆشه کان پۆلی تیبه ندی کرد، رایانگه یانسه هه چ نازاریک به ژانتر له نازاری نه خۆشیی کوزاز نیه. چونکه له کاتی تووشبوون به نه خۆشیی کوزازدا ته نیا یه ک شوین یان نه نداسی مرۆف ژان ناکات، به لکوو ته واری نه و ۷۰۰ ماسوولکه یه ی که له جه سه می مرۆف دایه هه موویان بی که وه ده که ونه ژان. ژوماره ی ماسوولکه کانی جه سه می مرۆف زیاتر له ۷۰۰ دانه یه و هه ندی له ماسوولکه کان چه ند به شیان لی ده بی ته وه، به لام له نه خۆشیی کوزاز (زکه ره قه) دا

ئەو مېكرۆبەش كە دكتور "نكولر" پزىشكى ئەلمانى دۆزىيەو "باسىل" يانى مېكرۆبى درىئو بوو. ئەگەر نېكولر پزىشكىكى خەلكى شار بىايە و لە شارەكان سەرقاتلى كارى پزىشكى بىبوايە، لەوانە بوو نەيتوانىبا مېكرۆبى نەخۆشى كوزاز بدۆزىتەو كە نەمىرۆ بەناوى مېكرۆبى "نېكولر" ناسراو و بەناوى ئەوئە تۆمار كراو، بەلام دكتور نېكولر لەبەر ئەوئە لە گونداكان دەريا دەيزانى كە گوندنشىنان پتر لە دانىشتوانى شارەكان تووشى نەخۆشى كوزاز دەبن.

دكتور نېكولر پاش دە سال توتىيەو مېكرۆبى نەخۆشى كوزازى لە پەين و شياگەى ناژەلان كە گوندنشىنان دۆزىيەو و تىگەيشت كە مېكرۆبى نەخۆشى كوزاز لە شياگەى "نەسپ، گا و مەر" دەزىت و لە رىنگاى ئەو پەينانەو رەخنە دەكاتە ناو زەوى و زار و بۆ مرۆفە دەگوازىتەو. نەمە يەكەم قۇناغى دۆزىنەو كەى دكتور نېكولر بوو و دواتر درىئەى بە لىكۆلپىنەو كەى دا هەتا بزانتىت مېكرۆبى نەخۆشى كوزاز چۆن سەرھەلدەدات. ناخۆ وەكوو مېكرۆبى نەخۆشى كەفتەيى يان سىەتا لە رىنگاى زارەو دەرواتە ناو جەستەى مرۆفەو، يان وەكوو نەخۆشى "سىل" لە رىنگاى هەواو مرۆفە تووشى دەبىت؟ سالانىكى زۆر دكتور "نېكولر" لەبارەى چۆنەتەيى كار كردى مېكرۆبى نەخۆشى كوزاز توتىيەوئەى كرد و سەرەنجام تىگەيشت كە جەستەى مرۆفە لە رىنگاى برىنەو تووشى نەخۆشى كوزاز دەبىت و دەست، لاق يان هەر ئەندامىكى جەستە برىندار بىت و مېكرۆبى كوزازىش لەو شوئەى كە جەستە برىندار بوو دەرواتە ناو لەشەو.

دواتر دكتور "نېكولر" لىكۆلپىيەو هەتا بزانتىت مېكرۆبى كوزاز دواى ئەوئەى كە چووە ناو لەشەو چ كارىتە دەكات، ئەنجامى توتىيەوئەى بوو ئەوئەى كە مېكرۆبى كوزاز كاتىك چووە ناو لەشەو بەردو دەمارە پەل دەگوتى و لەوئە شوئەى خۆى دەكاتەو و لەبەر ئەوئەى گەرماى لەشى مرۆفە ۳۷ پلەيە بۆ گەشەى ئەو مېكرۆبە لەبارە و زاوئەى دەكات.

شيوازى زىادبوونى مېكرۆبى كوزاز بەم چەشنەيە كە دوو كاتۆمىر دواى ئەوئەى كە چووە ناو لەشەو، كەرت دەبىت و هەر نىوئەيەكى دەبىتە مېكرۆبىكى تەواو كاملى دىكە و ئەوكات هەر يەكە لەو مېكرۆبە بۆ خۇيان نىوە دەبن و نىوەكەشيان دىسان دەبىتە مېكرۆبىكى كامل و بەم چەشنە لەناو جەستە زاوئەى و زىاد دەكات. بوونى مېكرۆبىكى كوزاز بە دوو مېكرۆبى كامل لە ئەوئەى يەكەمدا تەنيا دوو كاتۆمىر دەخايەنئەت، بەلام لە ئەوئەى دووئەمدا لە ماوئەيەكى كەمتر لە ئەوئەى سىيەم دەكەوتتەو و هەرئەوئەى چوارەم لە ماوئەيەكى كەمتر لە ئەوئەى سىيەم سەرھەلدەدەن و بە بەراوردى ئەوئەى كە هەرچەند گەراى مېكرۆبى تازەتر دەبنەو، ماوئەى زاوئەيان كەمتر دەبىت، بە چەشنىك پاش چەند رۆژ، ماوئەى سەرھەلدانى ئەوئەى نوتى مېكرۆبى كوزاز لە

دوو کاتۆمیروه ده‌بیتتهوه چاره‌که سه‌عاتیک.

نه‌گه‌ر سیسته‌مه‌ به‌رگه‌یه‌کانی له‌ش بتوانن له‌ کاتۆمیری یه‌که‌می هێرش‌ی میکروۆسی کوزاز بۆ سه‌ر جه‌سته‌ له‌ناویان به‌رن، نیه‌ر مه‌ترسییه‌ک رووبه‌رووی مرۆڤ نابیتتهوه. به‌لام نه‌گه‌ر ده‌ره‌قه‌تی له‌ناو بردنی میکروۆبه‌کان نه‌یه‌ن، نه‌و میکروۆیه‌نی که‌ به‌خه‌یرایی زیاد ده‌که‌ن، له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌سه‌ر ده‌ماره‌کانی له‌شه (جیاله‌ ناوه‌ندی گه‌شتیی ده‌ماره‌کان، واته‌ میتشک) جیگا خۆش ده‌که‌ن و ده‌سه‌ت ده‌که‌ن به‌ لاواز کردن و دارووخان، چونکه‌ له‌ له‌شی مرۆڤدا ده‌مارتیک په‌یدا نابیت که‌ میکروۆبه‌کانی کوزاز ره‌خه‌یان تینه‌کردبێ، ماسرولکه‌یه‌کیش نیه‌ به‌هۆی تیکه‌دانی میکروۆسی کوزازوه‌ تووشی کرژ و ره‌ق هه‌لاتن نه‌بیت.

هه‌ر به‌م بۆنه‌وه‌یه‌ که‌ نه‌خۆش، له‌ هه‌مرو ماسرولکه‌ ناوکی و ده‌ره‌کیه‌کانی له‌شیدا هه‌ست به‌ نازار و ژانیک‌ی تاقت پرۆکیتن ده‌کات. ته‌نانه‌ت نه‌مرۆکه‌ش پزیشکان بۆ تیماری نه‌خۆشیی کوزاز ده‌رمانتیکیان نه‌دۆزیوه‌ته‌وه، به‌لام ده‌توانن له‌ رینگای کوتانه‌وه‌ پیتش به‌ تووش بوون به‌و نه‌خۆشیه‌ به‌گه‌رن. به‌ چه‌شنتیک که‌ ده‌زانین کاتیک که‌سێک به‌هۆی رووداوێکه‌وه‌، بۆ وینه‌ پیکه‌دادان بریندار ده‌بیت و پزیشکه‌کان جیاله‌ ده‌رمانه‌ ناساییه‌کان، بۆ خاتره‌جه‌می "نه‌نۆکسیۆن" ی کوزازیش له‌ نه‌خۆش ده‌دن و نه‌م نه‌نۆکسیۆنه‌ ده‌رزیی پیتشگیری له‌ نه‌خۆشیی کوزاز نیه‌، به‌لکوو "سیرۆم" یکه‌ که‌ له‌گه‌ن کوتان جیاوازی هه‌یه‌.

ده‌رزیی کوتان و پیتشگیری له‌ نه‌خۆشیی کوزاز کاتیک که‌ مرۆڤ سالمه‌ و له‌ مه‌ودای دیاریکراودا لیتی ده‌دریت و بۆ پیتشگیری له‌ کوزاز سی‌ ده‌رز ی له‌ مرۆڤ ده‌دریت که‌ مه‌ودای نیتوان هه‌رکامه‌یان یه‌ک مانگه‌ و دوا‌ی نه‌وه‌ بۆ مازه‌ی پینج ساڵ، له‌ش له‌ به‌رامبه‌ر هێرش‌ی میکروۆسی کوزاز ده‌پارێزیت و نه‌گه‌ر پاش یه‌ک ساڵ (له‌ سه‌ره‌تای سالی شه‌شم) نه‌نۆکسیۆنتیک له‌ هه‌مان جوۆی کوتان به‌ مرۆڤ بدن و دواتر له‌ هه‌ر پینج ساڵدا جارێک، نه‌نۆکسیۆنتیک به‌ه‌شیتیت، له‌شی مرۆڤ هه‌تا کۆتایی ته‌مه‌ن له‌ هه‌مبه‌ر نه‌گه‌ری هێرش‌ی میکروۆسی نه‌خۆشیی کوزازدا ده‌پارێزیت. به‌لام دوا‌ی بریندار بوون "سیرۆم" داده‌نریت و نه‌مه‌ش به‌و هۆیه‌یه‌ که‌له‌ کاتۆمیره‌کانی یه‌که‌می ره‌خه‌نی میکروۆسی کوزاز بۆ ناو له‌ش، پیتش به‌ زاوژتی به‌گه‌ریت و نه‌هیتلی له‌ناو ده‌ماره‌کان بیتیتهوه‌.

"زانبروخ" دوا‌ی نه‌وه‌ی که‌ له‌به‌اره‌ی تایبه‌مه‌ندیه‌کانی میکروۆسی کوزازوه‌ زانیاری وه‌ده‌سته‌ینا و تینگه‌یشت که‌ نه‌و میکروۆبه‌، له‌ رینگای ده‌ماره‌وه‌ کاری خۆی ده‌کات و نه‌و ژانه‌ تاقت پرۆکیتنه‌نی که‌ پاش هێرش‌ی کوزاز له‌ ده‌ماره‌کانی جه‌سته‌ په‌یدا ده‌بیت، به‌هۆی ده‌ماره‌وه‌یه‌ و بیری له‌وه‌ کرده‌وه‌ که‌له‌ رینگای نه‌شته‌رگه‌ریه‌وه‌ نه‌خۆشیی کوزاز ده‌رمان بکات.

لهلای "زائربوخ" نهم بیروکهیهش سه‌ریه‌لدا که کوزازیش وه‌کوو شیرپه‌نجه نه‌خوشیه‌کی بی
ده‌رمانه و کیتدی نه‌شته‌رگه‌ری لهو حاله‌تانه به‌کار ده‌هینریت که نه‌کری به ده‌رمان نه‌خوشیه‌ک
چاره‌سر بکریت و له نه‌نجامدا له‌وانه‌یه بکری نه‌خوشیه‌ی کوزازیش له ریگای نه‌شته‌رگه‌ریه‌وه
چاره‌سر بکریت.

ژوماره‌ی نه‌و ده‌مارانه‌ی که‌له له‌شی مرۆڤ دان زیاتر له سه‌د هزار ده‌ماری گه‌وره و بچووکه و
هه‌تاراده‌یه‌ک یه‌کسانه له‌گه‌ل ژوماره‌ی نه‌و وایرانه‌ی که بۆ گواسته‌وه‌ی وزه‌ی کاره‌با بۆ خانووی
شاریک کیشراون، به‌لام هه‌روه‌ک له شاریکی گه‌وره به‌ جوولاندنی نوێل یان فیوزیتک له ناوه‌ندی
شار، ده‌کری پیتش به‌ وزه‌ی کاره‌بای هه‌موو مالان بگری، له‌ناو له‌شی مرۆفیش، به‌ ده‌سته‌یه‌ردان
له ناوه‌ندی گشتیه‌ی ده‌ماره‌کان که میتشکه، ده‌کری له‌باره‌ی هه‌ست کردن به‌ نازار ده‌ماره‌کان له‌کار
بجریت. له له‌شی هه‌رکس دوو جۆر ده‌مار هه‌یه، یه‌کیان ده‌ماری هه‌ستیار که هه‌ست به‌ ژان
ده‌کات و نه‌وی دیکه‌ش ده‌ماری ورووژینه‌ره که نه‌ندامانی له‌ش وه‌گه‌ر ده‌خات.

"زائربوخ" نه‌و بیروکه‌یه‌ی له‌لای گه‌لاله‌ ببوو که هه‌رکات بکری له ریگای نه‌شته‌رگه‌ری
میتشکه‌وه، ده‌ماره هه‌ستیاره‌کان له‌کار بجرین، ژانی نه‌خوشیه‌ی کوزاز که پزیشکان به‌ نازارترین
ژانی ناودیر ده‌کن و هه‌روه‌ها ژانه‌کانی دیکه‌ش له‌ناو ده‌چن، هه‌لبه‌ت له به‌رامبه‌ردا دوا‌ی نه‌و
جۆره نه‌شته‌رگه‌ریه‌، که‌سه‌که نیت هه‌ست به‌ گه‌رمی، ساردی، درشتی و نه‌رمی ناکات.

به‌لام دوا‌ی نه‌شته‌رگه‌ریه‌کی سه‌رکه‌وتوو له میتشک و په‌ک خستنی ده‌ماری هه‌ستیار، ناخۆ
پروسه‌ی نه‌خوشی و زاوژی میکروبه‌که راده‌وه‌ستی، یان ناخۆ نه‌و میکروبیانه‌ی که له‌ناو ده‌مار
جییان گرتوو، له‌ناو ده‌چن و نیده‌ی درێژه به‌ تینکدانی ده‌ماره‌کان ناده‌ن؟

وه‌لامی نهم دوو پرسیاره‌ نه‌رتیه‌، چونکه دوا‌ی نه‌وه‌ی ده‌ماری هه‌ستیار له‌کار بکه‌ویت،
میکروبه‌کانی کوزاز که له‌ناو هه‌مان ده‌مار جییان خۆش کردوو ده‌مینه‌وه و درێژه به‌ کاری
تینکدان و له‌ناویردن دده‌ن. به‌لام زائربوخ" پیتی وایو دوا‌ی نه‌وه‌ی که ده‌ماری هه‌ستیار له‌کار
بکه‌وی و نیدی نه‌خوشی تووشبوو به‌ کوزاز هه‌ست به‌ نازاری تاقت پرووکتین و ناچاره‌سر نه‌کات،
سیستمی به‌رگری له‌شی ده‌که‌ویتسه‌ کار و میکروبه‌کان ده‌فه‌وتینی.

نهم بیروکه‌یه‌ی "زائربوخ" هه‌تاراده‌یه‌ک راست بوو و نه‌مروش له‌لایه‌ن پزیشکانه‌وه په‌سند
کراوه، چونکه نازاره زۆر و به‌رده‌وامه‌کان ناهیلن سیستمی به‌رگری له‌ش به‌ باشی کار بکات. زۆر
کس به‌هۆی به‌رده‌وامی و درێژه کیشانی نه‌خوشیه‌کی به‌ژان، نیشتیا و مرخی خواردنیان نامینی
و ناتوانن نان بخۆن و کاتیکیش ژان به‌سو بیت برینه‌کان چاک نابنه‌وه، "زائربوخ" یش بی‌ری له‌وه

ده‌کرده‌وه دواى نه‌وهى نه‌خوشى تووشيوو به کوزاز، له‌ژانى به‌سز رزگارى بيت، له‌شى ده‌سته‌جى "نانتى کوور" به‌رهم دىنى و نانتى کووريش ميکروبه‌کانى کوزاز نه‌فوتىنى.

"نانتى کوور" که‌له زمانى نينگليزىدا به "نانتى بادی" ناسراوه، هه‌مان ده‌سته‌واژه‌ى نه‌وده‌ولته‌تسى پزىشکى واته فيزيولوژى (نمرکى نه‌ندامى له‌ش) ه و نانتى کوور له له‌شى مرؤفدا، به‌هيزترين چه‌کى پىشگى له ميکروبه. دواى نه‌وهى که ده‌رمانه‌کانى "نانتى بيوتىک" که گرنگرينيان "پنى سيلين" بوو به‌کار هينران، خه‌لک پىيان وابوو و هه‌ندىکيان بۆيان بوو يه‌قن که نه‌و ده‌رمانانه بکوژى ميکروين.

غافل له‌وهى که هه‌چکام له ده‌رمانه‌کانى "نانتى بيوتىک" بۆ خۆيان بکوژى ميکروپ نيه، به‌لکوو ده‌بته هۆى نه‌وهى که "نانتى کوور" له‌ناو له‌شى مرؤف به‌هيز بکريت و ميکروپ له‌ناو ببات. به چه‌شنيک که گوڤارى ساينس (زانست)، زمانه‌الى نۆرگانى فه‌رمى يه‌کيه‌تسى زانايانى لايه‌نگرى پىشکه‌وتنى زانست له نه‌مريکا نووسيووه له سه‌ده‌ى بيسته‌مدا چوار نامرازى پزىشکى بووژينه‌ره‌وه‌ى ژيان، يان "دژه ژار و ده‌رمانى ژار" له جيهان به‌رهمه‌هينران که يارمه‌تسه‌کى به‌رچاو و کارىگه‌رييان به تهن‌دروستى مرؤف کرد که يه‌ک له‌و ژارپرانه، ده‌رمانه‌کانى "نانتى بيوتىک" ه و ناکرى حاشاى لى بکمين له‌و رۆژه‌وه که ده‌رمانه‌کانى نانتى بيوتىک له‌لايه‌ن پزىشکانه‌وه به‌کار هينراون، به سه‌دان ميليۆن که‌س به‌هۆى نه‌و ده‌رمانانه‌وه له مه‌رگ رزگاربان بووه.

"زانبروخ" ده‌يزانى دواى نه‌وهى ده‌مارى هه‌ستيار له‌ش له‌کار بکه‌وى، نيتر ناکرى نه‌و ده‌ماره بھريته‌وه کار، چونکه دواى پچراني ده‌مار، دوو به‌شى لىک پچراو پىکه‌وه نالکيترين و له ناوه‌ندى گشتى ده‌ماريش که مېشکه دواى نه‌وهى که ده‌مارى هه‌ستياريان له‌کار خه‌ست، چونکه به‌ناچارى به‌شيك له پىته‌ندى ده‌پچرى نيتر ناکرى جارىکى تر نه‌و به‌شه زيندوو بکريته‌وه. هه‌رچه‌ند ده‌رمانى نه‌خوشى کوزاز له رىگای نه‌شته‌رگه‌ريسه‌وه هه‌چکات له‌بىرى "زانبروخ" نه‌چوه‌وه، به‌لام به‌ درۆاى نه‌و ماره‌يه‌ى که تهن‌دروست و له‌شساغ بوو نه‌يتوانى نه‌و بپروکه‌يه جيه‌جى بکات.

زانبروخ نه بده و بستی له باره په ټوله ته بلیغ و پروپاگنده بکړی

نه و کسانه ی که له گمڼ "زانبروخ" هاوکار سوون، ده لټین نه و پیاوه جیسا له وهی خواوهی
به ویاوه پټکی نه گټور بروه، له ژبانی کلامه لایه تیدا هه لگري خو و عاده تټکی تایبته ی سوو که
نه ویش خټ بواردن له ته بلیغ و پروپاگنده بوو له باره ی خټیه وه. له ولاتی نه لمانیا نیزنی نه وه
نه بووه و نیه که هیچ پزیشکیک له باره ی خټیه وه ته بلیغ و پروپاگنده بکات، یان به هټوی نه و
نه خټوشانه وه که له لایه نه وه وه چاره سر کراون ناویانگ بټ خټی ده سته بهر بکات و له و ولاته ش،
بټ ناساندنی پزیشک یان نه شته رگمړتک تمنیا یه ک رتگا نیزنی پتدراوه که نه ویش نه وه په که ناو و
جټوی پسپوړی و ژماره ته له فټونی خټی که له سر تابلټیه ک له سر ده رگای مه ته به که ی
هه لیده واسی، بنو سیت.

"گوپلز" وه زیری ته بلیغاتی نه لمانیا له سرده می حکومتی "هیتلر" دا، بهرنامه په کی بټ
رادیټ نه لمانیا هه بوو له ژیر ناوی "ناساندنی پیاوه گه ووه و ناو داره کانی هاوچمرخی نه لمانیا" و
هه ندی له پزیشکانی نه لمانیا که له گمڼ "گوپلز" پتوه ندی راسته و خټیان نه بوو، له رتگای
پتوه ندی جټواو جټوره وه هه وتی نه و یان ده ده هه تا گوپلز ناو و به سره هات و ژیاننامه یان له
بهرنامه کانی نه و رادیټیه دا بگوفټنی به لکوو لیو رتگایه وه ناویانگ ده ریکن، به لام "زانبروخ"
سره پای نه وهی پتوه ندی زټریان پتوه ده کرد و بانگهټشتیان ده کرد، هیچکات رازی نه بوو له
رادیټ نه لمانیاوه ناوی بلاو بکرته وه و باس له ژیاننامه ی بکریت و هه تا نه و رټوی که زیندوو بوو
ره زامه ندی نیشان نه دا گټټار و رټټنامه کانی نه لمانیا تاریفی بکن و پتدا هه لټین و له هیچ
کټنگره یه کی زانستی پتوه ندیدار به بواری پزیشکی که هه ر ساله له نه وروپا له پتوه ندی له گمڼ
پرسه پزیشکی و نه شته رگمړیه کان ده به سټی، به شداری نه ده کرد، مه گه ر نه وهی که له و
کونگره یه دا له باره ی بابه تټکی گرنگ و نوتی نه شته رگمړی که زانیبای به قازانهی گشتی خه لکه،
راپټرتی پتسکه ش کرد با و به شداری ده کرد.

رټټیکیان "گوپلز" وه زیری راگه یاندنی نه لمانیای نازی سرده نی "زانبروخ" ی کرد و پیس و ت

که نیتو به کیتک له شانازیسه کانی نتهوهی نهلمانیان و نهوهی که ناتهووی وهک یه کیتک له پساوه ناوداره کانی نهلمانیا بناسریتت به پای من، که موکوژیسه کی نتهوهیسه و داوا ده که م رازی بن که نیمه به بهرنامه یه کی دوور و دریتو که بز ماوهی چند هفته له ریگای رادیووه بلاو ده کرتتهوه بز ریترگرتن و شانازی نتهوهی نهلمانیا که پایوتیکی ناوها مهن و بلیسه تی به دنیا به خشپوه (نک ریترلیتان له نیتو که ده زانم پیوستیتان پی نیه) لهو بهرنامه یه دا نیتو بناسیتین.

به لام "زانبروخ" که قهر له روو، وتی جهنابی وهزیری راگه یاندن من گوزرانیبیژ یان نه کتهری رادیو یان سینما نیم که نیتو ده تانهوی له ریگای رادیووه بگه یه ننه ناویانگ و پیداکری گوبلز بز به شداری لهو بهرنامه یه هیچ کاریگه ریه کی له سهر بیرکردنهوهی شهو نه شتهرگه ره بلیسه ته داننا و رازی نه بوو که رادیوی نهلمانیا شهو له ریزی پیواونی ناودار و هاوچه رخی نهلمانیا بناسیتیت.

هروهک پیشتز گومان "زانبروخ" له حالیکدا سه رقالتی نه شتهرگه ری بوو چون چونی دلی نه خوشیکی له قهقهسه ی سینگی ده رهینسا و له تهنه کی زبلی هاویشته و شهو دکتوره ی که لیپرسراوی بیهوشی بوو، شهو رووداوهی له راپورتیکدا گه یانده نه خوشخانه و لیپرسراوان، به لام ده سه لاتداران کاردانسه وه و ده لامینکیان بهو راپورته نه بوو. وهزیری تهنروستی نهلمانیای روزه لاتیش که به وتهی دکتور "هال" وتبووی ده کری "زانبروخ" به درمائی "L - S - D" چاره سهر بکریت، به لام نهویش هیچ کاریکی له م باره وه نه لجام نه دا و وقمان شهو درمانه که سهرتا به مدهستی که م به کارهینان و وه کوو هیندی ژار بز درمان بهرهم هاتبوو، پاشان وه کوو به لایه کی له بران نه هاتوو که وته گیانی لاوان و خه سار و زیانی گیانی زوری پیمان گه یاند.

لیپرسراوانی بالای نهلمانیای روزه لاتیش بهو هویه ی که خویان پشتیوانیان لیکردبوو و له بهر نهوهی نه یانده توانی که سیک که به شپوه یه کی ناشکرا و لیبراو له ژیر چه تری پشتیوانی خویان دایه، حاشای لیکن، به تاییهت "زانبروخ" که ده یانناسی و پیمان وابسو له وانیه رژیٹک بز چاره سهری نه خوشی پیوستیوان پی هه بیتهت، ههر بزیه شهو راپورتانه یان وهک نپره یی و به خیلی رکه بهر کانی له قهقهه ده دا.

نهشته رگه‌ری بۆ بنبرکردنی ریشه‌کانی شیرپه‌نجه

ژینکی نه‌لمانی به‌ناوی خاتوو "فرا تین" به‌هۆی نه‌وه‌ی له پشتییه‌وه تووشی تومۆزێکی شیرپه‌نجه ببوو، له‌سه‌ر داوای پزیشکان ده‌بوا نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکریت و نه‌و تومۆزه شیرپه‌نجه‌یه ده‌ره‌یه‌تری. کاتیک باسی تومۆزی شیرپه‌نجه ده‌کریت، خه‌لکی ناسایی که زانیاریه‌کی نه‌وتۆیان له‌باره‌ی نه‌خۆشی شیرپه‌نجه‌وه نیه پێیان وایه هه‌میشه له کاتی سه‌ره‌له‌دانی شیرپه‌نجه‌دا تومۆزێک له جسته په‌یدا ده‌ییت که گرده. له‌ حالیکدا له‌وانه‌یه شانه‌ی شیرپه‌نجه نه‌ خه‌ر بیته نه‌ هیلکه‌یی، به‌لام چونکه له هه‌ندێ له نه‌ندامانی جسته، شانه‌ی شیرپه‌نجه خه‌ریان هیلکه‌یین (که زیاتر له‌ناو جهرگ و سپه‌لاکدا قه‌واره‌که‌ی به‌م چه‌شنه‌یه) له رابردوودا پزیشکانی نه‌وروپا شانه‌ی شیرپه‌نجه‌یان به تومۆزی شیرپه‌نجه ناسیوه، له‌ حالیکدا له هه‌ندێ له‌ غروونه و حاله‌ته شیرپه‌نجه‌یه‌کاندا، شانه‌ی شیرپه‌نجه به‌ شکی تومۆز یا هیلکه‌یی ده‌رناکه‌وتت، به‌لکه‌وه‌کوو قرژالێک که چه‌ندین ده‌ستی هه‌یه پان ده‌بیته‌وه، هه‌ر بۆیه نه‌م نه‌خۆشیه‌یان به‌ناوی شیرپه‌نجه یانی قرژال ناودێر کردوه.

شانه و پێکهاته‌ی شیرپه‌نجه‌ی خاتوو "فرا تین" له پشتییه‌وه وه‌کوو قرژال پان ببۆوه که له‌سه‌ره‌وه هه‌تا خوار و له راسته‌وه هه‌تا چه‌پ، به‌شێک له پشتی داپۆشیبوو و پزیشکه‌کان کاتیک شانه‌ی شیرپه‌نجه‌ی گه‌وره‌ی نه‌و ژنه‌یان له پشتییه‌وه بینی سه‌ریان سوور نه‌ما، چونکه خاتوو "فرا تین" خه‌را هه‌ولێ چاره‌سه‌ری نه‌و نه‌خۆشیه‌ی نه‌دابوو و له‌به‌ر نه‌وه‌ی که ده‌رمانی نه‌و نه‌خۆشیه‌ی هه‌نده وه‌دا خست هه‌تا نه‌وه‌ی شانه‌ی شیرپه‌نجه‌یه‌کان پێکه‌وه ته‌نران و به‌رین بوونه‌وه.

چونکه شانه‌ی شیرپه‌نجه‌ی دوا‌ی نه‌وه‌ی که سه‌ره‌له‌دات، بۆ ماوه‌یه‌ک نازاری نیه، هه‌ر نه‌مه‌ش ده‌بیته هۆی نه‌وه‌ی که تووشبووان به‌م نه‌خۆشیه‌یه هه‌ست به‌وه نه‌که‌ن که تووشی نه‌خۆشیه‌یه‌کی ترسناک بوون. نه‌و که‌سه‌ی که تووشی شیرپه‌نجه ده‌بیته نه‌گه‌ر بیته و له‌ رۆژانی یه‌که‌می تووشبووندا په‌ی به نه‌خۆشیه‌یه‌کی بیات، هه‌ول بۆ چاره‌سه‌رکردنی ده‌دات و نه‌خۆشی شیرپه‌نجه‌ش به زۆری له سه‌ره‌تاوه چاره‌سه‌ر ده‌کری. به‌لام دوو شت ده‌بنه هۆی نه‌وه‌ی که نه‌و که‌سه‌ی که تووشی شیرپه‌نجه ده‌بیته هه‌ولێ چاره‌سه‌ر کردن نه‌دات، یه‌که‌م نه‌وه‌ی که هه‌ست به هه‌یچ چه‌شنه ژان و نازاریک ناکات و دووهم، هه‌ندێ جار نه‌خۆشی شیرپه‌نجه له شوێنگه‌لیکی جسته‌وه

سهره‌لده‌دات که نه‌خۆش نیشانه‌کانی نابینیت. نه‌گهر شانه‌ی نه‌خۆشیی شتیره‌نجه و به‌زمانی ساده‌تر تومۆری شتیره‌نجه له‌شوتنه‌کانی وه‌کسوو قه‌فه‌سه‌ی سینگ، زگ، شلکه‌ی ران، لاق یان ده‌ستا بیت، که‌سه‌که‌ نه‌و تومۆره‌ ده‌بینیت و هه‌ولتی چاره‌سه‌ر کردنی ده‌دات. به‌لام کاتیک تومۆری شتیره‌نجه له‌ناو جه‌رگ، سپه‌لاک، شپیلک (له‌وزه‌لمه‌عه‌ه)، یان له‌ناو کاسه‌سه‌ر یان له‌ناو ماسوولکه‌یه‌که‌دا سهره‌لده‌دات که‌سی نه‌خۆش نه‌و تومۆره‌ نابینیت و له‌به‌ر شه‌وه‌ی ژانیش ناکات تیناگات که نه‌خۆشه.

کاتیک خاتوو "فراتین" تینگه‌یشت ده‌بی نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکریت و بۆ ناماده‌کاری نه‌شته‌رگه‌ریه‌که و وه‌رگرتنی بریار، سه‌ردانی نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی له‌ به‌رلینی رۆژه‌لات کرد و وتی هم‌ز ده‌کات پرۆفیسۆر "زانبروخ" نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکات و شه‌م داخوایه‌ی قبوول کرا. دکتۆر "ویلفرید" یاریده‌ده‌ری "زانبروخ" سه‌ره‌پای شه‌وه‌ی که ده‌یزانی دۆخی نو‌ستاد له‌باری رۆحی و ده‌روونیه‌وه چاک بۆته‌وه و نیشانه‌یه‌که له‌ فه‌رامۆشیی تیدا نابینیت، چه‌زی نه‌کرد له‌ کاتی نه‌شته‌رگه‌ری خاتوو "فراتین" دا ناماده‌ بیت و ماندوویه‌تی کرده‌ بیانوو. به‌لام دکتۆر "مادلتر" یاریده‌ده‌ری دیکه‌ی "زانبروخ" له‌ رۆژی نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌دا ناماده‌ بوو.

هیچ لیبرسراویکی فه‌رمی پتشیان به‌ درێژه‌ی کاری نه‌شته‌رگه‌ری "زانبروخ" له‌ نه‌خۆشخانه‌ نه‌گرت و به‌ربرسی نه‌خۆشخانه‌ش پتشیگه‌ری نه‌کرد، به‌لام دواتر ده‌رکه‌وت که دژایه‌تی نه‌کردنی سه‌رۆکی نه‌خۆشخانه‌ به‌هۆی به‌خیلی بردن به‌ "زانبروخ" بووه، چونکه ده‌یزانی له‌ هیچ رتگیه‌کی دیکه‌وه ناتوانی بلتسه‌ی ناگری نیره‌ی خۆی له‌ به‌رامبه‌ریدا دامرکینیت، هه‌ر بۆیه‌ هیوای شه‌وه‌ی ده‌خواست که "زانبروخ" دیسان له‌ کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا تووشی هه‌له‌ بیت هه‌تاهه‌تایه‌ پتیش به‌ کاره‌که‌ی بگه‌ریت.

پرۆفیسۆر "زانبروخ" کاتیک چاویکی به‌ به‌رنامه‌ی نه‌شته‌رگه‌ری خاتوو "فراتین" دا خشانده‌، نه‌ له‌ ناماده‌ نه‌بوونی ده‌ستیاره‌که‌ی خۆی واته‌ دکتۆر "ویلفرید" سه‌ری سووپ ما و نه‌ له‌ ناماده‌ نه‌بوونی به‌ربرسی بیهۆشیش مه‌سه‌له‌یه‌کی کرده‌ بیانوو هه‌تا له‌ کاتی نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌دا ناماده‌ نه‌بیت، چونکه له‌ نه‌خۆشخانه‌کان زۆر جار حاله‌تی وا دیتسه‌ پتیش که دکتۆر و نه‌شته‌رگه‌ره‌کان به‌هۆی سه‌فه‌ر و به‌شداری له‌ کۆنگره‌ زانستییه‌کان یان به‌هۆی نه‌خۆشی، کاره‌کانی خۆیان به‌ شتیره‌ی کاتی به‌ که‌سانی دیکه‌ ده‌سپه‌رن.

دکتۆر ویلفرید هه‌رکه‌ بیستی "زانبروخ" به‌رنامه‌ و کاری نه‌شته‌رگه‌ری خاتوو "فراتین" ی قبوول کرده‌وه، خه‌زا تینگه‌یشت که دیسان تووشی تیکچوونی باری زه‌ینی و فه‌رامۆشی بۆته‌وه.

چونکه پاش روودانی ترسناکی نهو رۆژهی که دلتی نهخۆشهکی له قهفهسهی سینگی دههیتنا و له تهنهکی خۆلی هاویشت و دواتر کتردی نهشتهرگهیه که به دهستهیهوه داکهوت و رهنگی سپی ههلهگهپابوو و که دواتر دکتۆر "ویلفرید" گهیاندهیهوه مال و چهندن رۆژ نههاتهوه نهخۆشخانه، دهبو "زانبروخ" تیگهیشتا که لهناکاوا تووشی خراپهیهکی ترسناک بووه و نیتر نابی کتردی نهشتهرگهیه بهدهستهوه بگری و ئیستا که دیسان دهیهوی نهشتهرگهیه بکات، دهردهکهوی کهوا همیسان تووشی حالتهی بیرچوونه و فرامۆشی بووه بۆیه نهو روودارهی به بیر نایهتهوه.

نهو رۆژهی که دهبو خاتوو "فراتین" نهشتهرگهیه بۆ بکرت "زانبروخ" له کاتی خۆیدا له نهخۆشخانه ناماده بوو و له روالهتدا به تهواوتهی هۆشی لهسهههخۆ بوو و خۆی بۆ نهخامدانی نهشتهرگهیه که ناماده کرد. به وردی دهست و پلی شۆرد و به یارمهتیی یهک له پرستارهکان جلی نهشتهرگهیهی و دهستهوانهیهی لهدهست کرد. پیش لهوهی "زانبروخ" پرواته ژوورهوه نهخۆشهکیان لهسهه قهروهتلهی نهشتهرگهیهی خهواندبوو.

له ژووری نهشتهرگهیه که ههوت کهس ناماده بوون که سی کهسیان پیاو و نهوانی دیکهش ژن بوون. پیاوهکان جیاله "زانبروخ" دکتۆر "مادلنر" یاریدهدهی دووهمی نوستاد و دکتۆر "سراید" بهریرسی بیتهۆشی بوو. ههروهک گوتمان شانهی شتیرههجهی خاتوو "فراتین" له پشتیهیهوه بوو، بۆ نهوهی بتوانن نهو تومۆزه شتیرههجهیه له پشتی "فراتین" دهڕینن دهبا به پشتا بیاخهواندبا، پیشتر کاتی نهخۆشکیان بهروودا لهسهه قهروهتلهی نهشتهرگهیهی پال دهخست، چاوهدیری کردنی ههناسهدانی گرفت بوو.

بهلام پرۆفیسۆر "زانبروخ" بۆ کۆنترۆل و چاوهدیری نهو جۆره نهخۆشانه شتیاویکی داهیتنا که نهخۆش به ناسانی ههناسهی دها و ههروهها دهیانتهوانی به ناسانی کۆنترۆلی ههناسه کیشان، لیدانی دلی بکهن و له مهودای دیاریکراویشدا زهختی خۆینی بگرن. "زانبروخ" لهبازهی ههناسه و ژومارهی لیدانی دل و زهختی خۆینی نهخۆش پرسیاری له بهریرسی بیتهۆشی کرد و دواي نهوهی کهله دۆخی نهخۆشه که خاترههه بوو، دهستی درێژ کرد و یهکێک له ژنه پرستارهکان کتردی نهشتهرگهیهی دایه دهستی و کاری نوستادی بلیمهت بۆ لاهردنی تومۆری شتیرههجه له پشتی نهو ژنه دهستی پیکرد.

نهو تومۆزه شتیرههجهیه چهشنی دهست و پتی قرزان، سهراپای پشتی نهو نهخۆشهی تهنیبوو و چاویکی ناسایی نهیدتوانی بزانیته مهودای شانهی شتیرههجه و شانهی غهیر له شتیرههجهی نهو ژنه له کوته. بهلام چار و دهستانی "زانبروخ" به ناسانی نهو مهودایانهی دهبنیهوه و بهوپهیری

وردبینیهوه شانهی شیریهغجهی له شانهی سالم جیا ده کردهوه و بهبئ شوهی کیتړده کهی تناندهت به نه دنازهی یهک میلش له مهودای نتوان شانهی شیریهغجه و شانهی سالم خو شدار بکات، کاره کهی ده ریژه پی ده دا.

کیتړدی نه شته رگه ری به دهستی راستی "زانبروخ" وه بوو و دهستی چه پی که یاره مه تیی دهستی راستی ده دا، هینده به خیراییه وه ده جولایه وه دکتور "مادلنر" نهیده توانی ناراسته و جوولهی کارکردنی بیینی و هر که تی هر دوو دست و به تاییهت دهسته راستی نه شته رگه ری بلیهت نه ده وه ستا، مه گهر له دوو حالته تا، مه گهر نه وکاته ی له باه ری دوهی هه ناسه و لیسانی دن و زه ختی خوینی نه خوش پرسیاری کردبا و نه وی دیکه ش کاتیک بوو که "زانبروخ" ده یه ویست کیتړده که ی بگوپیت و بو برینی هندی له به شه کان کیتړدیکسی دیکه به دهسته وه بگری، نوستاد کیتړده پیسه کهی ده خسته ناو زیلدا نه وه و یه که له خانمه کان کاردی دیکه ده دایه دهستی پروفیسور. شتوازی نه شته رگه ری "زانبروخ" چه شنی شتوازی نه شته رگه رانی قوناغی کلاسیک، پیش له په ی بردن و به کارهینانی ده رمانه بیتوشییه کان بوو و ده لئی شو نه خوشه ی که له سر قهره ویتله ی نه شته رگه ری خه ویتراوه بیتوش نیه و هوش و فامی له سر خویه و هه ست به ژان ده کات و نه و ده بو هه تا شو راده یی ده گوچی، کاری نه شته رگه ری به خیراییه کی ته واو کوتایی پی بیینی هه تا نه خوش که متر نازار بچیوی.

دکتور "مادلنر" کاتیک سهیری خیرایی کاری نوستادی ده کرد، له ناخوه نیره یی پی ده برد و له وانیه نه یزانیی که هه ست به سه رتیی بوو "زانبروخ" له هه مبهز خویدا ده کات، چونکه کاتی نیمه له ناخوه نیره یی به کاری که سیک ده بهین، چ بیزانین و چ نه یزانین، دان به وده دا ده نیتین که نه و له نیمه سه رتره.

کاتیک ریشالیک له شانه شیریهغجه یه کان له شانه ساغه کان جیا ده کرایه وه، نوستادی گه ورده به حره که تیکی کیتړده که ده پری و له تنه که ی زلیی ده هاویشت، یانی یه کیک له ده ست بیان لاقه کانی شیریهغجه قرزالیه که ی ده پچراند. خیرایی کاری "زانبروخ" به راده یه که بوو که یه که له نه په رستاره کان پیترانه ده گه یشت به "تانپوون" خوینی شوینی برینه که ویشک بکاته وه، هر بویه دوو ژن کرابوونه به ریری نه و کاره و شوینی برینه کانیا ن به تانپوون ویشک ده کرده وه. شو ژنانه ی که له ریگای تانپونه وه شوینی برینه که یان ویشک ده کرده وه، شاره زای کاره که یان بوون و به جوریک تانپوونه که یان ده سووړاند که پیش به دهستی "زانبروخ" نه گرن. پاش یه که کاتومیر، هه موو ریشواله شیریهغجه کان له پشتی شو ژنه ده رهیترا و نیدی تناندهت تاله ریشه یه کی شیریهغجه ی تیدا

نهما و دكتور "مادلنر" پتي وابوو نه گهر نهو كارهيان بهو سپارديا، بؤ ده رهيئنانی شهو ريشه شيرپه نجه بيانه و پاك كردنه وهی پشتي نه خؤش، له وانیه جهوت ههتا ههشت كاتزمير كاتی خايانديا.

پروفيسور "زانبروخ" جاريكي تر لهو دكتورهي كه به پرسسی بيتهؤشی بوو پرسياياری بارز ههناسه، ليتدانی دل و زهختی خويینی نه خؤشی كرد و دواتر لهو ژنهی كه كاری پيدانی كه لويه له كان بوو به دكتور داواي مشاري نه شته رگه ریی كرد. نهویش بئ راوهستان مشاره كهی دايه دهست "زانبروخ" وه.

دكتور "مادلنر" كاتی بیستی كه "زانبروخ" داواي مشاري نه شته رگه ریی ده كات، سه ری سوور ما، چونكه له پشتي نه خؤشه كه نیدی هیچ نيشانه و شتيكي زياده نه ما بوو كه بؤ برينه وهی پيويستی به مشار بيت و كاری نه شته رگه ريه كه ش كؤتايی پيهاتبوو و ته نيا ده بوا پشتي نه خؤشه كه به ستن و بيه نه وه بؤ ژووری هه سانه وه. پروفيسور "زانبروخ" داوي نه وهی مشاره كهی به دهسته وه گرت له لای پشته وه دهستی كرد به برينه وهی دوو په راسووی نه خؤشه كه.

دكتور "مادلنر" دهيزانی نهو ريشه شيرپه نجه بيهي كه له پشتي نه خؤشه وه سه رده ردينی، به پيی نه خؤشيه كه ته نيا له پشتي نه خؤش ريشه داده گوتی و به رهو سينگ و به رؤكي نه خؤش په ل ناهوی.

بؤيه بوی كرد وه له وانیه پي كه اتهی شيرپه نجهی نهو ژنه، به شيوه يه كي سه رسوور هينرانه، به رهو سينگی ريشه ي داكوتاييت و نيستاش "زانبروخ" بؤيه نهو دوو په راسووهی ده برپته وه ههتا نهو ريشاله شيرپه نجه يه له سينگی ده ويكيشی.

نو ستاد هه ر بهو خيرا ييهی كه ريشاله شيرپه نجه كهی له پشتي ژنه ده رهيئا، دوو په راسووه كهی له پشته وه بری به بئ نه وهی كه په راسووه كان به ته واوه تی له جهسته ي بكاته وه و ته نيا پچراندی و هيشته وه سه ريكي په راسووه كان هه ر به جهسته يه وه بئینی و نهو دوو په راسووهی به سه ر جهسته يدا چه ماندييه وه. دكتور مادلنر گوتی "گهيم رايت" يانی ناخؤ پيويست ناكات كه ره سه ی هه لدريني قه فه سه ی سينگ ناماده بكه مين؟ هه روهك گوتان "گهيم رايت" گه وره ترين نازناويك بوو كه له نه لمانيا به نه شته رگه ريك ده درا و دوكتؤ مادلنر بؤيه باسی ناماده كردنی كه ره سه گانی هه لدريني قه فه سه ی سينگی كرد، چونكه كاتيك بيان هه وي ببه هه ر هؤيهك له سه ر سينگی نه خؤشيتك، نه شته رگه ریی نه غام بدن، ده بئ هه ندی نامير و كه لويه له ناماده بكرتت ههتا شه ركي ههناسه كيشان رانه وه ستی.

دهبى نه‌وش بگوتريّ كه ده‌ست خستنى شو كه‌ره‌سانه‌ش هر له داهيتانه‌كانى پرژيسور "زانبروخ" د، چونكه نه‌و بوو بۆ يه‌كهم جار قه‌فەسەى سينگى نه‌خۆشى كرده‌وه و به‌بەى نه‌وى بيتته هۆى مهرگى نه‌خۆش، نه‌وش هر "زانبروخ" بوو نه‌شته‌رگه‌رى سينگ و دلى نه‌خۆشى فترى نه‌شته‌رگه‌ره‌كان كرد. قه‌فەسەى سينگ شوپتينيكى به‌رتەسك و به‌ته‌واوه‌تى داپۆشراوى جهسته‌يه كه به‌شيك له نه‌ندامى گرنگى له‌شى تىدايه و جووله و حه‌ره‌كه‌ته‌كانى ديوارزكه‌ى قه‌فەسەى سينگ يارمه‌تیی هه‌ناه‌كيشان دده‌ن. كاتيك قه‌فەسەى سينگ ده‌كریته‌وه، دوو سپه‌لاك (جگه‌رى سپى) پر دهبى له هه‌وا و كاتيك قه‌فەسەى سينگ تنگ ده‌بيتته‌وه و ده‌چیتته‌وه يه‌ك، هه‌وا له هه‌ردوو سپه‌لاكه‌وه دیتته ده‌رى.

جیاله هۆكاره ناره‌كه‌كان، زه‌طت و ته‌وژمى هه‌واى ژینگه، له جووله‌ى سينگدا زۆر كارىگه‌ره و بۆ نه‌وى مرۆڤ بتوانى هه‌ناه‌ به‌دات، ته‌وژمى هه‌واى ده‌روويهر بۆ سه‌ر جهسته ده‌بى هر به‌و ناسته بيت كه نىستا له‌سه‌ر زه‌وى هه‌يه. نه‌گه‌ر بيت رىزه‌ى نه‌و گوشار و زه‌خته بگۆزى، مرۆڤ ده‌خنكى، واته هه‌واى پىتويست ناگه‌نه سپه‌لاكه‌كان، هه‌رىزه له‌ناو فرۆكه نه‌مپۆيه‌كانى هه‌لگه‌رى موسافير كه‌له به‌رزايى زۆروه ده‌فرن، نه‌ندازه‌ى هه‌واى ناو ژوورى موسافير و فرۆكه‌وانه‌كان له‌گه‌ل نه‌ندازه‌ى هه‌واى سه‌ره‌وه‌ين ده‌گوفيتن (چونكه له به‌رزايه‌كاندا كەش و زه‌ختى هه‌وا كه‌مه و موسافير و فرۆكه‌وانه‌كان سه‌ره‌تا تووشى ناره‌هه‌تى ده‌بن و دواتر ده‌خنكيتن).

له زه‌وينيش نه‌گه‌ر بيت و له كاتى نه‌شته‌رگه‌ريدا قه‌فەسەى سينگ به‌بەى له‌به‌رچاو گرتنى دۆخى هه‌ناه‌كيشان هه‌لدېرن، هه‌رچه‌ند ناستى زه‌ختى هه‌وا به نىسبه‌ت جهسته‌ى مرۆڤ، گۆزائيك پيش نايه‌ت، به‌لام به‌هۆى كرانه‌وى قه‌فەسەى سينگ، هه‌وا ناگاته سپه‌لاك. به‌لام نه‌گه‌ر بيت و له كاتى نه‌شته‌رگه‌ريدا كاسه‌رى مرۆ بكه‌نه‌وه، به‌چەشنيك مزخ (كروكى پريره)، راسته‌وخ هه‌وا لى بدات، مه‌ترسيه‌ك رووبه‌رووى نه‌خۆش نابیتته‌وه و خانه و خانزچكه‌كانى ميشك، له رىنگاى ده‌ماره‌كانه‌وه به به‌رده‌وامى، خۆراكى خۆيان كه هه‌مان نوکسيجنه به‌ده‌ست دینن.

هر به‌و هۆيه‌يه كه پزىشكه‌كانى پيشروى و لاتى ميسر، ده‌ياتوانى نه‌شته‌رگه‌رى ميشك بگه‌ن، به‌لام نه‌يانده‌توانى نه‌شته‌رگه‌رى بۆ قه‌فەسەى سينگ نه‌به‌ام به‌دن، چونكه ده‌بوونه هۆى مهرگى نه‌خۆش. كاتيك دكتور مادلنر به "زانبروخ"ى گوت نایا پىتويسته كه‌ره‌سەى هه‌لدېرینى قه‌فەسەى سينگ به‌يتن، نه‌و پزىشكه له كاتيكدا كيردى نه‌شته‌رگه‌رىه‌كه‌ى به‌ده‌سته‌وه بسوو، به قامكى ده‌ستى چه‌پ ناماژه‌ى به سينگى نه‌خۆش كرد و گوتى به‌روان هه‌تا نه‌وى به‌شه‌كانى ناوه‌وى قه‌فەسەى سينگ له‌م رىنگايه‌وه ببينن. نه‌وكات دكتور مادلنر تىگه‌يشت كه "زانبروخ"

هه میسان تووشی فرامۆشی بی و هۆش بۆتهوه.

نهو شتهی که "زانبروخ" گوئی، هه مان نهو وتهیه بوو که نهشتهرگه ره کان به خویندکارانی بواری پزیشکی ده لێن که بۆ فیزیوون له ته لاری فیزیکاری و نهشتهرگه ری ناماده ده بوون ده یانگوت و هیچ نهشتهرگه رتیک، له ژووری نهشتهرگه ری نهو قسهیه روو به هاوکار و یاریده ده ره کانی نه ده گوت و نالیت. چونکه نهو که سانهی که بۆ یارمه تی به نهشتهرگه رتیک له ژووری نهشتهرگه ری ناماده ده بن، هه موویان له و ورده کاریانه ده زانن و ته نانهت نهو ژنانهش که له و ژووره ناماده بوون ده یانزانی که ناوه وهی قه فسه ی سینگی مرۆڤ چیه و نه گه ر بیت و له پشتوه لیتی بروانن، چۆن دینه به رچاو. دکتۆر مادلنر گوئی "گهیم رایت" نین بدن که نیه نه م په راساونه به ستین.

"زانبروخ" که چاوی له نه خۆشه که ده کرد دوا ی بیستنی نهو قسهیه به ره و لای دکتۆر مادلنر وه سووړا و چاوه کانی ده ره پانده و هاواری کرد کێ نینزی پێداوی خۆ له کاری من هه لقورتیی؟

"زانبروخ" له حالیکه نهو قسانه به زاریدا ده هاتن به کێردی نهشتهرگه ری که به ده ستیه وه بوو خه ریک بوو هێرش بکاته سه ر دکتۆر مادلنر. مادلنر به توندی خۆی کشانده دوا وه و به قه ولی یاریزانانی بۆکس جینگای به تان کرد و "زانبروخ" نه ی توانی خێ راگیر بکات و خۆی کوتار به و میزه دا که نه خۆشه که ی له سه ر بوو و که وته سه رزه وی و چاویلکه که ی شکا و هه ستایه وه و ویستی دیسان هێرش بکاته وه سه ر دکتۆر مادلنر، به لام به یارمه تیی به رپرسی بیتهۆشی که به شیوه ی کاتی نه خۆشه که ی جیهیتشتبوو و دوو کهس له ژنه کان "زانبروخ" که خه ریک بوو ده ست و لاقی ده وه شانده و هه ولتی ده دا که خۆی رزگار بکات، له ژووری نهشتهرگه ری هینایه ده ره وه و به هۆی نهو ده نگ و هات و هاواره وه کۆمه لێک له فه رمان به ران له به رده م ژووره که کۆ بوونه وه.

دکتۆر مادلنر روو له فه رمان به رانی نه خۆشخانه که هاتبوونه یارمه تی، وتی نیه راگیری بکه ن که دیسان نه گه رپته وه بۆ ژووری نهشتهرگه ری هه تا نیه فریای نه م ژنه نه خۆشه بکه وین و له سه رگ رزگاری بکه یین. دوکتۆر مادلنر و به رپرسی بیتهۆشی و ژنه کان، گه پانه وه ژووری نهشتهرگه ری و هه ردوو په راسووی نه خۆشه شێره به یه که یان خسته وه جیی خۆی و برینه که یان به ستوه و بردیانه ژووری هه سانه وه، به لام سه ره رای نه وه ی که نهشتهرگه ری ده ره یانانی پیکه اته شێره به یه که به سه رکه وتوو یه وه نه غام درابوو، به لام به هۆی زه ره یه که که له به ر پرینه وه ی دوو په راسووی ویکه وتبوو، نهو ژنه نه خۆشه گیانی له ده ست دا.

رووداوێک که نهو رۆژه رووی دا، له پیاوێکی وه ک "زانبروخ" که له سه ره خۆ بوون و نارامی له کاتی نه غامدانی نهشتهرگه ری دا سه رباشقه ی نهشتهرگه رانی لا و ته نانهت هه ندی له نهشتهرگه رانی

لاو و تمنانت هندی له پزیشکانی بهسالآچوو بوو، زۆر سهیر دههاته بهرچاو و شهو رۆژه دکتۆر مادلنر و دکتۆر "سراید" بهرپرستی بیهۆشی بیریان لهوه کردهوه که دهستی "زانبروخ" بپریتسه تیمارستان (شیتخانه) چونکه شیتیکی راستهقینهیه.

پیتشر چندین جار هاتبوه پیتشهوه و شهو ژن و پیاوانهی کهله ژووری نهشتهرگهری یاریدهدهری "زانبروخ" بوون، به بینینی حال و رهوشی نهخۆش چهپهسابوون و لهلایان بیهوه یهقین که نهخۆشه که دههریت، بهلام لهو ژووری نهشتهرگهریه تنیا یه کهس نارام و لهسههرهخۆ سوو که شهوش "زانبروخ" بوو، بهستی سهرغهدان به ترس و دلتهپراوکیی یاریدهدهرهکانی دریتژهی بهکاری نهشتهرگهری خۆی ددها و هیچ رووداوئیکی چاوهپروان نهکراو لهسههرهخۆی هیتوری شهو پزیشکهی نهشلهژاند و هۆشی تیک نهچوو.

زۆر جار "زانبروخ" که سهرقالی نهشتهرگهری بوو بههۆی تۆفان و ههوره برووسکهوه دهروه دهبریسکایهوه و ههور دهیشرغماند و پاشان باران بهخوپ دادهباری، بهستی شهوهی که "زانبروخ" تمنانت بۆ جاریکیش سهری ههلتینی و چاوتیک له پهغیترهی ژووره که بکات و سهرنجی دهروه بدات، دریتژهی به کاری نهشتهرگهری ددها.

کهوایه دهتوانین لیتی بدهینهوه شهو کهسانهی که ههمان رۆژ، له ژووری نهشتهرگهریه که، هیترسی "زانبروخ" بۆ سهر دکتۆر "مادلنر" یان بینی و له دهروهی ژووره کهش کاتیک شیتوازی دهست و پا وهشاندن و هاوار و دادی شهویان بینی، دهستی ترووشی چ سهرسورپمان و چهپهسانتیک بوویتن؟

داهيتانی ماساژ و شیتانی دلی بی جووله

له میژوی ژیانی پسیپورانهی "زاتربروخ" دا زۆرن شو دیارده سهیرانهی که ده ربیری نهو بهی ری لهسه ره خۆیی و هیمنیی نهو پیاهن له کاتی نهشته ره گه ریدا و لیره د ته نیا ناماژه به یه کیان ده که بن، چونکه نهو رووداو و دیاردانه له میژوی نهشته ره گه ری و پزیشکیدا تۆمار کراون و بوونه ته بنهما و شیتوازیکی تازه له ده زمانکردن و به تاییهت له نهشته ره گه ری دلدا، دواي "زاتربروخ" نهشته ره گه ر و پزیشکانی دیکهش له کاتی پیوستدا نهو شیتوازیان به کار هیتا و نه مپۆکهش هه ره به کاری ده هیتن.

دواي نهو دی "زاتربروخ" نهشته ره گه ری دلی بۆ یه کهم جار داهیتا، کۆمه لیک له پزیشک و نهشته ره گه رانی نهو رووپا و نه مریکا، نه ته نیا مهیل، به لکوه هیواي نهو هیان ده خواست که له کاتی نهشته ره گه ری له سه ره دل پیکه وه کۆ بنه وه و ناماده بن و له نزیکه وه بهینن که ناخۆ نهو مامۆستایه ج ده کات؟ نهوکات هیتتا ته له فزیۆن دانه هاتبوو، ههتا نهو ی نهشته ره گه ر کان کاری نهشته ره گه ری "زاتربروخ" له رووی شاشه ی ته له فزیۆنه وه بهینن، به لکوه بۆ بهینیی نهشته ره گه ری ناچار بوون له ته لار و شوینی نهشته ره گه ری به که ناماده بن و له نزیکه وه چاو له شیه ی نهغامدنی نهو نهشته ره گه ری به کن. له بهر نهو ی ژوماره ی نهو پزیشکانه ی که بۆ بهینیی نهشته ره گه ری به که ناماده بوون زۆر بوو، (دکتۆر حیجازی یاریده ده ری نیرانیی "زاتربروخ" ریشه ی نهو پزیشکانه ی نزیک به پینج سه د که س مه زنده کردوه) بۆ نهو کاره هۆلیکی شانۆییان ده ست نیشان کرد و ههروهک ده زانین هۆله کانی تیاتر خپن و شوینی دانیشتنیش یهک له سه ره یهک ریک خراوه، هه ره بۆیه هه موو نهو که سانه ی که له ته لاره که ناماده ده بن، ده یانتوانی ناوه ندی ته لاره که بهینن.

له ناو نهو نهشته ره گه رانه ی که رۆژی نهشته ره گه ری به که لهو هۆله ناماده بوون، پزیشکه نه مریکایه کانیش هه بوون که بۆ بهینیی نهو کاره له نه مریکاوه هاتبوون و له بهر نهو ی هۆله که گه وه و بهرین بوو، زۆر به یان له رینگای کامیراه چاویان له نهشته ره گه ری به که ده کرد ههتا به جوانی شیتوازی کاره که بهینن. له ناو هۆله که بلیندگۆیان دامه زاناندبوو نه م کاره بۆ نهو سه رده مه کاریکی تازه بوو و راپۆرتی پزیشک و یاریده ده رانی "زاتربروخ" له رینگای نهو بلیندگۆیه به ناماده بوون ده گه یشت. کاتیک کاری نهشته ره گه ری دهستی پیکرد، به چه شنیک بیده نگه هۆله که ی داگر تبسو،

لهوه دهچوو بلیتی کسی تیدا نیه و تنیا تنیا نهو راپورتانهی که به "ژانربروخ" ددوران له بلیندگۆکهوه دهگه‌یشته گوئ و دهزانی نهو راپورت و زانیاریانهش پتوه‌ندیان به دۆخی دل و هه‌ناسه‌ی نه‌خۆشوزو بوو که بیهۆشیان کردبوو.

"ژانربروخ" به‌پیتی شیتواز و وره‌یه‌ک که هه‌بیوو هیچ سه‌رنجیکی به ده‌وروه‌ری نه‌ده‌دا و تنیا و تنیا شوینی نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌ی ده‌بینی و له‌و کاته‌وه که کاری نه‌شته‌رگه‌ریه‌که ده‌ستی پیکردبوو ته‌نانه‌ت بۆ جاریکیش سه‌ری هه‌له‌هه‌تینا و چاری له‌ حه‌شیمه‌تی ناماده‌ی ناو هۆله‌که نه‌کرد، له‌و بیده‌نگیه‌دا که هۆله‌که‌ی داگرتبوو بیه‌جه‌گه‌له‌ ده‌نگی بلیندگۆکه، نه‌گه‌ر بالنده‌یه‌ک له‌و فزایه‌دا هه‌له‌ریبا ده‌نگی باله‌کانی ده‌هاته‌ گوئ، له‌ناکاو پزیشکی به‌ریس و چاره‌ده‌تری دۆخی نه‌خۆشه‌که وتی: دلی نه‌خۆش له‌ لیدان که‌وتوو و ده‌نگی له‌ بلیندگۆکه‌وه گه‌یشته‌ گوئی هه‌موو نه‌وانه‌ی که‌ را له‌ناو هۆله‌که‌ ناماده‌ بوون. کاری سه‌ره‌کیی دل و ده‌که‌یه‌نه‌ری سه‌ره‌کیی و ناوه‌ندی جه‌سته‌ بۆ گه‌یاندنی خوین به‌ شوینه‌ جیا‌جیا‌کانی له‌ش، نه‌وه‌یه‌ که‌ پاش ماوه‌یه‌کی کورت، به‌شیک له‌ خانه‌کانی له‌ش به‌هۆی نه‌خواردنی خۆراک که‌ هه‌ستیارتر له‌ به‌شه‌کانی دیکه‌ن، خۆنیا‌ن پینا‌گات و ده‌مرن. جیا له‌ په‌مپی سه‌ره‌کیی جه‌سته‌ له‌ پینکه‌هاته‌ی له‌شی مرۆڤ، په‌مپی دیکه‌ش بۆ گه‌یاندنی خوین به‌ به‌شه‌کانی دیکه‌ی جه‌سته‌ هه‌ن و دیواری هه‌ر سووره‌ده‌مار (خوینبه‌ر)یک به‌ درتۆایی جه‌سته، به‌ به‌رده‌وامی کرژ و خاوه‌یه‌ته‌وه و مه‌به‌ست له‌و جووله‌ و هه‌ره‌که‌ته‌ په‌مپ ناسایه‌ نه‌مه‌یه‌ که‌ خوین له‌ سووره‌ده‌ماره‌وه‌ تیه‌په‌ریت و بگاته‌ ره‌گه‌ موونینییه‌کان که‌ لقه‌ به‌چوکه‌کانی "سووره‌ده‌مار"ن و له‌ ریگای ده‌ماره‌ موونینییه‌کانه‌وه، خانه‌کان خۆراکیان پسی بگات و پینکه‌هاته‌کانی خوین کاتیک گه‌یشتنه‌ خانه‌کان هه‌ر به‌و چه‌شنه‌ی که‌ دایک، مه‌مک ده‌خاته‌ دمی مندالی شیردخۆرده‌وه، مه‌مک ده‌خه‌نه‌ زاری خانۆچکه‌کانه‌وه هه‌تا خۆراک بچۆن، سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی له‌ جه‌سته‌ی مرۆڤدا بۆ گه‌یشتنی خوین به‌ به‌شه‌ جیا‌جیا‌کان په‌مپ و خوینبه‌ری جۆراوجۆر هه‌یه‌، هه‌رکه‌ گه‌یه‌نه‌ری سه‌ره‌کی، واته‌ دل له‌ لیدان بکه‌وی، گه‌یه‌نه‌ر و په‌مه‌په‌کانی دیکه‌ش له‌کار ده‌که‌ون و خوین له‌ ده‌ماره‌کانه‌وه‌ تینه‌په‌رئ هه‌تا بگاته‌ ده‌ماره‌ موونینییه‌کان هه‌تا له‌وی له‌ ریگای پینکه‌هاته‌کانی خوینه‌وه، مه‌مک بجه‌نه‌ زاری خانۆچکه‌کانه‌وه، سه‌ره‌بجام زۆر ناخایه‌نی به‌رله‌ هه‌موو هه‌ستیارترین خانه‌کانی له‌شی مرۆڤ که‌ خانه‌کانی می‌شکن، له‌ برستیدا ده‌مرن.

کاتیک نه‌شته‌رگه‌رانی ناماده‌ له‌ هۆله‌که‌، تینگه‌یشتن که‌ دلی نه‌خۆشه‌که‌ له‌ لیدان که‌وتوو، پیتشینیا‌ن کرد که‌ هه‌تا چه‌ند خوله‌کی دی، یه‌که‌م نیشانه‌ی مه‌رگ که‌ مردنی خانه‌کانی می‌شکه‌، له‌ له‌شی نه‌خۆشدا ده‌رده‌که‌ون. "یۆرگن تۆروالت"ی نه‌لمانی نووسه‌ری نه‌م سه‌ربورده‌ راسته‌قینه‌یه‌

دهنووسیت له ناو نهو پزیشکانه کهسانیک بوون که پاش ناگادار بوون له راوستانی دلی نهخۆشه که رازی و خۆشحال بوون، چونکه راوستانی دلی نهخۆش دهربری نهو بوو که "زانبروخ" له کاری نهشته رگری خزیدا که نهو ههمووه له دنیای پزیشکی و نهشته رگریدا ناویانگی به ده دست هیتابوو، شکستی هیتاوه.

نهوکاته له ناو نهو که سانهی که خوازیاری شکست هینانی "زانبروخ" بوون، له وانه یه تاقه که سیکیش نه بی که سرکهوتنی خۆی (شکستی زانبروخ) به یه قین نه زانی، چونکه ده یانزانی راوستانی دل له نهشته رگریدا بهرامبهره له گه ل مەرگی نهخۆش، بویه هندیکیان زۆمی کامیرا کانیان که هتا نهوکاته بریبوو شوینی نهشته رگریه که و دلا نا و خۆیان ناماسد کرد که پاش راگیانندی مەرگی نهخۆش هستن و له هۆله که وه درکون و بهو متمانوه که دل ههمان نه نامی که شف نه کراوه له کرده ی نهشته رگریدا و هیچکات نهو کاره نه کراوه و ناکریتت، بگه رنهوه بۆ شوینی کاره کانی خۆیان. نه گه ر له باتی "زانبروخ" هر که سیکي دیکه ببايه و لهو کزبونوه گهورد تاقیکاریه گوتی لی ببايه و چاوی لیکردبا که دلی نهخۆش له لیتدان که وتوو، خۆی ده دۆراند و ده یزانی که لهو کاته دا به هیچ دهرمانیک دلی بی جووله ناکه ویتته وار.

چونکه دهرمان کاتیک له سر جهسته کاریگره که خوین له ناو جهسته له گه راندا بیت و جهریانی خوین دهرمانه که بگه یه نیتته نهو شوینه ی که پیوستیه تی و کاتیک دل له جووله که وت و خوین له گه ران وهستا، نیتر به کارهینانی دهرمان، بی که لکه. به لام "زانبروخ" خۆی نه دۆراند هر بهو چهشنه ی که سیر یان همرمیه که به دهسته وه ده گرن، دلی نهخۆشی به دهسته وه گرت، به جوړیک به ناوله پ و قامکه کانی دوری گرت و ده ست کرد به گوشین و باشر وایه بلتین دهستی کرد به ماساژدانی. به لام نک به شیوه ی تایبته، به لکوو جوړیک دل که ی مالشت ددها که زهختی دهستی له سر دلی نهخۆشه که چهشنی ههمان زهخت بیت که حمره که تی سروشتی دل نه همامی ددها، هر بهو چهشنه ی دل له هر خوله کیکدا ۷۲ جار لیتی ددها "زانبروخ" یش له هر خوله کیکدا ۷۲ جار دلی نهخۆشه که ی ده گوشي دیسان ره های ده کرد هتا نهوه ی که ماساژه که چهشنی کرژ و خاو بوونه وه ی سروشتی دل کاریگر بیت.

له هیچکام له به لگه پزیشکی و نهشته رگریه کاندا که له رابردووه به جیعامون، ناماژه نه کراوه که که سینک بهرله "زانبروخ" دلنکی له کار که وت له رتگای مالشت و ماساژوه بختاوه کار، همر بویه "زانبروخ" یه کم کس بوو که له میژووی نهشته رگری جیهاندا دهستی دایه نه مکاره. بۆ ماوه ی سی خوله ک "زانبروخ" له وپه ری بیده نگی هۆله که دا سر قالی مالشتی دلی بیجووله ی

نه خۆشه که بوو. پاش سى خولهک که خهريکى مالشتى دل بوو، له ناو دهستى ههستى به گيان وهبهردا هاتنهوهى دلئى نه خۆشه که کرد و دهستى خۆى گوشى و دلئى نه خۆشه کهى دانايهوه شوئى خۆى و دهنگى دکتورى بهرپرس و چاوه دتيرى دۆخى نه خۆشه که له بليندگۆکهوه بهرز بۆوه که دلئى نه خۆشه که کهوتنهوه ليدان. نه گهر وا ببايه و دلئى نه خۆش، يهک يان نهويه په کهى دوو خولهکى دیکه نه کهوتبايه تهوه کار، خانهکانى ميشكى به هۆى نه گه يشتنى خۆراک ده مردن و نيتر "زانبروخ" نهیده توانى نهو نه خۆشه زيندوو بکاتهوه. چونکه لهو سهرده مه دا خانهکانى ميشک پاش پينج خولهک دواى پچران و راوهستانى گه رانى خوئين ده مردن و نه مپۆکه نهو ماويه نه ختئى زياد بووه و به هۆى زانست و تهکنىكى نوئى نه شته رگه رى خانهکانى ميشک هه تا ههشت خولهک و به پيتى تيۆزى هه ندئى له نه شته رگه رى کان هه تا ده خولهک دواى راوهستانى جهريانى خوئين زيندوو ده ميتنهوه، به لام پاش نهو ماويه مهر گيان بئى نه ملا و نه ولايه و دواى نه وهى که خانهکانى ميشک برن، هيچ دهسه لاتىكى زانستى و تهکنىكى ناتوانئى پيش به مهرگى نه خۆش بگريت.

داهيتانى نهو رۆژه که بووه هۆى نه وهى دلئى نه خۆش بکه ويته وه کار، سوو به سه رکه وتن و داهيتانىكى دیکه نه شته رگه رى "زانبروخ" و نهو داهيتانهش به حزوورى نوخبه و نه شته رگه رانى دنيا، له زانستى پزيشکيدا بووه بنه ما و سه رچاوهى شيويه کى ده زمانى نوئى و هه تا نه مپۆکه له لايه ن نه شته رگه رانه وه، له کاتى پتيويستدا، به کار ده هيتريت و نهو رۆژهش "زانبروخ" له سه ره خۆبى و هيمنى خۆى به چه شنيتک که ناويانگى جيهانى هه بوو، به ته وا وه تى سه ملاند. نه مپۆ له زانستى نه شته رگه ريدا، ماسازى دل، بۆ وه جووله خستنى، بۆ ته شيوازينكى کلاسيک و نيتر بۆ هيچکس سه رنجراکيتش نيه، به لام نه وکات که "زانبروخ" بۆ يه که م جار دلئى بۆ ماساز به دهسته وه گرت، نهو کاره به چه شنيتک نااسايى و وهک داهيتان ده هاته نه ژمار به جوړيتک له ناو نهو پزيشکانه ي که له هۆله که ناماده بوون، ته نانه ت که سيکيش نه بوو که کاره کهى "زانبروخ" به کرده وه يه کى شيتانه له قه لثم نه دات يه ک کس له وانيش که هه موويان پسپۆر بوون پيشبينيان نه ده کرد له وانيه دلئى بيتجووله ي نه خۆش بکه ويته وه کار.

نهو رۆژه "زانبروخ" به داهيتانتيک که له دونيا بيتوته سوو، مردويه کى زيندوو کرده وه و له وانيه وا بير بکه ينه وه که دواى نهو داهيتان و سه رکه وتنه به خويدا نازيوه و فه خرى به سه ر خه لکانى دیکه دا کرد. به لام هيچ له کردار و رهفتارى "زانبروخ" دا هيچ گۆزانكاريسه که به ده ي نه کرا و ده رکه وت ته نانه ت زيندوو کرده وه مردووش، ناتوانئى نارامى و پشوو دتيرئى نهو پياوه بشيوتئى. له بهر نه وهى له باره ي هيمنى رۆحى "زانبروخ" وه قسه مان کرد، له وانيه وا بير

بکرتتوه که نمو له ددره‌وی ژووری نه‌شته‌رگ‌ریش که‌سی‌کی که‌مترخ‌م بووه، به‌لام بیرده‌ریسی هاوک‌ارانی "زانبروخ" ده‌ریده‌خات نمو پزیشکه‌گه‌وره‌یه، له ژبانی ناساییدا پی‌او‌یتی‌کی کۆمه‌لایه‌تی و که‌سی‌کی له دلوه‌نزیک و دلۆفان و خۆش‌ه‌فتار بووه و هیچ‌کام له پ‌رستار و پزیشکه‌کان له کاته ناساییه‌کان که‌له ژووری نه‌شته‌رگ‌ری نه‌بووه، هیچ که‌مترخ‌م‌ییبه‌کیان لی نه‌بینیوه، چ بگات به‌ ناوچاوتالی و تووری.

له جهریانی شهری دوومی جیهانیدا "زانبروخ" له به‌رلین نه‌رۆی‌شته‌ دهر و کاتیک نه‌رته‌شی سووری ده‌ولته‌تی یه‌کیه‌تی سۆفیه‌ت گه‌یشته به‌رلین و نمو له هه‌مان نه‌خۆش‌خانه که‌ دوا‌ی دابه‌ش کردنی به‌رلین، به‌شیک بوو له دامه‌زراوه‌کانی به‌رلینی رۆژه‌ه‌لات، درتۆه‌ی به‌کار ده‌دا. نه‌رته‌شی ده‌ولته‌تی یه‌کیه‌تی سۆفیه‌ت کاتیک گه‌یشته به‌رلین به‌ چل هه‌زار تۆپه‌وه نمو شارهی دایه به‌ر هتیش که‌ ده‌یان هه‌زار تۆپ ته‌نیا به‌ره‌و خودی شاری به‌رلین هاوتیژان، به‌لام له‌وه‌سه‌رده‌مه‌شدا "زانبروخ" له هه‌مان نه‌خۆش‌خانه که‌ شوتنی کاره‌که‌ی بوو له ۲۴ کاتۆمتری شه‌و و رۆژدا ته‌نیا یه‌ک یان دوو کاتۆمتر نه‌ریش به‌ده‌گه‌من ده‌خه‌وت و نه‌دیده‌توانی دوو کاتۆمتری به‌رده‌وام بجه‌ویت، چونکه‌ بێ راوه‌ستان برینداره‌کانیان ده‌هتینایه نه‌خۆش‌خانه. له ژوره‌که‌ی "زانبروخ" سێ قه‌ره‌ویله‌یان دانابوو و نمو نه‌شته‌رگ‌ره بلیمه‌ته له‌سه‌ر هه‌ر سێ قه‌ره‌ویله‌که نه‌شته‌رگ‌ری نه‌نجام ده‌دا.

رۆژی کۆتایی مانگی ناوریلی سالی ۱۹۴۵ی زاینی "هیتلر" سه‌رۆکی ده‌ولته‌تی نه‌لمانی له به‌رلین خۆی کوشت، به‌لام شهری به‌رلین به‌ خۆکوژی هیتلر کۆتایی پینه‌هات و له‌وه‌کاته‌وه هه‌تا رۆژی هه‌شته‌می مانگی مه‌ی، شه‌و و رۆژ بێ راوه‌ستان له به‌رلین، له نیتوان سه‌ریازه نه‌لمانییه‌کان و هتیره‌کانی نه‌رته‌شی یه‌کیه‌تی سۆفیه‌ت درتۆه‌ی هه‌بوو و به‌رده‌وام سه‌ریازه برینداره‌کانیان ده‌هتینایه نه‌خۆش‌خانه و "زانبروخ" نه‌شته‌رگ‌ری بۆ ده‌کردن. "زانبروخ" له کۆتایی مانگی ناوریله‌وه هه‌تا رۆژی نۆیه‌می مانگی مه‌ی، له‌وانه‌یه نه‌یتوانی بێ کاتۆمتر بجه‌ویت، گه‌رجی شهری به‌رلین ریکه‌وتی ۸ مه‌ی سالی ۱۹۴۵ به‌ راگه‌یه‌ندراوی ده‌ریاسالار "فن دونیتز" که‌ سه‌رۆکی ده‌ولته‌تی نه‌لمانی بوو به‌بێ مه‌رج ته‌سلیم بوو و به‌و شیویه کۆتایی پینه‌هات، به‌لام "زانبروخ" هه‌تا رۆژی نۆیه‌م نه‌یتوانی بجه‌وی، چونکه‌ به‌ لیشاو برینداریان ده‌هتینایه نه‌خۆش‌خانه.

له یه‌کێک له رۆژه‌کانی ده‌سپێکی مانگی مه‌ی که‌ شه‌ر له به‌رلین به‌رده‌وام بوو، سه‌ریازانی سوپای یه‌کیه‌تی سۆفیه‌ت چونه ژووریکه‌وه که "زانبروخ" به‌ روپۆشیتی سه‌راپا خوتنایه‌وه سه‌رقالی نه‌شته‌رگ‌ری سه‌ریازه برینداره‌کان بوو. "زانبروخ" نه‌یده‌زانی که‌ سه‌ریازانی یه‌کیه‌تی

سۆڧيەت ھاتونەتە ناو نەخۆشخانەكەوھ و تەننەت نەو رۆژانەش كە جەنگ لە خودی شاری بەرلین درێژەى ھەبوو، دەنگى گرمەى نەبراوہى تانك و تۆپەكانى گوى لێنەبوو و بە ھىچ شتوہیەك لەبىرى گيان و رزگارکردنى خۆیدا نەبوو.

رەوشى "زانبروخ" لە ژوروى نەشتەرگەرى، كاتىك سەربازەكانى يەكیەتى سۆڧيەت چوونە ناو ژوروەكەوھ لە شتواز و روخساردا وەك "نەرشمیدس" ھەكیم و بىركارىزانى ناسراوى یۆنانى دەچوو كە سالى ۲۱۲ى بەرلە زاینیدا دەژیا، لە شاری "سیراكوز" ھەلكەوتوو لە نزیك شاری "سییل" كاتىك سەربازە ھێرشبەرە رۆمییەكان رۆیشتنە ناو مائەكەبەوھ و نەویان بینى كە لەسەر عەرز دانىشتوو و فۆرمىكى ھیندەسىیە لە بەرامبەر خۆى داناو و سەرقالى لێكدانەوہیە لەسەر نەو فۆرمە، سەربازە رۆمییەكان كە لە كەمتەرخەمى نەو بىرمەندە وەزالە ھاتبوون نەویان كوشت و خۆنى "نەرشمیدس" رۆایە سەر فۆرمە ھیندەسىیەكە. بەلام سەربازەكانى يەكیەتى سۆڧيەت دواى ئەوہى كە چوونە ناو ژوروى نەشتەرگەریەكەوھ و "زانبروخ" یان بە سەراپا خۆین بینى، نەیانكوشت و "زانبروخ" درێژەى بەكارى خۆى دا. ناماژەكردن بەم راستییە بێجى نە كاتىك سەربازانى يەكیەتى سۆڧيەت گەيشتنە بەرلین و لەوہ گەيشتن كە پایتەختى نەلمانیا توانایى خۆراگرى نە، كۆمەلنىكى بەرچاو لە پزىشك و نەشتەرگەرانى بەرلین بەرەو رۆژناوا ھەلاتن، بەلام "زانبروخ" ھەلنەھات و نەركى نەشتەرگەرى خۆى لەبەر نەكرد و ھەموو نەو كەسانەى كە نەو رۆژە ھێرشى "زانبروخ" یان بە كێردى نەشتەرگەرى بۆ سەر دكتور "مادلنر" بینى و ناگادارى پێشینە و رابردوى ھىمن و پشوو درێژى نەو پیاوہ بوون، لەو رووداوہ زۆر سەريان سوور ما.

ژانربروخ له لایمن نهوانه ی به سهر بهرلیندا سرکهوتن پشتیوانی لیکرا

دوای نهوې نمرتهشی په کیهتیی سؤفیت هاته ناو شاری بهرلینسه و نه لمانیسه کان توانای بهرنگاریان نه ما، مارشال (ژوکوف) که ناو و ناویانگی "ژانربروخ" ی بیستبو، پشتیوانی لهو نه شترگره گه ورده کرد. خوینه ریک که نم بابته ده خوینتیه وه لهوانه یه پشتیوانی کردنی مارشال ژوکوف له "ژانربروخ" ی به لایوه ناسایی بیت. بویه له چند وشده ده لپین که مارشال ژوکوف کی بو؟ "گیورکی - کونستان تی نویج - ژوکوف" نهوکات نه فسرته ریک بو چل و نژ ساله و سهرپای نهوې که بهریرسانی ته بلیهاتی ده ولته تی په کیهتیی سؤفیت سهرنجی تیبینیسه کانی "ستالین" یان دده که نه هیلن "ژوکوف" زور گه وره بکرتیه وه (چونکه دیکتاتورده کان نایانه وی خه لک، کهس یان که سانیک کی دیکه به معزن له قه لیم بدن و ته نیا حمز ده کن هم مو سهرکهوتن و ده سکه و تیک به ناوی خزیانه وه تۆمار بکرتیت)، نهو نه فسرده له لای خه لکی په کیهتیی سؤفیت و سهریازانی نمرتش خاوهن پیگه و که سایه تیه کی بهرز و خودایی بو. له بهر نهوې (ژوکوف) له سی شپری گه وره به دژی نه لمانیسه کان که ههرسیکیان چاره نووس ساز برون، سهرکهوتنی به ده سته پنا بو.

په کم شهر که ژوکوف تپیدا سهرکهوتنی به ده سته پنا، شپری مسکوز بوو له کۆتایی سالی ۱۹۴۱ و سهره تای سالی ۱۹۴۲ دا رووی دا. نهوکاته نمرتهشی نه لمانیای هیتلری سهرپای پیشپه وی له خاکی په کیهتیی سؤفیت گه بشته ناستیک که نه فسرانی نه لمانی، به کامراگانانه وه گومه زی کلنساگانی مسکوز پایته خی په کیهتیی سؤفیه تیان ده بینی و پیمان واپوو له ماوه دو یان سی رۆژدا شاریان پیده گه ری، به لام "ژوکوف" نمرتهشی نه لمانیای له ده ورو به ری مسکوز دورو خسته و پایته ختی په کیهتیی سؤفیه تی له متریسی رووخان رزگار کرد.

شهرتکی دیکه که "ژوکوف" تپیدا سهرکهوتنی مسوگر کرد، شپری "ستالین گراد" بوو له سالی ۱۹۴۳ ی زایینی و لهو شهره دا "ژوکوف" نمرتهشی نه لمانیای له شاری ستالین گراد که مارا دا و هم مو سهریاز و نه فسرانی نهو نمرته شمی به دیل گرت و نهو که سانه ی که له میژوی شپری دوه می جیهانی ده زانن، شکستی نه لمانیا له شپری ستالین گراد، چاره نووسی شپری به قازانجی په کیهتیی سؤفیت و هاربه مهانه کانیا و به زهره ری نه لمانیا له قه لیم داوه.

سهرکهوتنی سبیه می ژوکوف له شپری بهرلیندا بوو و دوای نهوې سهرکهوتنی په کیهتیی سؤفیت په کلایی بژه، به ناوی ژوکوف که سهردار و پهرژی په که می نهو شهره بوو، هزار

کوللهی تۆبیا تەقاند و ژوکوف لە نیتوان ئەفسەرانی یەکیهتیی سۆڤیەت، تاقە ئەفسەری پایه‌بەرز بوو کە بەناویەوه هەزار گوللە تەقینرا، ئەمە لە کاتیگدا بوو بۆ ئەفسەرانی دیکە یەکیهتیی سۆڤیەت کە سەرکەوتنیان بە دەسپێناوه، لە ۳۲۴ گوللە زیاتریان نەتەقاندووه. پیاویکی وەکوو ژوکوف ئەویش لە سەرەتای بە دەسپێنانی سەرکەوتندا لە بەرلین کە هەر رێبەرێکی سەرکەوتوو، دەبێ کارێ زۆر ئەنجام بدات، "زانیروخ" ی لەبەر سوو و پشتیوانیی لێکرد و دوا ی ئەو ی کە ناوێشانی ماله‌کە ی دۆزییەوه بە زمانی روسی تابلۆیه‌کی لەسەر دەرگای ماله‌کە ی دا کوتا کە لەسەری نووسرابوو "نێره مالتی زانیروخی مەزنه".

دوا ی ئەو ی بەرلین رووخا، رهوشی تفاق و نازوخه به ته‌واوه‌تی رووی له خراپی کرد. له پازده رۆژی یه‌که‌می دوا ی رووخانی بەرلین، تەنانهت یه‌که گره‌م نازوخه‌ش به‌ خه‌لگ نهدرا. له ته‌واوی ئەو پازده رۆژهدا ئەو که‌سانه‌ی که نازوخه‌یه‌کیان نه‌بوو، تەنانهت واده‌ خۆراکه‌کیان نه‌خوارد و هه‌ندی له برسییه‌کان که له‌باری جه‌سته‌یه‌وه به‌هێز نه‌بوون، مردن و هه‌ندیک به‌هۆی برسییه‌یه‌وه چه‌شنیک بیهێز و توانا بیوون برستی جووله‌یان نه‌ما بوو و له‌ شاری وێرانی بەرلین که له‌سه‌دا نه‌وه‌دی بینا‌کانی به‌هۆی بۆردومانی به‌رده‌وامی هێزه‌ ناسمانیه‌کانی ئەمریکا و بریتانیا وه‌ رووخابوو، هه‌یچ شتیگ بۆ خورادن وه‌چنگ نه‌ده‌که‌وت. ئەو کاته‌ که‌مه‌لێکی زۆر له‌ خه‌لکی بەرلین نه‌ته‌نیا له‌ خۆراک و خواردن بیه‌ری بوون، به‌لکوو ناوی خواردنه‌وه‌شیان نه‌بوو، له‌ کاتیگدا مانگی مه‌ی سوو و هه‌ر سا‌له‌ له‌و مانگهدا، هه‌موو جۆره‌ سه‌وزه و میوه‌یه‌که‌ ده‌ست ده‌که‌وت، به‌لام سا‌لی ۱۹۴۵ له‌و وه‌رزه‌ به‌هاریه‌دا تاقه‌ سه‌وزه‌یه‌کی خۆراکیش له‌ بەرلین نه‌بوو.

به‌لام ئەفسەرانی ئەرتەشی یەکیهتیی سۆڤیەت بۆ زۆر زیاتر له‌ راده‌ی پێویستییه‌کانی "زانیروخ" خۆراک و نازوخه‌یان ده‌برده‌ نه‌خۆشخانه و ماله‌کە ی و "زانیروخ" هه‌موو ئەو زیاده‌ گۆشت، قه‌ند و قاوه و قوتوووه‌ کونسیرفانه‌ی که ئەفسەرانی یەکیهتیی سۆڤیەت بۆیان ده‌هێنا، له‌ نیتوان فراسانه‌رانی نه‌خۆشخانه، یان دراوسییه‌ برسییه‌کاندا دا به‌شی ده‌کرد. له‌ شاری وێرانی بەرلین له‌و کاته‌دا جیاله‌ ئەفسەرانی یەکیهتیی سۆڤیەت ته‌نیا یه‌که‌س ترۆمبیلێ هه‌بوو، ئەویش "زانیروخ" بوو و رووسییه‌کان ترۆمبیلێکی مارک "ئۆپیل" له‌و جۆره‌ ترۆمبیلانه‌ی که‌له‌ هه‌موو شوتینگ ده‌ستیان به‌رسه‌دا گرتبوو دا‌بوویان به‌ "زانیروخ" و هه‌روه‌ها برێک به‌نزیان وه‌که‌ جیره‌ بۆی له‌ به‌رچارا گرتبوو که‌ پیتی ده‌درا.

دوا ی ئەو ی بەرلین رووخا و سەرکەوتنی یەکیهتیی سۆڤیەت یه‌کلای بۆوه، ئەو ده‌وله‌ته‌ که‌مه‌لێگ له‌ بیرمەند و ته‌کنیکارانێ ئەلمانیا ی ره‌وانه‌ی یەکیهتیی سۆڤیەت کرد هه‌تا له‌و ی سەرقاتی کار بن. ده‌وله‌تی یەکیهتیی سۆڤیەت ته‌نیا به‌ راکێشانی ئەوانه‌ی پەسپۆرایه‌تیان هه‌بوو

نهوښتا، بهلکوو له رشته زانستی و پسرپړیبه گانی دیکهش کسانې بهرجهسته و ناسراوی روانې شو ولاته کرد. له نار نهوانې که له لایین دوه وله تی په کیه تی سؤښه توه ودرده گیران، نه گهر به مهیلی خویان ولاتیان به جی نه هیشتبا و بز کار روویان له په کیه تی سؤښه نه کردبا، لهو بارودوخدا و له پوری ناچاری و بز درژدی ژیان ریگای شو ولاته یان ده گره پیتش، چونکه له نه لمانیای شکست خواردوو و داپووخاودا پاش شه پری دووه می جیهانی نه تهنیا هر نازوخه، بهلکوو هیچ پیداویستی به کی ژیان دست نه ده کومت و تهنانت جووتیک پیلویش بز فروش به دی نه ده کرا، مه گهر له بازاری رهش و نه ویش به نرخی زور گران. بارودوخه که به له ونی بوو که پیتشینی نه ده کرا له داهاتوویه کی دوریشدا شو ولاته بتوانی له ژیر باری شو گرفت و گرانیا نه پشت راست بکاته وه.

یه که له کسانې که دوه وله تی په کیه تی سؤښه ده یه ووست روانې شو ولاته ی بکات و له وی بزی، زانبروخ بوو. روژتیکیان ژینه رال پوښسور "ویسنسکی" سه روکی ریخکراوی تهنرووستی نهرتشی په کیه تی سؤښه بز دیداری "زانبروخ" سهردانی نه خوشخانه ی کرد و پاش گه یشتی وتی: بهر ده وام ناوتم نه وه بووه بتوام دیدارتان بکم و نیستا که شو ناواتم هاتوته دی، شانازیه که سلاری گهر می مارشال "ژوکوف" تان پی رابگه به نم. چونکه هه موو شو پزیشک و نه شته رگه رانه ی له نهرتشی نیتمه دا کار ده که ن هیوای نه و یان هه یه له نریکه وه بتانینن، داوا ده که نه گهر نیماکانی هه یه بز دیدارتک له گه لیان روژتیک دیاری بکن و "زانبروخ" یش دوو روژ دواتری بز شو چاوپتیکه وتنه دست نشان کرد و له روژی دیاریکراودا کو مه لیک له نه فسه رانی په کیه تی سؤښه که هه موویان پزیشک بوون و له به شی تهنروستی نهرتشی سووردا سه رقالی کار بوون، بز دیدار له گه ل "زانبروخ" سهردانی نه خوشخانه یان کرد و به ریزگرتن له نوستاد هه موویان به ریز راوستان و "زانبروخ" وه کوو نه فسه رتکی پایه به رز که سان له نه فسه رانی دیکه ده بینی له بهرام به ریا نه وه تیپه پری و له گه ل یه که به په کیه یان ته رقه ی کرد.

نه مړوکه ده زانین ریخکستنې شو رتوره سمانه له لایین ژینه رال پوښسور "ویسنسکی" یه وه بز نه وه بوو که باور به هه ستی خویه رستی "زانبروخ" بینی، هرچند شو نه شته رگه ره بلیمه ته، خوگر و خویه زلزان نه بوو، به لام ناخو له جیهاندا که سیک پیدا ده بی که لانیکه م تو زقالتیک هه ستی خویه رستی نه بیته؟ نایا نازانین تهنانت خاکه راترین که سه کان، له کاتی قسه کردندا نه گهر بیعت و لاتاو و سه رزنه شتیکیان گوئی لی بیته که پیونه ندی به گو شه یه که له ژیانی نه وانه وه بیته، دلیان ده په لچیت، یان نه گهر تاریفیان بکریت شاد ده بن؟ ناخو نه وه مان نه زمون نه کردوو که نه گهر تو زقالتیک حاشا له توانایی و پسرپړایه تی خواهن پیشه یه که بکریت، شو که سه چون دلی

دهره نځیت؟

نهو تزران و دلېشانه بهر ده نځامی ههستی خۆپه رسته، که وایه له ناو مرۆفه کاندای که سیک په پیدا ناییت که خۆپه رسته نه ییت، مه گهر نهو که سانهی که له باری بیر و زهینه وه که سیک ناسایی نین. "زانبروخ" یس مرۆفیک بسو و سه رۆکی ته ندروستی نه رتشی سور دپهه ویست ههستی خۆپه رستی کم بکاته وه هتا بتوانی ناچار به قبولی کردنی پتشیاره کهی بکات.

دوای نه وهی بارودوخنی بهرلین پاش رۆزانی یه که می رووخانی نهو شاره نارام بۆ وه، چه ند کهس له نهفسه رانی نه رتشی که به هۆی نه خۆشی پتو یستیان به نه شته رگه ری بسو، له رتگیای سه رۆکه که یانه وه نیرد رانه لای "زانبروخ" و نه ویش کاری نه شته رگه ری بۆ نه نځام دان، بۆیه ژینه رال پروفیسور "ویسنسکی" بۆ سهردان و دیدار له گه ل "زانبروخ" دره فه تی زۆری هه بسو. ناویرا له یه کتیک له و دیدارانه دا پتشیاری پتکرد که بۆ کارکردن پرواته مسکو و وتی ده ولته تی یه که ته تی سۆفیه ت له وی خانویه ک له شار و قیلایه کی کویستانی پتی ده دات و ترۆمبیل و شوفیری له نیختار ده نیت و بره موچه یه کیشی به مه یلی خۆی و هر ریژه یه ک که خۆی داوای بکات بۆی ته رخان ده کات.

"زانبروخ" له وه ناگادار بوو که ده ولته تی یه که ته تی سۆفیه ت کۆمه لیککی زۆر له بیرمه ند و فه رمانبه رانی پشه یی و ته کنیکی نه لمانیای بۆ لای خۆی راکتیا وه و ههروه ک ده نگۆ بلاو بۆ وه هه ندیکانی به زۆره ملی بردبوو. بۆیه په سیاری له سه رۆکی ته ندروستی نه رتشی یه که ته تی سۆفیه ت کرد که ناخۆ بۆ گواسته نه وهی من لیته وه بۆ مسکو بریاریک له لایه ن ده ولته ته وه ده رکراوه. ژینه رال "ویسنسکی" گوتی نا "گه ییم رات". له بهر نه وهی گواسته نه وهی من لیته وه بۆ مسکو به ناچاری و زۆره ملی نه، من به باشی ده زاتم هه ر لیته کار بکه م و نه گه ر بیست و گواسته نه وه شم بکریته ناچاری وای به باش ده زاتم ده ست له کار بکشینه وه.

نه م وته یه که له به شه کانی دیکه دا دیت، دواتر بوو به بیانویه ک بۆ حکومه ته تی نه لمانیای رۆژه لات هتا نه وهی زانبروخ له کار وه لا بنین. "ویسنسکی" وه لاهه که ی "زانبروخ" ی برده وه بۆ "ژوکوف" و نه ویش نهو وه لاهه ی گه یانده مسکو هتا بریار بده ن، وه لاهه ی مسکو نه وه بسو که له "زانبروخ" گه رتین که هه روا له بهرلین سه رقالی کار بیست و ژوکوف که قایمه قامی سه ربازی بهرلین بوو، "زانبروخ" ی بۆ پۆستی راویژکاری ته ندروستی بهرلین هه لپاارد.

تۆمەتېك كە ئەمىرىكايىه كان لە "زاننبروخ" يان دا

ھەرۈەك دەزائىن دۋاى ئەۋەدى بەرلىن لەلايەن ئەرتەشى يەكەيتىي سۆڧىتەۋە داگىر كرا، ماۋەيەك تىپەرى ھەتا ئەۋەدى ئەمىرىكايىه كان چۈۋنە ناۋ بەرلىنەۋە. ھاتنى ئەمىرىكايىه كان بۆ بەرلىن بەھۋى دەسكەۋتى سەربازى نەبۈ، چۈنكە ئەرتەشى يەكەيتىي سۆڧىت دۋاى ئەۋەدى بەرلىنى داگىر كرد، ھەتا سەد و شەست كىلۆمىترى رۇئاۋاى بەرلىن ھاتە پىش و دۋابىن سنورى پىشەرەۋىي ئەرتەشى يەكەيتىي سۆڧىت كە نەمپۆكە سنورى رۇئاۋاى ئەلمانىي رۇڧھەلات و سنورى رۇڧھەلاتى ئەلمانىي رۇئاۋاىيە و ھاتنى ئەمىرىكايىه كان بۆ ناۋ بەرلىن، بەرەنجامى رىككەۋتن و گىتوگىز سىياسىيە كان بو كە پىش لە روۋخانى بەرلىن لە نىۋان سەرانى دەۋلەتە سەركەۋتۈۋە كاندا لەسەرى پىكھاتىۋون. بەرلەۋەدى بەرلىن داگىر بىكرىت، سەرانى ھاۋپەيمانان بىريان دابرو دۋاى ئەۋەدى بەرلىن داگىر كرا (جىالەۋەى ھەركەس داگىرى بىكات) چۈار دەۋلەتى يەكەيتىي سۆڧىت، ئەمىرىكا، بىرئانیا و فەردەنسا بە ھاۋبەشى بەرپرسايەتتىي نىدارەى نەۋ شارە بەدەستەۋە دەگرن و ھەركامەيان بەشېك لە بەرلىن بۆ خۆى داگىر بىكات.

بۆيە ئەمىرىكايىه كان دۋاى ئەۋەدى ھاتنە ناۋ بەرلىنەۋە "زاننبروخ" يان بەۋە تۆمەتبار كرد كە لەلايەن ھۆكۈمەتى نازىيە كانەۋە پىشتىۋانىي لىنكراۋە. نەۋان وىنەيەكى "زاننبروخ" يان بە جلوبەرگى ژىنەرالىي ئەرتەشى ئەلمانىاۋە كرده بىيانوۋ و لە شۆزراى ھاۋبەشى نىدارەى بەرلىن ئەۋەيان لە پۆستى راۋىژكارى تەندروستىي پايتەختى ئەلمانىا ۋەلا نا.

ھەرىۋىيە دۋاى ئەۋەدى بەرلىن لەلايەن چۈار دەۋلەتەۋە داگىر و دابەش كرا، لەبەر ئەۋەدى "زاننبروخ" لە نەخۇشخانەى بەرلىنى رۇڧھەلات كارى دەكرد و نەۋ ناۋچەيەش ناۋچەى داگىر كراۋ و ژىر دەسلەتتى يەكەيتىي سۆڧىت بو، ماسال "ژوكوف" نەۋى ۋەك راۋىژكارى تەندروستى دىبارى كرد، بەلام وىنەيەكى "زاننبروخ" بە جلوبەرگى ژىنەرالىي ئەرتەشى ئەلمانىاۋە، ھى كاتىك بو كە ناۋبراۋ لە كاتى خزمەتى سەربازىدا ۋەك نەفسەرى رىژىرڧى ئەرتەشى ئەلمانىا كارى كردهۋە.

لە ئەرتەشى ئەلمانىا نەفسەرانى رىژىرڧ و نامادە، ۋەكوۋ نەفسەرانى دىكە پلەى سەبازىيان پىدەدرا و لە ماۋەيەكى دىبارىكراۋ و پاش گۈزەرانىنى چەندىن خول بەناۋى (خولى راھىتسانى

نهفسه رانی ریزیرۀ) پله و پؤستی بالاتریان پیّ ده به خشرا. دواى نه وهى كه نهرته شى نه لمانيا له شهړى په كهمى جهانيدا، شهړى به جيهيتشت، سيستمى خزمهتى سه ربازى له نه لمانيا نه ما و به هزى ريككه وتننامهى (ويرساي) كه له لايهن ده ولته سه سر كه وتوه كاني نه وكاته وه به سه ر نه لمانيا دا سه پا، نه وه يان گونجانده كه نه لمانيا نيدى له مده وه دوا سيستمى نه ركى سه ربازى ناميتى و بؤ پاراستنى نه منهنه يتى ناوخويى نهرته شى كى سه ده هزار كه سى له سه ربازانى خوازيار و موچه بگيرى هم هميشه يى پيك به يتى.

به لام به رله وهى كه سيستمى نه ركى سه ربازى له نه لمانيا هه لبه وشيته وه، "زانبروخ" كه (نهفسه ر ريزيرۀ) بوو چندين پلهى له وه پؤستهى خزيدا وه رگرت و كاتيك حكومهتى نازى له نه لمانيا ده سه لآنى به ده سه توه گرت و هيتلهر بوو به سه روك ريككه وتننامهى "ويرساي" پيشيل كرد و سيستمى نه ركى سه ربازيه هينايه وه گؤړى و به بريارى كى تايهت به كؤمه لىك كه س و بؤ وپنه "زانبروخ" پلهى ژينه رالييان به خشى كه پيشتر نهفسه رى ريزيرۀ بوون و هه ر نه وهش بسوه هزى تؤمه لىك كه نه مريكايه كان به ناوى هاوكارى نازيه كان له ناوبرايان دا، نه مه له حالىك دابوو دواى نه وهى كه شهړى سارد له نىوان په كيه تى سؤثيهت و نه مريكا ساز بوو، نه مريكايه كان كه لىكان له زانبارى و هاوكارى كؤمه لىك له نهفسه رانى پايه به رزى نه لمانيا وه رگرت كه هه نديكىان ته نانهت هاوكارى نازيه كانيان ده كرد.

خافىك سه ره راي نه وهى كه له بارى له شساغييه وه بى كيشه و كؤنه ندامى زاوژنى كامل و سوړى مانگانه شى هه بوو، به لام مندالى نه ده بوو پيره ويى له رتنوئى ناشنا و خزمه كاني كرد و سه دان نه خو شخانهى "شاريتى" كرد. بهو ژنه يان گوتبوو هؤكارى نه زوك بوونى نه وه يه كه به شىك له كؤنه ندامى زاوژنى نارىكه و نه گهر بيت و نهو به شهى نه شته رگه رى بؤ بكرىت، له وه وه به دوا مندالى ده يتت. "زانبروخ" گوتبووى كه به نه شته رگه رى ده كرى ژنىك كه به هزى لار و نارىك بوونى به شىك له كؤنه ندامى زاوژنى بوته كه سىكى نه زوك، ده رمان بكرىت و سه ره نجام ده توانى بپيته خاوه ن مندال و دواى نه وهى كه نهو ژنه سه دانى نه خو شخانهى شاريتى كرد، "زانبروخ" قبولى كرد كه نه شته رگه رى بؤ بكرىت.

روژى نه شته رگه ريه كه يان ديارى كرد و دكتور "مادلنر" په كىك له ياریده ده رانى "زانبروخ" نه يده ويست له ژوررى نه شته رگه رى ناماده بيت، به لام دواتر بيرى كرده وه كه بوونى نهو له ژوررى نه شته رگه رى له وانه يه به كه لك بيت و نه گهر هات و ديسان "زانبروخ" تووشى بيركورتى و

فهرامۆشی بیت، ئەو دەتوانی پێش بە ئەنجام نەدانی نەشتەرگەری لەلایەن "زانبروخ" ەوە بگرتیت. بەلام دواي ئەوەی که چوو زووری نەشتەرگەرییەوه تیگەبەشت که "زانبروخ" هۆشی لەسەر خۆیەتی و بە باشی سەرقاتی کاره.

وەك باوه، ئەو نەشتەرگەرانی که نەشتەرگەری بۆ ئەندامانی جیاوازی مەرۆف دەکەن. نەشتەرگەری کۆئەندامی ژنان دەسپێرنه نەشتەرگەرە پەسپۆرەکان، بەلام "زانبروخ" لە نەشتەرگەری هەموو ئەندامانی لەشدا شارەزا و پەسپۆر بوو و دکتۆر "مادلنر" بینی ئەو پزیشکە بلیمەتە بە هەمان خێرایي که نەشتەرگەری بۆ بەشەکانی دیکەي جەستە دەکات، نەشتەرگەری بۆ کۆئەندامی ئەو ژنە ئەنجام دا و ژنەکیان بۆ پەشوووان لە ژووی نەشتەرگەری هێنایە دەر و پیاویکیان هێنایە ژوورەوه و دەبوا نەشتەرگەری بۆ تومۆری پرۆستات (لەکی ژێر میزڵدانی پیاوان) ی بگرتیت.

"زانبروخ" بە هۆش و بیری کاملەوه لە ژووی نەشتەرگەری هاتە دەرەوه و ژنیکی لە فەرمانبەرانی نەخۆشخانە دەستەوانە پیسەکانی بۆ لەدەست داکەند و "زانبروخ" دەستەکانی شۆرد و جووتیک دەستەوانەي خاوتینی لەدەست کرد. تومۆری پرۆستات، تومۆرتیکە که بۆری میزڵدان پێیدا تێدەپەڕی. بۆ پێشاندانی تومۆری پرۆستات و شیتووی نەشتەرگەری کردنی دەبی زۆری لەبارەوه بوترتیت و نامیلکەیکە پزیشکی لەسەر بنووسرتیت، بەلام لەبەر ئەوەي نێمە لە نووسینەوهي ژبانی "زانبروخ" دا مەبەستمان نووسینی نامیلکەي پزیشکی نیه، بە کورتی و بە شیتوویکی سادە تومۆری پرۆستات بە خۆتێنەرەن دەناسین. تومۆرتیک بەتێنە بەرچاو که قەوارەي چەشنی نالغەیکە و بۆری میزڵدان پێیدا تێدەپەرتیت.

ئەو تۆمۆرە تەنیا لە جەستەي پیاواندا هەیه و ژنان تومۆری پرۆستاتیان نیه، بۆیه تووشی ئەو نەخۆشیهش نابن. "پرۆستات" وشەیکە که لە زمانێ یۆنانییەوه هاتۆتە ناو زاراوه پزیشکییەکانەوه و واتاکەي لە زمانی یۆنانیدا (بە واتای لە پێشەوه) یه، چونکه پرۆستات لەژێر میزڵدانەوه هەلکەوتوو و بۆری میز پاش ئەوەي لە میزڵدانەوه دێتە دەر لە تومۆری پرۆستاتەوه تێدەپەڕی و پاشان دەپواتە ناو دواي بەشی بۆری میزەوه.

سەرەتا، بۆری میز که لە گورچیلەکانەوه دەست پێدەکات دوو بۆریه که یهکیان لە گورچیلەي لای راست و ئەوی دیکەشیان لەناو گورچیلەي لای چەپەوه، دەگەنەوه بە میزڵدان، بەلام پاش ئەوەي بۆری میز لە میزڵدان جیا بۆوه، یهک دانەیه و ئەو بۆریه لە لەشی پیاواندا لە تومۆری پرۆستاتەوه دەگوزەریت. تومۆری پرۆستات لە کاتی مندالی و لاویەتی پیاواندا دۆخی ناناوایی

نيه، مەگەر ئەوئى بەدەگمەن، بەلام لە دەورانى پىرىدا، ھەندئى لە پىساوان، تومۆرى پىروستاتيان تووشى دۆخى ناناسايى دەبى. دۆخى ناناسايى تومۆرى پىروستات، لە دەورانى پىرى پىساواندا، بە دوو شىوئە دەردەگەرى، يەكيان ئەوئى بەدەگمەن پىروستات سست يان خا، يان سفت و روق دەبىتەو.

ئەگەر بىتت و تومۆرى پىروستات ھەلباسىتت و سفت بىتتەو، لەبەر ئەوئى بۆرى مىز پىسىدا تىدەپەرى، ئەو كەسەى كە تووشى ھەلمسىنى تومۆرى پىروستات بىتت، سەرتا بە سەختى مىزى بىتدەگىرتت و بەردەبەرە دەبىتتە ھۆى بەستىرانى بۆرى مىز و ناتوانى مىز بىكات.

بەلام ئەگەر بىتت و تومۆرى پىروستاتى پىاوتىك لە دەورانى پىرىدا سست و شىل بىتتەو، ئەو كەسە سەرتا ھەست بەو دەكات كە ناتوانى مىزى خۆى رابگىرتت و پاش ماوئى بەدەگمەن تووشى "سلس البول" دەبىتت و بەبى نىرادەى خۆى، مىز بەخۆيدا دەكات و ھەركام لەم دوو نەخۆشىيە كە بۆ پىاوتىكى بەسالچوو بىتتە پىتت زۆر نەستەم و دژوارە. ئىستا كە بە سادەى و بەبى چوونە ناو باسە ئالۆزە زانستىيەكان، پىروستاتمان بە خۆئىنەران ناساند، دەلئىن چەندىن سەدە (لەوانەىيە ھەزاران سا) ئەو پىساوانەى كە لە دەورانى پىرى و بەسالچوو بىدا، تووشى يەكىك لە مەرزەگانى تومۆرى پىروستات بوون، باقى تەمەنى خۆيان بە نازار و ژانەو دەگوزەند و دەرمان نەدەكران ھەتا ئەوئى كە "زانىروخ" بە نەشتەرگەرى بۆ تومۆرى پىروستات نەخۆشە پىروستاتىيەگانى لەو نازار و ژانە رىزگار كرد و رىكار و مەكتەبىكى دەرمانىيە مەزنى بۆ لەناو بردنى نازارى نەخۆشەگان داھىتا.

دەبى بلىن كە لەبارەى مۆزوى يەكەم نەشتەرگەرى بۆ نەخۆشى پىروستات بىروپى جىساواز و ناكۆكى لە گۆرئى داىە و كۆمەلنىك دەلئىن ھەر لەو كاتەدا كە "زانىروخ" نەشتەرگەرى تومۆرى پىروستاتى وەك داھىتائىكى خۆى دەزانى، كەسانى دىكە بۆ وىنە پىزىشكانى يەكەتتى سۆفەتئىش ئەو نەشتەرگەرىيەيان نەنجام دەدا، بەلام راستىيەكەى ئەوئى كە "زانىروخ" نەشتەرگەرى پىروستاتى بۆ ھەر نەخۆشنىك كىرەبىت نەنجامى بەسوودى ھەبوو و نەخۆشەكە لە سەداسەد چاك بۆتەو.

بەھەرچال دكتور "مادلنر" كە دەبىنى "زانىروخ" بە ھۆشى كامل و بەبى ھىچ گىرتىك و بە خىرايەئىو سەرقالى كارى نەشتەرگەرىيە، لە ناخوئە بە زىرەكى ئەو پىزىشكە نىرەى دەبرد و دواى ئەوئى كە نەشتەرگەرى پىروستات كۆتائى پىتھات، نەخۆشنىك كە دەبوا نەشتەرگەرى ناپاندىسى بۆ بگىرتت، ھىتائەنە ژور و "زانىروخ" زۆر بە نارامى و بە لەسەرەخۆى، دەستەوانەگانى گۆرئى و نەشتەرگەرى ناپاندىس كە بۆ كەسىكى وەك ئەو كارىكى زۆر ناسايى بوو، بە سەركەوتوئىوئە نەنجام درا.

"زائربوخ" به رۆژدا له نهخۆشخانه له بیری خواردنی نانی فراڤیندا نهبوو و ههتا نهوکاتهی که سهرقالی کار بوو، بهبی خۆراک و غهزا کاری دهکرد و فرمانبهراڤی نهخۆشخانهش دهیانترانی به رۆژدا ههست به برسیستی ناکات و نهگهریش برسیی بییت، دهری نابریت.

ئهو رۆژه پاش نهنجامدانی دوایین نهشتهرگهری روویۆشهکهی لهبهر داکهند و کتیبهکهی که لهناو ترۆمبیله که دهیۆیند ههنگرت و بهرلهوهی له نهخۆشخانه دهرکهوویت، بهرنامهی کار و نهشتهرگهریهکانی خۆی بهو ویتانهی که لهبارهی نهخۆشییهکانهوه له نهخۆشخانه گیرابوو، چاو لیکرد ههتا نهوهی که بز کارهکانی بهیانیی پیشینهی زهینیی ههبییت. نهسه کاری ههموو نهشتهرگهرهکانه و چهند رۆژ پیش له نهنجامدانی ههه نهشتهرگهریهک پهروهندهی نهخۆشه که دخوینن و له رینگای ئهو ویتانهی که له ناوهوهی جهستهی نهخۆشه که گیراوه لیتی دهکۆلنهوه و ههموو زانیارییهکی نهخۆش لهباری تهمن و پیشینهی نهخۆشی و زهختی خوین و رهوشی نهندامه سههرهکییهکانی جهسته و بهتایبهت دۆخی دژ بهدهست دینن و لیکۆلینهوهی لهبارهوه دهکهن.

میشکی نه خویشی وه کووه کیک پارچه پارچه کردهوه

یهك لهو پهروه ندانهی كه له لایهن "زانبروخ" هوه لیکۆلینه وهی له سر کرا، هی ژنیکسی ته مهن ۵۵ ساله و یه کیتک له خزمانی شاره داری (درسد) بوو که سه رۆکی نه خوشخانه نهو ژنه ی به یه کیتک له نه خوشه گرنه گان له قهلم ده دا. نهو ژنه تومۆرتیک له ناو سه ریدنا بوو که ده بوا به ده سستی "زانبروخ" نه شته رگه ری بۆ بکریت، سه ردرای نه وهی که له شاری "درسد" چه ندین نه شته رگه ری به توانا هه بوون، به لام نهو ژنه هاته به رلین هه تا نه وهی که گهیم رات (نوستادی زانا) نه شته رگه ری بۆ بکات. "زانبروخ" باسمان کرد چۆن له گه له نهو وینه گرانه ی که ده یانه ویست بیته ژووری نه شته رگه ری سه وه و له کاره کانی فیلم هه ل بگر نه وه، دژایه تی ده کرد، له هه مبه ر خویندکارانی رشته ی پزیشکیدا میهره بان بوو و ره زامه ندیی ده نواند که بیته ژووری نه شته رگه ری سه وه و له نزیکه وه کاره کانی ببینن و شتی لیه و فیتر بن.

به ره زامه ندیی "زانبروخ" بریار درا رۆژی دواتر که نهو ژنه ۵۵ ساله یه نه شته رگه ری بۆ ده کرا، کۆمه لیک له خویندکارانی پزیشکی له ژووری نه شته رگه ری ناماده بن. له بهاره ی ریزه ی نهو خویندکارانه ی که له کاتی ده ره تانی نهو تومۆره میشکیه دا ناماده بوون ناکۆکی و رای جیاواز هه یه و هه ندیک لهو بوهره دان که سی کهس بوون و هه ندیک دیکه ش ریزه یان به بیست کهس له قهلم داون، له وانه یه بیست که سه که راست بیته، چونکه نهو ژووره ی که شوینی نه شته رگه ری "زانبروخ" بوو هینده به ریلار نه بوو هه تا سی خویندکار تیندا جینگایان ببیته وه. نهو رۆزه ی که ده بوا "زانبروخ" تومۆرتیک له میشکی نهو ژنه نه خوشه به نیتته ده ر، له دوا یین کاته کانی پیش ده سپیکی نه شته رگه ری سه که دکتۆر "مادلنر" له لایهن سه رۆکی نه خوشخانه وه بۆ کاریکی به په له بانگه یشت کرا، هه ر بۆیه لهو کاته دا له یاری سه ده ره انی شاره زای "زانبروخ" که سیک له ژووری نه شته رگه ری ناماده نه بوو.

موری سه ری ژنه که یان تاشیبوو، له حالیکدا که خویندکاران به وردی سهیری شوینی نه شته رگه ری سه که یان ده کرد، "زانبروخ" ده سستی کرد به کردنه وهی که لله سه ری ژنه نه خوشه که. "زانبروخ" به شیک له نیکسی که لله سه ری پاش برینه وه، به رز ده کرده وه و له سه ر سه ری داده نا (وه کوو ده ری چه یه ک که له زوین هه ل بگرن و له حالیکدا به بۆریه کانه وه پتوه ند، له سه ر زه ویسی

داینینژن) تا ئینسکیک که له کهله سەر جیا ده کړیته وه، پتوه ندیی به ئینسکی سهره کییه وه بمیتنی هتا خانه کانی نه مرن.

"زائربروخ" ده زانی توموژیک که نهو ژنه نه خوښه نازار ددهات له کوئی میشک هه لکه وتوه، هه بژیه کوئیکی له ناو میشکی نه خوښ و ریک لهو جینگایه ی که توموژه که ی تیدا بوو، هه لکه ند. نه شته رگه ری کردن بۆ میشک کاری نهو پزیشکانه یه که لهو باره وه پسرپوژن. میشک یه کیک له نه ندامه سهره کی و نالوژه کانی جهسته ی مرۆفه و سهره رای نه وه ی که له سه ده ی هه فده ی زاینی به ملاوه، زانیاری پزیشک و کارناسانی له شی مرۆفه له باره ی میشکه وه زۆر په ره ی سه نه ده وه، هیشتا له ناو میشک، به شگه لیک هه ن که شتوازی کارکردنیان به نیسبه ت کار و نه رک ی سهره کیی به شه کانی دیکه ی جهسته وه بۆ پزیشک و زینده وه رزانان نادیار و نارپوونه.

نهو نه شته رگه ره ی که نه شته رگه ری بۆ میشک ددهکات، ده بی به باشی میشک بناسی و ناساندنی میشکیش پتووستی به خولیکی فیروونی جیددییه و کیردی نه شته رگه ر نابی پرواته ناو به شی سهره کیی میشک به ناوی "گرتکس" وه (نهم وشه یه ده بی له سه ر کیشی کرسه ت (کرسته ژنانه) نه دا بکریت - و. فارسی). چونکه نه گه ر بیت و کیردی نه شته رگه ری پرواته ناو به شی سهره کیی "گرتکس" وه، دوو نه رک ی هه ستیار و سهره کیی جهسته که یه کیان هه ره که ت و جووله ی دل و نه وی دیکه شیان هه ره که تی سپه لاکه کانه، راده وه ستن و مرۆفه ده مریت.

دوای نه وه ی که قابلوخی که له سه ر کرایه وه، "زائربروخ" بهو خویندکارانه ی که له ژووره که بوون گوتی نریک بنه وه و میشکی زیندوو ببینن و گوتی: به ئیوه یان گوتوه که میشکی مرۆفه ده میلیارد خانه ی هه یه، له حالیکدا ته نیا به شیک له میشک که "گرتکس" ه، چواره میلیارد خانه ی هه یه و هه موو خانه کان له ریگای خوینسه وه زیندوون و خۆراکیان پییده گات و له نیوان هه موویاندا پتوه ندیی ده ماری هه یه، وه رنه پیشی هتا به جوانی هه ره که ت و جووله ی به رده وامی سوورده مار (خوینسه ر) ببینن. پیتانیان گوتوه که خانه کانی میشک گۆرانییان به سه ردا نایه ت و نه گه ر بیت و خانه یه که له میشک جودا بکریته وه، ده مریت. نه وانه ی که نه مه یان پیتانیان گوتوه نه زانن. ده سه کانتان بپننه پیشی و چه ند که سه له خویندکاره کان که له "زائربروخ" وه نریکتر بوون، ده ستیان برده پتسه وه.

"زائربروخ" وه که نه وه ی نانه کیکیک ده بریت، کیردی نه شته رگه ریبه که ی رۆکرده ناو میشکی ژنه نه خوښه که دا و پارچه یه که له میشکی جیا کرده وه و له ناو له پی یه کیک له خویندکاره کانی دانا و ژنه په رستاریک که له په نا ده ستی "زائربروخ" سوو به تانه پوژن خوینسه کانی ویشک کرده وه.

"زانبروخ" ديسان كيرده كهي كرده ناو ميتشكي نه خۆشه كهدا و پارچه يه كي ديكه ي ميتشكي پري و هينايه در و خستيه ناو دهستي يه كيتكي ديكه له خويندكاره كانه وه و ديسان ژنه پهرستاره كه به تانپۆن خوينه رژاوه كهي سرپيه وه.

شهش جار كيردي نهشته رگه ريبى "زانبروخ" كرايه ناو ميتشكي نه خۆشه كهدا و ههر جاره پارچه يه كه له ميتشكي درده هينا و له ناو دهستي يه كيتكي له خويندكاره كاني داده نا. هه موو نهو خويندكارانه ي لهو ژووره ناماده بوون له كۆليؤي پزيشكي وانهيان ده خويند و ده بيانزاني كه پارچه پارچه كردني ميتشك، ده بيتته هۆي مهرگ، به لام باوه و يه قيني نهوان به زانست و شاره زايي "زانبروخ" بهرا ده يه كه بوو كه پييان وابوو نهو نوستاده بليمه ته هه له ناكات و نهو كاره ي نهو هيچ خهسارتيك به نه خۆش ناگه يه نيتت و بيتگومان نهو پارچانه ي كه له ميتشكي جيا كردوونه ته وه، له جيني خۆياني داده ني و ديسان پيئكه وه گوشته زوو (پيئوه ند) ده درتينه وه و ميتشكي نه خۆش وه كوو خۆي ليدتته وه.

"زانبروخ" جاريكي تر به خويندكاره كاني وت نهو پارچه ميتشكانه م پيتان دا هه تا بيهن و له تاقه گه و له ناو ده فريتك كه ماده ي ميتشكي خانه كاني تيدا يه دابنين و ده بينن كه پاش پازده رۆژ ده بنه دوو هينده و نه وه ي كه به دي ديت ديسان پازده رۆژي ديكه ده بيتته دوو هينده و گه شه ي خانه كاني ميتشك نه وه نده دريژه يان ده بيتت كه نه گهر ئيئوه له داني خۆراك به خانه كان بهرده وام بن، نهوكات ده بينن نه م ولا ته جيا گاي خانه كاني ميتشك نايئته وه!! به لام مامۆستاكاني ئيئوه كه هه موويان نه زانن، ده ئين خانه كاني ميتشك گه شه و زياد ناكهن!! ژنه پهرستاره كان كه له ژووره كه بوون به هه په سان و سه رسورمانه وه چاويان لهو كاره ي "زانبروخ" ده كرد و له م كاته دا دكتورتيك كه به ريرسي بيئۆشي بوو، له وه تيئگه يشت كه نه خۆشه كه مردووه.

پزيشكه كان، به هۆي په روره دي زانستيانه هه ميشه له به رامبه ر نهو رووداوه چاوه پروان نه كراوانه دا كه كاتي نهشته رگه ريبى دينه پيشي، له لاي كه سوكاري نه خۆش يان كه ساني ديكه كه به پيتي زانستي پزيشكي بيتگانن، نارام و له سه ره خۆن. نهو رۆژهش لهو ژووره بيست يان بهرا يه كي ديكه سي خويندكاري پزيشكي ناماده بوون، هه رچهن له كۆليؤي پزيشكي وانهيان ده خويند، به لام دكتورتي بيئۆشي هيشتا نه يده تراني نهوان به به شتيك له رازداري پزيشكي دابنينت و له حزووري نهواندا و به دهنگي بهرز بليتت كه نه خۆش مردووه. دكتورتي بيئۆشي، گه رچي هه تا نهوكاته نه يديبوو "زانبروخ" له كاتي نهشته رگه ريبدا، نه خۆشتيك له ژير ده ستيدا برتت، به لام دهنگلوكاني نه خۆشخانه شي بيستبوو كه كاتيئك دكتور "مادلنر" ويستبوي پيشي "زانبروخ" بگرتت، نهو

پزیشکه به چهقۆ هیزشی کردبووه سه‌ری. دکتۆری بیهۆشی که تینگه‌یشت نیتر شو کهسانی دیکه بۆ زیندوو کردنه‌وه‌ی نه‌و نه‌خۆشه هیچیان پیناکریت و له ترسی نه‌وه‌ی که نه‌وه‌کوو ریسوایی "زانبروخ" له جزووری بیست یان سی خۆیندکاردا جارێکی دیکه دوویات نه‌بیته‌وه، بۆیه له ژووری نه‌شته‌رگه‌رییه که وه‌ده‌رکه‌وت هه‌تا داوای یارمه‌تی له فه‌رمانبه‌رانی نه‌خۆشخانه بکات و بێن و پێش به "زانبروخ" بگرن و نه‌هیلن کارێکی دیکه‌ی ناعه‌قلانی بکات.

کاتی‌ک فه‌رمانبه‌رانی نه‌خۆشخانه له‌گه‌ڵ دکتۆری بیهۆشی و دکتۆر "مادلنر" که‌له ده‌ره‌وه له‌گه‌ڵیان که‌وتبوو، هاتنه ژووره‌وه، "زانبروخ" به بیه‌نیان سه‌ری سوپ ما و هاواری کرد که کسێ نیزی به ئیوه داوه بینه ژووره‌وه، مه‌گه‌ر نازانن نیتر ژووری نه‌شته‌رگه‌رییه. به‌لام فه‌رمانبه‌رانی نه‌خۆشخانه هیچ سه‌رنجیکیان به‌ قسه‌کانی نه‌داوه و رژان به‌سه‌ریدا و ده‌ستیان گرت و به کیشه‌کێش و له ژووره‌که بردیانه ده‌ره‌وه و له‌به‌ر نه‌وه‌ی ده‌ست و لاتی ده‌وه‌شاند، وه‌کوو شیتیکێ راسته‌قینه و پر مه‌ترسی ده‌ست و لاقیان به‌ست. نه‌و ریسواییه‌ی که به ناماده‌بوونی بیست یان سی که‌س له خۆیندکارانی کۆلیژی پزیشکی و فه‌رمانبه‌رانی نه‌خۆشخانه که ده‌ست و پێی "زانبروخ" یان به‌ست، به‌ چه‌شیتیک ده‌نگی دایه‌وه که نیتر نه‌ده‌کرا پێش به بلاویونه‌وه‌ی بگه‌یوت.

له‌به‌ر چونکه له به‌رلینی رۆژه‌لآت و نه‌لمانیای رۆژه‌لآت رۆژنامه‌کان له‌ژێر چاوه‌دێری حکوومه‌تدا بوون، هه‌ولتی نه‌و رووداوه له‌وێ بلاو نه‌کرایه‌وه. به‌لام رۆژنامه‌کانی به‌رلینی رۆژئاوا و نه‌لمانیای رۆژئاوا، به‌بێ نه‌وه‌ی که ناوتیک له "زانبروخ" بێسن، نووسییان که‌له نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی نه‌شته‌رگه‌ریک، بێ هۆ و به‌بێ له‌به‌رچاوه‌گرتنی زانستی پزیشکی له‌ کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا نه‌خۆشیکێ کوشتوه. له‌و کاته‌دا، وه‌کوو شه‌مپۆ له‌ نێوان به‌رلینی رۆژه‌لآت و به‌رلینی رۆژئاوا، دیواری سه‌رتاسه‌ری نه‌بوو هه‌تا نه‌وه‌ی پێوه‌ندیه‌ک له‌ نێوان هه‌ر دوو به‌شی به‌رلیندا نه‌بیته‌ و له به‌رلینی رۆژئاوا خه‌لک ناگایان له‌ناوی نه‌و پزیشکه بوو که‌له کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا ژنیکی کوشتبوو و زانییان که نه‌و که‌سه "زانبروخ"ی به‌ناویانگه. به‌لام نه‌و که‌سانه‌ی که باره‌ر و نیمانیان به‌ زانست و شاره‌زایی "زانبروخ" هه‌بوو، نه‌و رووداوه‌یان به‌ ده‌نگۆ و ده‌سکریدی رکه‌به‌رانی ناوبراو له‌ قه‌لم ده‌دا.

پاویک که به تهرمه نهشتهرگه‌ری بۆ کراوه‌کان راده‌گه‌بشت

له نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی له به‌رلینی رۆژه‌لآت پزیشکیتیک به‌ناوی دکتۆر "راسل" هه‌بوو، که وه‌ک پشکینه‌ری نه‌خۆشه‌ مردووه‌کان پاش نه‌شته‌رگه‌ری کاری ده‌کرد. کاتیک نه‌خۆشیتیک پاش نه‌شته‌رگه‌ری ده‌مرد دکتۆر "راسل" تهرمه‌که‌ی ده‌بشکنی که نایا نه‌شته‌رگه‌ریه‌که به پیتی پتوه‌ر و میتۆده زانستی و پزیشکیه‌کان نه‌نجام دراوه بیان نا. هه‌لبه‌ت نه‌مه کاتیک ده‌کرا که‌له خۆینده‌وه‌ی په‌روه‌نده‌ی و کۆبوونه‌وه و مۆله‌تی نه‌شته‌رگه‌ری په‌ی به زانستی بوونی نه‌بردا. نه‌گه‌ر نه‌شته‌رگه‌ریه‌کی نه‌نجام دابا و له رینگای نفووزی خۆی و ده‌سکرده‌وه گوزارشتی کۆری به‌ستایه‌ته‌ روو، به دوو یان سۆ پرسیاری دکتۆر "راسل" مه‌حکوم ده‌بوو و دوا‌ی نه‌وه نیت‌ر نه‌یده‌توانی له نه‌خۆشخانه‌کانی به‌رلینی رۆژه‌لآت کاری نه‌شته‌رگه‌ری بکات.

دکتۆر راسل سۆ خالی به هیچ بیانوو و پاساوێک قبوول نه‌ده‌کرد:

یه‌که‌م نه‌وه‌ی که نه‌خۆش له کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا به‌ریت. دکتۆر راسل ده‌یگوت نه‌گه‌ر نه‌خۆشیتیک له‌ژێر نه‌شته‌رگه‌ریدا به‌ریت، نه‌وه نه‌شته‌رگه‌ری که کاری نه‌شته‌رگه‌ری بۆ کردووه، له به‌رامبه‌ر مه‌رگیدا به‌رپرسیاره، چونکه دکتۆرێک که ده‌زانی نه‌گه‌ری زۆره نه‌خۆشه‌که‌ی له‌ژێر نه‌شته‌رگه‌ریدا به‌ریت، نابۆ نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکات.

دووه‌م نه‌وه‌ی که نه‌گه‌ر نه‌خۆش به‌هۆی چلک و کیم کردنی برینه‌وه به‌ریت که نیشانه‌ی که‌مکاری و که‌مه‌رخه‌مییه له هه‌مه‌به‌ر ره‌چار نه‌کردنی پتوه‌ره ته‌ندروستییه‌کان له کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا. سییه‌م نه‌وه‌ی که نه‌خۆشیتیک پاش نه‌شته‌رگه‌ری به‌هۆی نه‌خۆشیی زکه‌رپه‌قه (کوزاز) به‌ریت. دکتۆر راسل ده‌یگوت هه‌تا ژووری نه‌شته‌رگه‌ری و که‌لوپه‌لی پزیشکی پیس و پۆخله نه‌بن، برینی نه‌خۆش پاش نه‌شته‌رگه‌ری چلک و کیم ناکات و هه‌تا ژووری نه‌شته‌رگه‌ری و که‌لوپه‌له‌کان ئالووده نه‌بن، نه‌خۆشیتیک خێرا پاش نه‌شته‌رگه‌ری تووشی نه‌خۆشیی کوزاز نابیت و له‌وه کاتانه‌دا دکتۆر راسل پزیشکه‌که‌ی به به‌رپرسیار ده‌زانی و نه‌سته‌م بوو له بریاری بیبه‌ری کردنی خۆش بیت و پاشگه‌ز بیته‌وه. دکتۆر راسل له‌باره‌ی هه‌رکام له‌وه نه‌خۆشخانه‌ی که له‌ژێر نه‌شته‌رگه‌ریدا مه‌ردبوون یان پاشان به‌هۆی کیم کردنی برین و نه‌خۆشیی کوزازه‌وه ده‌مردن، راپۆرتیکێکی ناماده ده‌کرد نوسخه‌یه‌کی بۆ لیپرسراوی نه‌خۆشخانه‌ ده‌نارد و نوسخه‌یه‌کی دیکه‌شی بۆ سه‌ره‌رستی ته‌ندروستی که پاش پینکهاتنی حکومه‌تی ئه‌لمانیا‌ی رۆژه‌لآت بوو به وه‌زیری ته‌ندروستی، ره‌وانه ده‌کرد. دکتۆر راسل

پیشتر که "زائربروخ" له کۆلیژی پزشکی وانهی دهوتسهوه، یه کینک له قوتابیانی شهو پزشکیه بلیمهته بوو و پاش کۆتایی هاتنی دهورهی خوینندن، بۆ شهوهی بتوانی پروانامهی دکتۆرا وهربگریت، نامه و تیزه کهی نووسی. دکتۆر راسل بۆ ماوهی دوو سال خهریکی نووسینی شهو نامهیه کهی بوو که لهبارهی نهخۆشیی خهوهوه بوو، ههتا تهواو کرد و پیشکهشی "زائربروخ" ی کرد تا کوو پهسندی بکات و پاشان دیلۆمی دکتۆراکهی پی بهخشری.

له نهلمانیا یاسا بهو چهشنیک بوو پاش شهوهی که مامۆستای سهربه رستیار نامه و تیزی خویندکاره کهی دهخویندهوه، رۆژیکي بۆ (بهرگری خویندکار له تیزه کهی دیاری ده کرد) و لهو رۆژهدا خویندکار لهو کۆبوونهوهیهی که مامۆستای راویژکار و چهند مامۆستایه کی تر بوون، ناماده دهبوو و وهلامی شهو پرسیارانهی ده دایهوه که مامۆستاکان سهبارهت به نامه کهی لییان ده کرد و نهگهر وهلامهکان گونجاو بوایهت، نامه کهی پهسند ده کرا و له لایهن کۆلیژی پزشکی و به واژۆی بهریرسانی کۆلیژ و زانستگه پروانامهی دکتۆراکهیان پی ده بهخشی.

ماوهیهک گوزهرا و "زائربروخ" دکتۆر "راسل" ی ناگادار نه کردهوه که له چ رۆژیکدا دهسی بهرگری له نامه کهی خۆی بکات، به جوړیک که نیتر راسل تاقهتی نهما و رۆژیکیان که "زائربروخ" له ژورره کهی خۆی له کۆلیژی پزشکی به تهنیا دانیشتبوو، راسل سهردانی کرد و مهسهلهی نامهی دکتۆراکهی وهبیر هینایهوه. ئوستاد کهشاو (چه که جه) ی میزه کهی کردهوه و نامه کهی "راسل" ی لی ده رهینا و پرسیری له راسل کرد نایا تۆ ههتا نیستا چهند کهس که تووشی نهخۆشیی خهو بوون، ده رمانت کردوون؟ (زائربروخ زیاتر خه لکی بهناوی تۆ بانگ ده کرد). راسل وهلامی دایهوه که من ههتا نیستا که سیک که تووشی نهخۆشیی خهو بیت ده رمانت نه کردووه. "زائربروخ" پرسیری کرد که وایه نه مانهت چۆن نووسیوه؟ راسل وتی من دوو سال توژی نه وهم کردووه و چه ندین کتیب و نامه ی دکتۆرا و نامیلکه م له باره ی نهخۆشیی خهوهوه خویندۆتهوه و شهوهی که لهو نامهیه دا نووسراوه لهو سه رچاوانه وه وه مرگرتوه.

"زائربروخ" پرسیری کرد که ناخۆ سهردانی شهو نارچانهت کردووه که کهسانی تووشبوو به نهخۆشیی خهوی لییه و شهو نهخۆشانهت بینیه؟ دیسان پرسیری کرد نایا له نهلمانیا که سیتیکی تووشبوو به نهخۆشیی خهوت بینیه؟ راسل وتی له نهلمانیا، نهخۆشیی خهو له نارادا نیه. "زائربروخ" نامه ی دکتۆراکهی "راسل" ی بۆی فری دا و وتی که وایه شهوهی که تۆ نووسیوته نامیلکهیه کی نه ده بییه نهک نامهیه کی پزشکی، چونکه نامه ی پزشکی شهویه که تۆ شهو مهسهلهیهت به چاوی خۆت دیبیت و له ده رمانکردنی نهخۆشدا به شداریت کردبیت.

فنونہی نهم روداره بۆ یه کیتک له پزیشکه ناوداره نیرانییه کانیس هاته پیتش. نهم پزیشکه نیرانییه که پاش تهواوکردنی خویندنی دکتۆرا له نیران گهیشته پلهی بهرزای پزیشکی و "سیاسی"، له ئەلمانیا دههجویند و یه کیتک له قوتابیانی "زانبروخ" بوو و دواى کوتایى خویندن، بابەتی نامە و تیزه‌که‌ی جۆزیک نه‌خۆشیی شێره‌نجیه‌ی زار که ناوه‌که‌ی به زمانه نه‌وروویاییه‌کان "نوما" و به زمانی عه‌رده‌یی "سه‌ره‌تان ئەما" یه هه‌لبژارد. پزیشکه نیرانییه که ماوه‌یه‌ک تیکۆشا و نامە‌ی تیزه‌که‌ی نووسی و چاوه‌پێی دیاریکردنی رۆژی خویندنه‌وه و به‌رگری له نامە‌که‌ی مایه‌وه. به‌لام له‌وه ده‌چوو که "زانبروخ" مه‌سه‌له‌ی نامە‌ی نهم پزیشکه نیرانییه‌ی له‌بیر کردبێ، بۆیه ناچار بوو که وه‌بیری بێنیتسه‌وه و "زانبروخ" پیتی گوت که به‌یانی سه‌ردانی نووسینگه‌که‌ی خۆی بکات. رۆژی دواتر پزیشکه نیرانییه که سه‌ردانی ژووره‌که‌ی "زانبروخ" ی کرد و پرسبایری لیکرد که نایا بۆ خۆت که‌سێک که ته‌وشی نه‌خۆشیی "بوما" بیت بینوته؟ پزیشکه نیرانییه که وه‌لامی نای دایه‌وه. پرسبایری کرد که نایا نهم جۆره نه‌خۆشیه شێره‌نجیه‌یه له ئەلمانیا هه‌یه یان نا؟

پزیشکه نیرانییه که وه‌لامی دایه‌وه نهم جۆره شێره‌نجیه‌یه له ئەلمانیا نیه. "زانبروخ" نامە‌ی تیزی دکتۆره نیرانییه‌که‌ی به جۆزیک بۆی فری دا که لاپه‌ره‌کانی به‌ناو ژووره‌که‌دا ب‌لاو بوونه‌وه و گوتی نه‌وه‌ی که تۆ نووسبوته نامە‌ی دکتۆرای پزیشکی نیه! پزیشکه نیرانییه که لاپه‌ره‌کانی نامە‌که‌ی خۆی کۆ کرده‌وه و له ژووره‌که وه‌ده‌رکه‌وت و به ریتۆنیسی یه‌کینکی تر له مامۆستاگان نامە‌یه‌کی دیکه‌ی نووسی. به‌پیتی نهم پیتشینانه و دواى نه‌وه‌ی که "زانبروخ" به‌ کێردی نه‌شته‌رگه‌ری هێرشى کرده سه‌ر دکتۆر "مادلنر" و کاتیک ده‌یانه‌وست راگیرى بکه‌ن و هیتوری بکه‌نه‌وه، بۆ رزگار کردنی خۆی ده‌ست و لاقی ده‌وه‌شاند، دکتۆر راسل راپۆرتیکى ناماده کرد و بۆ دکتۆر "هال" یشی نارد و راشکاوانه "زانبروخ" ی به به‌ریرسی کوشتنی نه‌خۆشه‌که له قه‌لم دا و گوتی نهم بیاوه نیتر نابێ کارى نه‌شته‌رگه‌ری شه‌ه‌ام ب‌دات. وه‌زیری ته‌ندروستی شه‌لمانای رۆژه‌لات پاش بینینی راپۆرته‌که دکتۆر "راسل" و دکتۆر "هال" ی بانگ کرد.

دکتۆر "راسل" پیتش ناردنی نهم راپۆرته، له‌باره‌ی ره‌وشی "زانبروخ" وه‌ له‌گه‌ڵ دکتۆر "هال" قسه‌ی کردبوو و دواى نه‌وه‌ی که له‌گه‌ڵ دکتۆر "هال" رۆیشتنه لای وه‌زیری ته‌ندروستی، شه‌ه‌امی دیداری خۆی له‌گه‌ڵ دکتۆر هال بۆ وه‌زیری ته‌ندروستی باس کرد و گوتی نیته هه‌موومان قوتابیی "زانبروخ" یین و له‌گه‌ڵ بلیمه‌تیی نهم له نه‌شته‌رگه‌ریدا ناشانین به‌لام نهم بیاوه، نهم‌پۆ شیتیکى ته‌واوه و نابێ نیتز ب‌دریت له‌مه‌وه‌دوا کاردی نه‌شته‌رگه‌ری به‌ده‌سته‌وه ب‌گریت.

وه‌زیری ته‌ندروستی وتی: منیش هه‌زم نه‌کرد نهم دۆخه‌ی که نیتوه له راپۆرته‌که‌دا باستان کردوه

بیته پیشی، به لام نهم پیاوه له لایهن کهسانی به نفووز و پایه‌به‌ری حیزب و ده‌وله‌ته‌وه پشتیوانیی لیده‌گریت و منیش نامه‌وی له‌م باره‌وه ریکاری زوره‌ملی بگرمه بهر. دکتور "راسل" رایگه‌پاند که له‌گه‌لی قسه بکه‌ن و پیشنیاری پی بکه‌ن که خزی خانه‌نشین بکات، هرچه‌ند "زانبروخ" گرنگی به‌مه‌له‌ی مادی نادات، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی مرؤفتکه و هر که‌سه‌ش بز بزویی ژبانی پیوستی به‌لایه‌نی مادیه و نه‌گه‌ر بزانتت که پاش خانه‌نشینی هه‌موو نه‌و مافانه‌ی که نیستا وهردی ده‌گریت، پیسی بدری، ره‌زامه‌ندی نیشان ده‌دات که ده‌ست له‌کار بکشیتیتته‌وه و ده‌بی بز ره‌زامه‌ندی "زانبروخ" که‌لآله‌یه‌کی یاسایی په‌سند بکه‌ن که ماف و پیوستیه‌کانی نیستای "زانبروخ" هه‌تا نه‌وکاته‌ی زیندوه پیی بدریت.

وه‌زیری ته‌ندروستی گوتی من نهم مه‌سه‌له‌یه له‌کابینه‌ی ده‌وله‌ت دینمه به‌ریاس و دوی په‌سندکردنی له‌لایهن وه‌زیرانه‌وه، بز گفتوگو "زانبروخ" بانگ ده‌کم، به‌لام له‌وانیه نه‌و بز وتووێژ نه‌یده‌ته لای من. دکتور راسل گوتی نه‌گه‌ر بانگتان کرد و نه‌هات خوتان سه‌ردانی بکه‌ن.

مه سه له ی خانەنشین کردنی زانبروخ

لێزنه‌ی وه‌زیرانی نه‌لمانیای رۆژه‌لات ره‌زامه‌ندیان له‌سه‌ر پێشنیاری وه‌زیری ته‌ندروستی نیشان دا و بپیار درا که وه‌زیری ته‌ندروستی گه‌لانه‌ی یاسایی پێوه‌نیدار به‌ خانەنشین کردنی "زانبروخ" بپرای پاراستنی هه‌موو ماف و حقووقه‌کانی کار و پیشه‌ی ناماده‌ بکات، بۆیه وه‌زیری ته‌ندروستی "زانبروخ"ی بانگه‌یشت کرد. نه‌شته‌رگه‌ری بلیسه‌ت پێچه‌وانه‌ی بۆچوون و چاوه‌پوانیی وه‌زیری ته‌ندروستی، رۆیشته‌ سه‌ردانی. نه‌و رۆژه‌ سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی که‌له‌ ژووری چاوه‌پوانیی وه‌زیر، چه‌ند که‌سی دیکه‌ش چاوه‌پێی دیداری بوون، هه‌رکه‌ هه‌والی پێگه‌یشت که "زانبروخ" هاتوه‌، وه‌زیری ته‌ندروستی خۆی هاته‌ پێشوازیه‌وه‌ و له‌ نه‌یوانی نیتوان ژووری چاوه‌پێی هه‌تا ژووره‌که‌ی خۆی له‌گه‌ڵی که‌وت و له‌ ژووری کاره‌که‌شی له‌ ته‌نیشتی دانیشتی و گوئی پرواتان هه‌بیت نه‌مه‌رۆ من له‌ دیدارتان گه‌یم رات (زانا و نوستادی گه‌وره‌) زۆر خۆشحال بوم. سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی که‌ وه‌زیری ته‌ندروستی دهبه‌ه‌ویست نه‌و مۆده‌یه‌ به‌ "زانبروخ" بدات که‌ نه‌گه‌ر بێت و خانەنشین بکریت ماف و مووچه‌ی نیتسای هه‌تا کۆتایی ته‌مه‌ن وه‌رده‌گریت، نه‌یده‌زانی بابه‌تی سه‌ره‌گیی دیداره‌که‌ چۆن باس بکات و سه‌ره‌ه‌جام گوئی "گه‌یم رات" به‌ منیان گوتوه‌ که‌ به‌ته‌مان پشوو بده‌ن و ده‌ست له‌کار بکشینه‌وه‌.

"زانبروخ" پرسیاری کرد نه‌م قسه‌تان له‌ کێ بیستوه‌.

وه‌زیری ته‌ندروستی وه‌لامی دابه‌وه‌ به‌ شتوه‌ی زاره‌کی بیستومه‌ و "زانبروخ" گوئی من ماندوو نیم هه‌تا ده‌ست له‌کار بکشینه‌وه‌. وه‌زیری ته‌ندروستی که‌ بیستبوری چه‌ند ساڵ له‌مه‌وپێش و کاتی هێرشێ رووسه‌کان بۆ به‌رلین، "زانبروخ" به‌ که‌سی نێردراوی مارشال "ژوکوف"ی گوتبوو که‌ ده‌ست له‌کار ده‌کشیتیته‌وه‌، بۆیه‌ وتی مه‌گه‌ر نیتوه‌ له‌ ساڵی ۱۹۴۵ به‌ نوێنه‌ری مارشال "ژوکوف"تان نه‌گوت که‌ به‌ته‌مان خانەنشین بێن؟ "زانبروخ" له‌ پشتی چارلیکه‌که‌یه‌وه‌، چاوه‌ بریقه‌داره‌کانی بریبه‌ چاوانی وه‌زیری ته‌ندروستی و وتی من هه‌چکات نه‌م قسه‌یه‌م نه‌کردوه‌ که‌ به‌ته‌مام خانەنشین بێم، چونکه‌ نه‌وکاته‌ش وه‌کوو نه‌مه‌رۆ، درێژه‌ی ژیا‌م پێوه‌ندیی به‌ کاره‌که‌مه‌وه‌ هه‌بوو و منیش به‌بێ کار کردن نه‌مه‌ده‌توانی درێژه‌ به‌ ژیا‌ن بده‌م.

وه‌زیری ته‌ندروستی رایگه‌یاندا که‌وايه‌ به‌م پێیه‌، سه‌رۆکی ته‌ندروستی نه‌رته‌شی سوور که‌ به‌

نوینمه رایه تیی مارشال "ژوکوف" قسه ی له گه لتان ده کرد، قسه کانی نیوه ی چه واشه کردوه. "ژانربروخ" وتی من له گه لیان له باره ی خانه نشین بوئم. قسم نه کرد و ته نیا گوتم ناماده نیم بیزم بز مسکو و له وی کار بکم و نه گهر بیت و بیانه وی به زور من روانه ی مسکو بکن، له کار ده کشیمه وه. بینه نگیه ک له نیوانیاندا هاته ناروه و "ژانربروخ" که له و کاتدها هوشی به ته واته له سرخو بو، پرسیاری له وه زیری ته ندروستی کرد نایا بز خانه نشین کردنی من بریاریتکتان پیکراوه؟

وه زیری ته ندروستی پرسیاری کرد بیت وایه له لایه ن کیته وه بریاریتک به من درایتت؟ "ژانربروخ" وه لایمی دایه وه له لایه ن ده و له ته وه. وه زیری ته ندروستی له وه لایمی وتی که س له باره ی نیوه وه بریاریتکی به من نه داوه، به لایم من به زاره کی بیستومه که نیوه ده تانه وی پشوو بدن و نه گهر مه یلتان له حسانه وه هه بیت نیمه یاسایه ک بز په سند کردن گه لاله ده که مین هه تا هه موو نه و ما و حقوقه ی که نه مرزو وه ری ده گریت، هه تا کۆتایی ته مه تان پیتان بدریت. "ژانربروخ" گوته هه روه ک گوتم ژیا نی من به ستراوه به کاره که مه وه و منیش به بی کار کردن ناتوانم بیزم و هه تا رۆژیک زیندووم درتزه به کار کردن ده دم.

وه زیری ته ندروستی رایه گیانده که له م ولاته و ولاتانی دیکه ش، هه رکه سه که ناری نیوه ی بیستوه، هه زی لیه نیوه به رده وام بن له کار کردن و به بلیمه تیی خۆتان هه ر ساله کۆمه لیک له مه رگ رزگار بکن، به لایم سروشتی ژیا ن وایه که هه موو که س پاش ماوه یه ک کار کردن هه ست به ماندوویه تی ده کات و ته نانه ت بلیمه تگه لیک و ه کوو نیوه له وانه یه له له به رگروه ی نه و یاسا گشتیه ش ده گن و نه بی کاتیک نیمه پاش ته مه نیک کار کردن هه ستمان به ماندوویه تی کرد، باشتر وایه ده ست له کار هه لگرین و به سیینه وه و بیره وه یه کافمان بنووسینه وه ... راستی ما مۆستای بلیمه ت، نیوه به ته ما نین بیره وه یه کانی خۆتان بنووسنه وه؟ نایا سه رنجی شه وه تان داوه که نه گهر بیت و بیره وه یه کانتان، وه کوو کتیب بلا و بیتته وه چ قازاخیتکی بز نه وه کانی داهاتوو ده بیت؟ هه رچه ند نه مرزو نیوه به ریری خزمه تیک مهننن به مرز قایه تی و هه تا نیستا هه زاران که ستان له مه رگ رزگار کردوه، به لایم نه وه کانی داهاتوو له تاقیردنه وه کانی نیوه که هه رگامه یان تابه تن سوود مه ند ده بن، نه وه ش کاتیک ده بی که بیره وه یه زانستیه کانتان وه ک کتیب بلا و بکریتته وه.

وه زیری ته ندروستی هه ستی کرد بز نه وه ی پیتش به درتزه ی کاری نه شته رگه ری "ژانربروخ" بگریت بیانویه کی دژی وه ته وه و نه گهر "ژانربروخ" ده ست له کار بکشینیته وه و له ماله وه ده ست

بکات به نووسینه‌وی بیره‌وره‌سه‌کانی، نارازی نابیت و لایه‌نگره‌کانیشی نارپه‌زایه‌تیی دهرنابرن. نه‌وه بوو که وه‌زیری تهن‌دروستی پتی وابوو هه‌لیکی له‌باری بۆ خانه‌نشین کردنی "زان‌بروخ" ده‌ست خستوو و مامۆستای زیاتر هان دا و گوتی: ئیمه چاره‌پری نابین هه‌تا نووسینه‌وی بیره‌وره‌سه‌کانتان کۆتایی پی‌بیت و دواتر چاپ و بلاویان بکه‌ینه‌وه، به‌لکوو هه‌ر جاره هه‌رچه‌نده‌یان نووسرانه‌وه، ده‌ست ده‌که‌ین به چاپ کردنیان، نایا هه‌تا ئیستا هه‌ولیکت بۆ نووسینه‌وی بیره‌وره‌سه‌کانت داوه؟ نایا ده‌ترانن پیشینی بکه‌ن که بیره‌وره‌سه‌کانتان وه‌ک کتیب ده‌بنه چهند به‌رگ و نایا ده‌زانن بیره‌وره‌سه‌کانتان له‌ناو بیره‌وره‌سی بیرمه‌ندانی دنیا، له رابردوو و نه‌میرۆدا ده‌بیته سه‌رنخراکیشترین کتیبی پزیشکی. کاتیتک وه‌زیری تهن‌دروستی بینه‌نگ بوو، پرۆفیسۆر "زان‌بروخ" ماوه‌یه‌ک تیراما و دواتر رایگه‌یاند من له‌مه‌ر نه‌و کارانه‌ی که کردوو من یادداشتی زۆرم هه‌یه که هیتشا وه‌کوو کتیب ناماده نه‌کراون، بلام پیشینی ده‌که‌م بیره‌وره‌سه‌کاتم ده‌بنه ده‌ به‌رگ.

وه‌زیری تهن‌دروستی وتی نه‌ی مامۆستای بلیمه‌ت، با بلاویونه‌وه‌ی بیره‌وره‌سه‌کانتان دوانه‌که‌وی، چونکه به‌هۆی ناسه‌قامگیری بارودۆخی نه‌وروپا و دنیا نهم مه‌ترسییه له‌ گۆپری دایه که هه‌چکات بلاو نه‌بیته‌وه و به‌و پێیه‌ی که هیتشا ناسه‌واری خرابی و وێرانیی شاره‌کامان له‌ زه‌وی هه‌لنه‌گیرا، باس له‌ نه‌گه‌ری روودانی شه‌ریکی تر ده‌کرت و له‌ وه‌ها ژینگه و بارودۆختیکی نێوده‌وله‌تیدا، ئیوه هه‌رچی بۆ چاپی بیره‌وره‌سه‌کانی خۆتان په‌له بکه‌ن باشتره و من دتوانم یه‌ک یان دوو کس له‌ فه‌رمانبه‌رانی وه‌زاره‌تی تهن‌دروستی بنێرمه یارمه‌تیتان هه‌تا له‌ نووسینه‌وه‌ی بیره‌وره‌سه‌کانتاندا یارمه‌تیتان بکه‌ن. سه‌ره‌پای هه‌موو نه‌و به‌خێره‌تان و پێشوازییه گه‌رمه و واده و به‌لێنیانه "زان‌بروخ" له‌و داوه نه‌که‌وت که وه‌زیری تهن‌دروستی بۆی دانابوو و رایگه‌یاند من بۆ نووسینه‌وه‌ی بیره‌وره‌سه‌کاتم پێوستیم به یارمه‌تی نیه و ده‌توانم پاش کاری رۆژانه‌م هه‌ر شه‌و یه‌ک یان دوو کاترۆمێر کاتی خۆم بۆ نووسینه‌وه‌ی بیره‌وره‌سه‌کاتم ته‌رخان بکه‌م.

وه‌زیری تهن‌دروستی رایگه‌یاند، بۆ هه‌ر شه‌ویک دوو بیان سی کاترۆمێر که‌مه و ئیوه ده‌بی رۆژانه‌ش سه‌رقالی نووسینه‌وه‌ی بیره‌وره‌سه‌کانتان بن. "زان‌بروخ" گوتی من ئیوارانیش کاری نه‌شته‌رگه‌رم نیه و ده‌توانم هه‌موو ئیواره‌یه‌کیش خۆم سه‌رقالی نووسینه‌وه بکه‌م، به‌لام له‌ کاری سه‌ره‌کیم که نه‌شته‌رگه‌رییه ده‌ست هه‌لناگرم و هه‌تا نه‌و رۆژه‌ی که زیندوو درێژه به‌م کاره ده‌ده‌م. پاش نه‌و قسه‌یه "زان‌بروخ" بۆ رۆیشتن هه‌ستایه سه‌ری و وه‌زیری تهن‌دروستیش به‌ ناچاری هه‌تا به‌ر ده‌رگا که ره‌وانه‌ی کرد و کاتیتک مامۆستا رۆیشته ناو ژووری چاره‌پروانییه‌وه، هه‌موو نه‌و

کسانه‌ی که له‌وی چاودپتی دیداری وه‌زیر بوون، به نیشانه‌ی ریزگرتن له "زائربوخ" هه‌ستانه سه‌ری و "زائربوخ" پاش هاتنه ده‌روه له وه‌زاره‌تی تهن‌دروستی به ترۆمبیلی خۆی رۆشته نه‌خۆشخانه و به دکتۆر "مادلنر"ی گوت نازانم چ که‌سیک به وه‌زیری تهن‌دروستی گوتوه که من به‌ته‌مام خانه‌نشین بېم، له حالێکدا من هیچکات نهم بریاره‌م نه‌داوه، له‌وانه‌یه وا بیر بکه‌نه‌وه پاش نه‌و رووداوه‌ی که‌له نه‌خۆشخانه‌ی "شاریتی" رووی دا و با‌سمان له‌باره‌وه کرد پیشیان به‌کاری "زائربوخ" له‌و نه‌خۆشخانه‌یه‌ گرتوه و پێیان وتوه بکه‌رپه‌توه مالی خۆی. به‌لام نه‌و کاره نه‌کرا و هه‌مان رۆژ که "زائربوخ" له‌گه‌ڵ وه‌زیری تهن‌دروستی دیداری کردبوو، دیسان له‌هه‌مان نه‌خۆشخانه درێژه‌ی به‌کاری نه‌شته‌رگه‌ری دا و به‌پیتی خه‌سه‌له‌تی خۆی ده‌سته‌کانی شۆرد و رووپۆشی تهن‌دروستی له‌بهر کرد و ده‌سته‌وانه‌ی نه‌شته‌رگه‌ری له‌ده‌ست کرد و رۆشته ژووری نه‌شته‌رگه‌ریه‌وه.

رۆژی دوا‌ی نه‌و رووداوه دکتۆر "راسل" هه‌روه‌ک ده‌زانین کاره‌که‌ی پێراگه‌یشتن به وه‌زعی نه‌و که‌سانه بوو که‌له کاتی نه‌شته‌رگه‌ری یان دواتر ده‌مردن، هاته نه‌خۆشخانه و جه‌سته‌ی ژنه نه‌خۆشه‌ مردوه‌که‌یان پێ نیشان دا که هیتشتا له نه‌خۆشخانه بوو و بۆی ده‌رکه‌وت که "زائربوخ" نه‌و ژنه‌ی کوشتوه، بۆیه راپۆرتیکی ناماده کرد هه‌تا له رینگای لیپرسراوی نه‌خۆشخانه‌وه بدریتسه وه‌زیری تهن‌دروستی. سه‌رۆکی نه‌خۆشخانه وتی پاش ریسوایی رۆژی پێشوو نه‌سته‌مه نیچه رازی بین که "زائربوخ" جارتیکی تر پێ بنیتسه ناو ژووری نه‌شته‌رگه‌ریه‌وه و نه‌گه‌ر هات و شارهداری "درد" پرسی بۆچی یه‌کێک له ده‌ست نیشان کراوه‌کانی به‌ده‌ستی "زائربوخ کوژراوه، پیتی ده‌لێن که به‌رپرسی کوژرانی نه‌و ژنه‌ خۆی و لیپرسراوانی دیکه‌ی پایه‌به‌رزی حیزبین که پشتیوانی له "زائربوخ" ده‌که‌ن و نیزیان داوه دیسان درێژه به‌کاری نه‌شته‌رگه‌ری بدات، ده‌نا نیچه له‌م نه‌خۆشخانه‌یه ده‌رگای ژووری کارمان به‌سه‌ردیدا داده‌خست و نیه‌وش وه‌کسوو پشکینه‌ری مردوه‌کانی نه‌خۆشخانه، پتر له هه‌موان بۆ وتووێژ له‌گه‌ڵ "زائربوخ" گوه‌رتن و برۆنه‌ ماله‌که‌ی و پیتی بلێن که رازی بیت خانه‌نشین بکرت و هه‌موو ماف و حقووقی نیستاشی پێ ده‌دریت و نه‌گه‌ر رازی نه‌بوو پتی رابگه‌یه‌نن که له‌مه‌وه‌دا له‌هیچ نه‌خۆشخانه‌یه‌ک نیزنی کارکردنی نابیت. رۆژێک که دکتۆر راسل سه‌ردانی مالی "زائربوخ"ی کرد بۆ ماوه‌ی سێ کاتژمێر له‌گه‌ڵی قسه‌ی کرد که گێپانه‌وی دوور و درێژ و بێ سووده، به‌ کورتی قسه‌کانی دکتۆر راسل نه‌مه‌ بوو و هه‌ولتی دا "زائربوخ" تیبگه‌یه‌نی که نه‌و به‌هزی سفت بوونه‌وه‌ی خانه‌کانی میتشکی تووشی له‌بهرچوونه‌وه‌ی کاتی بووه و نه‌و شپتیه‌ش به‌رده‌وام له‌کاتی نه‌خه‌مادانی نه‌شته‌رگه‌ریدا سه‌ره‌ه‌ڵ

دهدات، بۆيە نيترا نابی کار بکات، مه گهر نه وهی که ده رمان بکریت و بسه لیتری که توشی شیتی و فەر امۆشی نابیتته وه. راسل هه وتلی دا به "زانبروخ" بلیت که نه و پزیشکانی دیکهی ئەلمانیا له وه لانانی به ناچارایی نه و له کاری نه شته رگه ری به داخن و نانا یان نه وی زانستی پزیشکی و نه شته رگه ری ئەلمانیا، له هاوکاری وه ها مامۆستایه کی بلیمه ت بیته ش بکریت، به لām کاتیتک خۆشه ویستترین خزمی مرۆف کۆچی دوایی ده کات نایا بۆ مرۆف نه و ئیمکانه هه یه به هۆی هۆگری و خۆشه ویستییه ک که بۆی هه یه تی، له نه سپه رده کردنی خۆی بپاریزی؟ هه رچه نه ده دکتۆر "راسل" تیکۆشا "زانبروخ" به خانه نشین کردن رازی بکات و لاپه ریه ک که هه ر به و مه به سه ته برده سوی، واژۆی بکات، "زانبروخ" ره زامه ندیی نیشان نه دا و رایگه یاند نامه وی خانه نشین بسم و دکتۆر راسل پاش سێ کاتۆمیر و توویژ و تی ناتوام له وه زیاتر له گه لتان بدویم و ته نیا پیتان راده گه یه نم که نیتر له مه وه دوا نه له نه خۆشخانه ی "شاریتی" و نه له هه یچ نه خۆشخانه یه کی تر نینزتان پیتاده ن برۆنه ژووری نه شته رگه ریسه وه.

دوای نه وهی که دکتۆر "راسل" له مائی "زانبروخ" گه راپه وه، نه بھامی و توویژی خۆی له گه لی گه یانده وه زیری ته ندروستی و وتی "زانبروخ" نامه ده نیه خانه نشین بکریت و له بهر نه وهی که نامه ده نیه به ره زامه ندیی خۆی خانه نشین بکریت، ده بی به پیتی رتوشوینی گشتیی خانه نشینی، له کار وه لا بنریت و خانه نشین بکری. له وه ده وانه دا له ئەلمانیا، ته مه نی ناچارایی خانه نشینی له باره ی نه و که سانه ی که له بوودجه ی گشتیی موچه یان وه رده گرت، هه فتا ساله یی بو.

به لām موونه ی ده گمه نیش هه بوو و ده وتلی ئەلمانیا له خانه نشین کردن هه ندی له فه رمان به ران که ته مه نیان له هه فتا سالی ش تیده په ری، خۆی ده بوارد و هه بوون که سانی ک که ته مه نیان پتر له هه فتا سالی ش بوو و دوای نه وهی که هه ندی له کاتی خانه نشینیان ده گوزه را، به هۆی نیاز به پسپۆریه که یان هه میسان بۆ خزمه ت بانگیان ده کرده وه. به هه رحال حکومه تی ئەلمانیا ی رۆژهه لات ده یه وه یست "زانبروخ" ی پیچه وانه ی مه یلی خۆی خانه نشین بکات، به لām وه زیری ته ندروستی به دکتۆر "راسل" ی گوت له بهر نه وهی زانبروخ له ناو خه لک خاوه نی خۆشه ویستی و ناوبانگیکی زۆره، نه گه ر بی ت و پیچه وانه ی ویستی خۆی خانه نشینی بکه ین، له ناوخۆ و ده ره وهی ئەلمانیا ره نگدانه وهی خرابی ده بیت، نایا له وه تیده گه ن که مه به ستم له و به ره بھامه خرابه ی که له ده ره وهی ئەلمانیا ده بی ت چیه ؟

دکتۆر "راسل" گوتی ده زانم مه به سستی ئیوه ته مه یه که پیاوه سیاسیه کانی یه کیه تی سۆفیه ت سه ریان سوپ ده میتنی و نا ره زایه تی ده رده به رن. دواتر دکتۆر "راسل" جانتاکه ی کرده وه و

پهروهنده په کی تیدا دهرهینا و رایگه یاند نیمه نم پهروهنده په که ناسه واری جینایه تی ناعه قلائی پی
 "زانبروخ" ه، رهوانه ی ده ولته یه کیه تی سؤقیه ده که ین هه تا نه وانش بزانه که نیمه ناچار
 بوین "زانبروخ" خانه نشین بکه ین. وه زیری ته ندروستی رایگه یاند، که وایه من به باشی ده زانم
 "زانبروخ" له سر ویست و مهیلی خوی خانه نشین بکری و من له م باره وه له گه ل دکتور "راگش"
 قسه ده که م و هیوادرم به پزیریان له مه پ خانه نشین بوون قناعت به "زانبروخ" بیته.

دکتور "براگش" سرؤکی کولیوی پزشکی نه لمانیای رژه هلات سوو و کومه لگه ی نه لمانی
 ریز و حورمه تیان بز سرؤکی کولیوی پزشکی داده نا و نیستاش له نه لمانیا نه و ریز و حورمه ته
 هر ماوه. سرؤکه کانی کولیوی پزشکی له نه لمانیا، هه میسه له ناو ماموستایانی توپزده ی
 پزشکی یان نه شته رگه ریدا هه لده پزیردان و له رابردودا نه گهر له خودی نه لمانیا نه گهر بز
 سرؤکایه تی کولیوی پزشکی ماموستایه ک نه بوایه که نه و تابه قه ندیانه ی هه بیته، گرفت نه بوو
 له وه ی که ماموستایه کی بیانی بکه نه سرؤکی کولیوی پزشکی، ههروه ک له سه ده ی شازده یه می
 زاینی "پاراسلس" ی سویسراییان کردبووه سرؤکی کولیوی پزشکی نه لمانیا و پاراسلس یه که م
 پزشکی که هندی له نه خۆشه کانی له ریگای ناسن کیش یانی به و تابه قه ندیبه ی که موغنا تیزی
 ناسن کیش هه بیته ده رمان و چاره سز کرد. شیوازی ده رمانی "پاراسلس" به م چه شنه سوو که
 ناسن کیشه که ی له سر نه و نه ندامه ی له شی نه خۆش که نازاری هه بوو ده به ست و پاش چه ند رۆژ،
 به بی نه وه ی که نه خۆشه که ده رمانیک بھوات، به ته واره تی نازاری نه ده ما و چاک ده بووه.

براگش سرؤکی کولیوی پزشکی نه لمانیای رژه هلات سالی ۱۹۳۵ به یارمه تی "دماک"
 بومه ندیکه نه لمانی، ده رمانه کانی ناسراو به "سولفامید" که بز چاره سه ری به شیک له
 نه خۆشیه کانه، که شف کرد. له و کاته دا که شفی ده رمانه کانی "سولفامید" له دنیای پزشکی دا
 ده نگدانه وه ی زیاتری له که شفی ده رمانه کانی نانتی بیوتیک (پنی سلین) له سالانی دواتر دا هه بوو،
 چونکه به ده رمانه کانی سولفامید دهرد و نازاری زیاتر ساری ده کران و نیت که متر ده رمانی نانتی
 بیوتیک یان له ریگای دهرزیه وه به کار ده هینا، به لکرو ده یان دا به نه خۆش که بیخوات، چونکه
 گرفتی پاراست و هه شانندی دهرزی پنی سلینی نه بوو. براگش سرؤکی کولیوی پزشکی به هوی
 نه و پله زانستیبه ی و ههروه ها نه و حورمه ته ی که له لای نه شته رگه ران و له ناو کومه لگه ی نه لمانی
 هه بیوو، تاقه که سیک بوو که ده یسوانی قناعت به "زانبروخ" بیته به خانه نشین سوونی
 قناعت بیته.

دکتور براگش به ده سخته تی خوی نامه یه کی بز "زانبروخ" نارد و بز چایی نیواره بانگه نشتی

مالي خۆي کرد و پاش هاتنی "زانبروخ" له گهڻ هاوسهر و کوره گه ی پيشوازيان لیکرد هتا نهو دیداره وهك دیداریکی دۆستانه و بنه مالمیی بیته نه ژمار و وهك دیداریکی فهرمی له قهلم نه دریت. سه رۆکی کۆلیژی پزشکی له هه موو بابه تیکه وه قسه ی کرد بیجگه له هۆکاری سه ره کیی بانگه یشتی نهو پزشکیه مه زنه. خودی "زانبروخ" هه روهك گوتمان بیجگه له لهو کاتانه ی شیتی و فهرامۆشی رووی تیده کرد، هۆش و بیری له سه رخۆ بوو و تیده گه یشت که "براگش" به مه به ستیکی تاییه ت بانگه یشتی کردوه و گوئی من هه ست ده کم نه م کۆبوونه وه دۆستانه بیهۆ نیه و بیگومان نیهو کاریکتان پیم هه یه.

براگش له وه لامدا گوئی: به لێ "فیردیناند" ی نازیز (ناوی به جووکی زانبروخ)، من ده مه وی نامۆگاریه کتان به کم چونکه خۆش تانم ده وی. "زانبروخ" پرسیا ری کرد نهو نامۆگاریه چییه؟ "براگش" رایگه یاند، به مێ نه وه ی که به مه وی زیده پرسی به کم، ده لیم نیهو به رجه سه ته ترین نه شته رگه رن که له پانه سد سالی رابردودا له دنیای پزشکیدا سه ریه لداوه و له ماوه ی پینج سه ده دا له براری پزشکیدا که سی دیکه نیه که له گهڻ نیهو دا به راره د بگریت و باس له هه رکه مس بگریت ناوی له دوا ی نیهو وه یه و نهویش به ناستیکی زۆره وه، من هه ز ده کم شانازییه کان و ناوی مه زنی نیهو، بۆ هه میسه له میژووی زانستی پزشکی و نه شته رگه ریدا به مینیتته وه و هه یچ په له یهك نه توانی له دره وشاوه یی ناوی نیهو کم به کاته وه.

"زانبروخ" هه یچی نه گوئ و چاره پێی درێژه ی قسه گانی "براگش" مایه وه. سه رۆکی کۆلیژی پزشکی گوئی نیهو له من باشتر ده زانن که نه شته رگه ریک هه رچه نه ده ش خاوه نی وهزه و توانایی بیته، رۆژنیک به هۆی چوونه سه ری ته مه دن، تووشی سه سستی و لاوازی ده بیته و نه گه ر بیته و له رتگای به هیز کردنی لێنزی چاویلکه که یه وه، ناستی بینینی خۆی پیا ریزی، (زانبروخ به رده وه ام چاویلکه ی به کار ده هینا) ناتوانی پێش به له مرزه ی ده سه گانی بگریت و نهوکات نیه ناچار ده بیته که ده ست له کار کردن هه ل بگریت. نایا باشتر نیه نیهو له لووتکه ی شانازی و ناویانگ و خۆشه و یستیدا له کار به کیشیتته وه، هه تا ناوی مه زنتان بۆ هه میسه به گه ریه یی له میژووی پزشکی و نه شته رگه ریدا به مینیتته وه و پاشا وه ی ته مه دتتان بۆ نووسینه وه ی بیه وه ریه یه پزشکیه کانت ته ره خان به که یته بۆ نه وه ی هه موان و ته مانه ت نه وه گانی دا هاتووش سوودی لێ به گرن.

سه رۆکی کۆلیژی پزشکی پاش نه م قسانه چونکه پيشبینی ده کرد که وتووێژه که یان ده گاته شویتنیکي هه ستیا ر، ناماژه ی به هاوسهر و کچ و کوره گه ی کرد که زۆره که چۆل به کن. پاش رۆیشتنی نهوان "زانبروخ" گوئی من به پیچه وانیه ی نهو وتانه ی نیهو وا هه ست ده کم ده یانه وی له

کارکردن و هلام بنیتن. "براگش" وتی: فیردیناندی نازیز باوهر بگهن، نئوه همیشه له لاینه کهسانی دیکهوه نیرهیتان پیدهبری و نیستاش هر وایه، بهلام پرواتان ههبی من له ریزی چاوچنۆکانی نئوهدا نیم، چونکه جیا له ههستی دۆستانه ی پیشرو، من نهشتهرگهر نیم ههتا نهوهی که نیرهیتان بی ببهم و نهوهی که دهیلیم له پرووی دۆستایهتی و هۆگری و شانازییه به ناوی پاکتان.

بۆیه نامۆزگاریتان ده کهم و پیشنیار ده کهم به فهرمانی خانه نشینییه که تان رازی بن و من ده زانم که نئوه وه که همیشه زانستان بۆ خزمهت و هارکاری مرۆف و یستوه و هیچکات له بیری پیتکهوه نانی ملک و دارایی له رینگای زانست و هونه رهوه نه بوون و سه ره پرای نه وهی که ده تان توانی له رینگای ده سه لانداران و سه رۆکانی دیکه ی نئوده ولته تی که مععلیجه و نه شته رگهریت بۆ کردوون، هر شتیک که بهوازن لییان وهر بگرن. نه مرۆکه به هۆی پشت گوئی خستنی پاره و سامان و مولکی دنیا هیچتان نیه که پاش ده ست هه لگرتن له کاری پزیشکی پتوهی بژین، بۆیه من نه و متمانه تان پیده ده م به هۆی نه و یاساره که په سند ده کریت هه موو نه و حقووق و مروچه یه ی که نیستا هه تانه، هه تا کۆتایی ته من پیتان ده دریت، بۆیه نئوه به هیچ له ونی له باری بژیوی ژیا نه وه هه ست به که موکۆری نا کهن.

"زانبروخ" پاش بیستی نه و قسانه گوئی من سه رسامم که له بهرچی ماوه یه که پینداگری ده کهن که من له کار بکشیمه وه و خانه نشین بيم؟ "براگش" گوئی: "فیردیناند" ی نازیز، به ویه ی ریژ و حورمه تیک که بۆتایم هه یه و تۆ به یه کیک له بلیمه ته کانی مرۆفایه تی ده زانم، ده بی نه وه تان بی بلیم که نئوه ماوه یه که له کاتی نه بامدانی نه شته رگهریدا شیت ده بن و نه و نه خۆشه ی که له بهر ده ست دایه ده یکوژی و کاتیک ده یانه وی پیتشت پیبگرن، به و کارده نه شته رگهریه ی که به ده ستته ویه هیرش ده که یه سه ر کهسانی ده ورو بهرت، به داخه وه هه تا نیستاش کۆمه لیک نه خۆش به ده ستی تۆ کورواون و تۆش ناگات له شیتی خۆت نیه، چونکه پاش نه وه ی ماوه ی سه ره لدا نه وه ی شیتی و فه رامۆشییه که ت تپه ری نیدی له بیرت ده چیتته وه که چت کردوه و هه تا نه مرۆکه جیا له وهی که تووشی چه ندین حالته تی کوشتن بووی، به هۆی ریزدانان بۆ پیشینه ی دره وشاوهت، نه یانوسیتوه له لایه نی یاساییه وه رو به پرووی سزات بگه نه وه، به لام له مه وه دوا نیتر نه سه مه به یلن له نه خۆشخانه ی "شاریتی" یان نه خۆشخانه کانی دیکه ی ژیر چاوه دبیری وه زاره تی ته ندروستی کاری نه شته رگهری بکه یه ت.

من ده زانم که تۆ نیستا نه و جینایه تانه ی که له کاتی نه شته رگهریدا نه بامت داون، وه بهرت نایه نه وه، چونکه خه سه له ته کانی شیتی ده وروی و کاتی نه مه یه که پیوا یان ژنی دیرانه پاش

نهوې دهرې هيرشې فراموشيه كې ټيټه پرې، نهو كارانه ي كې لهو ماوه يه دا كړدويه فراموش دهكات و تږ كه نهشته رگه ريكې بليمه تي، باشر له من دهزاني كې شيتي دهره يې و فراموشيه كاتي چونه و له لاي همر كه سيك نهو حالته له كاتيكي تايه تدا سه ره لده دات، به داخه وه نهو حالته لاي توش به به رده وامي كاتيڪ سه ره لده دات كه له ژورې نهشته رگه رې كاردت به دهسته ويه و سرقالي كاري نهشته رگه ريت.

به لام "زانبروخ" ديسان قه ناعه تي نه كړد و به فرماني خانه نشينيه كې ره زامه ندي نيشان نه ده دا و "براگش" پي سي گوت، "فترديناند" كاتيڪ ده بيني كس خوازياري دريژوي كاري نهشته رگه رې تږ نيه و همومان له سر نهوه كوكن كه نيتر نابي كار بكهيت، بډچي پيداگري له سر كار كردنت ده كه يت و نايا نم پيداگريه، له گه ل پينگه و كه سايه تبي زانستي نيوه ناتها نيه؟ "زانبروخ" به هډي پيداگري سرژكي كوليژي پزيشكي به فرماني خانه نشين بووني خوي رازي بوو و بريار بوو "براگش" نهو هه والته بگه يه نيته وه زيږي تهنروستي و له رږزي دياريكراودا "زانبروخ" سرداني وه زيږي بكات و رازي بووني خوي به نووسراوه پيشكش بكات هه تا نه وي وه زيږي تهنروستي كار و روه ته ياسايه كاني پيوه نديدار به خانه نشين بووني بډ به نه نجام بگه يه ني. "براگش" كه پيشبينې نه وي ده كړد "زانبروخ" مه سه له ي رويشتن بډ لاي وه زيږي تهنروستي فراموش دهكات يان نه گه ريش له بيري نه چيته وه نايه وي بپروات، بډيه له رږزي دياريكراودا، سرداني مالي نهو نهشته رگه رې كړد و له گه ل خوي بردي بډ لاي وه زيږي تهنروستي. وه زيږي تهنروستيش كه پيشبينې كړد بوو له وانه يه "زانبروخ" حاشا لهو كارانه ي بكات، داواي له دكتور "هال" و دوكتر "راسل" و سرژكي نه خوشخانه ي شاريتي داواي كړد له وه زاره تي تهنروستي ناماده بن و په روه ندي پيوه نديدار بهو كه سانه ي كه به ده ستي "زانبروخ" مردوون، له گه ل خيان به يتن كه نه گه ر پيوستي كړد، به لگه كاني نهو په روه ندانه پيشاني نهو نهشته رگه ر بليمه ته بدرت.

پاش نه وي "براگش" له گه ل "زانبروخ" هاتنه ناو وه زاره تي تهنروستيه وه، به ته نيابي ره وانه ي ژورې وه زيږي كړد و خوي رويشته ژورنيكي تر كه دكتور هال و كه ساني ديكه ليبي دانيشتبون.

وه زيږي تهنروستي به ريز و حورمه ته وه پيشوازي له "زانبروخ" كړد و گوتي زډر خوشحالم به وي كه نيوه بپاراتان داوه له موه به دوا كارنيكي زډر به كه لك كه گه رتبي په روه رده ي نه وي كاني نه لمانيا و هم مرژفايه تي و هم هډكاري هه رمانبي ناوي مه زني خوتانه ده ست پينكردووه و من

به‌تینیتان پیده‌دهم که بیره‌وره‌ریه‌کانتان له کتیبدا بلاو ده‌بیته‌وه و بۆ نه‌وه‌ش که خه‌لک زووتر له نه‌زمونده‌کانتان که‌لک وهر‌بگرن هه‌ر نه‌ندازه له بیره‌وره‌ریه‌کانتان که ناماده بکری، به‌رگ به‌ به‌رگ بلاویان ده‌که‌ینه‌وه، به‌لام بۆ نه‌وه‌ی مه‌سه‌له‌ی خانه‌نشین بوونتان ره‌وتی یاسایی خۆی بپیتوی، تکایه بریاری خۆتان بکه‌نه نووسراوه‌یه‌ک.

"زائربوخ" له پشته‌ی چاویلکه‌وه، چاوه‌کانی که وه‌ک چاوی منداڵ ساف و مه‌زلوومه‌نه بسو، بریبه‌ چاوه‌کانی وه‌زیری ته‌ندروستی و پرسپاری کرد مه‌به‌ستی ئیوه له‌وه‌ی که من بریاری خۆم به‌ینه‌سه‌ر کاغه‌ز چییه؟ وه‌زیری ته‌ندروستی رایگه‌یاند مه‌به‌ستم نه‌وه‌یه بنووسن که به‌ته‌مان خانه‌نشین بکری. زائربوخ له وه‌لامدا گوتی من به‌ته‌ما نیم خانه‌نشین بيم.

وه‌زیری ته‌ندروستی گوتی مه‌گه‌ر ئیوه له دیدار له‌گه‌ل دکتۆر "براگش" سه‌رۆکی کۆلیژی پزشکی ره‌زامه‌ندیی خۆتان به‌م مه‌سه‌له‌یه رانه‌گه‌یاند؟ "زائربوخ" وه‌لامی دایه‌وه له مالی دکتۆر "براگش" به‌پریزان پیتاگری کرد که من له‌کار بکشیمه‌وه و له‌به‌ر نه‌وه‌ی من ریژ بۆ دۆستایه‌تی ئیوانان داده‌نیم، نه‌مویست ده‌ستی نا به‌ پرویه‌وه بنسیم. وه‌زیری ته‌ندروستی که نه‌یده‌ویست به‌ته‌نیایی له‌گه‌ل "زائربوخ" وتووێژ بکات وتی به دکتۆر "براگش" و نه‌وانی دی رایگه‌یه‌ن بینه ژووره و نه‌وانیش له ژووره‌که‌ی دیکه‌وه هاتنه ژووری وه‌زیر.

بۆ چه‌ند ساتیک بیده‌نگی ژوره‌که‌ی داگرت و پاشان وه‌زیر به "زائربوخ"ی گوت:

بروا بکه‌ن من پتر له هه‌مان له وه‌لانانی ئیوه له‌کار به‌داخم، له‌و باه‌ره‌ دام که ئیوه یه‌کیک له شانازییه‌کانی ته‌ندروستی ئه‌لمانیان، به‌لام ره‌وشی ئیوه به‌ چه‌شنیکه که ئیتر ناتوانن درێوه به‌کار به‌ن، مه‌گه‌ر نه‌وه‌ی بۆ ماوه‌یه‌کی دوور و درێژ به‌سته‌وه و چاره‌سه‌ر بکری و دلتیا بن که نه‌خۆشییه‌که‌تان له‌ناو چووه. "زائربوخ" حاشای له نه‌خۆشییه‌که‌ی کرد و وه‌زیری ته‌ندروستی پرسپاری له دکتۆر "راسل" کرد که نایا نه‌و په‌روه‌نده‌تان هیتاوه. دکتۆر "راسل" له جانتاکه‌ی په‌روه‌نده‌یه‌کی ده‌ره‌یتنا و له‌به‌رده‌م وه‌زیری ته‌ندروستی دانا.

وه‌زیری ته‌ندروستی په‌روه‌نده‌که‌ی کرده‌وه و روو به "زائربوخ" گوتی من ویژای نه‌وه‌ی که زۆر به‌داخم، به‌لام ناچارم کورته‌ی ئه‌و شته‌ی که له‌ناو ئه‌م په‌روه‌نده دایه بۆتانی باس بکه‌م هه‌تا بزانتن که له‌ ماوه‌ی یه‌کسالێ رابردوودا له نه‌خۆشخانه‌ی شاریتی به‌پریزان به‌هۆی فه‌رامۆشی و نه‌خۆشیی ده‌وره‌ی ئیوه تروشی چ هه‌له‌گه‌لیک بوون. پاشان وه‌زیری ته‌ندروستی ده‌ستی کرد به باس کردنی ناوه‌رۆکی په‌روه‌نده‌که که پیته‌ندی به‌و جینایه‌ته نا ئیاده‌ییانه‌وه بسو که "زائربوخ" له ژووری نه‌شته‌رگه‌ری نه‌ه‌مامی دا‌بوون. پاش نه‌وه‌ی وه‌زیری ته‌ندروستی کورته‌یه‌ک له هه‌رگام له جینایاته

غەبىرە نىرادەبىيەكانى "زانىربوخ"ى ھاوكات لەگەن ناوى كوژراوہكان و چۆنبەتەبىيە نەشتەرگەرى و رىكەوتى كارەكەى بۆ "زانىربوخ" باس كرد، ئەو پزىشكە وتى ئەمانە ئەو تۆماتەنانەن كە چاۋچىنۆكەكان بۆ منى ھەلدەبەستەن و من بە درىژاى تەمەنم زۆر كەس لە ھاوكارائىم نىرەبىيان پىبەردووم.

وہزىرى تەندروستى وتى واى دابنىيەن كە دكتور "راسل" و دكتور "ھال" و ئەو پزىشكانەى كەلە ژوورى نەشتەرگەرى يارىدەدەرتان بوون نىرەبىيان پىبەردووى لەخۆرا تۆمەتيان لىداوى، نايا خوئىندكارانى كۆلىۋى پزىشكى كە بۆ وانەى فىركارى ھاتبونە ژوورى نەشتەرگەرى و نىرەبىيان وەكوو خودا دەپەرست بەشكىن لەوانەى كە نىرەبىيان پىدەبەن؟ ئەوہى كە ئەوان لەو رۆژەدا لە ژوورى نەشتەرگەرى بىنىيان، واتە مېشكى نەخۆشەكەتان وەكوو پارچە كىك دەبىرى لەنار دەستىانت دادەنا، ئەوئەندە بەلايانەوہ سەير و ترسىنەر بوو كە نەبانتوانى لەقاودانى خۆ بىوئىرەن و نەگەر نىوہ حاشاى لىبەكەن، من ھەموو خوئىندكارانى كۆلىۋى پزىشكى كە ئەو رۆژە لە ژوورى نەشتەرگەرىيەكە بوون، دەنۆرمە لاتان ھەتا لە يەكە بە يەكەيان پرسیار بکەن بۆ ئەوہى بزائىن لەو رۆژەدا چىتان كردوہ؟

"زانىربوخ" ھىشتا قىبولى نەكردبوو كە ئەوہى لەو پەروەندەبەدا نووسراوہ، ھەقىقەتە و وہزىرى تەندروستى بۆ ئەوہى كۆتايى بەو باس و وتوويۆہ بىنىت گوتى جەنابى "گھىم رات" نەم بەرپىزانەى كە لىرە نامادەن دەزانن من لەو كەسانەم كە رىز و حورمەتتان بۆ دادەنئىم و لە نەبوونى نىوہدا، ھەمىشە پشتيوانم لىنكردوون. منىش سەرەتا كە بىسىم نىوہ لە ژوورى نەشتەرگەرى بەھۆى فەرامۆشى و لەبىرچوونەوہى ناىرادىيەوہ، تووشى كوشتنى نەخۆشەكان دەبن، يان نەخۆشەكان ناقر و نىفلىج دەكەن پىم وابو نىرەبىيت پىدەبەن، بەلام پاش لىنكۆلئىنەوہ بۆم دەرکەوت ئەوہى دەيلئىن راستە و نىستەن من بەھۆى ئەو نەرك و بەرپرسايەتییەى كە ھەمە، ناچارم لە كار وەلاتان بنئىم و نەگەرچى پىچەوانەى وىستى نىوہش بىت و لەمەوسەدوا لە ھىچ نەخۆشخانەيەك كە لەژىر چاۋدەيرى وەزارەتى تەندروستى داىە، نىزنى رۆيشتەن ناو ژوورى نەشتەرگەرىتان پىنادرئىت، بەلام ھەموو ئەو ماڤ و مووچەبەى كە ئەمىرۆ وەردى دەگرن ھەتا ئەو رۆزى زىندوون، بەھۆى ئەو ياساۋە كە بەيانى پىشكەشى پارلەمان دەكرئىت، پىتان دەدرئىت.

"زانىربوخ" پاش چەند ساتىك پىدەنگى گوتى ھەرچىتان ھەزتان لىيە بىكەن. وہزىرى تەندروستى پرسیارى كرد نايا رازى دەبىت خانەنشىن بكرئىت؟

زانىربوخ گوتى: بەلى.

وهزیری تهنروستی کاغز و پینووسیتیکی دایه دهستی "براگش" سهرزکی کۆلیژی پزیشکی کهله پهناي "زانبروخ" دانیشتبوو، ههتا واژۆی بکات. سهرهپای نهوهی که "زانبروخ"ی مامۆستا له وهلامی وهزیری تهنروستییدا گوتی "بهائی" بهلام له واژۆی نهو کاغزهزی که خانهشین بوونی مسۆگهر و یهکلایی دهکردهوه خۆی بوارد و دواتر ههستایه سهریی و چاویکی له نامادهبوان کرد ههتا له ژووره که وهدرکهوی "براگش" سهرزکی کۆلیژی پزیشکی گوتی "فیردیناند" چهند ساتیک راههستی. "زانبروخ" راههستا و وهرسووړا و "براگش" ههستایه سهریی و بهرهو لای هات و ماچی کرد.

دوای نهو وهزیری تهنروستی به "زانبروخ" نزیک بۆوه و له باوهشی گرت، بهلام نهوانی دیکه نهیانووړا "زانبروخ" ماچ بکهن، چونکه له بهرامبهه نهو دا خۆیان زۆر به بچوک دهزانی.

نه نجامی به لهی هه والئیریکی فهره نسی

بارودۆخی بهرلین کاتیک نهو رووداوانه روویان ددها، له بواری سیاسییهوه له گهژ دۆخی نه مپۆ جیاوازی هه بوو، نیستا له نیتوان بهرلینی رۆژهه لآت و بهرلینی رژناوادا هیچ چۆره پیتوهندیهک له گۆرپیدا نیه و دیوارتیکی گهوره که رۆژ و شهو بههۆی نیگابان و تیلدپروو و سهگی پارتیرهوه چاوه دیری ده کریت و دوو بهشی "بهرلین" یان لیک جیا کردۆتهوه و کهس ناتوانی هاتوچۆی هیچ بهشتیکیان بکات. (ههلبهت نووسهر کاتی دابهش بوونی بهرلین به دوو بهشهوه شه م دپرانهی نووسیوه و نیستا وا نیه و یهکیان گرتۆتهوه و: ک).

بهلام لهو بارودۆخدا ههردوو بهشی بهرلین، وهکوو نه مپۆکه لیک جیا نه بوون و هه والئیرانی دانیشتیوی بهرلینی رۆژناوا ناگیان له رووداره کانی بهرلینی رۆژهه لآت بوو و ههروهها به پیچهوانهش، یه کهم هه والئیری دانیشتیوی بهرلینی رۆژناوا که هه والی خانه نشین برونی "زانبروخ" ی زانی "پل - رانوو" هه والئیری هه والدهری فهره نسا بوو. شه نه ته نیا پینگهی زانستی "زانبروخ" ی بهرز ده نرخاند، به لکوو یه کیک له هاوه له کانی بوو و جاریک هاوړی له گهژ هاوسه ره گهی له مالی "زانبروخ" ما بۆه.

"پل - راوو" ته له فۆنی بۆ مالی "زانبروخ" کرد، بهلام "زانبروخ" له مال نه بوو و خزمه تکاره که یان وهلامی پرسیاری هه والئیری هه والدهری فهره نسا یهوه و گوتی هه والی خانه نشین بوونی جهنابی "زانبروخ" راسته. "پل - رانوو" که خزمه تکاری ناسراو به "نان یس" ی ده ناسی، بۆ به ده سه ته نانی زانیاری زیاتر سه ردانی مالی "زانبروخ" ی کرد. "نان یس" که ده زانی هه والئیری فهره نسی یه کیک له دۆستانی "زانبروخ" ه، بۆیه بی ترس وهلامی دایهوه و گوتی له هۆکاری خانه نشین کرانی جهنابی "زانبروخ" نازام و هه ره شه ونده ده زام که خانه نشینیان کردوه.

پاشان "نان یس" گوتی:

شه مپۆ کاتیک بهرپزریان هاتنه وه مال، من له چیشته خانه بووم و هاته ژووره وه و گوتی "نان یس" منیان ده رکردوه. منیش گۆم بهرپز چۆن ده بی که سیک ی وهک نیتوه له کار ده ریکه ن؟ شه بهرپزه وهلامی دایهوه هه ره شه وهی که گۆم منیان له نه خۆشخانه ده رکرد و گوتیان نیدی نابی له

نەخۆشخانەكان كار بكمم، ھەوائتيرەكە پرسىياري كرد نايا ئيتوھ پرسىيارتان نەكرد لەبەرچى دەريان
كردووھ؟

"ئان يىس" ۋەلامى دايبەوھ ناسا ئەمن ئەمەم لە بەپرتيزيان نەپرسى و بۆ خۆشى ھۆكاري
دەركردنەكەى باس نەكرد.

"پل - راوو" كە پيتشينيى ئەوھى نەدەكرد خانەنشين بوونى ئەو مامۆستايە ھۆكاري
تيتكچوونى باري دەروونى بيت و لەلای بوو بە يەقین كە لەكار ۋەلانانى "زانبروخ" ھۆكاري
سياسيە. ھەوائتيري فەرەنسى پرسىياري لە ژنە خزمەتكارەكە كرد كە بەپرتيزيان چ كاتيك
دەگەرتنەوھ ماڤ ھەتا من لەگەڤ خۆيان قسە بكمم "ئان يىس" ۋەلامى دايبەوھ كاتى گەرانەوھى بە
من نەوتووھ، بەلام پيتم وايە پيتش لە كاتى شيۆ خواردن بگەپرتتەوھ. يەكيتك لە نەركەكانى
ھەوائتيرانى رۆژنامە و ھەوالدەريەكان خيترايە لە گەياندننى ھەوالەكان بۆ ناوھندى رۆژنامە و
ھەوالدەريەكان، بۆيە "پل - راوو" تاقەتى نەھيتنا ھەتا ئەوھى كە خودى "زانبروخ" ببيني و
ھۆكاري سەرەكيبى خانەنشين بوونى لەزاري خودى ئەو پياوھوھ ببيستى، چونكە گەياندننى ھەوال
بە ناوھندى ھەوالدەرى (پاريس) ۋەدوا دەكەوت، بۆيە ھەوائتيكى لەم چەشنەى رەوانە كرد:
(پروفيستور فيترديناند "زانبروخ"، نەشتەرگەرى بليمەت كە يەكيتك لە شانانازيەكانى ئەلمانايە،
لەويەرى توانايى جەستەيى و رۆحيدا لەلایەن ۋەزارەتى تەندروستيبى حكومەتى ئەلمانايى
رۆژھەلاتەوھ خانەنشين كراوھ و شيمانەى ئەوھ دەكرتت كە ناوبراو بوويتتە قورباينى پاكانە و كايەى
سياسى ...).

ھەوالدەرى فەرەنسا ھەوائتيك كە لەلایەن "پل - راوو" ۋە نيتدرابو ۋەك ھەميشە بە ھەموو
دونيادا بلاوى كردهوھ و ئەو ھەوالە لە ھەموو رۆژنامەكانى ئەوروپا و ئەمريكا كە "زانبروخ" يان
دەناسى چاپ و بلاو كرايەوھ و لە ھەندى لە رۆژنامەكانى ئاسيا و ئەفريقاش كە ناوى
"زانبروخ" يان ببستبوو، بلاو كرايەوھ.

لە ولاتانى ئەلمانايى رۆژناوا و رۆژھەلات و سويسرا، تەنانەت رۆژنامەيك نەبوو كە ئەو
ھەوالە چاپ و راڤە و شروڤەى نەكات، لە ولاتى سويسراش ۋەكوو ئەلمانيا "زانبروخ" يان بە
باشى دەناسى، چونكە ئەو نەشتەرگەرى بليمەتە ماوھيەك لە سويسراش كاري كردبوو.
سەرلەبەيانيبى رۆژى دواتر كە ھەوالى خانەنشين بوونى "زانبروخ" لە ھەموو رۆژنامەكاندا بلاو
كرايوھ، "پل - راوو" ديسان پتوھەندى لەگەڤ مالى "زانبروخ" گرت كە لەگەڤ خۆى سەبارەت بە
ھۆكاري خانەنشين بوونى وتوويزۆ بكات و "زانبروخ" پيتى گوت نيوھۆر ۋەرەوھ مالى ھەتا پتەكەوھ

قسه بکه بن.

"پل - راو" که رۆژی پشتر شو ههواله ی نار دبوو، پیشینی نه وهی نه ده کرد که بلار بوونه وهی شو ههواله له رۆژنامه کاندای بۆ "زانبروخ" و وهزارهتی تهنروستی نه لمانیای رۆژه لآت چ گرفت و کیشه یه که ده خولقتینی. نه گهر ههوالی خانه نشین بوونی "زانبروخ" به بی راده رپرینی ههوالتیری فهره نسی بلار کرابایه وه، هیچ کیشه یه که ساز نه ده بوو، چونکه "زانبروخ" که ته مه نی بیوه ههفتاو چوار سال - به تاییه ت بۆ نه شته رگه ره کان، به ته مه نی خانه نشینی ده هاته نه ژمار، به لام چونکه ههوالتیری فهره نسی، نووسیووی "زانبروخ" بۆته قوریانی پاکانه حسابی سیاسی، وهزارهتی تهنروستی نه لمانیای رۆژه لآت ده بوا خۆی و حکومه تی نه لمانیای رۆژه لآت له تاوان به ری بکات و ده بوا بیده نگیی خۆیان له باره ی "زانبروخ" وه بشکینن و هۆکاری سه ره کی باس بکات و رابگه یه نی که شو نه شته رگه ره بلیه ته شیت بووه.

رۆژی دواتر که رۆژنامه کان ههوالی خانه نشین بوونی شو مامۆستایه یان بلار کرده وه، به که م کهس که سه ره یی دا شو ههواله ده بی راست بکرتسه وه، دکتۆر "مادلنر" بوو. به و پیشینه و زانیاریه ی که دکتۆر "مادلنر" له باری رۆحیی "زانبروخ" ی هه ییوو، پیشینی کرد بلار بوونه وهی ههوالی هۆکاری وه لانانی "زانبروخ" که له رۆژنامه کان چاپ بووه له رنگای خۆسه وه نه بووه، چونکه نه گهر "زانبروخ" ویستبای هۆکاری وه لانانی خۆی باس بکات، بیگومان ده یگوت نیره یی و چاوچنۆکیی هاوکاره کانی منی خانه نشین کردووه و نه یه ده گوت بوومه ته قوریانی پاکانه حسابی سیاسی. دکتۆر "مادلنر" هاوپی له گه ل سه رۆکی نه خۆشخانه رۆشت بۆ مالی "زانبروخ" و له وی ده رکه وت که شو پیاه سه باره ت به هۆکاری خانه نشین بوونی خۆی ههوالتیکه به ههوالتیری ههوالده ری فهره نسا نه داوه و شو ههوالتیره ته نیا پیوه ندیی به "خزمه تکاره که ی (شان یس) وه کردووه.

نیوه رۆ پاش نه وهی که "پل - راو" گه یشت و شو دوو که سه ی که له لای "زانبروخ" بوون ده یناسین و ده سته جی پیئوسه که ی له گیران ده ره ینا هه تا به گومانی خۆی بۆ کامل کردنی ههوالی رۆژی پیئوسوی خۆی، له "زانبروخ" و هم له و دوو که سه ش زانیاری تازه تر وه ده ست به ات. دکتۆر "مادلنر" بۆ چه ند ساتیک که سه رۆکی نه خۆشخانه به هیواشی له گه ل "زانبروخ" سه رقالی قسه کردن بوو، که لکی وه رگرت و به ههوالتیری فهره نسی گوت که له ژوره که ده رکه ویت و پیتی گوت جه نابی "راو" نیوه ده بی شو ههواله ی که نه مرۆ له رۆژنامه کان چاپ و بلار کراوه ته وه راستی بکه نه وه.

"پل - راوو" پرسیاری کرد بهشی دهبی بگۆردی؟

دکتۆر "مادلنر" وه لآمی دایهوه نمو بهشهی که پیتوهندیی به هۆکاری خانهنشین بوونی پروفیسۆر "زانبروخ" وه همه دهبی راستی بکه نهوه، چونکه هۆکاری خانهنشین بوونی نمو مامۆستایه، نمو مهسه لهیه نیه که نیتوه نووسیوانه.

"پل - راوو" پرسى نەى هۆکاری خانهنشین بوونه کهى چیه؟

دکتۆر "مادلنر" له وه لآمدا گوتى ناتوانم پیتان بلیتم، به ههرحال نیتوه دهبی ههوالی نه مۆدی رۆژنامه کان بهم چهشنه راست بکه نهوه که هۆکاری خانهنشین بوونی "زانبروخ" پانگانه حیسابى سیاسى نیه. ههوالتیى فه ره نسی وای لێک دایه وه که نه گهر بیت و نمو ههواله پێراست نه کرتته ده. "زانبروخ" ده که ویتته ژیر گوشارى حکومه تى نه لمانیای رۆژهه لات و حیزبى کۆمۆنیستی نه ر ولاته وه. پاش چوونه ژوره وه ی و پرسیار نه خودی "زانبروخ" نه وه تێگه شت که نه ویش پیتی باشه نمو ههواله پێراست بکرتته وه و به لینیى دا که دهسته به جێ راستکردنه وه ی ههواله که به ژ پاریس بنیتریت و به لینییه که ی خۆشى به جیهینا. به لآم رۆژنامه کانى سويسوا و به تایبەت رۆژنامه کانى نه لمانیای رۆژناوا، به دوا دا چوونیان به ههوالی خانهنشین بوونی "زانبروخ" کرد و زۆریه ی رۆژنامه کانى نه لمانیا و به رلینی رۆژناوا، وه لمانى "زانبروخ" یان به هۆکاری سیاسى له قه لآم دا.

هه ره بو جۆره ی که وه زیری ته نه روستى گوتبووی پاش نه وه ی "زانبروخ" خانهنشین کرا (ده زانیین نمو مامۆستایه به لگه ی خانهنشین بوونی واژۆ نه کرد)، له هیچکام له صاف و پیندا و سستییه کانى کاتى کارکردنى به وینه ترۆمبیل و شو فیری ته نه روستى بیهش نه کرا. رۆژى پا زده یسه مى مسانگى دیسامبر له مالى "زانبروخ" وه پیتوه ندییان به ده رکه وانى نه خۆشخانه ی "شاریتی" یه وه کرد که ئوستاد سواری ترۆمبیله که ی بووه و به ره وه نه خۆشخانه که وتۆته ری، ده رکه وانیش نمو ههواله ی گیانده سه رۆکی نه خۆشخانه و پرسیاری کرد که ئایا پیتش به ترۆمبیلی "زانبروخ" بگرتیت بیان نا؟

سه رۆکی نه خۆشخانه گرتى پیتش به هاتنى ترمبیله که ی مه گرن، چونکه هاتنى به نه خۆشخانه کیشه نیه، به لآم نابى بچیتته ناو به شی نه شترمه گرییه وه. "زانبروخ" له نه خۆشخانه ی "شاریتی" ژوروتکی تایبەتى هه بوو و نمو رۆژه دوا ی نه وه ی که هاته نه خۆشخانه و له ترۆمبیله که دابه زى رۆیشه ژوره که ی خۆی، سه رۆکی نه خۆشخانه ته نه فۆنى به دکتۆر "مادلنر" کرد که گوایه "کهیم رات" هاتوه که لویه له تایبەتیه کانى خۆی له ژوره که ی بیاته وه؟

دکتور "مادلنر" وهلامی دایه وه که نه گهر بیویستبا که لویه له تایه تیسه کانی خۆی بیات، شوڤیره که یه بدوایدا دنارد. فرمانبهرانی لای نه خوښخانه ی "شاریتی" که ده یانزانی "زانربروخ" خانه نشین کراوه له هاتنی بۆ نه خوښخانه سه ریا سوږ ده ما، به لام فرمانبهره به پیشینه و به سالآچوره کان به هۆکاری هاتنی "زانربروخ" یان په ی بردبوو، ده یانزانی پیایوتیک که بۆ ساوه ی سالانیتی زۆر له دامه زراوه یه کدا کاری کردوه و هر رۆژه کاره که ی خۆی به هۆگری و تنانهت به عه شقه وه له یه ک شوین ده ست پیکردوه، ناتوانی به یه کجاری له و شوی ده دابهری، هر بویه بیره وهری نه و هر سو ساله به و دامه زراوه ی ده به ستیته وه.

"زانربروخ" پاش نه وه ی که رۆیشته ژوره که ی خۆی ده که که ی له ناوه وه قفل کرد، چونکه که س نه ده رۆیشته ناو ژوره که وه، که س نه یده زانی له وه ی چ ده کات. لای نیوه رۆ، یه کیک له ژنه په رستاره کان به هۆی کونجکۆلییه وه خۆی گه یانده پشت په بهییره ی ژوره که ی "زانربروخ" که بزانی له و ژوره چ ده کات و بینی نه و پیاره هر دوو ده سه که ی له سه ر میزه که ناوه ته ژیر سه ری و له وه ده چوو که خوه ی لیکه وتی. له و رۆژه وه به دو "زانربروخ" هر رۆژه وه که نه و کاتانه ی که کاری ده کرد له کاتی دیاریکراودا ده رۆیشته نه خوښخانه و له ژوره که ی خۆی له پشتی میزه که داده نیشت و هر دوو ده ستی له ژیر سه ری داده نا و هیچ که س نه یده زانی که ناخۆ له و حاله دا، ده خه ویت یان به خه وه ره یان رۆیشتۆته ناو خه یالی پیشوه ی کاتی کار کردنییه وه.

دوو جار خوه ی دکتور "مادلنر" زانربروخ" ی له پشتی په بهییره ی ژوره که یه وه له و حاله دا بینی و زۆر کاریگری له سه ر دانا، نه و پیاره مه زنه، له و حاله ته دا و به و ژیمسته وه، به لایه وه وه کوو سه رچاره ی ناومندی بوو و فیلمیکی به ناو "فریشته ی ناوی" وه بهر هیتایه وه که تیتیدا "مارلن دیترش" ژنه هونه رمه ندی به ناوبانگی نه لمانی له سه رده می سینه می بیده نگدا رۆلی بینیبوو.

له و فیلمه دا "مارلن دیترش" رۆلی ژنیکی دلرفین و هوه سه بازی ده گتیرا که مامۆستایه کی زانستگای خستبووه داوه و سه ره بجم نه و مامۆستای زانستگایه به دنیو و تیک ده شکۆ و کار و پیشه که ی له ده ست ده دات و له نه بجمدا نه پرواته وه نه و زانستگه یه ی که تیتیدا وانیه گوتۆته وه و له و ژوره ی که وانیه وتۆته وه سه ر ده خاته سه ر میزه که و هر له وه ی ده مریت. "زانربروخ" یش له ژوره که ی خۆی له حالیکدا سه ری نابوو سه ر میزه که به لای دکتور "مادلنر" وه وه کوو نه و مامۆستای زانستگایه ده هاته پیش چاو.

یه ک دوو که س له فرمانبهرانی نه خوښخانه، بۆ خۆ شیرین کردن به وه زیری ته ندروستییان گوت که "زانربروخ" رۆژانه دیتنه نه خوښخانه و وه زیریش له باتی سه رۆکی نه خوښخانه که رۆیشتبووه

سەفەر، بە دکتۆر "مادلنر" گەرە نەشتەرگەری نەخۆشخانەى گوت کەستیک کە خانەنشین کراوە نیتەر نابێ وە ک فەرمانبەرێک هەر رۆژە بە رێکوپێکی لەسەر کارە کەى نامادە بێت، چونکە بوونی فەرمانبەرێکی خانەنشین لە شوێنى کار، پێچەوانەى رێشویتنەکانە و نەزمى کارەکان تێک دەدات و نێو دەبێ پێش بە هاتنى "زانبروخ" بگرن.

دکتۆر "مادلنر" لە وەلامى وەزیرى تەندروستیدا گوتى شوێنى کارى "زانبروخ" لەم نەخۆشخانەى، ژوررى نەشتەرگەرى بوو نەك ژوررە کەى خۆى و نىدى نەویش نایەتە ژوررى نەشتەرگەریسەو، بۆیە نەزمى کارەکان ناشیوتى، چونکە پاش هاتنى بۆ نەخۆشخانە نەرواتە ژوررە کەیهو و لەوى دەرناکەوى مەگەر ئەوێ کاتى پرواتەو بۆ مالى و هەمان دەزانین چونکە "زانبروخ" سالانیک لەم نەخۆشخانەى کارى کردووە و تەنانەت لە سالانى شەرىشدا هەر لیترە بوو، ناتوانى هەر وا بە سووک و ناسانى دل لیترە هەلبکەنى و لەبارى نینسانییەو دوورە لە ویژدان و جوامیرى کە نیتە لەم رۆژانى کۆتایى تەمەنىدا لەو تاقە هۆکارى کە سوکناى دەریتى، بێهەشى بکەین، تکایە نىزن بەن با بێتە نێرە هەتا ئەو رۆژى کە سروشت لیترە دابپۆى و نەگەر ئەمڕۆ نیتە پێش بە هاتنى ئەو پیاو بۆ نەخۆشخانە بگىرن دەبیتە هۆى نازار و دل نیشانى.

لە سەرەتای ئەم یادداشتانەدا گوتمان بێهەى دکتۆر "هال" راویژکارى کۆلیژە پزىشکىیەکان بوو، بەلام سەرەپای ئەوێ کە کارى دکتۆر "هال" راویژکارى بوو، بەلام لە بەشى مالىی کۆلیژە پزىشکىیەکانیشدا کارى دەکرد، بۆیە وەزیرى تەندروستى پێى گوت پرواتە لای "زانبروخ" و بەلگەکانى خانەنشینی پێ واژۆ بکات. دکتۆر "هال" بە مەبەستى دیدارى "زانبروخ" رۆیشتە نەخۆشخانە و چوووە ناو ژوررە کەیهو و "زانبروخ" ی زۆر بە سستى و زەلیلى هاتە بەرچاوى، بۆ ئەوێ ئەو حالەتى لى دوور بجاتەو، هەندى سەبارەت بە پێشینەى نەشتەرگەرییەکانى نەرو مامۆستایە قسەى کرد و سەرى قسەى بەرەو لای خانەنشینی کێشا و هەولێ دا هەر وەکوو وەزیرى تەندروستى "زانبروخ" لە بواری مووچە و بۆیوى ژيانەو لە سالانى کۆتایى تەمەنىدا خاترجەمى بکات و گوتى، تەواوى ئەو مافانەى کە نیتە وەریان دەگرى، هەتا کۆتایى ژيانەت مسۆگەرن، بەلام رەچاوکردنى رێشویتنى گشتیى خانەنشینی لەم ولاتە، سەرەکییە کە نەگەر بێت و بایهەى پارە دابەزیت، برى پارەى خانەنشینی زیاد دەکات.

"زانبروخ" بەبێ ئەوێ کە قسەکانى دکتۆر "هال" بپۆى، گوتى لە قسەکانى گرت و پاش ئەوێ کە قسەکانى ئەو پیاو تەواو بوون، لەناکاو توورە بوو و بە توورەییەو گوتى نێو پێتان

وايه من فرمانبرداري نووسينگه‌ي ده‌ولته‌تيم که چارم برېښته موچه‌ي خانه‌نشينی؟ من بياوتکم کله سمره‌تاوه‌ي هه‌تا نه‌مړۆ، له بهره‌ي کاري خۆم نام خواردوه و له‌مه‌وسه‌دواش له بهره‌ي کاري خۆم نان ده‌خۆم، له نه‌لمانيا و ولاټاني دیکه‌ش ده‌يان نه‌خۆشخانه همن که ده‌رگاي ژوره‌کاني نه‌شته‌رگه‌يان به‌رووي مندا ده‌کنه‌وه و من نه‌گه‌ر هه‌ر رۆژه، ته‌نيا به‌ک نه‌شته‌رگه‌ري نه‌نهام بدم، بزوي خۆم داين ده‌کم.

ډاکټور "هال" که ديتي "زانبروخ" توپه‌ بووه، نه‌ختی بیده‌نگي نواند و دواتر گوتی من نه‌مړۆ هاتوم تا‌کوو نه‌و به‌لگانه‌ي که پتونه‌ديان به مه‌سه‌له‌ي خانه‌نشينی تزه‌يه واژويان بک‌ه‌يت. "زانبروخ" به هه‌مان توپه‌يه‌وه وه‌لامی دايه‌وه پتويستم به موچه‌ي خانه‌نشينی نيه و هيچ به‌لگه‌يه‌کيش واژۆ ناکه‌م. ډاکټور "هال" به ناچاري هه‌ستا و مالاوايی له "زانبروخ" کرد و له ژوره‌که وه‌ده‌ر که‌وت و رۆيی.

سې رۆژ دواي شو رووداوه، کاتيک "زانبروخ" وه‌کوو رۆژاني پتوشو له کاتومي‌ري دياریکراودا هاته نار نه‌خۆشخانه‌وه و به‌ره‌و لای ژوره‌که‌ي رۆيی، بيني که ده‌رگا‌که‌يان قفل کردوه. "زانبروخ" بۆ ماوه‌ي چاره‌که سه‌عاتیک ماتل بو که بزانی کليسی ژوره‌که‌ي به‌ده‌ستی کتيه، به‌لام سهره‌نهام روون نه‌بۆوه. شو پزيشکه بله‌مه‌ته رۆژي دواتر ديسان هاته‌وه، به‌لام ديسان ده‌رگا‌که داخرايو.

يه کتيک له فرمانبرداري نه‌خۆشخانه که دلي بۆ "زانبروخ" ده‌سووتا، ليسي نزيک بۆوه و به هيتواشي گوتی "گه‌يم رات" چاره‌پتي کليله‌که مه‌بن، چونکه بريار دراوه که نیدی نتيوه نابي که‌لک له‌م ژورده وه‌رگرن و بيته‌وه نابي بيته‌وه نه‌خۆشخانه. به‌م چه‌شنه "زانبروخ" له‌و نه‌خۆشخانه‌يه‌ي که نزيک به ۱۵ سال تتي‌دا کاري ده‌کرد، وه‌ده‌رنا.

پاش نه‌وه‌ي که "زانبروخ" له وه‌رگرتنی موچه‌ي خانه‌نشينی خۆي بوارد، بۆ جاريکی تر ناوي له رۆژنامه‌کاني نه‌لمانيا و چه‌ند ولاټيکی نه‌وروپايی چاپ کرايه‌وه و هه‌موان نووسيان که نیدی ناهيلن "زانبروخ" له نه‌خۆشخانه‌ي "شاريتی" کار بکات و نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره سهره‌راي نه‌وه‌ي که هيچ سه‌روه‌ت و سامان‌ي نيه، به‌لام حازر نيه موچه‌ي خانه‌نشينی وه‌رگريت.

زائربروخ بؤ بژیوی ژبانی تووشی چه مه سه ری بوو

"زائربروخ" له راستیدا هیچ سهروهت و پاشه کهوتیکی نه بوو، چونکه نهو پساوه به درتژیایی ته منی، له هه مبهه مهسه لهی دارایی و ساماندا که مترخه م بوو و تعنیا بهو راده یه ی که بژیوی رۆژانه و مانگانه ی بگوزهری، پاره ی پتیوست بوو. چه ند کسه له دۆستان ی "زائربروخ" که ده یانزانی مووچه ی خانه نشینی قبول نه کرده ووه و به باشی ده یانزانی هیچ پاشه کهوتیکی نه، بۆیه کهوتنه بیوی نه وه ی بۆ رتیزگرتن له ناوبراو و ههروه ها بۆ نه وه ی یارمه تیه کی باری مالیشی بکه ن، چه ندین کۆنفرانسی بۆ رتیک بهن.

"زائربروخ" پینشیاری دۆستانی قبول کرد و بریار درا نهو مامۆستایه، به که م کۆنفرانسی خۆی له شاری "هانور" هه لکه وتوو له نه لمانیای رۆژناوا بهستی. "هانور" به کینکه له شاره گه ووه پیشه یی، زانستی و هه م هونهریه کانی نه لمانیای رۆژناوا و ته لاریکی گه ووه ی بهناری "بیته ژفین" هه یه که به کینکه له ته لاره میژوو یسه کانی نه لمانیا و بریار درا "زائربروخ" لهو شوته کۆنفرانسه که ی بگرت و ته وهری کۆنفرانسه که ش نه خۆشیی شیربه نه به دست نیشان کرا.

نه وکاته نهو دیواره ی که نه مپۆ له نیوان نه لمانیای رۆژه لآت و رۆژناوا دا هه یه له گۆرپیدا نه بوو و هاتوچ له نیوان نهو دوو به شه دا گرفت ی ساز نه ده کرد، هه ربۆیه پاشی نه وه ی کاتی به رپۆیه چوونی کۆنفرانسه که ی "زائربروخ" دیاری کرا، که سانیک ته نانه ت له نه لمانیا و به رلینی رۆژه لآتسه و رۆیشتن بۆ "هانور" که کۆنفرانسی "زائربروخ" دا که له باره ی شیربه نه به بوو، به شداری بکه ن.

نهو شه وه ی که ده بو "زائربروخ" له ته لاری "بیته ژفین" قسه بکات، نه ته نیا پزیشک و نه شترگه ره کان، به لکوو به شتیکی بهرچاو له که سانی پایه به رز له توژیوی نووسهر، هونهر مهنه د و مامۆستایانی زانکو و ته نانه ت چه ند کسه له پیوانی به ناوبانگی بازو گانی و پیشه یی نه لمانیای رۆژناوا له ته لاره که ناماده بوون و ههروه ها نزیک به سهه کسه له هه وانه تیری رۆژنامه و گۆفار و رادیۆ هاتبرون هه تا قسه و لیدوانه کانی "زائربروخ" گوی لیبگرن و بۆ رۆژنامه و گۆفار و رادیۆ کانی بگوازنه وه.

هه موو نهو که سانه ی بۆ گویتگرتن له ناخاوتنی "زائربروخ" لهو ته لاره ناماده بوون، سه به ارت به نه خۆشیی شیربه نه به زانیاریان هه بوو و هه ندیکیان که نه شترگه ری شیربه نه به بوون سه به ارت

بەو نەخۆشییە زانیاری و ناگایی بەریلایان هەبوو، بەلام هەموان دەیانزانی بیگومان لە زمانی "زائیروخ" هەو لەبارە شیریەنجە شتگەلیک دەبیستن کە هەتا ئەوکات نەیانبیسستوو و نەیانخویندۆتەو. چونکە خودی "زائیروخ" نەشتەرگەری بۆ کۆمەڵتیک بەرچاو لە تووشبوان بە نەخۆشیی شیریەنجە کەردبوو و ریشالەئە شیریەنجەئە لە هەناوی نەخۆشەکان بینیبوو و لە رنگای نەشتەرگەرییەو لە ئەندامانی ساغی جەستەئە جیسا کەردبۆو. "زائیروخ" پاش کۆتایی نەشتەرگەری دیتبوی کە چۆن چۆنی نەخۆشەکان چاک دەبنەو، یان پاش ماوەیەک دیسان تووشی گری و نەخۆشیی شیریەنجە دەبنەو.

کاتیک "زائیروخ" هاتە ناو تەلارەکەو پیاو و ژنانی نامادە لەوئە هەموان هەستانە سەری و چەلەیان بۆ لێدا هەتا کاتیک ئەو مامۆستایە رۆشستە شوینی ناخواتنە و دواتر بە ناماژەئە "زائیروخ" لە شوینی خۆیان دانیشتنەو. ئەو نەشتەرگەرە لەناو جانتایەک کە لەگەڵ خۆئە هینابوی کۆمەڵتیک کاغەزی دەرھینا و لەسەر میزەکەئە دانا و قسەکانی دەست پینکرد. سەرھەئە قسەکانی "زائیروخ" دەرپری ئەو بوون کە ئەوئە دەلیت شتیکی سەرغەراکتشە.

چونکە گوتی دەبۆ بە خوشەکان و خوشک و برایان رابگەئەئە من لەو کاتەو کە بۆ یەکەم جار تومۆرتیکی شیریەنجەئە لە جەستەئە نەخۆشیتیک دەرھینا هەتا ئەمەرۆ، نەمبیینو دەو تومۆر و ریشالەئە شیریەنجە لەناو جەستەدا لەباری رەنگ و ئەو ریشانەو کە دایدەگوتی بە تەواوەئە لیتیک بچن. بەلام لە دەرەوئە جەستە تومۆرە شیریەنجەئەکان، لەباری رەنگەو لیتیک دەچن، بەلام لەناو جەستەدا لیتیکچوونیتیک لە نیتوان تومۆرە پر مەترسییەکان و دۆخ و جۆری ریشەیاندا نایینرئە.

دواتر "زائیروخ" دەستی لەژێر چەنەئە دانا و سەری داخست و بۆ چەند ساتیتیک بیدەنگ بوو و دوائە ئەوئە کە سەری هەلینا، گوتی "نیتسا دەبۆ وەزیر لە مەترسی رزگار بکەئە و چەند ساتیتیک تر وتی دەبۆ هەر سئە مۆرەکە بگۆرین، وەزیر رووسەرووی مەترسی بۆتەو". ئەم دەو رستە بیتییە کە هیچ پیتوەندیەکیان بە بابەئە کۆنفرانسەکەو نەبوو، گوینگران و نامادەبوانی زۆر تووشی سەرورمان نەکرد. چونکە هەندئە جار پەیفەر، باس لە بابەتگەلیک دەکات کە لە روالەتدا پیتوەندی بە بابەتە سەرەکییەکەو نیە، بەلام دوائە چەند ساتیتیک تر دەرەکەوئە ئەو باسە زەمینەئە کە بۆ پیتوەندی لەگەڵ بابەتە سەرەکییەکەدا و پەیفەر بەو بۆنەو ئەو بابەتە بە روالەت لاوەکییانەئە هیناوەتە زمان کە زیاتر سەرغەئە گوینگران رابکیتشئە، بەلام کاتیک ناخواتنی "زائیروخ" لەو سوارەدا درێژەئە کیتشا دەرکەوت کە نوستاد لەو دەچئە بابەئە سەرەکیی کۆنفرانسەکەئە فەرآمۆش کەردبۆ و تەنیا سەبارەت بە مۆرەکانی شەترەنج وەکوو نەسپ و فیسل و

وهزير و سەرباز قسە دەكات و وەك ئەو وەيە تەختە شەترەنجكە رووبەرپووی دانرابی و مۆرەكان دەبینیت و لەبارەي چۆنیەتی حەرەكەت كردنیانەو قسە دەكات.

لەناكاو "زانبروخ" لە بابەتی حەرەكەتی مۆرەكانی شەترەنجەو ئاماژەي بە بابەتی بنگلە یان كەوێل (خانووچكەيەكی بچووکی كۆنستانی) كرد كە لە كاتی ژيانی لە ولاتی سويسرا بە كرتی گرتبوو و هەندیکیش سەبارەت بە دۆخی ناو و هەوای ئەو ولاتە دوا و دواتر، رێپەوی قسەكانی بەرەو لای كرتی ترمبیل كیشا. بۆ دۆستانی "زانبروخ" كە لە تەلارەكە سوون دەرکەوت كە دەنگۆی شیتی دەورەیی ئەو نەشترەگرە كە ببوو هۆی لابردي لە كاری نەشترەگرە راستە، چونكە شك و گومانكە لەناوێدا نەبوو كە "زانبروخ" تووشی لەبەرچوونەو و فەرامۆشی بوو.

دۆستانی "زانبروخ" لە روالەتدا بەناوی سپاس لەو پەشەرە نزیکی میزەكە بوونەو، هەتا لەو شوێنەي دوو خەنەو، بەلام "زانبروخ" نەیدەویست لە میزەكە و شوێنی ناخاوتنەكەي دوور كەوتیەو و دەیگوت من هیشتا قسە كام كۆتاییان پینەهاتوو، بەلام سەرەنجام بە زۆری ئەویان لەو شوێنە دوور كردهو و داوایان لە هەوائتیر و رۆژنامە، گۆشار و رادیۆكان كرد كە بە نیشانی سوپاس و پیتزینی ئەو خزمەتانەي كە "زانبروخ" بە زانستی كردوو و لە رابردودا سەدان كەسی لە مەرگ رزگار كردوو، بۆیە ئەو بەشەي قسەكانی "زانبروخ" كە پێوەندی بە بابەتەكەو نەبوو لە راگەيەنەكان بلاق نەكەنەو و نەئین ئەو بیرمەندە تووشی لەبەرچوونەو و فەرامۆشی بوو و ئەوانیش لە بلاو كردهوی ئەو بەشەي هەوالەكە خۆیان بوارد.

"زانبروخ" هیچكات لەبیری پاشەكەوت و ملك و ساماندا نەبوو كە لە دەورانی پیری یان پەككەوتەیدا یارمەتیەكی بواری بژیوی ژيانی بیت و بەردەوام لەبیری كاری نەشترەگرەي و لێكۆلینەو دا بوو بەبێ ئەوێ كە لەو كارە لێكۆلینەوانە سەرەوت و سامانكە پێكەوە بنی، ئەوانەي كە عاشق و نۆگري كاری خۆیان و ناتوانن دەستی لێهەلگیرن، كار و لێكۆلینەویان بۆ بەدەستپێنانی پارە ناوێت و عەشقی ئەوان بە كار و توێژینەو دەبیتە هۆی ئەوێ كە نەگەر بیت و سەرەوت و سامانیان هەبێ، نامادەن لە گیرفانی خۆیان پارە بەدەن بەو مەرجەي كە كار و لێكۆلینەو كەیان رانەوستی.

"زانبروخ" ییش یەكێك لە عاشقانی كار و توێژینەو بوو و لە هیچكام لە قۆناغەكانی ژيانیدا لە بیری كۆكردنەوی ماڵ و ساماندا نەبوو و ئەو رۆژەش كە پێشیان بە درێژەي كارەكەي گرت، رازی نەبوو بەلگەكانی خانەنشینی واژۆ بكات هەتا باقیی تەمەنی، مووچەي خانەنشینی وەرگیریت.

نەو پیاوە سەرەرای ئەوەی کە دەیزانی هیچ پاشەکەوتییکی نیە، بەلام نامادە نەبوو مووچەیی خانەنشینی وەر بگرت. بۆ چەند جار "زانبروخ" کە لە واژۆی بەلگەکانی خانەنشینی و لە ئەبھامدا مووچە و حقوق خۆی بوارد، بە ئەواوەتی لە حالەتی ناساییدا بوو و هۆشی لەسەرەخۆ بوو و هەست بەوە نەدا کرا کە، نەخۆشیی فەرامۆشی بووینتە هۆی ئەوەی کە لە وەرگرتنیان خۆی ببوێتی. هۆکاری خۆبواردنی "زانبروخ" لە مووچەیی خانەنشینی، ئەوە بوو کە پیتی وابوو هەرکەسە مانە بێت، ئەو کەسە و مووچەیی پاش کارکردن وەر بگرت، ئە روالەت و دەرووندا باوەر بەوە دیسی ئە بیتی سەبب و توانایی درێژدان بە کاری نیە.

وێزیری تەندروستی بە نەمسەت "زانبروخ" نەستی پاک بوو و نەیدەویست مووچەیی ئەو نەشتەرگەرە بپێچۆ، بەلام نەویش ناچار بوو پێرەوی ئە رێشویین و یاسا گشتییەکان بکات و مووچەیی کەسێک کە تێر ناھێ کار بکات، بپێت. لە کایینەیی وەزیرانی ئەلمانیا ی رۆژھەلاتدا باس کرا کاتێک مووچەیی "زانبروخ" بپرن، نەویش ناچار دەبیت مووچەیی خانەنشینیە کەیی قبوڵ بکات.

"مووچە کەیی "زانبروخ" بردرا و هارکات ترمبێتیک کە هی وەزراەتی تەندروستی بوو لێسی سەنرایەرد و زۆری نە کیشا کە نەبوونی داھات و بژیوی ژبان لە مانی "زانبروخ" دەرکەوت و هاومەرد کەیی (مارگۆ) نەیدی نەیدەتوانی پیتیستیە کانی مانەوہ بکرت.

شېۋازى پەي بردنى زانئىروخ بە نەخۇشىي سڧلىس (سڧلىس)

كاتىك "زانئىروخ" بە رىكوبىتىكى لە نەخۇشخانەي شارىتى كارى دەكرد، رۇژىكىيان دكتور "مادلنر" بۆي دەرکەوت لەو ژورەي كە لەوتیو دەپۆشتنە ناو ژوروى نەشتەرگەرىسەكەو، كىتیبك دانراوہ ہەرکە كىتیبەكەي بىنى تىگەبىشت ھى "زانئىروخ"، چونكە ئەو نەشتەرگەرہ عادەتى وابو لەنتوان رىنگاي مائەوہ و نەخۇشخانە لەناو ترۆمبىلدا سەرقالى كىتیب خوتىندەوہ بىت. ئەو كىتیبەي كە دكتور "مادلنر" بىنى ھى زانئىروخ و بەجى ھىشتىبوو، كىتیبك بوو لەبارەي نەخۇشىي سڧلىسەو، بەلام نووسەرەكەي "زانئىروخ" نەبوو.

"زانئىروخ" لە كاتى خوتىندەوہي كىتیبە زانستىيەكاندا را و بۆچوونى خۇي لە پەراوتىزى لاپەرەكاندا دەنووسى و دكتور "مادلنر" دىتى لەو كىتیبەدا، مەرگەر بەدەگمەن دەنا لاپەرەك نىہ كەلە پەراوتىزەكەيدا بە دەستخەتى "زانئىروخ" نەنووسرابىتتەوہ و پاش وردبوونەوہ لە پەراوتىزەكان، كە پتوہندىيان بە نەخۇشىي سڧلىسەوہ بوو لە دلەوہ نافەرىنى بە "زانئىروخ" گوت.

لەپاستىدا "زانئىروخ" لەبارەي نەخۇشىي سڧلىسەوہ بەھۆي پىشەي نەشتەرگەرىسەو، زانىارى و ناگايى زياترى لە ھەموو پزىشكانى سڧلىس ناسى ھاوچەرخ ھەبوو، چونكە ئەوان لە دەرەوہي جەستەي مرؤژ لىكۆلىنەوہيان لەبارەي ناسەوارى نەخۇشىي سڧلىسەوہ دەكرد، بەلام "زانئىروخ" پىكھاتە و ھەوتى نەخۇشىيەكە و ناسەواراھكانى لەناو جەستەي مرؤژدا بە چاوەكانى خۇي دەبىنى. "زانئىروخ" لە كاتى نەشتەگەرىدا لەناو جەستە ئەندامىكى بەدى دەكرد كە تووشى ھەلمسانى دەورەي سىيەمى نەخۇشىي سڧلىس بووہ و پزىشكى پىسپۆرى سڧلىس تىنەگەبىشتبوو كە كام بەش لە جەستە تووشى دەورى سىيەمى نەخۇشىي سڧلىس بووہ؟

نەخۇشىي سڧلىس سى دەورەي ھەيە، لە قۇناغى يەكەمدا نىشانەي ئەو نەخۇشىيە وەك دومەلىك واپە كە لەسەر كۆنەندامى جىنسى، يان لەسەر لىتو يان لەلای ئەو پزىشكانەي كە سەروركارىان لەگەل مىكروپى سڧلىس ھەيە ھەندى جار لەسەر قامك، دەرەكەوى و ئەو جۆشە (قرحە) لە زاراوہي پزىشكىدا بە "شانكر" ناسراوہ. ئەگەر بىت و لە قۇناغى يەكەمدا چارەسەر نەكرىت، نىشانەكانى قۇناغى دووم و دەدەر دەكەون و ئەو جۆشە لەناو دەچىت و ھەندى جۆشى دىكە لەسەر دەست و لاق دەردىن و دەنگى مرؤژ دەگۆرى و ئەم نىشانەيەش پاش ماوہەيك نامىتى

و ناسه‌واری رواله‌تیی نه‌خۆشییه که له‌به‌رچا و ن ده‌بیّت.

پاشان ده‌وره‌ی سییه‌می نهم نه‌خۆشییه ده‌ست پێده‌کات و که‌سیک که تووشی قۆناغی سییه‌می نهم نه‌خۆشییه، له رواله‌تدا جی‌او‌ازیه‌کی له‌گه‌ژ که‌سانی له‌ش‌خاغ نیه و هیچ پزیشکیکی پ‌س‌پۆری بواری سفلیس، له رینگای نیشانه رواله‌تییه‌کانییه‌وه ناتوانی به‌و نه‌خامه‌ بگات که شاخۆ که‌سیک تووشی ده‌وره‌ی سییه‌می نه‌خۆشیی سفلیس بووه یان نا؟

نیشانه‌کانی ده‌وره‌ی سییه‌می نه‌خۆشیی سفلیس جۆراوجۆرن و هه‌م‌روشیان جینگای مه‌ترسین و نه‌خۆش له‌هائیکدا پیتی وایه ته‌ندروسته و به‌ نیشتیاهه‌ خۆراک ده‌خوات و ده‌خه‌وی، له‌ناکاو تووشی کویری ده‌بیّت یان نه‌خۆشیی نیفلیجیسی گشتیی جه‌سته ده‌گریت. "زائربروخ" که نیشانه‌کانی ده‌وره‌ی سییه‌می نه‌خۆشیی سفلیسی له‌ناو جه‌سته‌ی مرۆڤه‌ ده‌بینی، یه‌که‌م که‌سه که پ‌ه‌ی به‌وه برد و گوتی له‌ له‌شی مرۆڤدا هیچ نه‌ندامیک نیه که‌له نه‌گه‌ری تووشبوون به‌ نازار و نیشانه‌کانی ده‌وره‌ی سییه‌می نه‌خۆشیی سفلیس رزگاری بیّت.

یه‌کێک له نیشانه‌ پ‌ر‌مه‌ترسییه‌کانی ده‌وره‌ی سییه‌می نه‌خۆشیی سفلیس شیتییه و نه‌خۆش که خۆی ب‌ی ناگایه له‌وه‌ی که نه‌خۆشه، له‌وانه‌یه له‌ناکاو شیت ب‌ی و نه‌گه‌ر بیّت و که‌سی تووشبوو به نه‌خۆشیی سفلیس به‌ته‌واوه‌تی چاره‌سه‌ری خۆی نه‌کات، نیشانه‌کانی نه‌و نه‌خۆشییه ده‌گوازیت‌ه‌وه بۆ که‌سانی ده‌ورووبه‌ر و به‌تایبه‌ت منداڵه‌کانی و له‌وانه‌یه نه‌وانیش شیت، کویر یان تووشی لاوازیی زه‌ینی و فه‌رامۆشی ب‌ن. چ‌ه‌ند جارێک رووی دا که‌سانیک که له‌لایه‌ن پزیشکانه‌وه بۆ چاره‌سه‌ری نه‌خۆشیی جۆراوجۆر نێردرا‌بوون که "زائربروخ" نه‌شته‌رگه‌ریان بۆ بکات و له‌ کاتی نه‌شته‌رگه‌ریدا "زائربروخ" نیشانه‌کانی نه‌خۆشیی سفلیس که نه‌و پزیشکانه‌ پ‌ه‌ییان پ‌ی نه‌برد‌بوو، له‌ هه‌ندی له‌ به‌شه‌کانی له‌شدا بینی و پزیشکه‌کانی ل‌ی ناگادار کرده‌وه که نه‌و که‌سه پاش نه‌وه‌ی که‌له نه‌خۆشخانه هاته ده‌شت، ده‌بی بۆ ده‌رمانی نه‌خۆشیی سفلیس چاره‌سه‌ری پزیشکی بۆ بکریّت.

به‌رله "زائربروخ" پزیشکیک که ده‌یه‌ه‌وست بزانی نایا که‌سیک تووشی ده‌وره‌ی سییه‌می نه‌خۆشیی سفلیس بووه یان نا، ده‌بوا تا‌ق‌یک‌ر‌ده‌وه‌یه‌کی کرد‌با که‌له زانستی پزیشکیدا به "واکنش واسرمان" ناسراوه، "واسرمان" که‌سیکی میکروبی‌ناسی نه‌لمانی بوو که سالی ۱۹۲۵ی زاینسی کۆچی دوایی کرد‌وه و بۆ که‌شفی بوونی میکروبی سفلیس له جه‌سته‌ی مرۆڤدا، تا‌ق‌یک‌ر‌ده‌وه‌ی "واکنش واسرمان"ی دا‌ه‌یتا‌وه که باس‌کردنی تیروته‌سه‌له و لانیکه‌م نامیله‌که‌یه‌کی پزیشکی هه‌ل‌ده‌گری. به‌هۆی به‌کاره‌ینانی "واکنش واسرمان" و به‌ زمانی فه‌رنسی (راکسیۆن - دوو - واسرمان) ده‌یان‌توانی به‌ ته‌واوه‌تی تی‌ب‌گه‌ن که نایا میکروبی سفلیس له‌ناو جه‌سته‌ی که‌سیکدا

هده به یان نا؟

به لآم به کارهینانی "واکنش واسرمان" بز پهی بردن به بوونی میکروبی سفلیس له ناو جهستهی که سیک، دوو گرفت له نارادا بوو، یه کهم نه وهی که پرۆسه جیاجیاکانی نهو تاقیکردنه وه ماوه به کی ده خایاند، دووه مییش نه وه بسو که به بی بسرونی تاقیگه به کی تۆکمه و گه وره نه ده کرا نهو تاقیکردنه وه به نه بام بدریت. پزیشکانی سفلیس ناسی نه لمانی و پزیشکانی دیکه ی نه وروپا چونکه لهو شارانه ده ژیان که تیبایاندا نهو تاقیگه گه ورانه هه بوو، ده یان توانی نهو تاقیکردنه وه به نه بام بدن، به لآم له ولاتانی نه فریقا و ناسیا که لهو سه ده مه دا، تاقیکردنه وه نه بوو، که لک وهرگرتن لهو تاقیکردنه وه پزیشکیه نیمکانی نه بوو، به لآم "زانبروخ" له نه بامی نه زمونی کرده یی شینوازیکی بز پهی بردن به نه خۆشیی سفلیس له ناو جهسته ی مرۆډ دا هینا که ته نانهت پزیشکیکی دوو خراوه ترین شوینه کانی نه فریقا یان ناسیا که ده ستیان به تاقیگه رانه ده گه یشت، ده یوانی لهو رینگایه وه تیبگات که نایا که سی توشبوو به نه خۆشیی سفلیس له "ده وری شاراره" دایه یان نا؟

شینوازی پهی بردنی "زانبروخ" به میکروبی نه خۆشیی سفلیس بهو چه شنه بوو که نه ختی له خوینی جهسته ی ژن یان پیایو جینگای گومان بهو نه خۆشیه ی ده گرت و له گه ل خلتی جهسته ی له په کیک "گانگلیۆن" ه کانی (به قۆزوی و هه لسانی لنفاتیکی گه ردن ده لئین گانگلیۆن) که به ده رزی ده ریده کیشا که نهو کاره زیاتر له دوو خوله کی نه ده خایاند. دواتر نهو دوو تراوه ی له ناو ده فریکی بچووک تیکه ل ده کرد و دایه نا هه تا بنیشیت و دواتر ناوی خوین ده که وته سه ر ده فره که و "زانبروخ" نهو ناوی خوینه ی له ده فریکی دیکه ده کرد و هه ندی ماده ی دیکه ی به ناوی "تراوی رینجر" ی تیکه ل ده کرد (تراوی رینجر ماده به کی سویره که له تاقیگه کان به کاری دیتن و ده یانه وی میکروبی تیدا په و ره ده بکه ن) و دوا ی نه وه ی که "زانبروخ" نهو ماده به ی ده کرده ناو ناو خوینه که له ماوه ی پینج خوله کدا نه گه ر میکروبی سفلیس له جهسته ی نهو که سه دا هه بایه، به جوانی ده ره ده که وت.

بهو شیوه به، هه ر پزیشکیکی ده یوانی ته نانهت لهو شوینانه ش که تاقیگه به کی له گۆریدا نه بوو، له ماوه به کی زۆر که مدا بیسه لیتنی که نایا که سیک تروشی نه خۆشیی سفلیسی شاراره بسوه یان نا. هه رچه ند نه م دا هینانه ی "زانبروخ" له سالانی نیتوان دوو شه ری په که م و دووه می جیهانیدا بیده نگیی لیکرا و ده نگ و هه رای نه نایه وه، به لآم شاکاره نه شته رگه ریه کانی نهو پیساره ده نگدانه وه ی جیهانییان هه بوو، که به کی لهو شاکارانه ی پیوه ند دانی ده ست و لاقی جیابۆوه ی

بریندارانی شهر بوو که له سهره‌تای سه‌ریورده‌ی ژبانی "ژانربروخ" دا به کورتی ناماژه‌مان پتکرد و ختړا به‌سه‌ریدا بازمان دا و له‌وانه‌یه خوینهران سه‌رنجیان نه‌دابی که نهو شاکاره پزیشکیانیه که هه‌تا نه‌مړوش کهس ناویری خۆی له قهره‌یان بدات، لهو سه‌رده‌مه‌دا چهنده بابه‌خیان هه‌بووه.

"شتوفان برك" كه قهستی گهانی هیتلری كرد

هك لهو كاره نهشتهرگهريپانهی كه "زائربوخ" له شهري دووه می جیهانیدا نهغهامی دا و زور دهنگی دایهوه و تنانته سهرنجی "هیتلر" سهروکی حكومت و دیکتاتوری نهلمانیای راکیشا، دهرمانی "شتوفان برك" نهفسهري نهرتهشی نهلمانیا بوو كه له باكووری نهفریقا به توندی برینسدار ببوو.

"شتوفان برك" ههمان نهفسهره كه رژی بیسته می مانگی ژونیسهی سالی ۱۹۴۴ی زاینسی بۆمبیک کاتومیری له ژوره کهی "هیتلر" نایهوه و خزی له ژوره که دهرکوت و بۆمبه که تهقایهوه. له ژوره که کونفرانسیکی سهریازی تیندا بهسترا چهند کهس کوزران، بهلام هیتلر هیچ برینسدار نهبوو. مهسهلهی نهو تهقینهوهیه که پاش کوتایی شهري دووه می جیهانی بۆ ساوهی چهند سال له رۆژنامه و گۆفار و کتیبهکاندا لهباردهوه نووسرا و بابته بلاو کرایهوه، دور و درتیه و به کورتی نهوه بوو نهفسهرا نی هیزه چهکدارهکانی نهلمانیا دیانزانی نهلمانیا له شهردا شهکست دینی و دوی نهوش لهوانیه بسپردرتیهوه، بۆیه هاتنه سهر نهو باوره که به کوشتنی "هیتلر" کوتایی به شهري بینن و له گهل ولاتانی نهمریکا، بریتانیا و یهکیهتی سؤفیدت ناشتی بکن، بهلام پاش کوتایی شهري نهلمانیا غرامهیهک بهو ولاتانه بدات و نهفسهرا نی نهلمانیا دانی غرامهیان له ههمبهر له لهناوچوونی نهلمانیا به باشتر دهزانی.

"شتوفان برك" ناماده بوو که بۆمبیک کاتومیری بههیز لهناو ژوره کهی "هیتلر" بنیتسهوه و له رژی بیسته می مانگی ژونیسهی سالی ۱۹۴۴ی زاینسی بۆمبه که که لهناو جانتایهکی دهستیدا بوو له ژوری کونفرانسی سهریازی (له ناوچهیهک ههلهکوتو له رۆژهلاتی نهلمانیا له بهرهی شهري له گهل روسیا) له نریک هیتلر دانا و به بیانوی هینسانی نووسراوهیهکی زهروری له ژوری کونفرانسه که وه دهرکوت و به فرۆکه لهو ناوچهیه دور کهوتهوه.

بۆمبه که له کاتی دیاریکراودا تهقییهوه، بهلام هیتلر نهتهنیا نهکوژا، بهلکوو برینسدارش نهبوو و دوی نهو پیلانه، نریک به ههزار کهس له نهفسهرا نی هیزه چهکدارهکانی نهلمانیا و هاوولاتیانی مهدهنی دستبهسهر و له سیداره دران و هندیکیان به قهلانگ یان چنگالی دووکانه قهساییهکانهوه ههلواسران و "شتوفان برك" یش پاش دهستبهسهر کران له سیداره درا. "شتوفان برك" نهفسهریکی دلیر و زیرهک بوو، له باکووری نهفریقا له کاتی هیرشی یهکیک له هاویه پانهکان

به توندی بریندار بو، پلهی سەرگورد، پیتشهنگ (زاندهی هه‌بوو، له هیتشی بویرانهی خۆیدا بۆ سەر هیزی بریتانیا به جۆرتیک بریندار کرا که پزیشکان و نهشته‌رگه‌ره‌کان له باکووری نه‌فریقا، له ده‌رمان کردنی خۆیان بوارد و گوتیان به‌هۆی نه‌و هه‌موو برینه‌وه که له ته‌ه‌وای جه‌سته‌یدا هه‌یه، بێتگومان ده‌مریت.

مارشال "رومل"ی ناسراو که له باکووری نه‌فریقا فه‌رمانده‌ی هیزی چه‌کداری نه‌لمانیا بوو و نه‌و نه‌فسه‌ره بویره‌ی زۆر خۆش ده‌ویست، پاش وتووێژ له‌گه‌ڵ به‌رلین، بریاری دا "شتۆفان بکر" که له‌پراستیدا جه‌سته‌ی له‌ت و په‌ت کرابوو، ره‌وانه‌ی به‌رلین بکرتیه‌وه که له‌وانه‌یه له‌وێ بتوانن ده‌رمان و چاره‌سه‌ری بۆ بکه‌ن. له به‌رلین "زانبروخ" جه‌سته‌ی لێک هه‌له‌شای "نه‌شتۆفان بکر"ی دیست، گوتی من لام وا نیه بتوانم له مه‌رگ رزگاری بکه‌م به‌لام هه‌ولێ خۆم ده‌ده‌م. پاش گواسته‌وه‌ی "شتۆفان بکر" بۆ نه‌خۆشخانه‌ی به‌رلین "زانبروخ" ده‌ستی راستی به جۆرتیک ئێسکه‌کانی شکابوون که نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره بلیمه‌ته نه‌یده‌توانی بیاخاته‌وه جێ و نیشانه‌ی "قانقاریا" (کووتران و ره‌شبوونه‌ی به‌شیک له له‌ش یان نه‌و شوینه‌ی خۆینی پیناگات)ش که له‌سه‌ر ده‌سته‌کانی ده‌رکه‌وتبوون، برینی و گوتی نه‌گه‌ر ده‌ستیک که شکاوه نه‌بردیه‌وه، قانقاریا ته‌شه‌نه ده‌کاته سه‌ر به‌شه‌کانی دیکه‌ی جه‌سته و سه‌ره‌نجام نه‌خۆشکه ده‌کوژیت.

چارێ چه‌پی "شتۆفان بکر"یش بریندار ببوو که "زانبروخ" به هه‌یج له‌ونێ نه‌یده‌توانی ده‌رمانی بکات و به ناچارێ چاری چه‌پی به یه‌که‌جاری ده‌ره‌یتنا. ده‌ستی چه‌پی "شتۆفان بکر" بێتجه‌گه‌له قامکی نه‌سه‌پێ کوژه (قامکه‌ گه‌وره) هه‌مووی ساغ بوو، به‌لام ته‌قینه‌وه‌ی بۆمب قامکه‌ گه‌وره‌ی ده‌ستی چه‌پی په‌راندبوو. قامکی نه‌سه‌پێ کوژه له هه‌ر ده‌ستیکدا، بۆ به‌کاره‌یتانی قامکه‌کانی دیکه، پێوستیه‌کی حاشاهه‌نه‌گره و به‌بێ قامکه‌ گه‌وره، قامکه‌کانی دیکه بۆ کارکردن به‌کار نایه‌ن. له نێوان پینچ قامکی ده‌ستدا، قامکی نه‌سه‌پێ کوژه تاقه قامکه که رووی له‌و چوار قامکه‌که‌ی دیکه‌یه و نه‌وانی دیکه به جۆرتیک له‌په‌نای یه‌ک جینگایان گرتوه که روویان له یه‌که‌تر نیه "زانبروخ" بۆ نه‌وه‌ی کارتیک بکات که قامکه‌کانی ده‌ستی چه‌پی "شتۆفان بکر" به‌که‌لکی بێن، بریاری دا قامکی دۆشامۆه له‌باتی قامکی گه‌وره‌ی دابنیت هه‌تا بتوانی له‌ سێ قامکی ناوه‌پراست (زه‌پنه‌قوته و تروته کوژه) که‌لک وه‌ربگریت.

"زانبروخ" له نێوان قامکی ناماژه و سێ قامکی دیکه‌ی ده‌ستی چه‌پی برینداره‌که‌دا مه‌ودای ساز کرد و قامکی ناماژه‌ی جۆرتیک لێکرد که رووی له‌ سێ قامکه‌که‌ی دیکه‌ی بێت. هاوکات له‌گه‌ڵ نه‌و کارانه‌ی که له‌سه‌ر ده‌ستی چه‌پی "شتۆفان بکر" ده‌یکرد، به‌شه‌کانی دیکه‌ی جه‌سته‌شی

که به توندی بریندار بیوون، نهشتهرگه‌ری بۆ کرد، بۆ وینه سی نئیسکی له جهسته‌ی سی که‌رویشک ده‌رهینا و له سی شوینی جهسته‌ی برینداردا داینا.

ده‌لین له ئەلمانیا، یه‌که‌م کەس که بۆ پی‌شگیری له چلک کردنی برین، له‌لایهن "زائربروخ" هوه‌ی ده‌رمانی "پنی سیلین" ی بۆ به‌کار هینرا "شتوفان برك" بووه. "پنی سیلین" هه‌روه‌ک ده‌زانین بریتانیاییه‌کان دایانه‌ینا و له سه‌ره‌تاشدا ده‌رمانتیک بوو که گرفتی هه‌بوو و پاییزی سالی ۱۹۴۳ که "چیرچیل" سه‌رۆک وه‌زیری به‌ریتانیا له باکووری نه‌فریقا تووشی نه‌خۆشیی "زاتولریسه" (ده‌رده‌سی، ژانه‌سی) بیوو (لورد موران) پزیشکه‌ی پسیپۆره‌کی گوتی نه‌گه‌ر "پنی سیلین" ی لینه‌دری، بیگومان ده‌هرتت و نه‌مڕۆش ده‌رمانتیک کاریه‌گه‌ره بۆ نه‌خۆشیی زاتولریسه، به‌و پتیه‌ی که یه‌ک یان هه‌ردووویان (سپه‌لاکتیک یان هه‌ر دووکیان بریندار بیتت) ده‌رمانی نانتی بیووتیک (پنی سیلین) ه و نه‌و رۆژه ده‌رمانه "پنی سیلین" ه‌ی که بۆ ده‌رمانی چرچیل به‌کار هینرا، به‌هۆی که‌مبوونی پنی سیلین به‌نرخێ ئه‌وکاته ۶۰۰ لیره‌ی بریتانی بوو. به‌لام نه‌مڕۆکه‌ پتر له چه‌ند مارک بایه‌خی نه‌ه.

ئه‌لمانیه‌یه‌کان، به‌و لی‌هاتوویی و نه‌زمه‌ی که له‌ناویاندا هه‌بوو، دوا‌ی نه‌وه‌ی که په‌ییان به‌ تاییه‌مه‌ندیه‌کانی "پنی سیلین" برد توانییان له ماوه‌یه‌کی که‌مدا، رۆژه‌یه‌کی زۆر "پنی سیلین" به‌ره‌م به‌ینن، به‌ چه‌شنتیک که‌له ه‌اوینی سالی ۱۹۴۴ به‌دواوه، زۆرتیک له سه‌ربازه برینداره ئه‌لمانیه‌یه‌کان، که به‌هۆی برین و نه‌خۆشییه‌وه پتووستییان به‌ ده‌رمانی نانتی بیووتیک بوو، "پنی سیلین" بۆ وه‌شیترا.

"شتوفان برك" دوا‌ی نه‌وه‌ی که‌له نه‌خۆشخانه نازاد بوو، هه‌رچه‌ند یه‌ک ده‌ست و یه‌ک چاوی نه‌بوو، به‌لام ده‌یتوانی ده‌ستی چه‌پی به‌ چوار قامکه‌وه به‌ته‌واوه‌تی به‌کار بینن. دوا‌ی نه‌وه‌ی که "شتوفان برك" له نه‌خۆشخانه هاته‌وه، هیتله‌ر بانگه‌شستی کرد و گوتی ده‌بینم "زائربروخ" له‌سه‌ر جهسته‌ی تۆ په‌رجوو (معجزه‌)ی کردوووه. دوا‌ی نه‌وه‌ی که "شتوفان برك" له نه‌فریقا بریندار کرا گه‌یشته‌ پله‌ی سه‌ره‌نگ (عه‌قیدی) پیدرا و نه‌و رۆژه‌ی که "هیتله‌ر" نه‌و نه‌فسه‌ره‌ی پاش نازاد کران له نه‌خۆشخانه بینی، وه‌ک سه‌رۆکی ستاد و بنکه‌ی هیزی ناماده و ریتزیرۆ هه‌لبژارد و له ئه‌لمانیا نه‌و پۆسته‌یان به‌ که‌ستیک ده‌دا که لانیکه‌م پله‌ی سه‌رله‌شکر (فه‌ریق)ی هه‌بیتت.

دوا‌ی نه‌وه‌ی که "شتوفان برك" ده‌سته‌سه‌ر کرا و له دادگای سه‌ربازی وتی پتیشه‌وا (هیتله‌ر)م خۆش ده‌وی و ریزی ده‌گرم، به‌لام خۆشه‌وستیی نیشتمانم (ئه‌لمانیا) پتره له خۆشه‌ویتسیم بۆ هیتله‌ر و ده‌زمانی که تاقه شانس و ریتگاچاره‌ی رزگاریی ئه‌لمانیا له له‌ناوچوون نه‌وه‌یه که نه‌و وه‌لا

بنریت.

به قهولی هیتلەر "زانبروخ" لهسەر نهشتهرگهیری نهو نهفسهره پهرجووی کرد، بهلام له نیوان ریکهوتیک که "شتوفان برک" له نهخوشخانه نازاد کرا و نهوکاتهی کهله سیدارهیان دا، ماوهیهکی زۆری نهخایاند و "هیتلەر" ههتا دواین رۆژی ژیانی نهو کهسانهی له سیداره دا کهله پیلانی دژی نهودا که رۆژی بیستهمی مانگی ژوونیهی سالی ۱۹۴۴ رووی دا بهشدارییان کردبوو. ههروهک نۆ رۆژ پیتش نهوهی که خۆی و خۆشهویستهکهی (نوابرۆن) کهله دواین رۆژی ژیانییدا بوو به هاوسهیری، له سهرداوی پهستیوگهی نهمارهتی سهدری شهعهزمی نهلمانیا خۆیان بکوژن، دهریاسالار (کهناریس) سهردۆکی دهزگای سیخوری و دژه سیخوری نهلمانیا ی له سیداره دا. چونکه راپۆرتی نهوهیان پیدابوو "کهناریس" له پیلانی نهو کهسانهی که بهتهمابرون له ریگای بۆمبهوه "هیتلەر" بکوژن، ناگادار بووه، بهلام نهوی لهو پیلانه ناگاداری نهکردۆتهوه و پیتشی به بهریتوهچوونی نهو پیلانهش نهگرتوه.

کارکردنی "زائربروخ" له پوښتی پارېده دهردا

له بهر نه وهی رۆژنامه کانی نه لمانیای رۆژه لالت له باره ی شتییی ده وره یی و فراموښی "زائربروخ" هه شتیکیان بللو نه ده کرده وه، له نه لمانیای رۆژناو اش خه لک و ته نانه ت نه شته رگه ره کانیش نا گایان له و نه خوښیه ی "زائربروخ" نه بو و ته نیا به هوی بلاو بوونه وه ی هه والیک که پېشته باسی لینه کرا، ده یانزانی که خانه نشین بووه (له حالیکدا ده زانین "زائربروخ" به لگه کانی خانه نشینی واژو نه کرد).

له بهر لینی رۆژناو نه خوښخانه میه کی بچوک هه بوو به ناری نه خوښخانه ی دکتور "ژونک بلوت" و نه و نه شته رگه ره ماوه یه ک دوا ی خانه نشین بوونی "زائربروخ" بریاری دا بانگه یشتی بکات تاکوو له نه خوښخانه که ی ده ست به کار بېت. چونکه هه موو نه خوښخانه کانی نه لمانیای رۆژه لالت به پروی "زائربروخ" دا داخرا بوون و نه و پیاوه یان له هه چکام له نه خوښخانه کان وه رنه ده گرت و مووچه ی فرمیسی نه و نوستاده شیان بری و بنه ماله ی "زائربروخ" یش بی سه رچاوه ی بژیوی ژبان ما بوونه وه، بویه نه و نه شته رگه ره مه زنه پېشنیاری دکتور "ژونک بلوت" ی بۆ کارکردن له نه خوښخانه که ی قبول کرد و له وانه یه پتویست نه کات به تیروته سه لی باس له وه بکه مین که مه به ستی دکتور "ژونک بلوت" که له بهرچی نه و پزیشکه مه زنه ی به نووسراو بانگه یشتی کردوه، به لکوو مه به ستی که لک وه رگرتن له ناو و ناوبانگی "زائربروخ" بو و ده یه وه یست به راکتیشانی نه و پیاوه ناوداره بۆ نه خوښخانه که ی خوی، نه خوښخانه که ی خوی پی گه وره بکاته وه هه تا نه و نه خوښانه ی که پتویستیان به نه شته رگه ریه نه ته نیا له هه موو شرتنیکی نه لمانیا، به لکوو له ولاتانی دیکه ی نه ورووپا شه وه سه ردانی نه خوښخانه که ی بکه ن.

رۆژیک که "زائربروخ" بۆ یه که م جار سه ردانی نه خوښخانه ی بچووک "ژونک بلوت" ی له نه لمانیای رۆژناو کرد، "ژونک بلوت" و ژنه که ی و هه موو فرمان به رانی نه و نه خوښخانه یه، له بهر ده رگا، بۆ پېشوازی له و نه شته رگه ره بلیمه ته به ریز راوه ستان و سه ریان نه وه ی کرد و دواتر پاش وی چوونه ناو نه خوښخانه که وه و دکتور "ژونک بلوت" به شه جیا جیا کانی نه و نه خوښخانه بچووکه ی پېشانی زائربروخ دا. کاتیک "زائربروخ" له نه خوښخانه ی "ژونک بلوت" ده ستی به کار کرد، هه رچه ند خه لکی زیاتر روویان له و نه خوښخانه یه کرد، به لام داها تی فرقیکی نه وتوی نه کرده

چونکه نهو کهسانه‌ی که سهردانی نهو نه‌خوشخانه‌یان ده‌کرد، زیاتریان خه‌لکی نه‌لمانیا و به‌ریلینی رۆژه‌لآت بوون و نه‌وکاته‌ش هاتوچۆ نازاد بوو و زۆره‌شیان خووسان گرتبوو که به‌های کاری نه‌شته‌رگه‌ری به‌نرخ‌ی هه‌رزانی نه‌لمانیای رۆژه‌لآت بده‌ن و دکتۆر "زانبروخ" یش له‌و زیاتری داوا نه‌ده‌کرد و یه‌کێک له‌ رازه‌کانی خۆشه‌ویستی "زانبروخ" له‌ناو خه‌لک هه‌مان ره‌فتاری قه‌ناعه‌تی بوو به‌ مولکی دنیا و داها.

به‌لام دکتۆر "ژونک بلوت" که مه‌به‌ستی له‌ بانگه‌یشتی "زانبروخ" بۆ هاوکاری بردنه‌ سه‌ری رۆژه‌ی داها‌تی نه‌خوشخانه‌که‌ بوو، ده‌به‌ویست له‌ناو و ناوبانگی نه‌و مامۆستا مه‌زنه‌ که‌لک وه‌ریگرت. له‌ نه‌لمانیای رۆژناوا دامه‌زراویه‌ک هه‌بوو به‌ناوی "فۆکس فیلم" که سه‌رقالی کاری فیلمی دیکۆمێنتاری بوو و دوا‌ی نه‌وه‌ی که "زانبروخ" له‌ نه‌خوشخانه‌ی "ژونک بلوت" ده‌ست به‌کار بوو، نه‌و دامه‌زراویه‌ پێشنیاری به‌ به‌رپۆه‌به‌ری نه‌خوشخانه‌که‌ کرد تا‌کوو له‌ یه‌کێک له‌ نه‌شته‌رگه‌ریه‌کانی "زانبروخ" فیلم هه‌لبگره‌وه و دیکۆمێنتیک ساز بکه‌ن.

دکتۆر "ژونک بلوت" یش به‌ هیوایه‌ی سازکردنی دیکۆمێنت، یارمه‌تی به‌ره‌وی کاره‌که‌ی و ناوبانگی نه‌خوشخانه‌که‌ی ده‌دات، پێشنیاری دامه‌زاروه‌ی "فۆکس فیلم" ی قبول کرد و قه‌ناعه‌تی به‌ "زانبروخ" یش هێنا که فیلم هه‌لگره‌کان له‌ ژووری نه‌شته‌رگه‌ری ناماده‌ بن و فیلم هه‌لبگره‌وه. رۆژێک که ده‌با فیلم هه‌لگره‌کان هاتبان دکتۆر "بلوت" پیتی راگه‌یاندن، ته‌گه‌ر پاش چوونه‌ ناو ژووری نه‌شته‌رگه‌ری، هه‌ستان به‌وه‌ کرد که "زانبروخ" به‌ هاتنتان قه‌لس و تووڤه‌ بووه، مه‌رەنجین و ته‌نانه‌ت ته‌گه‌ر به‌رامبه‌رتان توندوتیژی شی نواند، کاره‌که‌تان جی مه‌هیلن.

دکتۆر "بلوت" سه‌ره‌رای نه‌وه‌ی که ره‌زاهه‌ندی "زانبروخ" ی بۆ هاتنی فیلم هه‌لگره‌کان به‌ده‌سته‌هێنا بوو، به‌لام پێشبینی ده‌کرد له‌وانه‌یه‌ نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره‌ نا‌ره‌زایه‌تی ده‌ریپیت و فیلم هه‌لگره‌کانیش به‌و بۆنه‌وه‌ کاره‌که‌یان به‌جی به‌هیلن. ناوبانگی "زانبروخ" نه‌وه‌نده‌ زۆر بوو که نه‌و رۆژه‌ خودی به‌رپۆه‌به‌ری دامه‌زراوه‌ی "فۆکس فیلم" له‌گه‌ڵ ستافی کاره‌که‌ هاتبووه‌ نه‌خوشخانه. نه‌و رۆژه‌، بریار بوو له‌ نه‌خوشخانه‌ی دکتۆر "بلوت" یه‌کێک له‌ گورچیه‌کانی ژنیکی نه‌خۆش که تووشی نه‌خۆشی گورچیه‌ بپوو، ده‌ره‌هینن و "زانبروخ" هه‌رکه‌ هاته‌ ناو نه‌خوشخانه‌وه‌ به‌ دکتۆر "بلوت" ی راگه‌یاند که نه‌من نه‌مپۆ کاری نه‌شته‌رگه‌ری ناگه‌م و ده‌به‌ یاریده‌ده‌ری نپوه.

نایا "زانبروخ" له‌و کاته‌دا به‌هۆی فه‌رامۆشی، خۆی له‌و کاته‌دا بینیره‌ که هێشتا نه‌بۆته‌ نه‌شته‌رگه‌رتکی سه‌ربه‌خۆ و پپی وابوو که ده‌بی له‌ ژووری نه‌شته‌رگه‌ری وه‌کسو یاریده‌ده‌ر کار بکات؟ نپمه‌ له‌و نه‌ندیشه‌ و هۆکارانه‌ی که ببوونه‌ هۆی نه‌وه‌ی که نه‌و رۆژه‌ "زانبروخ" نه‌و

پیشنیاره به دکتۆر "بلوت" بکات بئ ناگاین و دکتۆر "بلوت" یش له پیشنیاری بلیمه‌تییکی وه‌کوو "زانبروخ" زۆر سه‌راسام بوو، چونکه نهو پیشنیاره له‌وه ده‌چوو که مامۆستایه‌کی مه‌زن به قوتابیه‌که‌ی بلی ده‌یه‌هوی له‌تیر ده‌ستیدا کار بکات. به‌لام "بلوت" پاش سه‌راسام بوون له پیشنیاری "زانبروخ" به‌بئ نه‌وه‌ی که تنانته بیر له‌وه بکاته‌وه که چ روو ده‌دات، له‌ناخه‌وه خۆشحال بوو، چونکه نهو رۆژه، فیلم هه‌لگره‌کان له کاری نه‌شته‌رگه‌ری فیلمیان هه‌لده‌گرت و بۆ دکتۆر "بلوت" چ شانازییه‌که گه‌وره‌تر له‌وه‌ی که پیاویکی وه‌کوو "زانبروخ" له ژووری نه‌شته‌رگه‌ری یاریده‌ه‌ری بیت؟

رۆژی دیاریکراو نه‌خۆشکه‌یان برده ژووری نه‌شته‌رگه‌ری و دکتۆر "بلوت" و "زانبروخ" چوونه ژوره‌وه و دکتۆری بیهۆشی و په‌رستاره‌کان به‌رله‌وه دوو نه‌شته‌رگه‌ره له‌وه‌ی ناماده بوون و پاش هاتنی وینه‌گره‌کان کاری نه‌شته‌رگه‌ری ده‌ستی پیکرد. دکتۆر "بلوت" ده‌ستی کرد به نه‌شته‌رگه‌ری و "زانبروخ" پاش نه‌وه‌ی که شوینی برینه‌که هه‌لدرا، به پۆنس هه‌ر دوو لیوا‌ه‌ی برینه‌که‌ی لێک جیا کرده‌وه هه‌تا نه‌وه‌ی که دکتۆر "بلوت" شوینی برینه‌که به جوانی بیینی. وینه‌گره‌کانیش ده‌ست به‌کار بوون و له ژووری نه‌شته‌رگه‌رییه‌که بێجگه‌له ده‌نگی ناپاراتی وینه‌گریه‌که هه‌یج ده‌نگییکی تر نه‌ده‌بیسترا و هه‌ندئ جاریش یه‌کێک له په‌رستاره‌کان که ره‌سته‌یه‌کی پزیشکی هه‌لده‌گرت و ده‌یدایه ده‌ستی دکتۆر "بلوت" و ده‌نگییکی هه‌تاشی ناسنی ده‌هاته به‌رگۆی.

کاری نه‌شته‌رگه‌ری ده‌ره‌تانی گورچیه‌یه‌کی له‌کار که‌توو، پتۆستی به‌وه‌یه که هه‌موو نه‌و رنگا و ده‌مارانه‌ی که به گورچیه‌وه په‌یه‌ستن، به‌ستن و دواتر گورچیه‌که ده‌ریینن، چونکه نه‌گه‌ر نه‌و ده‌مارانه رنگایان نه‌به‌ستری نه‌ته‌نیا خوینن، شوینی نه‌شته‌رگه‌رییه‌که دادپۆشی، به‌لگه‌وه نه‌هه‌نده خوینی له‌به‌ر ده‌روات که له‌وانه‌یه نه‌خۆشه‌که گیانی له‌ده‌ست بدات. به‌لام بیینیسه‌وه‌ی بۆریه‌کانی خوینن (ده‌ماره‌کان) بۆ به‌ستنیان له هه‌موو نه‌و نه‌شته‌رگه‌ریانه‌ی که پتۆهندیان به گورچیه‌وه هه‌یه، ناسان نیه و کاتی زۆر ده‌بات، چونکه هه‌ندئ جار به‌هۆی خرابیی گورچیه‌، هه‌ندئ له ده‌ماره‌کانی خوینن به‌هۆی بافته هه‌لمساره‌کان یان بافتی دیکه که قه‌واره‌یان گۆراوه، دادپۆشری و ده‌بسی نه‌شته‌رگه‌ر، نه‌و شانانه له ده‌مار جیا بکاته‌وه و نه‌وکاته ده‌ماره‌کان بدۆزیته‌وه.

گورچیه‌ی خراب بۆی نه‌و ژنه نه‌خۆشه‌ش که ده‌بوا لابریت، تووشی هه‌مان دۆخ ببوو و دکتۆر "بلوت" شانگانی له ده‌مار جودا ده‌کرده‌وه هه‌تا دواتر بیانبه‌ستنی. له‌وه‌په‌ری بیینه‌نگی ژووری نه‌شته‌رگه‌رییه‌که‌دا له‌ناکاو ده‌نگی "زانبروخ" به‌شیتوازی سه‌رکۆنانه به‌رز بۆوه و روو به دکتۆر

"بلوت" ی گوت بز هینده کیشی دینی؟ ... نه مه (ناماژه به گورچيله) هلگره و برینه که بیسته | لهو ژوره، نهو قسه کردنه سرکۆنه به لای هممو نهو که سانهی که لهوی ناماده بوون بز وینه فیلم هلگر و پرستار و تهنانهت دکتۆری بیتهۆشی ناسایی بوو، چۆن همومان و تهنانهت بهررسی بیتهۆشی پییان وابوو "زانبروخ" بزیه بزته یاریده در که نه گهر هات و دکتۆر "بلوت" هللهیه کی کرد، هلله و که موکوورپیه کانی پی بلتی. چونکه پله و بینگی "زانبروخ" هینده بهرز بوو، کس بیری لهوه نهده کردهوه بیته یاریده دره کی که سینی که دکتۆر "بلوت" مه گهر بز بهرژه وندیه کی پسپۆری و چاوه دیری به سهر کاری نهشته رگهری دکتۆر "بلوت".

دکتۆر "بلوت" بهو شیوه سرکۆنه به له لای فرمانبهران و فیلم هلگره کان زۆر به خۆیدا شکایه وه و سوور هلگه را، به لام هیچی نه گوت. "زانبروخ" که چاوه پتی وه لامیک له لایمن دکتۆر "بلوت" وه بوو، کاتیک له گهل بیده نگیی نهو به رووو بوو، به شیوهیه کی توندتر گوتی مه گهر له گهل تۆم نیه؟ بزچی به گویم ناکه ی؟ نه مه (ناماژه به گورچيله) بیره و فرتی بده. نه م ره خنیه پتر له جاری یه کهم به لای نهو که سانهی که له ژوره که بوون لۆژیکی هاته بهرچاو و همومان پییان وابوو دکتۆر "بلوت" ترووشی هللهیه که بووه و "زانبروخ" ههقیهتی که ره خنه و لۆمه ی بکات. دکتۆر "بلوت" که نیتر نهیده توانی بیده نگ بیت گوتی "گهیم رات" مه گهر بهرپرتان نازانن که سهرتا ده بی شانه کان له ده ماره کان جیا بکرتنه وه و دواتر رینگای ده ماره کان به سترین و پاشان گورچيله که بپردی و نه گهر بیت و به بی به ستنی ده ماره کان، گورچيله که بېرم هینده خۆین دهروات نه خۆشه که ده مریت.

"زانبروخ" گوتی کاتیک کاردی نهشته رگهری ده درتیه دهستی کسانیکی وه کوو نیوه، نه خه مه که ی نه وه یه که له نهشته رگهریه کی ساده ی وه کوو گورچيله ده دسته وه ستان ده میننه وه. دکتۆر "بلوت" دیسان بیده نگ بوو.

نهو فیلم هلگه رانه ی که له ژوره که بوون، ناگایان له نه خۆشی شتی ده وره یی و فرامۆشی "زانبروخ" نه بوو، بزیه پییان وابوو دکتۆر "بلوت" خهریکی کاریکه که له گهل ریوشوین و پیوه ری زانستی و تهکنیکی نهشته رگهری ناتهبابه، ههر بزیه "زانبروخ" به پتی نه رک ره خنه ی لینگرتوه، به لام لهوه سهرسام بوون بزچی دکتۆر "بلوت" سهرپتی ده کات و فرمانه کانی "زانبروخ" به جی نه گه یه نی. له ژوری نهشته رگهری، هیچ کس نهیده زانی که "زانبروخ" دیسان ترووشی هترشی فرامۆشی و شیتی کاتی بووه و نهو مامۆستایه که له بیده نگیی دکتۆر "بلوت" تووره بسوو، هاواری کرد حه یوان، مه گهر پیت نالیم نه مه (ناماژه به گورچيله) بپچرتنه و فرتی بده بز

جیبه جیتی ناکه ی؟

دکتۆر "بلوت" گوتی جه نابی "زائربوخ" من بهرپرسی کاری نهشته رگه ریم نهك نیتوه، نیتوه لیره یاریده ده ری منن و نابی دهست له کاری من وه ریده. نه وکات له وپه ری سه رسامیی ناماده بوان و به تاییهت وینه گراند، روودا و تیک که له نه خوشخانه ی بهرلینی رۆژه لآت روی دابوو، دوویات بۆوه و "زائربوخ" هیرشی کرده سه ر دکتۆر "بلوت" و پینگه وه دهسته و نیتخه بوون. وینه گران له وه گه یشتن که نه وه دیمه نیتکی تاییه ته که به گومانی نه وان هه تا نیتستا وینه ی نه بووه و وینه ی نابیته، به جیدیسه وه درێزه بیان به وینه گرتن دا و له هه ولی نه وه دا بوون که هیج دیمه نیتکی نه و شه ره دهسته و نیتخه یه نه وه وتی.

هاوسه ری دکتۆر "بلوت" که به هۆی دهنگ و هه راهه خۆی گه یاند بووه ژووری نهشته رگه ری تیده کۆشا "زائربوخ" له کۆلی میژده که ی بکاته وه و وینه گره کانیش به ی نه وه ی که چرکه به کش له وه دیمه نه ده گمهن و تاییه ته له دهست بدن، درێزه بیان به وینه گرتنی خۆیان ده دا. نه گه ر هاواری دکتۆر بیتهۆشی نه بایه کهسانی دیکه ی به ناگا نه ده هینایه ته وه، نه و ژنه داماره ده مهرد، به لām هاواری نه و پزیشکه سه رله جی دکتۆر "بلوت" و په رستار و وینه گره کانی بۆ لای ژنه راکیشا که له سه ر ته غتی نهشته رگه ری که وه تبوو و مه ترسیی مه رگی له سه ر بوو، به هه ر له و تیک بوو "زائربوخ" یان به کیشه کیش له ژووری نهشته رگه ریه که برده ده وه و وینه گره کانیش به خیرایی وه ده رکه وتن، چونکه پیتشبینی نه وه یان ده کرد که دکتۆر "ژونک بلوت" داوایان لیده کات که وینه ی دیمه نی شه ره که ی پتی بدن یان بیسه ر نه وه، هه رچه ند نه و رۆژه وه ها داخواییه کی نه کرد، به لām دواتر دکتۆر "بلوت" داوای له به رته وه به ری "فۆکس فیلم" کرد له به ر پاراستنی شاپرووی نه خوشخانه که ی و ههروه ها ریز و حورمه تی "زائربوخ" له پیشان دانی خۆ بیویرن.

داوای نه وه ی که دکتۆر "بلوت" توانی کاری نهشته رگه ریه که شه به ام بدات، گوتی نیتستا تیده گه م نه وه ی که پاش هینانی "زائربوخ" بۆ نه م نه خوشخانه یه له به ره ی شیت بوونیسه وه چیبیان به من گوتوه، راسته. رۆژی دواتر که هیشتا پته ونیدی ته له فۆزینی نیوان بهرلینی رۆژناوا و رۆژه لآت نه پچرا بوو، له نه خوشخانه ی دکتۆر "ژونک بلوت" وه پته ونیدیان به مالی "زائربوخ" وه گرت له به ر نه وه ی نه مه رۆژ، نه خوشیکیان بۆ نهشته رگه ری نیه، بۆیه با خۆی نه خاته زه مه ته وه و پیتریست ناکات بیته وه نه خوشخانه.

رۆژی دواتر "زائربوخ" هاته وه نه خوشخانه به لām رتگیان نه دا برۆژاته ژووره وه.

له و کاته وه به داووه نیدی "زائربوخ" به ته واوتی خانه نشین بوو، به لām نه و نه خوشانه ی که له وه

بی ناگا بوون نو نهشته رگه ره تووشی نه خۆشیی فەرامۆشی بووه و باوه پریان پی هه بوو، سهردانی ماله که بیان ده کرد و داوایان لیده کرد و تنانته لیتی ده پارانهوه تنانته له ماله که شیدا بیت نهشته رگه ریمان بۆ بکات، نه م قۆناغه ی ژیا نی پسی پۆانه ی "زانبروخ" خرابترین و ده وه ی ژیا نی بوو پاش نه وه ی که نه خۆشیی فەرامۆشی رووی تیکرد . نو له و قۆناغه ی ژیا نیدا به بی نه وه ی که بزانی چی ده کات، کۆمه لیک له و که سانه ی که بۆ نه شته رگه ری سهردانیان کرد بوو پارچه پارچه کرد یان به شتوازی دیکه ببوه هۆی مردنیان و ره وانه ی گۆرستانی کرد بوون.

به لام بیتش نه وه ی که له باره ی نه م قۆناغه ی ژیا نی "زانبروخ" وه شتیک باس بکه یین، پیوسته ناوی پیاوتیک بیتین که له دواین مانگه کانی ته مهنی "زانبروخ" دا کاریگه ری له سه ر ژیا نی هه بوو که هیشتا ناویان نه هینا، نو پیاوه به "شوردفکر" ناسرابوو.

پیاوونکی هه لاتوو که هاته ناو ژبانی "ژانربروخ" هوه

"شۆرد فکر" له سه‌ره‌تای لاویه‌تیدا بیروباوه‌ری چه‌پیی هه‌بوو و دواى نه‌وه‌ی که هیتله‌ر ده‌سه‌لاتی به‌ده‌سته‌وه گرت، له به‌رلین دووکانیتیکی بچکۆلانه‌ی دانا و تیییدا کتیبی کۆنه‌ی ده‌فروشت و هه‌ندى جارىش بۆ خۆی کتیبگه‌لى هه‌رزانی به چاپ ده‌گه‌ياند و ده‌یفرۆشت.

دواى ده‌سپینکی شه‌ر له مانگی سپتامبری سالی ۱۹۳۹ یه‌ک له‌وه‌که‌سانه‌ بوو که ده‌با پرواته‌ خزمه‌تى سه‌ربازیه‌وه، بۆیه‌ رویشه‌ سه‌ربازى و دوو‌کانه‌ بچکۆلانه‌که‌ی سپارده‌ شاگرد‌ه‌که‌ی. به‌لام له‌ کاتى خزمه‌تى سه‌ربازیدا نه‌یده‌توانی پيش به‌ زمانى خۆى بگه‌رت و جارىکیان هه‌ر به‌وه‌ بۆنه‌وه‌ ته‌مى کرا، به‌لام چونکه‌ سه‌ربازى‌کى زيره‌ک و نازا بوو، په‌له‌ی گروویانی پشدر. سالی ۱۹۴۵ (سالی کۆتایی شه‌ر له‌ نه‌ه‌وروپا) "شۆردفکر" له‌ کارگه‌یه‌کى سازکردنى چه‌کوچۆل سه‌رقالی نیگابانى بوو، له‌وه‌ کارگه‌یه‌ش وه‌کسو کارگه‌کانى دیکه‌ی سازکردنى چه‌کوچۆل له‌ نه‌لمانیا، کرىکاره‌کان، شه‌و و روژ سه‌رقالی کار بوون، شه‌ویکیان "شۆردفکر" له‌یه‌کى له‌وه‌ کارگانه‌ به‌ کرىکاره‌کانى گوت له‌یه‌کى له‌م شه‌وانه‌ فرۆکه‌ بۆمب هاویشه‌کانى نه‌مريکا و بریتانیا نه‌م کارگه‌یه‌ بۆمباران ده‌کمن و هه‌مووتان ده‌کوژيین.

له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌ هه‌موو کارگه‌کانى نه‌لمانیا سیخوړى نه‌یتى هه‌بوون، روژى دواتر "شۆردفکر" ده‌سته‌سه‌ر کرا و ده‌یزانى نه‌گه‌رى زۆره‌ به‌هۆى نه‌و تاوانه‌وه‌ ره‌وانه‌ی به‌ره‌کانى شه‌رى بکه‌ن، به‌لام پيش نه‌وه‌ی که کاتى دادگایی کردنى بگات له‌ناو زیندان، کارىکى دیکه‌ی نه‌ه‌چام دا که‌له‌ روانگه‌ی "نازی" یه‌که‌انه‌وه‌ وه‌ک په‌کى له‌وه‌ تاوانانه‌ ده‌هاته‌ نه‌ژمار که‌ لیبوردنى تیدا نه‌بوو که‌ نه‌ویش خۆیندنى سه‌روودیک بوو به‌دۆى "هیتله‌ر" که‌ ناوه‌رۆکه‌که‌ی جه‌ختى له‌سه‌ر له‌ سێداره‌دانى ده‌کرده‌وه‌.

خۆیندنى نه‌و سه‌رووده‌ له‌ناو زیندان به‌پێى پيشینه‌ی سیاسى نه‌و پیاوه‌ بووه‌ هۆى نه‌وه‌ی که‌ دادگای سه‌ربازى روژى ۱۴ى ناوریلى سالی ۱۹۴۵ به‌ تاوانى خه‌يانه‌ت به‌ نيشتمان به‌ سزای نیه‌دام مه‌حکومى بکات. "شۆردفکر" داواى پشداچوونه‌وه‌ی به‌وه‌ حوکمه‌ کرد و دۆسه‌که‌ی ره‌وانه‌ی دادگای پشداچوونه‌وه‌ کرا و روژى ۲۹ى ناوریلى هه‌مان سال دادگای پشداچوونه‌وه‌ حوکمى دادگای سه‌ره‌تایی ته‌نید کرده‌وه‌ و نه‌ویان ره‌وانه‌ی زیندانى به‌رلین کرد هه‌تا له‌ به‌ره‌به‌یانى روژى سیه‌مه‌ى ناویل نیه‌دام بگه‌رت. به‌ره‌به‌یانى نه‌و روژه‌ زیندانى به‌رلین دراپه‌ به‌ر تۆپ و خومپاره‌ی

نەرتەشی بەکیەتیی سۆڤیەت، چونکە نەرتەشی بەکیەتیی سۆڤیەت گەشتبوو بەرلین و بەو پێیە کە لە میژووی شەری دووەمی جیهانییدا نووسراوە، نەرتەشی سوور بە چل هەزار تۆبە بەرلینی تۆپاران کردوو.

لە زیندانی بەرلین بەهۆی تۆپ و خومپارە بارانەو نەزم و باری ئەمنی تێکچوو و هەرکەس کە زیندوو مایەو لە زیندانی و نیگابانەو بگرە هەموو هەلاتن "شۆردفکر" یش کە هێشتا هەر جلۆبەرگی سەریازی لەبەردا بوو، بەلام ریشی بەهۆی مانەوی لە زیندان درێژ ببوو، هەلات، نەیدەزانی پرواتە کۆی کۆی و لە کۆی خۆی بشاریتەو.

نەگەر ئەلمانییەکان بیانگرتبا دەیانکوشت و نەگەریش سەریازی رووسیا بیانیدیتبا لەبەر ئەوەی جلۆبەرگی نەرتەشی ئەلمانای لەبەردا بوو، دەکەوتە بەر رەهێلەمی گوللە و دەکوژرا. لە حالیکدا وێن و ویلان بەناو شەقامە وێرانەکانی بەرلیندا دەگەرا، گەیشتە بەردەم نەخۆشخانەیی شاریتی هەلکەوتوو لە بەرلینی رۆژەهەلات و وەبیری هاتەو کە "زانیروخ" نەشتەرگەری مرۆڤدۆست لەوی کار دەکات. بە "شۆردفکر" یان راگەیاندا کە "زانیروخ" لە پەستیوگی نەخۆشخانە سەرقالی کارە و نەوێندە لەو پەستیوگی مایەو هەتا ئەوەی کە "زانیروخ" لە نێوان دوو نەشتەرگەریدا چەند خولەکیک لە ژووری نەشتەرگەری هاتە دەشت.

"شۆردفکر" خۆی پێ گەیاندا و لە چەند رستەدا بارودۆخی باس کرد و گوتی پەنای هێناوێتە بەر ئەو. "زانیروخ" رۆیشتە ناو ژووری نەشتەرگەرییەو و ریش تەراشیکیی ژیلپیت و لەتە سابوونیکیی بۆ هێنا و بە "شۆردفکر" ی دا گوتی بۆ ناو دەستەکەو و ریش تەتاشەو و دواتر وەرە ژووری نەشتەرگەرییەو.

"شۆردفکر" ریشی تاشی و رۆیشتە ژووری نەشتەرگەری و "زانیروخ" بالادۆشیکیی سپی و خوتناویی پێدا و گوتی ئەمە لەبەر بکە و لەم کاتە بەدواوە تۆ بەکێک لە یاریدەدەرکانی منی. "شۆردفکر" گوتی من لە پزیشکی و نەشتەرگەری هیچ نازانم، چۆن دەتوانم بیمە یاریدەدەری بەرپزتان؟ "زانیروخ" گوتی لەگەڵ من وەرە ژوورەو، هەتا من لەوێم تۆش لەوی بە و دواي من لە ژووری نەشتەرگەری وەرە دەرەو و ئیتر کەس لیت ناپرسیت کە ناخۆ لەبارەیی پزیشکی و نەشتەرگەرییەو شتیک دەزانی یان نا و دلێم لێرەش جیرەبەکی غەزاییت پێبەن هەتا برسیت نەبیت.

لە رۆژانەیی کە شەڕ لە بەرلین بەردەوام بوو "شۆردفکر" هەر لەو نەخۆشخانە سوو و دواي کۆتایی شەڕ لە نەخۆشخانە هاتە دەرەو و بەو پێی سەرسامییەو بینی لەو شارە کە هەموو بینا و

مائه‌گان ویران ببوون، خانوچکمی کتیب فرۆشییه‌کمی شهو ویران نه‌بووه و ده‌لئیی خۆمپاره و تۆبه‌کان عاریان هاتووه که نهو دووکانه بچووکه هم‌ژارانیه ویران بکمن. "شۆردفکر" پیش له شه‌ر بهو هۆیه‌ی که لاو بوو و تازه ده‌ستی دابوووه کار، کتیبی هه‌رزانی چاپ ده‌کرد و زیاتر نه‌فسانه‌کان و به‌تایبته نه‌فسانه جیناییه‌کانی چاپ و بلاو ده‌کرده‌وه، به‌لام دوا‌ی شه‌ر، پیاویتیکی خاوه‌ن نه‌زموون و له‌باری فکروهه گه‌شه‌ی کردبوو و دوا‌ی نه‌وه‌ی که بارودۆخی به‌رلین گۆردرا و توانی دووکانه‌کمی دیسان بکاته‌وه، بیری له‌وه کرده‌وه که کتیبگه‌لێک چاپ بکات که له‌سه‌رووی نه‌فسانه‌کانه‌وه بن و بیره‌وره‌یی چهند کهس له نه‌فسه‌ران و سه‌ریازانی نه‌لمانیی سه‌باره‌ت به‌ سالانی شه‌ری دووه‌می جیهانی چاپ کرد و فرۆشتنی.

"شۆردفکر" رۆژتیکیان له رۆژنامه خۆتندییه‌وه که "زانبروخ" خانه‌نشین بووه و دواتر له هه‌والتیکی دیکه‌ی رۆژنامه‌دا خۆتندییه‌وه که له نه‌خۆشخانه‌ی دکتۆر "زونک بلوت" ده‌ستی کردووه به‌کار و بۆ جاری سێیم له رۆژنامه خۆتندییه‌وه که نیت له نه‌خۆشخانه‌ی دکتۆر "بلوت" کار ناکات و بهو پێشینه و ناشنایه‌تییه‌ی که له‌گه‌ن "زانبروخ" هه‌یبوو که‌وته بیری پێشنیاری پی‌ بکات هه‌تا بیره‌وره‌یه‌کانی بلاو بکاته‌وه "شۆردفکر" پاش نه‌وه‌ی که "زانبروخ" ی بیسی هه‌ستی کرد که باری مائی و دۆخی ژیا‌نی نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره خراپه.

"زانبروخ" نیت له نه‌خۆشخانه‌ی "شاریتی" مووچه‌ی وه‌رنه‌ده‌گرت، چونکه به‌ شێوه‌ی فه‌رمی خانه‌نشین نه‌کرابوو (له‌به‌ر نه‌وه‌ی شه‌و به‌لگانه‌ی که ده‌بوا واژۆیان بکات نه‌بیکرد) مووچه‌ی خانه‌نشینی وه‌رنه‌ده‌گرت. "زانبروخ" له هه‌مبه‌ر پێشنیاری "شۆردفکر" دا گو‌تی بیره‌وره‌یه‌کانی له یه‌ک مانگدا ناماده‌ی چاپ ده‌بن (نه‌م به‌لئینه‌شی هۆکاری هه‌مان فه‌رامۆشیی زه‌ینی بوو، چونکه بیره‌وره‌یی ته‌مه‌نێک نا‌کرێ له یه‌ک مانگدا بنووسرێته‌وه). "شۆردفکر" دوا‌ی نه‌وه‌ی بیستی که بیره‌وره‌یه‌کانی هه‌تا مانگیتی تر ناماده‌ ده‌بیست، له‌گه‌ن یه‌کێک له هه‌واکاره‌کانی که دامه‌زراوه‌یه‌کی چاپه‌مه‌ینی به‌ناوی "کیندلر" ی له شاری "مۆنیخ" هه‌بوو له‌م باره‌وه‌ی قسه‌ی کرد هه‌تا پێکه‌وه بیره‌وره‌یه‌کانی نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره بلیمه‌ته چاپ و بلاو بکه‌نه‌وه.

"کیندلر" گو‌تی نه‌گه‌ر "زانبروخ" بیره‌وره‌یه‌کانی خۆی هه‌تا نیستا نه‌نووسیبێته‌وه و بیه‌وه‌ی له نه‌مه‌رۆوه ده‌ست پی‌ بکات، لانیکه‌م هه‌تا یه‌ک سائی تریش نه‌و بیره‌وره‌یه‌یه‌کانه ناماده‌ی چاپ نابن. به‌لام ده‌کرێ بیره‌وره‌یه‌کانی هه‌رچه‌نده‌ی که ناماده‌ ده‌بیست نا‌یه‌ناو له یه‌کێک له رۆژنامه‌کانی چاپ بکرێ و پاشان که کۆتایی پێهات، به‌ شێوه‌ی کتیب چاپ و بلاو بکرێته‌وه و یه‌کیتی تر نه‌وه‌یه که بیره‌وره‌یه‌کانی "زانبروخ" بۆ چاپ کردن له گو‌فاره‌ ده‌بی به‌ وردی پێدا‌چوونه‌وه‌ی پێدا

بكریت.

چونكه "زائربوخ" نهشتهرگه ره و وه كووه هموو پزیشك و نهشتهرگه ره كان بیره وهریسه كانیان به شیوازی زانستی دهنوسن و خه لکی ناسایی تیناگه ن که نهو چی گوتوه و کتیییک که بهو چه شنه له لایه ن پزیشك یان نهشتهرگه ریکه وه دهنوسریت، فرۆشیتکی نهوتوی نایتت، چونکه خه لکی ناسایی نایخوتنه وه، بۆیه کاتیک پزیشك و نهشتهرگه ریک که دهیهوی بیره وهریسه کانی خۆی بۆ خه لگ (نهك هاوکارانی خۆی که خاوه نی پسیۆزی و سواری زانستین) بلاؤ بکاته وه، نووسه ریک ده که نه بهرپرس که بیره وهریسه کانی له قالب و دارشتن و ناوه رۆکی زانستییه وه به شیوازی تیک دابریۆتته وه ههتا بۆ خه لکی ناسایی که به زاراه و دهسته واژه پزیشکیه کان ناشنا نین، جینگای قام و تیگه یشتن بیت.

بیره وهریسه کانی "زائربوخ" یش ده برا له لایه ن نووسیکه وه دابریۆتته وه و له گوڤاریک چاپ بکریت و دوا ی نه وه ی که کوتایی پیهات له قهواره ی کتیبدا چاپ و بلاو بکریتته وه و رهزامه ندیی "زائربوخ" بۆ نووسنه وه و دارشتنه وه ی بیره وهریسه کانی له لایه ن نووسه ریک ناساییه وه زهرووریسه و هه ندیک له بیرمه ندان رازی نابن که کهس دهست بخته ناو بیره وهریسه کانیا نه وه.

"شۆردفکر" جارتیکی تر رۆیشتته وه بۆ مالی "زائربوخ"، ههتا شهو شتانه ی که بهرپیه بهری دامه زراوه ی چاپه مه نیی "کیندلر" باسی کردبوو بۆی باس بکات و رهزامه ندیی نهو بۆ نه وه ی که بیره وهریسه کانی له لایه ن نووسه ریکه وه بنووسریتته وه، به دهست بینی و به جۆریک دابریۆتته وه که خه لگ لئی تیینگه ن و "زائربوخ" یش بهو مه رجه رازی بوو و "شۆردفکر" بهو مامۆستایه ی گوت که به مزوانه بۆ به ستنی گریه ستی بلاو کردنه وه ی بیره وهریسه کانی له لایه ن دامه زراوه ی "کیندلر" وه سهردانی ده که ن. سه ره بجام دامه زراوه ی "کیندلر" گه غیچکی رۆژنامه نووس که هه م هه والتیر و هه م نووسه ری به ناوی "برن دروف" ی کرده بهرپرس که برواته بهرلین و ره شنووسی گریه ستی بلاو کردنه وه ی کتییی بیره وهریسه کانی "زائربوخ" له لایه ن نهو نهشتهرگه ره وه واژۆ بکات. نهو لاهه رۆژنامه نووس که وهك زۆریک له هه والتیران و نووسه رانی گه غی رۆژنامه کان، زسه رك و وریا بوو له لایه ن "کیندلر" وه پیی راسپیژدرا لانیکه م ده بی شهو مامۆستایه وا تیینگه یه نی که بیره وهریسه کانی و ره فتاری له گه ل بیرمه ندانی ناسراو و ده سه لاتدار و سه ركۆمار و نهو که سایه تییه ناسراو و به ناوبانگانه ی جیهان که کاری نهشتهرگه ری بۆ کرده ون، جیاواز بیت و پشکی زیاتریان بهرکه وی، چونکه خه لگ پییان خۆشه ناگاداری ژیا نی تاکه که سیی کهسانی ناسراو و به ناوبانگی دنیا بن.

"کیندلر" بیستجویی که "زانبروخ" نهشته رگه‌ری بۆ ویله‌لومی دووم نیمپراتۆری نه‌لمانیا و جۆرجی پینجه‌م پاشای بریتانیا و ستالین دیکتاتور یه‌کیه‌تی سؤقیه‌ت و موسولینی دیکتاتور نی‌تالیا کردوو و هیتلهریش سهردانی کردوو و به‌و گه‌نجه رژنامه‌نوسه‌ی راسپارد که به "زانبروخ" بلیت که له بیره‌وه‌ریه‌کانیدا له‌باره‌ی ژبانی نه‌و که‌سایه‌تی و ده‌سه‌لاتدارانه‌وه زیاتر بنوسیت و زانیاری بلاو بکاته‌وه. "برن دروف" به کۆله‌بارتیک راسپاردی "کیندلر" وه به‌ره‌و به‌رلین که‌وته‌ری و سهردانی مالتی "زانبروخ" ی کرد، به‌لام پینان راگه‌یاند که نه‌و مامۆستایه بۆ به‌شداری له کۆنگره‌ی پزیشکی و نه‌شته‌رگه‌ران رۆیشتوو بۆ شاری "ویسبادن". "برن دروف" به ناچاری به‌ره‌و شاری "ویسبادن" که یه‌کیتک له شاره‌کانی نه‌لمانیا بوو و کۆنگره‌ی پزیشکی و نه‌شته‌رگه‌ری له‌وی به‌سترابوو، که‌وته‌ری و له هۆتیله‌ گه‌وره و مؤدی‌رنه‌کانی شار سؤراغی "زانبروخ" ی گرت، چونکه پیی وابوو که‌سیکی وه‌ک "زانبروخ" له سه‌فهردا هم‌میشه له هۆتیله نامراوه و گه‌وره‌کان ده‌مینیتته‌وه. به‌لام لهو هۆتیلانه‌دا ناوی "زانبروخ" تۆمار نه‌کرا‌وو. "برن دروف" له‌گه‌ل چهند که‌س له پزیشک و نه‌شته‌رگه‌ری دیکه که به‌شداری کۆنگره‌که بسون پیته‌وندی گرت و پرساری لیکردن که‌له کوی ده‌توانی "زانبروخ" بیینیت، به‌لام هه‌ستی کرد که نه‌وان نایانه‌وی وه‌لامی راست و دروستی بده‌نه‌وه و دوو که‌سیان وتیان که زانبروخ نه‌خۆشه.

"برن دروف" نه‌یده‌زانی که "زانبروخ" لهو کۆنگره‌ پزیشکیه‌شدا وه‌کوو ناخاوتنی کۆنفرانسی ته‌لاری "بته‌ۆفن" له شاری "هانور" تووشی فه‌رامۆشی و په‌ریشان حالی بووه. له کۆنگره‌ی پزیشکی و نه‌شته‌رگه‌ری "ویسبادن" دا به‌پیی ریزی به‌رنامه‌کان بریار بوو که "زانبروخ" له‌باره‌ی نه‌شته‌رگه‌ری سینگ (قه‌فه‌سه‌ی سینگ) و به زاراوه‌ی پزیشک و نه‌شته‌رگه‌رانی پیشوو "قه‌فه‌سه‌ی سه‌دری" قسه‌ بکات، چونکه نه‌و پزیشکه‌ بلیمه‌ته یه‌کیتک له پیشه‌نگانی نه‌شته‌رگه‌ری له سینه و هه‌روه‌ها له‌باره‌ی سیپه‌لاک و دلیشه‌وه یه‌که‌م داهینه‌ر بوو و پیتش لهو که‌سیک نه‌شته‌رگه‌ری بۆ سیپه‌لاک و دل نه‌کردبوو، هه‌ریۆه پیشبینی نه‌وه ده‌کرا که ناخاوتنی نه‌و نه‌شته‌رگه‌ره بلیمه‌ته زۆر سه‌رغهراکیش بیت.

به‌لام "زانبروخ" پاش چهند وشه‌یه‌کی کورت، ده‌ستی کرد به‌ قسه‌ی نالۆز و بابه‌تی بی‌ سه‌روین و نه‌مجاره‌یان قسه و ناخاوتنه‌که‌ی به‌ جۆرتیک نالۆز و بی‌ مانا بوو که نه‌شته‌رگه‌ر و ناماده‌بوان ئیدی باوه‌ریان به‌ تیکچوون و فه‌رامۆشی نه‌و مامۆستایه کرد و به ناچاری بۆ پشودان ره‌وانه‌ی نه‌خۆشخانه‌ی شاری "ویسبادن" یان کرد. "برن دروف" هینده لیکۆلییه‌وه و کۆنجکۆلیی کرد هه‌تا تینگه‌بیشته که "زانبروخ" له نه‌خۆشخانه‌ی "ویسبادن" دایه، به‌لام کاتیک سهردانی نه‌و

نه خۆشخانه‌ی کرد ریځایان نه دا پرواته ژوره‌که‌ی "ژانربروخ" هه. نه هه‌وانتیره لاره به بیانوی هینانی خواردن و میوه و ده‌سته‌گول بۆ نه‌خۆشانی هه‌ژار و بێ سه‌ربه‌رست، خۆی گه‌یاندنه ناو نه‌خۆشخانه‌که.

له نه‌خۆشخانه گشتیه‌کان که‌سێک که‌له ده‌رگای سه‌ره‌کیه‌وه رژیشتایه‌ته ژوره‌وه، ئیدی بۆ گه‌ران به‌ناو نه‌خۆشخانه‌دا پیشی پێنسه‌ده‌گیرا "برن دروف" یش بۆ دۆزینه‌وه‌ی نه‌و ژوره‌ی که "ژانربروخ" ی تێدابوو که‌وته پرس و جز و گه‌ران و کاتیک له‌به‌رده‌م ژوریتکه‌وه رت ده‌سوو که ده‌رگاکه‌ی نیوه کراوه بوو، پیاویکی به‌سالآچووی چاویلکه له چاوی بینی که‌له ژوره‌که له‌سه‌ر قه‌ره‌وتله‌یه‌ک دانیشتوه و سه‌رقالی خۆیندنه‌وه‌ی شتیکه، له‌سه‌ر نه‌وه‌ی چه‌ندین جار وێنه‌ی "ژانربروخ" ی له‌ رۆژنامه و گۆفاره‌کان بینبوو ناسیه‌وه و رۆیشه‌ ژوره‌وه بۆ لای.

"ژانربروخ" ده‌ستی له خۆیندنه‌وه هه‌لگرت و پرسبازی کرد نایا کارتیکت به من هایه؟ "برون دروف" خۆی ناساند و گوتی له‌لایه‌ن دامه‌زراوه‌ی "کیندلر" هه‌لکه‌وتوو له "مۆنخ" هاتوه هه‌تا له‌باره‌ی بلاوکردنه‌وه‌ی کتیبی بیره‌وه‌ریه‌کانی له‌گه‌لی قسه‌ بکات. "ژانربروخ" گوتی تکایه کورسیه‌ک بینه و وه‌ره‌ نزیکه‌وه. نه‌و لاره کورسیه‌کی هینا و له قه‌ره‌وتله‌که‌ی "ژانربروخ" نزیک بۆوه و له‌سه‌ری دانیشت و "ژانربروخ" چاوی بریه‌ ده‌ستی چه‌پی "برن دروف" که له‌سه‌ر قامکی ناوه‌راستی هه‌لتۆقیویه‌ک ده‌بیرئ و به‌بێ نه‌وه‌ی که ده‌ستی لیبدات، گوتی نین بده‌ن نه‌م لکه له‌سه‌ر قامکی چه‌پتان لایه‌م.

"برن دروف" گوتی دامه‌زراوه‌ی چاپه‌مه‌نی "کیندلر" به‌په‌له‌یه که کتیبی بیره‌وه‌ریه‌کانی ئیوه چاپ و بلاو بکاته‌وه و دوا‌ی نه‌وه‌ی که بیره‌وه‌ریه‌کانتان ناماده‌ی چاپ بوون، نه‌گه‌ر لوتف بکه‌ن دیمه‌ خزمه‌تتان که نه‌شته‌رگه‌ری بۆ ده‌ستم بکه‌ن و ئیستا وه‌رگرتنی بیره‌وه‌ریه‌کانی ئیوه له‌سه‌رووی هه‌موو شتیکه‌وه‌یه. بیره‌وه‌ریه‌کانی ئیوه سه‌ره‌تا له گۆفاری "نه‌ده‌بیاتی نه‌لمانیا" چاپ ده‌بیست و دواتر دامه‌زراوه‌ی "کیندلر" وه‌کسوو کتیب چاپ و بلاوی ده‌کاته‌وه، پاشان "برن دروف" به "ژانربروخ" ی گوت پاش نه‌وه‌ی که بیره‌وه‌ریه‌کان وه‌ک کتیب بلاو کرایه‌وه، له‌وانه‌یه فیلم و وێنه‌شی لێ هه‌لبگره‌وه و نه‌گه‌ر بیست و ئیوه هه‌موو مافیک له‌باره‌ی بیره‌وه‌ریه‌کانتان بده‌نه دامه‌زراوه‌ی "کیندلر" باشتره، چونکه له‌ داها‌تو‌دا گرفت و ناسته‌نگ بۆ خه‌لکی دیکه ساز ناکه‌ن.

ژانربروخ پرسى مه‌به‌ست له هه‌موو حقوق چیه‌؟

"برن دروف" وه‌لامی دایه‌وه یانی ماف و حقوقتان له‌مه‌ر چاپی بیره‌وه‌ریه‌کانتان له گۆفاری

"نه ده بیاتی نه لمانیا" و مافی پتوهندیدار به چاپه کانی دواتری کتیبه که تان و حقوقی وینه هلگرتن. "زانبروخ" ره زامه ندیی نشان دا که هم مو حقوق و مافیککی خوی له باره ی بیره وهریسه کانی بسپرتیته دامه زراوه ی "موسیۆ کینلر" و "برن دروف" یش وتی:

بۆ نه وه ی که بتوانم ره شنووسی گرتیبه سته که بنووسم و نیوهش واژوی بکن و بفرمورن چه نده پاره و پاداشتتاز بۆ چاپی گوژار و کتیب و وینه گرتنی بیره وهریسه کانتان ده ویت؟

"زانبروخ" وه ک که سیک که سه رقائی لیکدانه وه ی حساب بیت، خه یال بر دیسه وه و "برن دروف" دیتی که قامکه کانی خوی راده وه شینیی و له وه ده چوو که خه ریکه به قامکه کانی حساب ده کات و پاشان وتی "بۆ چاپی کتیبی بیره وهریسه کاتم پینج هزار مارک و هزار دانه هیلکه و سه د کیلۆ سیم ده ویت!!" "برن دروف" به بیستنی نه و داخواییه چاوه پروان نه کراوه زۆر سه ری سوړ ما، چونکه چاوه پروانی نه وه ی هه بوو که سیک و هک "زانبروخ" که ناربانگه که ی گه ره نتیی فروشتنی بیره وهریسه کانیته، بۆ حقوقی سی جۆر چاپ کردنی بیره وهریسه کانی، لانیکه م داوای یه ک میلیۆن فرانک بکات و به گومانی نه وه ی که به هه له لیتی تیگه یشتنبیی، داوای له "زانبروخ" کرد که دیسان بیلیته وه و نوستادیش هه میسان گوتی "بۆ حقی چاپی بیره وهریسه کاتم پینج هزار مارک پاره و هزار دانه هیلکه و سه د کیلۆ گره م سیم ده ویت!!".

"برن دروف" ناگای له وه نه بوو که "زانبروخ" بیر و هۆشی له جینی خوی نیه و به هۆی فدرامۆشیی، هیشتا پیتی وایه سه رده می شه ره که هیلکه و سیم وه چنگ ناکه ون. "برن دروف" ره شنووسی گرتیبه سته که ی نووسی و "زانبروخ" یش واژوی کرد.

ده سپینکی نه شته رگه ری له ماله وه

دوای نه وهی که "زائربروخ" له نه خوځځانهی "ویسبادن" هاته دهره وه، گه رایبه وه بهرلین و دیسان نه خوځځانه یه کاره نده کرد هتا بتوانی کاری نه شته رگه ریان بۆ بکات، به لآم "زائربروخ" له هیچ نه خوځځانه یه که نه خوځځانه یه کاره نده کرد هتا بتوانی کاری نه شته رگه ریان بۆ بکات، به لآم رازی بسو له ماله که ی خوی نه و کاره نه بجام بدات. هر که سیک ته نانه ت زانیاریه کی نه وتوشی له کاری نه شته رگه ری نه بیته، ده زانیته که له م دوره یه دا پتویستییه کان بۆ نه بجام دانسی کارتیکی نه شته رگه ری نه وه یه که نه خوځځانه یه کاره و وینه و رادیولۆژی بۆ بکریته و نه شته رگه ری شوینی نه شته رگه رییه که له وینه دا بیینی. "زائربروخ" ییش له مالی خوی نه و که لویه لانه ی نه بو و نه گه ریش نه خوځځانه ی بۆ وینه گرتن ره وانه ی دامه زراوده یه کی رایوگرافی کردبا، به دوور ده زانرا قبوولی بکات، چونکه پاش کۆنگره ی پزیشکی "ویسبادن" شیتی کاتی و نه خوځځانه یه فراموشی "زائربروخ" له لای پزیشک و نه شته رگه رانی نه لمانیا ناشکرا ببوو.

"زائربروخ" که ده بیهه ویست له مالی خوی نه شته رگه ری بۆ نه خوځځانه ی بکات، ده بوا که لویه لی پزیشکی و نه شته رگه ری دا بین بکات و بیهینتیه ماله وه، به لآم هیچ ده سمایه یکی نه بو و نه و رۆژه ی که له نه خوځځانه ی "ویسبادن" وه گه رایبه وه مال ته نیا سی مارک پاره ی به مال هه بوو. نه و پزیشکه که ده بیهه ویست له ماله که ی خوی کاری نه شته رگه ری بکات، بیجگه له که لویه لی نه شته رگه ری، پتویستی به که لویه لی رادیولۆژی و ههروه ها که لویه لی خوی دان به نه خوځځانه ی و بتلی تۆکسیون هه بوو.

نه و نه ده بتوانی خوی نه و که لویه له نه شته رگه ریانه بکریته و نه له خه لکانی دیکه ش بۆ دا بین کردنیان داوای یارمه تییه ده کرد، چونکه زات و خوځځانه ی نیزی نه وه یان پینه ده دا داوای یارمه تی له خه لکانی دیکه بکات.

"زائربروخ" سه ره پای نه وه ی که له ریگای نه شته رگه رییه وه پاره یه کی زۆری به ده سه تهینا، به لآم هیچکات له و بییه نه وه دا نه بوو که له باری مالییه وه دا هاتووی ژبانی خوی مسۆگه ر بکات و زۆریه ی بیرمه ندان بۆ وینه "نه نشته یین" بیرمه ندی گه وه ی بواری بیرکاریش وه کوو "زائربروخ" و ابوو. نه نشته یین له هه موو ته مه نیدا مامۆستای زانسته گای بوو و ههروه ها له بواری فیزیادا خه لانی

زانستى نۆبلى جيهانىي بدهستهئينا و كتيبه كانى به هممو زمانه زيندووه كانى دنيا وهرگيتردان، بهلام كاتيك له تمه منى ۷۶ ساليئا له سالى ۱۹۵۵ى زايىنى كزچى دوايى كرد، بيتجگه له جلويه رگه كانى و چهند كتيبتيك هيچى ديكهى نه بوو. دواين وتەشى كه چهند ساتيك بهرله مردنى به زاريدا هات كەس لتي تينغه گيشت، چونكه بيتجگه له پرستارتك كەس له لاي نه بوو و نهو ژنه نه مريكاييهش زمانى ئەلمانىي نەدەزانی و نه نشتهيش چهند ساتيك بهرله مردنى به زمانى ئەلمانىي كه زمانى دايكيى خۆى بوو قسەى دە كرد.

"زائربروخ" له دورانى كار كرديدا بهبى نهووى كه حەزى له كۆكردنهووى پارە و سامان بيت، زۆر پارەى بدهستهئينا، بهلام ودریده گرت له دهستی دەدا و نهو رۆژەى كەله نه خۆشخانه گشتيه كان ودههريان نا، نهو نهدى داهاات و پاشه كهوت نه بوو كه كه لويه له پتويستيه سه رده تاييه كانى نه شته رگه رىي پى بگريت هتا بتوانى له ماله وه نه شته رگه رى بكات.

هەريۆيه "زائربروخ" بريارى دا بهبى كه لويه له ماله كەى خۆى دەست بكات به نه شته رگه رى، چونكه له زانستى جهسته ناسيدا له سه رووى هممو نه شته رگه رانى دنيا وه بوو و كه سيك نه بوو كه جهسته هەناوى مرۆڤ وه كوو نهو بناسيت. لەشى مرۆڤ له بارهى زانستى پزىشكى و نه شته رگه ريه وه به پانايى كاكتشانتيكه و دهيان هەزار ئيسك و ماسولكه و دەمارى تيدايه كه نه شته رگه ر پتويسته هەمويان به باشى بناسى و له بارهى نەركى هەركاميان وه به باشى زانيارىي هەبيت.

تمه نيك بهس نيه بو نهووى كه مرۆڤ له زانستى لەش و ناسينى ته واوى جهسته دا بيتته ماموستا و شارهزا، مەگەر نهووى كه وه كوو "زائربروخ" بو فيزيوون، توانايى و ليهااتووى تاييه تىي هەبيت. نهووى كه له كتيبه زانستيه كانى جهسته دا نووسرا بوون، به كرده وه نه نجامى دا بوو و له كتيبى نه نسكلزپيدايى جهسته ي ئەلمانيدا كه دواين چاپى بهرله شه پى دووه مى جيهانى بلاو كرايه وه كه كتيبتيكه نريك به سەد بهرگ و وشه يه كى تيدا نه بوو كه "زائربروخ" نهيزانى و واتاي كرده يي نهو وشه يي له كاري نه شته رگه ريدا فام نه كردبى. نهو نه شته رگه ره بليمه ته متمانه ي به زانايى و شاره زايى خۆى هەبوو، بۆيه بريارى دا وه كوو نه شته رگه رانى پيشوو، بهبى كه لويه لى نه شته رگه رى نوتى نه مرۆڤ، له ماله كەى خۆى كاري نه شته رگه رى بو نه خۆشه كان بكات.

ياريده ده رانى "زائربروخ" بو كاري نه شته رگه رى له ماله وه دوو كەس بوون يه كيان ژنه كەى به ناوى "مارگو" كه تازه له سه فەرى سهردانى خزم و كه سه كانى گه رابۆوه و نهوى ديكه شيان خزمه تكاره كه يان ههروهك گوتمان ناوى "شان يس" بوو. قه ره وئله ي نه شته رگه ريه كه ش

قهره‌وتله‌یه‌ک بوو که هندی جار له مته‌به‌خیش ژنه‌کان به‌کاریان ده‌هینا. و هندی جاریش ده‌یانبرده نه‌نباره‌که. "زانبروخ" چونکه پیشتر له نه‌خۆشخانه گشتیه‌کان که به بوودجه‌ی ده‌ولت یان شاره‌وانی به‌پیره‌ ده‌چوون، کاری ده‌کرد لهو نه‌خۆشانه‌ی که کاری نه‌شته‌رگه‌ریی بو ده‌کردن، پاره‌ی وهرنه‌ده‌گرت.

به‌لام له سی‌ تاقم له نه‌خۆشه‌کان پاره‌ی وهرده‌گرت: یه‌که‌م له پاشا و سه‌رکۆمار و که‌سایه‌تییه سیاسییه پله یه‌که‌کان. دووم له سامانداره‌کان که ده‌یان‌ویست له‌لایهن "زانبروخ" وه له نه‌خۆشخانه تاییه‌تییه‌کان نه‌شته‌رگه‌ریان بو بکرتیت.

سییم لهو نه‌خۆشخانه‌ی که‌له ولاتانی دیکه‌وه سه‌ردانی ئەلمانیا و "زانبروخ" یان ده‌کرد. به‌لام نه‌وکاته‌ی که ده‌یه‌ویست له مالتی خۆی نه‌شته‌رگه‌ری بو نه‌خۆشه‌کان بکات، ناچار بوو که‌له هه‌موان پاره وهریگرتیت، چونکه شویتنیکی دیکه‌ی بو دابین کردنی بزۆی ژسانی نه‌بوو. به‌لام زۆر بیانوی له نه‌خۆشه‌کان نه‌ده‌رگت و هه‌رچه‌نده‌یان بدایه‌ت قه‌ناعه‌تی پیده‌هینا. پاش چه‌ند رۆژ که "زانبروخ" له ماله‌که‌ی ده‌ستی به‌ کاری نه‌شته‌رگه‌ری کرد، ژنه په‌رستاریک که پیشتر له‌به‌رده‌ستیدا کاری کردبوو، زیاتر له‌رووی نه‌مه‌گناسییه‌وه سه‌ردانی ماله‌که‌ی ده‌کرد و بو بیته‌وش کردنی نه‌خۆشه‌کان و هندی کاری دیکه‌ی پزیشکی یارمه‌تییه‌ ده‌دا و شه‌وانه ده‌گه‌رایه‌وه ماله‌که‌ی خۆی.

به‌زۆه‌بردنی دوو ده‌وره نه‌شته‌رگه‌ری له ماڵ

قۆناغی کاری نه‌شته‌رگه‌ری "زانئیروخ" له مائه‌وه به‌سه‌ر ده‌وره‌دا دابه‌ش ده‌بێت. ده‌وره‌ی یه‌که‌م ته‌نیا نه‌شته‌رگه‌ری بۆ نه‌و نه‌خۆشانه ده‌کرد که به شیشه‌ی ناسایی و سه‌رپێی مه‌علیجه‌یان بکات، چونکه له مائه‌وه که‌لوپه‌لی خه‌واندن و هه‌شتنه‌وه‌ی نه‌خۆشی نه‌بوو. له‌و ده‌وره‌یه‌دا هه‌یج رووداوێکی ناخۆش له مائی ئوستاد رووی نه‌دا و هه‌موو نه‌و که‌سانه‌ی که نه‌شته‌رگه‌رییان بۆ ده‌کرا، چاک ده‌بوونه‌وه و نه‌گه‌ر "زانئیروخ" به‌و شیشه‌یه‌ درتێزه‌ی به‌ کارکردن بدایه، تووشی به‌ره‌نجامی خرابی شیشه‌ی کاتی و فه‌رامۆشی نه‌ده‌بوو.

به‌لام له ده‌وره‌ی دووه‌مدا "زانئیروخ" به‌پاری دا نه‌شته‌رگه‌ری بۆ که‌سانێک بکات که پاش نه‌شته‌رگه‌ری پێویستییان به‌ خه‌واندن و به‌سه‌ری کردن هه‌بوو. ئێستا ده‌زانین هۆکاری نه‌وه‌ی که "زانئیروخ" به‌پاری دا له مائه‌وه نه‌شته‌رگه‌ری گه‌وره نه‌نجام بدات، پێویستی مادی نه‌بوو، چونکه پاش نه‌وه‌ی که کاری پزیشکی سه‌رپێی له مائه‌وه ده‌ست پێکرد، داها‌تی باش بوو که وه‌لامده‌ری ژبانی ناسایی نه‌و بوو و دامه‌زراره‌ی چاپه‌مه‌نیی "کیندلر" یه‌ش پێنج هه‌زار مارکی بابه‌تی مافی چاپی کتێبی بیره‌وه‌ریه‌کانی به‌ هه‌واله‌یه‌کی بانکی پێیدا به‌ی نه‌وه‌ی که "زانئیروخ" ته‌نانه‌ت یه‌ک دێر له بیره‌وه‌ریه‌کانیشی نووسی‌بێت.

نه‌گه‌ر به‌رسن که "زانئیروخ" به‌ چ له‌ونی ده‌یه‌وه‌ست به‌ی هه‌یج که‌لوپه‌لێکی پزیشکی له‌و ده‌وره‌یه‌دا، له مائه‌که‌ی خۆی کاری نه‌شته‌رگه‌ری گه‌وره بکات، ده‌بێ بلێن که شتوای کاری نه‌و له‌گه‌ڵ شتوای کاری نه‌شته‌رگه‌ری پزیشکانی سه‌سه‌د یان جواریه‌د ساڵ به‌رله ئێستا جیاوازیه‌کی نه‌بوو، نه‌و به‌رله ده‌سه‌پتیکی کار ده‌سته‌وانه‌ی له‌ده‌سته نه‌ده‌کرد و که‌لوپه‌له پزیشکیه‌کان له مائه‌که‌ی به‌ باشی "دژه میکروب" نه‌ده‌کران.

چونکه نه‌و ژنه په‌ستاره‌ی که رۆژانه ده‌هاته ماڵ "زانئیروخ" و له کارکه‌یدا یارمه‌تی ده‌کرد، ده‌رفه‌تی نه‌وه‌ی نه‌بوو که دوای کاری نه‌شته‌رگه‌ری که‌لوپه‌له‌کان به‌ جوانی دژه میکروب بکات و بیانشوات، بۆیه نه‌و کاره له‌لاین "مارگۆ" هاوسه‌ری "زانئیروخ" یان خزمه‌تکاره‌که‌ی "نان یس" وه نه‌نجام ده‌درا و نه‌وانیش له‌به‌ر نه‌وه‌ی هه‌یج سه‌ریان له کاروباری ته‌ندروستی و دژه میکروب کردنی که‌لوپه‌له‌کانی نه‌شته‌رگه‌ری ده‌رنه‌ده‌هینا، نه‌یانه‌زانی چۆن چۆنی که‌لوپه‌له‌کانی کارکردن "گه‌نبه‌ری" (میکرویکوژی) بکه‌ن هه‌تا نه‌وه‌ی که له‌سه‌ر که‌لوپه‌له‌کان میکروب

نەمىنىتتەۋە و "زائىربوخ" ىش بەھۆى بىر كورتى و فەرامۇشسىيەۋە پىتى نەدەگوتن كە ھەندى مىكرۆب و ۋايرۇسەكان، بە گەرما و ھەلمى ناۋەكولۇ كە پەلى گەرماكەى لە سەد داىە لەناۋ ناچىن و بۇ نابوود كەردىيان دەبى پەلى گەرماى زىياتر بەكار بەئىنرى و نەو پەلە گەرمايە لە رىنگاى ناۋەكولمەۋە كە لەناۋ قازان يان دەفرتكى گەۋەردا دەكولتى بەدەست نايەت. لە نەخۇشخانەكان شوتىنگەلىكى سەرداپۇشراۋ ھەن بەناۋى (اتو كلاۋ) كە لەناۋىدا گەرما و ھەلمى ناۋەكولۇ ۋەكوو گەرماى "لوكوموتىۋ"، بەھۆى گوشار و پەستانى ھەلمەۋە زىياد دەبىتت و گەرماكە دەرواتە سەرووى لەسەدا پەلى گەرمى و دەگاتە سەد و پەنجا ھەتا دووسەد پەلە و ھىچ جۆرە مىكرۆب و ۋايرۇستىك لەناۋ نەو پەلە گەرمايەدا نامىتى و ھەسوان دەفەوتىن و كەلوپەلە نەشتەرگەرىيەكان پاش شۆردن و لا بردنى ھەرچەشەنە ناسەۋارىكى خوتىن و خلت و پىسايى دەبىخەنە ناۋ "اتو كلاۋ" ھوہ.

نەمىرۆ جۆرىك لە "اتو كلاۋ" گەلى كارەبايى بەبى ھەلمى ناۋەكولۇ، بەكار دەھىتتىن كە لەناۋ نەو سەرداپۇشراۋەدا "اتو كلاۋ" ۋەكوو كوورەپەكى كارەبايى بە گەرماى كارەباۋە گەرم دادىت و پەلەكەى لە چوارسەد پەلى سەدىش تىدەپەرى و كاتىك كەلوپەلەكانى نەشتەرگەرى پاش شۆردن دەبىخەنە ناۋ پارىزەكەۋە و دواتر كارەباكەى لى ۋەسل دەكەن و پاش چەند خولەك بەلكوۋ كەمترىش، ھەموو كەلوپەلەكانى نەشتەرگەرى بەتەۋاۋەتى دژە مىكرۆب دەكرىن. ۋايرۇسى نەخۇشى يەرهقان (زەردوۋى) لە پەلە گەرماى ناۋەكولدا لەناۋ دەچىتت و ئەگەر بىتت و "نەنۇكسىۋن" نىك لە نەخۇشىكى زەردوۋى بەدن و پاشان بىخەنە ناۋ ناۋەكولمەۋە و بۇ ساۋەى كاتۇمىرتىك بىتتىتەۋە، ھىشتا ۋايرۇسى نەخۇشى زەردوۋى لەبەين ناچىتت و ئەگەر ھەر ھەمان دەرزى لە كەستىكى دىكە بەدن، لەۋانەپە تووشى نەخۇشى زەردوۋى بىتت و دەرزى نەنۇكسىۋن لە كەستىك كە تووشى نەخۇشى زەردوۋى بوۋە، دراۋە، دەبى بى ئەملا و ئەۋلا بىخىتتە ناۋ پارىزەكىكى "اتو كلاۋ" ھوہ ھەتا ۋايرۇسى نەو نەخۇشىيە بە گەرماى زۆر لەناۋ بچىتت. يان لە رىنگاى نەو سورەنگە ھەرزانا نەى كەلە ھەموو دەرماغانەكان دەفۆشرتىن و پتر لە يەك جار بەكار ناھىتتىن، كەلكى لى ۋەرىگىردى. يەكەم نەخۇش كەلە مالى "زائىربوخ" نەشتەرگەرى قورسى بۇ كرا، ژىنىكى كەلەگەت بوۋ كەلە پووزى ھەردوۋ لاقىدا نەخۇشى ۋارىس (شىنەدەمار) دەرهاتبوۋ. ھەسوان دەزانن كە شىنەدەمار نەخۇشىيەكە كە بەھۆى كىشەھاتنى رەشەدەمار (نەو رەگەى خوتىن دەگەرىتتەۋە بۇ دل) لە لەش و بەتايىبەت لە پووزى پا سەرھەلدەدات. ئەگەر كىش ھاتنى رەشەدەمار كاتىك سەرھەلدەدات كە ژانەكەى پتر لە چەند خولەك نەكىشى، لە پووزى پا دەردىت و ھەندى كەس ژانى نەو نەخۇشىيە

له گهڻ نازاری ماسولکه کانی پووزی پایان لی ټیکدهچی، له هر حاله ټیکدا ژانه که پاش چه ند خولهک نامینتی.

بهلام نه گمر خاویونهوه یان هراویونی رهشدهمار له پووزی لاقدا همیشهی بی، ژانه که ده مینتتهوه و به درمانیش ناکری نهو ژانهی که لهناو رهشدهماردا بلاو بۆتهوه، ساریژ بیست و هتا سرددهمی "زائربروخ" دهوایهک بۆ ساریژی واریس نهبوو و نهخۆشی شینهدهماریان به زاراوهی پزیشک و نهشتهرگهرهکان (کوته ریزه) یانی دهیانسووتاند. له نهخۆشخانهکان نامیریک هیه بهناوی "کوتهریزاتۆر" (سووتینهر) و نهه ناوه پزیکشیه له ریشهی وشهی یونانی (کوتهریون) که مانای سووتان ده دات، وهگرراوه. له ریگای نامیری سووتینهرهوه واریس له پووز و لاقدا دهسووتین و بهو شیویه نهخۆشییه که نامینتی و نامیری سووتینهریش بهگشتی دوو جوړن، پهکیان دهزگایه که له ریگای سادهی کیمیایی شانهاکانی جهسته دهسووتین و نهوی دیکه نامیریکه که له ریگای گهرماوه، نهو شانانهی که دهبی بسووتینهرین لهناو دهچن. نه گمر بیانوهی شانهاکانی سهرووی لهش به سووتاندن لهناو بهرن، سووتینهریک بهکار دینن که مادهی کیمیایی تیدایه.

بهلام نه گمر بیانوهی نهو شانانهی که له قوولایی جهسته دان بسووتین و دهبی زیاتر و قوولتر جهسته بسووتینهری، سووتینهریک بهکار دههینن که به گهرما دهسووتینتی، له هر حاله ټیکدا بۆ نهو کاره پزیشکیه مادهی بیتهوشی و بی همت کردن بهکار دههینن. "زائربروخ" له ماله کهی خزی نامیری کوتهریزاتۆر (سووتینهری) نهبوو هتا واریسی نهو ژنه نهلمانیه بسووتینتی، بزیه بریاری دا به پارچه ناسنیک که لهناو ناگردا داخ کراوه نهو نهشتهرگریه نهخجام بدات.

نهو رۆژه، شیواز و نامیری کاری "زائربروخ" له گهڻ هیچ جیواوازیه کی له گهڻ شیوه و کهلوبهلی کاری نهشتهرگریکدا نهبوو که ههزار سال له مهویش دهیویست لک و دو مهلیک بهبی بیتهوشی و بیتهست کردن بسووتینتی. "زائربروخ" یس بهبی بهکارهینانی مادهی بیتهست کردن له شوینی برینه که دهستی کرد به سووتانی واریسی لاقی نهو ژنه. دیاره نه گمر کهسینک بهبی بیتهست کردن و به ناسنی سوورهوه کراوه بسووتینن، تووشی چ ژانیک قوول ده بیست و نهو رۆژه نهو ژنه به جوړیک هاواری ده کرد و دهیقیزاند دهلیتی پارچه پارچه یان کرددوه.

سهردهمانی پیتشو، نازار و ژانی کاری نهشتهرگری نهوهنده نهستم بوو که نهشتهرگر بهرله دهسته کار بوون به یارمهتیی یاریده ده رهکانی دهست و لاقی نهخۆشی ده بهست هتا هله نه بهت و به دهسته کانی پیتش به نهخجامدانی کاره که نه گریت. به هر حال دواي نهوهی که "زائربروخ" کاری

به‌ناو نه‌شته‌رگه‌ری ته‌واو کرد و برینه‌کانی به‌ست به‌هاوسه‌ره‌که‌ی گوت نم ژنه ناتوانی لیتره‌وه پرواته‌وه مالی خوی، بژیه ده‌بی لیتره بمینتته‌وه هه‌تا برینی لاقه‌کانی چاک ببنه‌وه و نه‌گهر نیستتا به‌م نازاره‌وه پرواته‌وه ماله‌که‌ی خوی هه‌ردوو لاقی ته‌وشی نه‌خوشیی کوتران و ره‌شبوونه‌وه (قانقاریا) ده‌بیته.

"مارگۆ" هاوسه‌ری "زائربروخ" پرسپاری کرد ده‌بی چ بکه‌ین؟

نوستاد گوتی بیبه له‌سه‌ر قه‌ره‌ویله‌که‌ی خۆت بیخه‌وتنه. پاشان ژنه‌که‌ی "زائربروخ" به‌ یارمه‌تیی خزمه‌تکاره‌که‌یان "نان یس" نه‌و ژنه نه‌خۆشه‌یان له‌سه‌ر قه‌ره‌ویله‌که‌ه‌واند. به‌لام دانانی نه‌خۆشینک له‌سه‌ر قه‌ره‌ویله‌ بۆ په‌رستاری کردنی به‌س نیه، به‌لکوو ده‌بی خۆراک و خواردنی پی‌ بدریت و که‌لوپه‌لی پاک و خاوتینی بۆ دابین بکرتیت و شه‌وان ناگات له‌ حال و وه‌زعی بیته.

هه‌روه‌ک گوتمان نه‌و ژنه په‌رستاره شه‌وانه ده‌رۆشته‌وه مالی خوی و "نان یس" یس رۆژان به‌هۆی کاری قورسی ماله‌وه نه‌وه‌نده ماندوو ده‌بوو که نه‌یده‌توانی بۆ په‌رستاری له‌ نه‌خۆش، ته‌واوی شه‌و به‌خه‌به‌ر بیته، بژیه په‌رستاری کردن له‌ نه‌خۆش که‌وته نه‌ستۆی هاوسه‌ری "زائربروخ" و نه‌و ژنه نه‌خۆشه نه‌وه‌نده سکاڵا و نیزه‌اری نار‌ه‌هیتی کرد که "زائربروخ" ناچار بوو رۆژی سییهم ره‌وانه‌ی مالی خوی بکاته‌وه. هه‌مان رۆژ که نه‌خۆشه‌که‌یان نارده‌وه مالی خوی "برن دروف" له‌لایه‌ن دامه‌زراوه‌ی چاه‌مه‌نییه‌وه هات هه‌تا بیره‌وه‌رییه‌کانی نه‌و پزیشکه‌ بلیمه‌ته بنووسیتته‌وه. نوستاد به‌ میهره‌سانی و خۆش‌رویییه‌وه پیتشوازیی لیکرد و "برن دروف" گوتی هه‌رچه‌ند به‌پزرتان نه‌شته‌رگه‌ریکی بلیمه‌تن، به‌لام بیره‌وه‌رییه‌کانتان بۆ که‌سانیک ده‌نووسنه‌وه که خه‌لکی ناسایین و هیچ له‌ پزیشکی و نه‌شته‌رگه‌ری نازانن و چاه‌پروانیی نه‌وه‌یان هه‌یه له‌ دووتویی بیره‌وه‌رییه‌کانتاندا بابه‌تگه‌لینک بچوتنه‌وه که به‌لایانه‌وه سه‌رغچراکیتش بیته.

"زائربروخ" پرسپاری کرد نایا نیتوه باوه‌رتان به‌وه‌یه که من نابیی بیره‌وه‌رییه‌کانی خۆم سه‌باره‌ت به‌ کاری نه‌شته‌رگه‌ری بگیت‌مه‌وه؟

"برن دروف" رایگه‌یاند ناوه‌رۆکی سه‌ره‌کیی بیره‌وه‌رییه‌کانتان له‌باره‌ی کاری نه‌شته‌رگه‌رییه‌وه‌یه، به‌لام له‌ هه‌مان حالدا نه‌و بره‌وه‌رییه‌نه هه‌لگری بابه‌تی پتوه‌ندیدار به‌ نه‌شته‌رگه‌رین، ده‌بی بۆ خۆینه‌رانی ناساییش سه‌رغچراکیتش بیته. "زائربروخ" پرسپاری کرد نایا نیتوه رازین که من بیره‌وه‌رییه‌کانی خۆم له‌ سه‌رده‌می منالییه‌وه بگیت‌مه‌وه؟

"برن دروف" گوتی نه‌گهر بیته و بیره‌وه‌رییه‌کانتان له‌ سه‌رده‌می منالییه‌وه بگیت‌مه‌وه به‌پای من له‌لای خۆینه‌ران زۆر سه‌رغچراکیتش ده‌بیته. "زائربروخ" که پیاوینکی راستگۆ بوو به‌بی که‌موکووری

و زنده‌پوویی دهستی کرد به گپړانه‌وهی بیره‌وه‌ریی سرده‌می منالئی خوی و گوتی باوکی پیاوړتکی هه‌ژار بووه و به پښه‌چی کردن بزویو ژیانی بنه‌ماله‌که‌ی دابین ده‌کرد و دواى نه‌وه‌ی کۆچی دوايی کرد، دایکیشی به درېزه‌دان به‌و کاره، دابین کردنى بزویو ژیانی بنه‌ماله‌که‌ی گرتنه‌ستو و له‌وانه‌یه له میژووی نه‌و ولاته‌دا تاقه ژینک بوویتت که پښه‌چییه‌تی کردییت و به چاکردنی کهوشی خه‌لک منداله‌کانی به‌ختو کردووه.

"برن دروف" نه‌و جژه گپړانه‌وه‌یه‌ی بیره‌وه‌رییه‌کانی "زانربروخ" ی زۆر په‌سند کرد و گوتی زۆرینه‌ی خه‌لک، پټیان خوښه له‌کاتی خویندنه‌وه‌ی بیره‌وه‌ریی پیاوان و ژنانی گه‌ورده‌دا بزنان نه‌وان له سرده‌می مندالی و ده‌سپنکی میزمندالیدا چۆن چۆنی به هه‌ژاری و ده‌سته‌نگییه‌وه ژیاون، نه‌و بیره‌وه‌رییه وه‌کوو نه‌وه وایه که بیره‌وه‌ریی ده‌ورانی مندالی و میزمندالیی خزیان وه‌بیر بیته‌وه. لایه‌نیکی دیکه‌ش نه‌وه‌یه کاتیک خه‌لک سر‌بورده‌ی ژیانی ژنان و پیاوانی گه‌وره ده‌خویننه‌وه که‌له بنه‌ماله‌یه‌کی ده‌ستننگ و هه‌ژار به دنیا هاتوون و سه‌ره‌رای نه‌وه‌ی که‌له نه‌وه و تۆره‌مه‌یه‌کی ناسراو نه‌بوون، به‌لام به‌و بی ریشه‌یه شه‌رمه‌زار نابین و له‌وانه‌یه له ناخیشه‌وه شانازی به خۆیانه‌وه بکه‌ن که وه‌کوو کۆمه‌لنیک له که‌سایه‌تییه گه‌وره‌کانی جیهان بی‌نسل و نه‌سب و نه‌ناسراو بوون و له بنه‌ماله‌یه‌کی هه‌ژار له‌دایک بوون.

نه‌و روژه "زانربروخ" هینده له‌باره‌ی سرده‌می مندالیی خزیه‌وه قسه‌ی کرد که دوو به‌شى کتیبی بیره‌وه‌رییه‌کانی پر کرده‌وه و "برن دروف" گوتی نه‌گه‌ر نیوه هر به‌م شتویه و به ریکوپنکی بیره‌وه‌رییه‌کانتان بگپړنه‌وه، کتیبی بیره‌وه‌رییه‌کانتان پیش نه‌و ریکه‌وته‌ی که پیشینیمان کردووه بز چاپ ناماده ده‌ییت. چونکه کاری نه‌و گه‌نجه‌نوسه‌ر و روژنامه‌نوسه‌ ته‌واو ببوو، ویستی پروات، به‌لام "زانربروخ" ناماژیه به‌ چند به‌رگ کتیبی به‌قه‌باره کرد که له‌سه‌ر میزه‌که بوو و گوتی نه‌م کتیبانه‌ بووه و بی‌اخویننه‌وه. "برن دروف" گوتی من دهره‌تی خویندنه‌وه‌ی کتیبم نیه و نه‌وه‌ی که نووسیمه‌ ده‌بی شو هم‌میسان بینوسمه‌وه و به‌یانی هم‌میسان دیمه‌وه و کۆمه‌لنکی دیکه توندنوسى ده‌که‌م و ده‌بی دیسان شه‌وان له نوپه بینانوسمه‌وه.

"زانربروخ" یه‌کینک له کتیبه‌کانی هه‌ل‌بژارد و له‌به‌رده‌م گه‌نجه‌که‌ی دانا و گوتی ده‌بی بی‌نه‌ملا و نه‌ولا نه‌م کتیبه که له‌باره‌ی نه‌شته‌رگه‌رییه‌وه‌یه بی‌خوینیته‌وه، چونکه نیوه سر‌بورده‌ی ژیانی من دهنوسیته‌وه که نه‌شته‌رگه‌رم، ده‌بی لانیکه‌م ناگاداری زانستی نه‌شته‌رگه‌ی بن. "برن دروف" به‌هزی پینداگریی "زانربروخ" ناچار بوو کتیبه‌که له‌گه‌ل خوی بیات و به‌رله‌وه‌ی له‌درکه‌که وه‌ده‌رکه‌ویت "زانربروخ" وتی بز نه‌وه‌ی خاترجه‌م بم که نیوه کتیبه‌که‌تان خویندوته‌وه دواتر له‌باره‌ی

هندی بهش له کتیبه‌کوهه پرسپارتان لیده‌کهم. نهو رۆژنامه‌نووسه گه‌نجه رۆزیت که رۆژی دیکه ههمیسان بیسته‌وه، رۆژی دواتر که گه‌رایه‌وه ماله‌که‌ی پیمان گوت که نوستاد له ژووری نه‌شته‌رگه‌ریه.

"برن دروف" رۆزیتته ژووری چاوه‌روانییه‌وه و دیتی چهند نه‌خۆشیک له‌وی چاوه‌پین هه‌تا له‌لایهن "زانبروخ" هوه نه‌شته‌رگه‌ریان بۆ بکرتت. هه‌مان رۆژ "زانبروخ" نه‌شته‌رگه‌ریی بۆ ده‌ستی پیاریک کرد که له‌گه‌ڵ هاوسه‌ره‌که‌ی هاتبوو و دواتر ره‌وانه‌ی مالتی خۆیانی کرد. هه‌ملن رۆژ نه‌شته‌رگه‌ریی ئاپاندیسی بۆ نه‌خۆشیک نه‌نجام دا، له‌بهر نه‌وه‌ی نه‌ده‌کرا نه‌خۆشه‌که بنیترتسه‌وه مالتی، به "مارگۆ"ی هاوسه‌ری گوت که بیبات و له‌سه‌ر قه‌ره‌وتله‌که بیخه‌وتنی. "برن دروف" بۆ ماوه‌ی یه‌ک کاتۆمیر له‌و ژووره چاوه‌پێ مایه‌وه هه‌تا "زانبروخ" ده‌ستی به‌تال بیت و درێژه‌ی بیرده‌ریه‌کانی بۆ بگێرتتسه‌وه.

به‌لام ژووری نه‌و نه‌خۆشانه‌ی که له‌و ژووره چاوه‌پێی ده‌رمان بوون، نه‌و گه‌نجه رۆژنامه‌نووسه‌یان تیگه‌یاندا که نه‌و رۆژه "زانبروخ" پێی ناگرێ بیرده‌ریه‌کانی بۆی بگێرتتسه‌وه و به "نان یس" ی خزمه‌تکاری گوت له‌لایهن منه‌وه به نوستاد بلتی من بۆ درێژه‌ی کاره‌که‌مان به‌یانی دیمه‌وه. "زانبروخ" نه‌و رۆژه هه‌تا کاتۆمیر ئی پاش نیوه‌پۆ درێژه‌ی به‌کار دا و پاشان پشوری دا.

شه‌و ته‌له‌فۆنیک بۆ مالتی "زانبروخ" کرا و ژنه‌که‌ی وه‌لامی دایه‌وه و ده‌نگی ژنیکی گوی لیبوو و وتی من نه‌و که‌سه‌م که نه‌مپۆ له‌گه‌ڵ میترده‌که‌م هاتینه مالتان و پرۆفیسۆ "زانبروخ" نه‌شته‌رگه‌ریی بۆ ده‌ستی میترده‌که‌م کردوه، به‌لام نیستا میترده‌که‌م تووشی تایه‌کی زۆر سووه، تکایه به پرۆفیسۆر بلتین سه‌ردانیکی بکات و چاوی پێ بکه‌وی.

"مارگۆ" وه‌لامی دایه‌وه که پرۆفیسۆر خه‌وتوه، به‌لام خه‌به‌ری ده‌که‌سه‌وه و په‌یامه‌که‌تانی پێرا ده‌گه‌یه‌نم. "مارگۆ" میترده‌که‌ی له‌خه‌و هه‌ستاند و مه‌سه‌له‌که‌ی بۆ باس کرد و "زانبروخ" گوتی به‌م کاتی نیوه‌شه‌وه‌دا، هیچ نه‌شته‌رگه‌ریک نارواته سه‌ردانی نه‌خۆش. ژنه‌که‌ی وتی به‌لام نه‌م نه‌خۆشه‌ که‌ستیکه که نه‌مپۆ ته‌ نه‌شته‌رگه‌ریت بۆ ده‌ستی کردوه. "زانبروخ" به‌ تووه‌یه‌سه‌وه وتی هه‌رجیت پێده‌هاتیم وابکه و به‌و ژنه بلتی پێوه‌ندی به‌ پزیشکی تایه‌تیی بنه‌ماله‌ی خۆیانسه‌وه بکات. "مارگۆ" به‌ ناچاری وه‌لامی میترده‌که‌ی به‌و ژنه‌ گه‌یاندا. سه‌رله‌به‌یانیی رۆژی دواتر دوا‌ی نه‌وه‌ی که "مارگۆ" له‌ خه‌و هه‌ستا و سه‌ردانی نه‌خۆشی ئاپاندیسی کرد (نه‌و نه‌خۆشه‌ی که زانبروخ نه‌شته‌رگه‌ریی ئاپاندیسی بۆ کردبوو) دیتی که تایه‌کی زۆر هه‌یه.

"زانبروخ" له‌ خه‌و هه‌ستا و سه‌رقالی ریش تاشین بوو. "مارگۆ" پێی گوت "فێردیناند" نه‌و

نه‌خۆشه‌ی که دوتنسی نه‌شته‌رگه‌ری ناپان‌دیست بۆی کردوه، تایه‌کی زۆری هه‌یه و برۆ و سه‌ردانیتکی بکه. "زان‌بروخ" گوتی هه‌موو نه‌خۆشه‌کان یار ده‌که‌ن و دواتر چاک ده‌بنه‌وه. "زان‌بروخ" پاش تاشینی ریشی وه‌ک هه‌میشه رۆیشه‌هه‌مام و دواتر نانی و چای چاشتی خوارد و دای خواردنی ناشتا دیسان "مارگۆ" به‌مێرده‌که‌ی گوت یاری نه‌و نه‌خۆشه‌ زۆره، تکایه‌ برۆ سه‌ردانیتکی بکه، هه‌رچه‌ند من پزیشک نیم، به‌لام ده‌زام نه‌خۆش پاش نه‌شته‌رگه‌ری ناپان‌دیست نابێ به‌و جۆره‌ تووشی تای زۆر بییت.

به‌لام دیسان "زان‌بروخ" گوتی به‌سه‌کانی "مارگۆ" نه‌دا و چه‌ند خوله‌کتیکی دیکه "برن دروف" هات و پاش سلّو به‌نوستانی گوت هیوادارم نه‌مپۆش وه‌کوو پێرێ بتوانین به‌باشی کار بکه‌ین.

"زان‌بروخ" پرسیری کرد چ کارتیک بکه‌ین؟

"برن دروف" که له‌و ده‌لامه‌ چاوه‌روان نه‌کراوه سه‌ری سوپامبوو، وتی مه‌گه‌ر بریار نه‌بوو ئێوه بیره‌وه‌ریه‌کانی خۆتان بگێر نه‌وه و منیش بیاننووسمه‌وه؟

"زان‌بروخ" وتی ئێمه‌ چ کاتی بریاریتکی وامان داوه؟

"برن دروف" به‌سه‌رسوپمانه‌وه له‌چاوه‌کانی نوستانی روانی و چاوه‌روانیی ئه‌وه‌ی هه‌بوو که‌له‌ چاوه‌کانیا نیشانه‌یه‌ک له‌تیکچوونی باری زه‌ین و هۆش بیینیت.

به‌لام چاوه‌کانی "زان‌بروخ" له‌پشتی چاویلکه‌وه، ساف و دره‌وشاوه‌ ده‌هاتنه‌ به‌رچاو.

"مارگۆ" که پێشبینی ده‌کرد هه‌تا چه‌ند ساتی دیکه له‌نێوان مێرده‌که‌ی و ئه‌و گه‌نجه‌دا ده‌مه‌قاله‌ و مشتومپرتکی توند ساز ده‌بیته‌ به‌سه‌ر ناماژه‌ی به‌ "برن دروف" کرد که‌له‌ ژوو‌ره‌که‌ه‌ برواته‌ ده‌رێ و پێی گوت نه‌مپۆ پروفیسۆر باری ته‌ندروستی و ره‌وشی له‌بار نیه‌ و ئێوه‌ بۆ کارکردن پێداگری مه‌که‌ن، تکایه‌ برۆن و به‌یانی وه‌رنه‌وه.

"برن دروف" رۆیشه‌ و "مارگۆ" لای نیوه‌رۆ جارێکی تر پله‌ی تای نه‌خۆشه‌که‌ی گه‌رت و به‌ سارسامیه‌وه‌ تێگه‌ی که‌ نه‌ندازه‌ی تاکه‌ی گه‌یشه‌تۆته‌ چل پله‌. گوتمان "مارگۆ" پزیشک نه‌بوو، به‌لام به‌و هۆیه‌ی که‌ هاوسه‌ری نه‌شته‌رگه‌رتیک بوو و زۆر شتی له‌وه‌وه‌ ده‌بیست و هه‌ندێ جاریش چاوی له‌گۆشاره‌ پزیشکییان ده‌کرد، ده‌یزانی پاش نه‌شته‌رگه‌ری ناپان‌دیس نه‌خۆش نابێ تووشی تا بییت و نه‌گه‌ر هات و یاری کرد، نه‌گه‌ری هه‌یه‌ تووشی نه‌خۆشیی "پری تونیت" بوو بییت.

ناوی نه‌م نه‌خۆشیه‌ له‌ وشه‌ی "پری توان" هه‌وه‌ وه‌رگه‌راوه‌ که‌له‌ بنه‌رته‌دا وشه‌یه‌کی یۆنانیه‌ و بۆته‌ زاراوه‌یه‌کی پزیشکی و له‌ بنه‌رته‌دا ریشه‌ یۆنانیه‌که‌ی "پری تونابۆن" ه‌ یانی شتیک که‌ هه‌موو

داده‌پژوشی. "پری توان" له فهرشیک ده‌چیت که به کاملی دیواری زگی داپژوشیوه و هه‌میشه خاوین و به‌ده‌رله هه‌ر جۆره میکروژیتیک، هه‌ریژیه فه‌زایه‌ی ناوه‌وی زگ به‌گشتی به‌ده‌ره له میکروژ. "فه‌زای ناوه‌وی زگ نابی له‌گه‌ل فه‌زای ناوه‌وی گه‌ده و ریخۆله‌کان و نه‌و نه‌ندامانه‌ی که له‌ناو زگدان تیکه‌ل بن و پتوه‌ندیان هه‌بیت".

له‌ناو ریخۆله‌کاندا، به‌به‌رده‌وامی هه‌ر جۆره میکروژیتیک هه‌یه، به‌لام له فه‌زای زگدا که گه‌ده و ریخۆله و نه‌ندامانی دیکه‌ی تیدایه، میکروژیتیک نابینری. کاتیک نه‌شته‌رگه‌ری بۆ نه‌خۆشیی ناپان‌دیست ده‌کریت، نه‌گه‌ر بیت و "ریخۆله ره‌شه" به‌بۆنه‌ی گه‌نین و بۆگه‌نی خۆیه‌وه به‌تفه‌قیت و ماده‌کانی ناوه‌وی برژیتته سه‌ر "پری توان" یان نه‌وه‌ی که‌له کاتی نه‌شته‌رگه‌ریی ناپان‌دیست یان هه‌ر نه‌شته‌رگه‌ریه‌کی دیکه له زگ، به‌هۆی که‌مه‌ترخه‌می "پری توان" به‌میکروژب نالووده بیتت، له‌وانه‌یه نه‌خۆشیی "پری تونیت" سه‌ره‌له‌ب‌دات که جیتگای سه‌ترسییه و له راب‌رده‌ودا که ده‌رمانه‌کانی "نانتی بیوتیک" نه‌بوون، زۆرت‌ر ده‌بووه هۆی مردنی نه‌خۆش.

ته‌نانه‌ت نه‌مپۆش که ده‌رمانه‌کانی "نانتی بیوتیک" په‌یدا بوون و نه‌خۆشه میکروژیتیکه‌کان چاره‌سه‌ر ده‌که‌ن، پزیشکه‌کان دیسان له نه‌خۆشیی میکروژیی "پری تونیت" ده‌ترسن. "مارگۆ" نه‌یده‌زانی له‌به‌رچی میت‌رده‌کسه‌ی نایه‌ه‌وی نه‌و نه‌خۆشه پشکنی و ناگای له‌وه نه‌بوو که هاوسه‌ره‌که‌ی به‌هۆی سفت بوونه‌وی خانه‌کانی میشکی له شوینی بیر و زه‌ینی، تووشی شیتتی کاتی و فه‌رامۆشی بووه.

نه‌و رۆژه، نه‌و کچه په‌رستاره‌ی که رۆژانه ده‌هاته مانی "زائربوخ" و یارمه‌تی ده‌دا، دیر هات و "مارگۆ" پیتی گوت باری ته‌ندروستی نه‌و نه‌خۆشه‌ی که دوینی نه‌شته‌رگه‌ریی ناپان‌دیسی بۆ کراوه، باش نیه و یاوه‌کشی گه‌یشتۆته چل پله. کچه په‌رستاره‌که دوا‌ی نه‌وه‌ی که نه‌خۆشه‌که‌ی بینی و پله‌ی گه‌رمای له‌شی هه‌له‌سه‌نگاند تینگه‌یشت که ره‌وشی ناله‌باره.

"مارگۆ" وتی من هه‌رچی به‌ پرۆفیسۆر ده‌لیم که پشکنین بۆ نه‌م پیاوه نه‌خۆشه بکات، نایکات تکایه برۆ پیتی بلێ له‌وانه‌یه به‌ قسه‌ی نیوه بکات. کاتیک کچه په‌رستاره‌که رۆیشته لای "زائربوخ" و پیتی راگه‌یانده که باری ته‌ندروستی نه‌خۆشه‌که خراپه، سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی که "زائربوخ" له‌و رۆژه‌دا دیسان تووشی شیتتی کاتی و فه‌رامۆشی ببوو، به‌لام به‌ بینی بالاپۆشی سپیی کچه په‌رستاره‌که هه‌ستایه سه‌ری و له‌گه‌لی رۆیشت و نه‌خۆشه‌که‌ی پشکنی.

خوو و ره‌وشتی ته‌مه‌نیک کاری پزیشکی له ناخی "زائربوخ" دا هینده به‌هیز بوو که کاتیک له‌سه‌ر سه‌ری نه‌خۆشه‌که بوو، له‌باره‌ی ره‌وشی ته‌ندروستییه‌وه هه‌چی به‌و کچه نه‌گوت. به‌لام پاش

هاتنه دهرهوه له ژوره که و داخستنې دهرگا که به کچه پرستاره که ی گوت نم نه خۆشه به بی هیچ دوودلییه که تووشی نه خۆشیی "پری تونیت" بووه. کچه پرستاره که وتی که وایه ده بی هرچی زووتر بۆ دهرمانکردنی دست به کار بن.

"زائرپروخ" وتی به خیرایی ههول ددهم و نهشتهرگه ری بۆ تومزوری "هی پوتالاموس" ی نه لجام ددهم. کچه پرستاره که سه ره پای نه وهی که فیر ببوو هیچکات، ره خنه له نوستاد و پزیشکی نهشتهرگه ری نه گرتت، به سه رسورمانه وه پرسپاری کرد ده تانه وی نهشتهرگه ری بۆ تومزوری "هی پوتالاموس" ی نه لجام بدهن؟

"زائرپروخ" وتی به لئی.

"هی پوتالاموس" به شیک له میشکی مرۆڤ که له شوینی ته ختایی میشک هه لکه وتوو و لسه ر کرداری ده ماری سه نیاتیک "ده ماره هه ستیار" هکانی له ش زۆر کاریگه ره. هه موان ده زانن له جهسته ی نیمه دا دوو جوړ ده مار هه یه، به کیان ده ماری وروژتسه ر و جووله دار و نه وی دیکه شیان ده ماری هه ستیار. ده ماره جووله داره جوړاوجۆره گانی جهسته مان له جووله ی مرۆڤی چاوه وه بگره هه تا هه ره که تی دست و لاق ده خاته هه ره که ت و ده ماره هه ستیاره کانی، جیاوازیی ساردی و گهرمی و نه رمی و توندوتیژمان پی ده لئی و هه ر ژان و نازاریک له هه ر شوینیکی جهسته سه ره له ده ات نیمه له ریگای ده ماره هه ستیاره کانه وه ده رکی ده که یین و هه ر ده مانیکی نازاریه ر که به نه خۆش ده ده ریته، کاریگه ری ته سکین و ساریژ بوونی له له شدا به هژی نه وه یه که تومزوری "هی پوتالاموس" که کاری ده ماره هه ستیاره گانی به ده سه ته وه یه، نه رمان ده کات که ژانه و نازاره که ساریژ بیته.

نەشتەرگەرى بۆ تومۆرى "ھى پوتالاموس" لە مالموھ

كچە پەرستارە كە ھەتا ئەوكاتە نە بېستبوى و نە لە ھېچ كۆشكە و گۆڤارنىكى پزىشكىدا خۆتەندبويوھە كە نەشتەرگەرى تومۆرى "ھى پوتالاموس" بېتتە ھۆى چاك بوونەھەى نەخۆشىى "پرى تونىت". لەلايدكى دېكەشەھە كاتىك "زانىروخ" وتى نەشتەرگەرى بۆ تومۆرى "ھى پوتالاموس" ى نەخۆش نەنجام دەدات، كچە پەرستارە كە لای بوو بە يەقىن كە بېنگومان ئوستاد نەخۆشە كە رەوانەى نەخۆشخانە دەكات. چونكە نەشتەرگەرى تومۆرى "ھى پوتالاموس" لە مېشك پېتسى بە ھەلدېرىنى كەللەسەرە و ناكرى ئەو كارە بەبى ھېچ كەلپەلى نەشتەرگەرى و لە مالموھ نەنجام بدرت. چونكە كەرنەھەى كەللەسەر، پېتسى بە نامىرگەلىكە كە تەنبا لە نەخۆشخانەكان ھەن، بەلام ئەو پەرستارە ئەھەيان فىر كەربوو كەلە ھەمبەر كار و بۆچوونەكانى نەشتەرگەر و بەتايبەت نەشتەرگەرىكى گەورەى ھەك "زانىروخ" دا بېدەنگ بېت و ھېچ نەلى. "زانىروخ" بە كچە پەرستارە كەى گوت كە لەگەل ژنەكەى و "ئان يس" نەخۆشە كە بەرنە سەر تەختى نەشتەرگەرى.

كچە پەرستارە كە سەرەراى ئەو ھەموو رىز و خورمەتەى كە بۆ "زانىروخ" ھەببوو، بېدەنگىى شكاند و وتى "گھىم رات" دە ناخر لىرە كەلپەلى نەشتەرگەرى مېشكان لەبەر دەستدا نە. "زانىروخ" وتى لە ھەر جىگايەك نەشتەرگەرىكى شارەزا و شايستە ھەببىت، كەلپەلى نەشتەرگەرى مېشك يان ھەر جۆرە نەشتەرگەرىيەكى دېكە ھەبە و كارى سەرەكى بوونى نەشتەرگەرە و شەكانى دېكە لاوھەكىن.

كچە پەرستارە كە بە ناچارى بە يارمەتىى ھاوسەرى "زانىروخ" و "ئان يس" پياوھ نەخۆشە كە كە تووشى ياوتىكى زۆر ببوو، ھىتايانە سەر قەرەوتلەكە و ئەو پياوھ ھەرچەند ياو و لەرز گرتبوو، بەلام ھۆش و فكرى بە تەواوتى لەسەر خۆى بوو و دەبەھويست بزانى بۆچى شۆتەكەيان گۆرىوھ. "زانىروخ" بە كچە پەرستارە كەى گوت دەمامكى بېتھۆشى لەسەر روخسارى نەخۆشە كە دابىتت و بېتھۆشى بكات. پياوھ نەخۆشە كە گۆتى لە وشەى بېتھۆشى بوو و پرسیارى كەرد بۆچى بېتھۆشى دەكەن؟ "زانىروخ" گوتى بۆ ئەھەى دەمانەوى دەرمانت بکەين. كچە پەرستارە كە بەبى ئەھەى نەخۆشە كە بېبىنى، ناماژەى بە مووى سەرى نەخۆش كەرد و ئوستادى تىگەياند كە بەھەموو قژوھە ناكرى نەشتەرگەرى بۆ بکرتت.

نوستاند گوتی تیختیک بئین و سەری بتاشن. پیاوه نەخۆشه که به ترسەوه گوتی بۆ دەتانهوی مووی سەرم بتاشن؟ "مارگۆ" هاوسەری "زانبروخ" وەلامی دایەوه بۆ ئەوەی هەوا لەسەرتان بدات و فیتنکتان بێتەوه و یاوه که تان نەمیتنی. ئەو پیاوه داماره به ناھ و نالەوه گوتی تکا دەکەم واز لە مووی سەرم بئین من زۆرم حەز لە مووی سەرمە. بەلام پارانەوهی ئەو پیاوه هیچ کاریگەرییەکی لەسەر "زانبروخ" دانەنا و مووی سەری لەو شوێنە ی که دەبەهویست کەلەسەری بکاتەوه تاشی و بە کچە پەرستارە کە ی گوت که ماسکی بێتەوشییه که لەسەر روخساری نەخۆش دابنیت و بێتەوشی بکات.

کاتیک "زانبروخ" دەبەهویست سەری نەخۆش بتاشیت و ئەو پیاوهش نەیدەویست مووی سەری لە دەست بدات، جینگای "مولر" شانۆنامە نووسی ناسراوی فەرەنسی بەتالۆ بوو که ئەو دیمەن و دیالۆگە که "نەگەر سەرەنجامە کە ی نەبوایتە کارەسات" بە شتیوازی تاییبەتیی خۆی بکاتە شانۆنامە و بیهینیتە سەر کاغەز.

لە سەردەمی "زانبروخ" دا پزیشکەکان، بە بیریان نەدەگەیشت کە لە نێوان تومۆزی "هی پوتالاموس" و نیشانە ی نەخۆشییه کانی دیکە و بەتاییبەت یاکردن پێوەندیە کە هەبیت، بەلام ئەمڕۆ زانستی پزیشکی ئەوە ی سەلماندووه کە لە نێوان ئەو تومۆزە و هەندێ لە نەخۆشییه کانی بەتاییبەت یاکردن پێوەندی هەیە، چونکە تومۆزی "هی پوتالاموس" لە ناو پتیکهاتە ی میتشک کە یەکیکە لە ناوەندە هەستیارە کانی دەماری سەنپاتیکی، واتە دەماری هەستیار و لە هەست کردن بە نازار و ژانەکان لە لەشدا کاریگەری زۆری هەیە.

مەسەلە یە ک تر ئەوە یە کە تومۆزی "هی پوتالاموس" ناوەندی ترمیک (ریکخستنی پلە ی گەرمای لەش) و بێ ئەملا و ئەولا لە نەزم بەخشین بە پلە ی گەرمای لەشدا کاریگەرە و لەم رووهوه دەرمانی ناسراو و کاریگەری "ناسپیرین" تایی نەخۆش دەبیرت یان دەبیتە هۆی دابەزینی پلە ی گەرما و یاو کە کاریگەری لەسەر تومۆزی "هی پوتالاموس" دادەنیت و دوا ی ئەوە ی کە نەخۆشیک یاری کردووه حەبیک ی ناسپیرین بچوات بە هۆی رۆلی "هی پوتالاموس" یاری لەشی نامیتنی یان لانیکەم دادەبەزی.

نەگەر بیت و لە کاتی پیتست گرتنەوه ی سێودا قامکی خۆتان بە چەقۆ بێرن و هەست بە ژان و نازار بکەن، پاش خواردنی حەبیک ی ناسپیرین ژانی قامکتان نامیتنی و ئەوەش بە هۆی فەرمانی تومۆزی "هی پوتالاموس" ه، چونکە کاری نەم بەخشین بە کاری دەمارە هەستیارە کانی لەشە. نایا "زانبروخ" کە گوتی بۆ بڕینی تایی ئەو نەخۆشە دەبێ نەشتەرگەری بۆ "تومۆزی هی

پوتالاموس"ی بگریټ ناخۆ نهوکاته زانیویه کهله نیتوان نازاری یاو و کرداری "هی پوتالاموس"دا پیوهندیهک همهه بیان نا؟ چونکه ههتا نهم دوایبانه پزیشک و نهشتهرگههکان بهم نهرکه راستهقینهیه زانستییهه نهدامانی لهشیان نهزانیوه. نهگهر نهم راستییهی زانیبسی دهبسی نهم مهعریفهیهش به یهکیک له داهینانه زانستی و هونهریهکانی "هونهری نهشتهرگری"ی نهو پیاوه بلیمهته له قهلهم بدریت. دواى نهوهی که نهخۆشهکیان بیهۆش کرد، "زانبروخ" به نووکی کار دهکهی لهسر پیستی سهری نهخۆش بازنهیهکی کیتشا و دواتر کاریک کهله زاراویهکی پزیشکی بهناوی "ترهپاناسیون"ه، یانی کردنهوهی کهللهسر بۆ نهشتهرگری له میتشکی دهست پیکرد.

"زانبروخ" لهسر نهو بازنهیهی که لهسر سهری نهخۆش کیتشابووی نیتسکی سهری نهخۆشهکهی به مشاری پزیشکی برییهوه و نیتسکه مشار کراوهکه که سهریکی به کاسهی سهروهه بهسترابوو، بهو چهشهی کهله سهرهتای نهم باسهدا کوتمان ههلهدایهوه و لهسر کاسهسهری داینا. "مارگۆ" هاوسهری "زانبروخ" و کچه پهستارهکه بهبسی نهوهی که هیچ بلین، چاویان بریسهوه دهستی نوستاد که خهریکی کار بوو و "مارگۆ" نهختی دهلهززی، چونکه ههتا نهوکاته نهیدیتبوو هاوسههکهی نیتسکی کهللهسر بپرتیهوه و نهشتهرگری بۆ میتشک بکات.

"زانبروخ" به جۆریک له کاری خۆیدا وهستا و شارهزا بوو که پاش کردنهوهی کاسهسهری نهخۆش، به یهک حهههکهتی کاردی نهشتهرگههیهکه تومۆری "هی پوتالاموس"ی بینیهوه و به حهههکهتی دووه نهو تومۆری دههینا و خستیه نار زیلدانهکهوه. دواى نهوهی که تومۆری "هی پوتالاموس"ی دههینا، "زانبروخ" نیدی کاریکی به میتشک نهماوو بیجگهلهوهی که برینی نهری نهخۆش بیهستیت، دیتی کچه پهستارهکه بهسر نهخۆشهکهدا زۆر نوشتارهتهوه.

"زانبروخ" که دهیزانی نهخۆش بیهۆشه و دهنگی نابیستی، بهبسی نهوهی که دهنگی خۆی نزم بکاتهوه، وتی چ بووه بۆ ناوا نوشتاویتهتهوه؟ کچه پهستارهکه راست بۆوه و به هیتاشی به "زانبروخ"ی وت نهخۆشهکه ههناسه ناکیتش. "زانبروخ"یش وهکوو کچه پهستارهکه بهسر نهخۆشهکهدا نووشتایهوه و بۆ ماوهی دوو خولهک سهرفی دایه لیدانی دلسی و دواى نهوهی سهری بهرز کردهوه، هاوسههکهی و کچه پهستارهکه دیتیان رهنگ بهروویهوه نهماوه، چونکه "زانبروخ" بۆی دهههوت که نهخۆشهکه مردوووه.

لهو کاتهدا بههۆی مههگی نهخۆشهکهوه، فهرامۆشیی "زانبروخ" چاک بۆوه و هۆشی هاتهوه سهرخۆی. لهو کاتهدا نهو نوستاده بلیمهته بۆ یهکهه جار بهبسی نهوهی که وهکوو چهند کارهساتی پیئشو تووشی گومان و دوپدوونگی بیت تینگههیشت که ههلهی کردوووه و بههۆی ههلهوه، کهسینکی

کوشتوو و نهو کاره‌شی لهو هه‌لانه‌یه که نیدی قهره‌بوو ناگریته‌وه. بۆیه نهو شیتیبه بۆ یه‌که‌م جار ته‌کانیتی گورچکیری لهو مامۆستایه دا و ویژدانی خۆی مه‌حکوم کرد و لهو کاته‌دا "زانربروخ" له‌باری هۆش و عه‌قله‌وه هیچ جیاوازیه‌کی له‌گه‌ڵ کاتی ناسایدا نه‌بوو.

"زانربروخ" که ره‌نگ له رووی برابوو به‌هۆی ترسه‌وه قسه‌ی بۆ نه‌ده‌هات و ته‌نانه‌ت جووله‌شی نه‌ده‌کرد و هاوسه‌ره‌که‌ی و کچه‌ په‌رستاره‌که که نه‌ویان لهو حاله‌ته‌دا بیینی نه‌یانه‌وه‌یژا زار بکه‌نه‌وه و قسان بکه‌ن، چونکه بیده‌نگیی نه‌و سی‌ که‌سه له ژوره‌که زۆری خایاند، سه‌ره‌نجی "ناسا ییس" ی خزمه‌تکار که‌له مه‌ته‌به‌خکه‌ بوو راکێشا و هاته‌ ژوری نه‌شته‌رگه‌ریه‌که‌وه و نه‌ویش پاش تیگه‌یشت لهو فه‌زا ترسناکه‌ی که ژوره‌که‌ی داگرتبوو، نه‌یتوانی قسه‌یه‌ک بکات و بیده‌نگ بوو.

کییه که بتوانی نه‌و هه‌ژان و تۆفانه‌ی که لهو کاته‌دا رۆح و ویژدانی "زانربروخ" ی داگرتبوو، په‌سن و ویتنا بکات؟ ناخۆ کییه که بتوانی په‌شیمانی و هه‌ست کردن به مه‌حکومی ویژدانیی نه‌و پیاوه لیک بداته‌وه. "زانربروخ" یه‌که‌م نه‌شته‌رگه‌ر نه‌بووه که توشی هه‌له‌ بووه و به‌هۆی که‌مه‌ترخه‌مییه‌وه که‌سێک به‌ریت، به‌رله‌ویش نه‌شته‌رگه‌ر و پزیشکی دیکه‌ش توشی هه‌له‌ی له‌وچه‌شنه بوون و نه‌مپۆش هه‌ندی جار نه‌و هه‌له‌ و که‌موکورتییانه که ده‌بیته هۆی گیان له‌ده‌ستدانی نه‌خۆشێک روو ده‌دات.

به‌لام نه‌شته‌رگه‌رانی پێش و پاش "زانربروخ" نه‌و توانایی و بلیمه‌ته زانستی و پزیشکییه‌ی نه‌ویان نه‌بوو هه‌تا نه‌وه‌ی ویژدانیان به‌ شیره‌یه‌کی نه‌به‌خشرای مه‌حکومیان بکات. نه‌و که‌سه‌ی که‌له بواریکی زانستیدا خۆی به‌ کامل و پوخته داده‌ییت، نه‌گه‌ر بیست و به‌هۆی هه‌له‌وه توشی هه‌له‌یه‌کی قهره‌بوو نه‌کراو بیست، خۆی نابه‌خشی، چونکه هۆکاره نه‌ییبه‌کانی تاوان له ناخی خۆیدا هه‌ست پیناکات هه‌تا له ناستی سزاکه‌ی (نه‌و سزایه‌ی که به‌ شیاری خۆی ده‌زانی) که‌م بکاته‌وه. پاش ماوه‌یه‌ک بیده‌نگی که "زانربروخ" به‌بی جووله وه‌ستابوو، چاوی ئوستاد به‌ په‌یکه‌ری مردوو، کاسه‌ه‌ری کراوه و میشکی سپیی که‌وت و ده‌ستی خۆیناویی خۆی هینایه‌ نۆچاوانی و به‌شێک له‌ سه‌ر و توتلی خۆیناوی بوو. له‌و کاته‌دا نه‌شته‌رگه‌ری گه‌وره به‌ ته‌واوه‌تی هه‌ستی کرد که بۆ خۆی به‌پراستی نه‌خۆش بووه و نه‌وانه‌ی که ده‌یانگوت ده‌بی ده‌ست له‌کار هه‌لبگریت و باقی ته‌مه‌نی به‌سه‌یته‌وه، راستیان ده‌کرد وه‌رسووړا که‌له ژوره‌که‌ بپواته ده‌ره‌وه.

به‌لام کچه په‌رستاره‌که به‌هۆی شاره‌زا بوون، به‌ری له‌ به‌ره‌نهام و راستییه‌کانی نه‌و کاره‌ساته‌ کرده‌وه، داوینی بالاپه‌شه‌ پزیشکییه‌که‌ی "زانربروخ" ی گرت و پێشی به‌ چوونه ده‌ره‌وه‌ی ئوستاد گرت و جه‌نابی پرۆفیسۆر چی له‌م ته‌رمه (ئاماژه به‌ مردووکه‌) بکه‌ین. رووداوی مه‌رگی نه‌خۆش،

له کاتی نهشتهرگه‌ری یان داوتر بۆ هیچ نهشتهرگه‌رتیک مه‌سه‌له‌یه‌کی ناسان نیه و نهشتهرگه‌ر پاش مه‌رگی نه‌خۆش، مردنه‌که‌ی پۆراست ده‌کاته‌وه و جه‌وازی کفن و دفنی ده‌نووسیت و "زائربوخ" پش ده‌یتوانی جه‌وازی دفنی په‌سند بکات و تیتیدا بنووسیت به‌هۆی به‌ره‌نجامه‌کانی نهشتهرگه‌ریه‌وه کۆچی دوابی کردوه. به‌لام ویزدانی "زائربوخ" که به‌ته‌واوته‌ی مه‌حکوم‌ی کردبوو، شو نینه‌نیان پینه‌ده‌دا که جه‌وازی مه‌رگی نه‌خۆشه‌که بنووسیت هه‌تا به‌که‌سوکاره‌که‌ی بدات که دین بۆ وه‌رگرتنه‌وه‌ی ته‌رمه‌که‌ی.

پیاوتیک که هه‌تا نه‌وکاته‌ سه‌دان و نه‌گه‌ری زۆره‌ نزیك به‌ هه‌زاران که‌سی له مه‌رگ رزگار کردبوو، بۆ نه‌وه‌ی که خۆی له‌ده‌ست ویزدانی رزگار بکات که‌وته بیری خۆکۆژی.

به‌ جۆرتیک حال و باری ده‌روونی "زائربوخ" په‌ریشان بوو که که‌چه په‌رستاره‌که‌ دل‌ی بۆی سووتا و له ژووری به‌ناو نهشتهرگه‌ریه‌که هینایه‌ دهر و بردیه ژووره‌که‌ی دیکه‌وه و گوتی لیتره‌ بینه‌سه‌وه ناوتان بۆ دینم هه‌تا سه‌روچاوتان بشۆن "زائربوخ" گوتی که‌پسولینکی "نه‌سید سیانیدریک" له‌م کاته‌دا بۆ من زه‌رووری تره‌ له‌ ناو.

"نه‌سید سیانیدریک" ژارتیکه‌ زۆر به‌هیز که‌له چرکه‌کانی یه‌که‌مدا ده‌ساره‌ ورووژینه‌ر و هه‌ستیاره‌کان له‌کار ده‌خات و له‌ نه‌ج‌امدا کار و حه‌ره‌که‌تی ته‌واوی نه‌ندامه‌ سه‌ره‌کیه‌کانی جه‌سته راده‌وه‌ستی و یه‌ک له‌و کارانه‌ هه‌ناسه‌کێشانه‌ و هه‌رکه‌ کاری هه‌ناسه‌ راوه‌ستا، مێشک له‌ ماوه‌ی چه‌ند خوله‌ک‌دا ده‌مریت و له‌ جه‌سته‌ی مرۆفدا، خانه‌کانی مێشک پتر له‌ ته‌واوی خانه‌کانی دیکه‌، له‌ هه‌مبه‌ر نه‌گه‌یشتنی نوکسیجن هه‌ستیاری و هه‌رکه‌ هه‌ناسه‌کێشان بوه‌ستیت و ئیتر خورتنی تازه (نه‌و خورتنی که له‌ناو سیپه‌لاکه‌کان پالیتوراوه‌) نه‌ده‌گه‌یشته‌ مێشک، خانه‌کانی مێشک که ئیتر له‌ رینگای خورتنه‌وه‌ نوکسیجنیان پیناگات، ده‌مرن و پینج خوله‌ک‌ دوابی نه‌وه‌ی که‌ کاری گه‌یشتنی نوکسیجن به‌ مێشک راوه‌ستا، خانه‌کانی مێشک ده‌مرن و داوتر مه‌رگی خانه‌کانی دیکه‌ی جه‌سته‌ش ده‌ست پینه‌کات.

نه‌گه‌ر "زائربوخ" له‌و رۆژه‌دا نه‌یتوانی خۆکۆژی بکات هۆیه‌که‌ی نه‌وه‌ بوو که‌ ژاری "نه‌سید سیانیدریک" ی له‌ ماله‌وه‌ نه‌بوو و هه‌روه‌ها هه‌ر نه‌وکاته‌ ته‌قولبا‌بیان کرد و ده‌رکه‌وت که "برن دروف" هاتوه‌ هه‌تا باقی بیره‌وه‌ریه‌کانی ژبانی نه‌و پزیشکه‌ بنووسیته‌وه‌. هاوسه‌ری "زائربوخ" گه‌نجه‌ رۆژنامه‌نووسه‌که‌ی برده‌ ژوورینکی دیکه‌وه‌ و که‌چه په‌رستاره‌که‌ یارمه‌تی "زائربوخ" ی دا هه‌تا سه‌روچاوی بشوات و داوتر لیتی پرسی چی له‌ ته‌رمه‌که‌ بکه‌ن.

"زائربوخ" گوتی که‌سوکاری مرده‌وه‌که‌ ناگادار بکه‌نه‌ره‌ بێن و ته‌رمه‌که‌ی به‌رنه‌وه‌. له‌ مالی

"زائربوخ" دهفته ريك هه بوو كه ناو و ئادرئيس و ژماره تله فۆنى نهخۆشه كانيان تيدا دهنووسى و كچه پهرستاره كه له ناو نهو دهفته ره ژماره ي كه سوكارى مردوو كه ي دۆزيبه وه و پيى راگه يانندن كه بيىن و تهرمه كه ي بهر نه وه.

كه سوكارى پياوه مردوو كه كاتى زانيبان نهخۆشه كه يان مردوو، زۆر سهريان لهو كاره ساته سوپ ما، چونكه ده يانزانى كه ستيك كه نه شته رگه ريبى ئاپانديسى بۆ بكرت، نامرئيت و به تايهت نه گه ر نه شته رگه كه ي "زائربوخ" بيىت. كه سوكارى نهخۆشه كه كاتى ويستيان تهرمه كه بهر نه وه بينيبان كه سهري مردوو كه باندپنچ كراوه و نه مهش زياتر بووه هۆى سه رسوپ مانبان، چونكه ده يانزانى نهخۆشه كه يان توشى ئاپانديس بووه و له سهريدا هيج نهخۆشيبه كى نه بووه هه تا نه شته رگه ريبى بسۆ بكهن.

نه وان داوايان له "زائربوخ" كرد كه روونكر دنه وه بدات و په يدايان نه كرد و كچه پهرستاره كه جهوازى ده فنى تهرمه كه كه به ده سخه تى "زائربوخ" نووسرابوو پيى دان كه تيبدا به بى نه وه ي نامازه به نه شته رگه ريبى ميىشك بكرت، نووسرابوو نهخۆش به هۆى نه شته رگه ريبى ئاپانديس مردوو.

كه سوكارى مردوو كه له لاي پۆليس سكالايان به دۆى "زائربوخ" تۆمار كرد و پۆليس ره وان هى وه زاره تى ته ندروستى كردن و وه زيرى ته ندروستى و دكتور "مادلنر" هه وليان دا كه سوكارى كه سه مردوو كه قه ناعهت پى بيىن كه "زائربوخ" له گه ل نهخۆشه كه ي نه وان هيج دۆمنايه تى و قينتيكى نه بووه و به هۆى شيتى كاتى و فه رامۆشيبه وه نهو پياوه ي كوشتوو و پاش مشتومرئيكى زۆر كه سوكارى مردوو كه يان بهو جوړه رازى كرد كه "زائربوخ" له ريگاي مووچه ي خانه نشينيه كه يه وه (پاش نه وه ي كه په سه ند كرا) هه تا چند سال پار هيه كيان پى بدات، به لام مووچه ي خانه نشينيه كه ي ئوستاد به ده ستى نه گه يشت هه تا به شى كه سوكارى نهو پياوه مردوو هه ش بدات.

وه زيرى ته ندروستى و دكتور "مادلنر" بۆ ده رماني شيتى كاتى "زائربوخ" و دوور خسته نه وه ي لهو نهخۆشانه ي كه سه ردانبان ده كرد، ره وان هى نهخۆشخانه ي "شاريتى" يان كرد و هيشته نه وه ي نهو نه شته رگه ره لهو نهخۆشخانه يه گه ره نتيه كه بوو بۆ نه وه ي كه ئيتر كاردى نه شته رگه ريبى به ده سه ته وه نه گريت و ديسان توشى كوستان نه بيته وه و "برن دروف" يش پاش گواسته نه وه ي "زائربوخ" بسۆ نهخۆشخانه به ره زامه ندى دكتور "مادلنر" ده ريشته نهخۆشخانه و نهو رۆژانه ي كه بارى ته ندروستى ئوستاد باش بوو، بيره وه ريبه كانى دهنووسيبه وه.

رئوسمی سده مین سالی له دایک بوونی نه شته رگه ریکی گه ره

له حالیکدا "زانبروخ" نه خوش بوو و له نه خوشخانه خه وینرا بوو، نه شته رگه ر و پزیشکانی نه لمانیای رژه هلات، به بۆنه ی سده مین سالتوژی له دایک بوونی "فن میکولیک رادکی" نه شته رگه ری گه ره ی نه لمانیا، بریاریان دا له شاری "فرانکفورت" رتوپه سمیک ریک به من. شاری "فرانکفورت" هه لکه وتوو له نه لمانیای رژه هلات نابی له گه ل شاری فرانکفورتی نه لمانیای رژه هلات به هه له تیبه گین، شاری فرانکفورتی نه لمانیای رژه هلات له فرانکفورتی نه لمانیای رژه هلات بایه خی زیاتره و زانکویه کی گه ره ی هه یه و زیدی له دایک بوونی "گوتسه" شاعری به ناویانگی نه لمانییه و له کنار رووباری "ساین" هه لکه وتوو، به لام شاری "فرانکفورت" ی نه لمانیای رژه هلات له په نای رووباری "نودر" هه لکه وتوو و له باری پیکهاته ی شار سازه یه وه نه و گرنگیه ی فرانکفورتی رژه هلاتی نه .

ژیان و به سه رهاتی "فن میکولیک رادکی" که ده یانه ویست به بۆنه ی سده مین سالی له دایک بوونییه وه له شاری "فرانکفورت" رتوپه سمیک به پتوه به رن، دوور و درتیه و له بابه تی سه ره کیمان که زیان و سه ربوده ی "زانبروخ" ه دوورمان ده خاته وه و هه ر به وه قه ناعه ته دیتین که "فن میکولیک رادکی" نوستادی "زانبروخ" بووه و نه و له بواری نه شته رگه ریسه وه نیلهامی له و ده رگرتوه و دواتر خزی گه یشتوته ناستی بلیمه تی. له ناو نه شته رگه ر و پزیشکانی نه لمانیا له "زانبروخ" زیاتر که سه نه یده توانی له باره ی که سایه تی و پله ی زانستی "فن میکولیک رادکی" یه وه بۆ ناماده بوانی رتوپه سمی سالتیادی له دایک بوونی بخته روو، هه ربۆیه لیژنه ی به پتوه به ری کۆپیادی سده مین سالی له دایک بوونی نه و نه شته رگه ره "زانبروخ" یان بانگه یشت کرد که له و کۆپیاده دا ناماده بیت و ناخواتنی سه ره کیش بگریته نه ستق.

چونکه ناو نیشانی نوئی "زانبروخ" نه خوشخانه ی شاریتی بوو (سه م نه خوشخانه یه به مانای نه خوشخانه ی هاوکاری و به زه یی بوو و له زمانی نه لمانیدا به واتای (کران کن هاوس) ه و هینشتا له به رلینی رژه هلاته و ده رگرتانه نینگلیزیه که ی "شاریتی" یه و به "شاریتی" ده ینووسین و وه ک زۆر وشه ی دیکه ی نینگلیزی له زمانی فه ره نسبییه وه ده رگرتاوه و له فه ره نسیدا به "شاریته"

ده‌نوسری، هەر بۆیه نامەى بانگهێشتى "زانىروخ" يان ره‌وانه‌ى لای به‌رپۆه‌به‌رانى نه‌و نه‌خۆشخانه‌يه کرد.

"دکتۆر مادلنر" و سه‌رۆكى نه‌خۆشخانه و هاوکارانىيان راوێژيان کرد كه نایا نه‌و نامەى بانگهێشته بگه‌یه‌ننه ده‌ستى "زانىروخ" يان نا و ناخۆ ده‌بێ له رێپۆه‌سى سه‌ده‌مین سالیادی له‌دايك بوونى مامۆستاكه‌یدا به‌شداری بكات يان نا؟ نه‌فهامى راوێژه‌كه‌يان بووه نه‌وى چونكه له رێپۆه‌سى سه‌ده‌مین سالى له‌دايك بوونى "فن ميکويک رادكى" له شارى "فرانكفۆرت" له ژوروى نه‌شته‌رگه‌ريدا به‌رپۆه ناچیت و "زانىروخ" يش كێردى نه‌شته‌رگه‌رى به‌ده‌سته‌وه ناگریت هه‌تا نه‌شته‌رگه‌رى بۆ نه‌خۆشك بکات و بيکوژیت، بۆیه ناماده‌بوونى له‌وى بۆ خه‌لكانى دى چينگای مه‌ترسى نه‌يه.

پاش نه‌و راوێژه سه‌ره‌تاييه له‌باره‌ى شه‌وه‌وه قه‌سيان کرد كه نایا "زانىروخ" ده‌توانێ له فرانكفۆرت له‌باره‌ى مامۆستاكه‌يه‌وه قسه بكات؟

نه‌فهامى راوێژى دووم بووه نه‌وى كه دوو فه‌رمانبه‌رى گه‌مى نه‌خۆشخانه وهك هاوپی له‌گه‌ڵ "زانىروخ" بپۆنه نه‌و ته‌لاره‌ى كه رێپۆه‌سه‌كه‌ى تیندا به‌رپۆه ده‌چیت و له‌ملاو و نه‌ولای بوه‌ستن و نه‌گه‌ر زانیان "زانىروخ" له كاتى قسه‌کردندا، قسه‌ى بێ واتا و هه‌لیت و په‌لیت ده‌كات، به‌كه‌يان "زانىروخ" له ته‌لاره‌كه‌ به‌اته‌ ده‌روه و نه‌وى ديكه‌شيان نووسراوه‌يه‌كى كورت كه له‌لایه‌ن نه‌خۆشخانه‌وه "له‌پاستیدا خودى دکتۆر مادلنر" ناماده‌ى كرده‌بوو، به‌وینتته‌وه هه‌تا نه‌ركى "زانىروخ" به‌جێ هێنرابیت.

بۆیه مه‌سه‌له‌ى بانگهێشت كردنه‌كه‌يان به "زانىروخ" راگه‌ياند و دکتۆر "مادلنر" پتسى گوت كه بابته‌ى لێدوانه‌كه‌ى خۆى ناماده بكات، چونكه له نه‌خۆشخانه‌ش كتیبخانه‌یه‌ك نه‌يه بۆ شه‌وى له‌و كتیخانه بۆ ناماده‌كردنى بابته‌كه‌ى كه‌لك و به‌رگرت. "زانىروخ" كه مامۆستاكه‌ى خۆى به باشى ده‌ناسى و حال و به‌ارى ته‌ندروسته‌پششى بۆ قسه و لێدوان له‌بار و ناسایى بوو، بابته‌ى لێدوانه‌كه‌ى بۆ په‌كێك له تیزبیه‌كانى "فن ميکويک رادكى" ته‌رخان کرد كه نه‌و له‌و تیزبیه‌دا رارایى و دوودل بوو له مه‌ترسى چوونى ميکروپ بۆ ناو برینه‌كانى نه‌شته‌رگه‌رى.

"فن ميکويک رادكى" به‌ چۆرێك له‌باره‌ى ميکروپ "له‌ كارى نه‌شته‌رگه‌رى" دا به‌گومان و راپا بوو كه قه‌ده‌غهى كرده‌بوو نابێ هاوکاره‌كانى له ژوروى نه‌شته‌رگه‌ريدا قسان بكه‌ن و ده‌یگوت نيمكانى نه‌يه كه‌سيك قسه بكات و ميکروپ له‌زاربیه‌وه نه‌يه‌ته‌ده‌ر، بۆیه ده‌مپێچى پزىشكى ناتوانى پتشی به‌ هاتنى ميکروپ بگرت و ميکروپ پاش هاتنه‌ ده‌روه له زار خۆى ده‌گه‌یه‌نیتته

برین و ههروهك مێش و ههنگ عاشقی شیرینین میکروبیس عاشقی برینه و تهنیا بهسه میکروپ زاری کهستیک بیتهدهر و لهسهر برینی شوینی نهشتهرگهری بنیشیتتهوه، ههتا چل و ههشت کاتژمیری دیکه ژماره و ریژهی نهو میکروبه له ژمارهی نهستیرهکانی ناسمان زیاتر دهبیته.

چونکه میکروپ بۆ زاوژی پنیوستی به رهگهزی نیتر و می نیه و ههركه لهسهر برینیک نیشتهوه و خۆراکی خۆی دابین کرد، بۆ بهرهه مهینانی رهگهزی خۆی دهبیته هیندهی دیکه و دواتر ههراکام لهو دوو نیوهیه، به نۆرهی خۆیان دیسان زیاد دهبن و دهبنه چهن دین میکروبی دیکه و بهم چهشنه زاوژی میکروبه بهم چهشنه زنجیرناسا درێژهی دهبیته.

بۆیه "فن میکولیک رادکی" لهو باوهردها بوو تهنیا بهسه میکروبیتهک لهسهر برینی نهشتهرگهری بنیشیت ههتا برینهکه چلک و کیم بکات نهگهر بیته و نهو نهشتهرگهریه له شوینیتهکی ههستیاری جهسته بیته، نهو چلک و کیم کردنه دهبیته هۆی مهرگی نهخۆش.

خالینک که باس کردنی نابهجی نیه نه مهیه کهله دهورانی "فن میکولیک رادکی" دا دهروانه "نانتی بیوتیک" کان که بهرچاوترینیان "پنی سیلین" ه له نارادا نهبوو ههتا نهوهی که پاش نهشتهرگهری پیتش به چلک و ناوسانی برین بگرت، بهلام نهو رۆژهی که "زانبروخ" دهیهویست لهبارهی سهدهمین سالیادی لهدایک بوونی مامۆستاکی خۆیهوه بدویت، دهروانه نانتی بیوتیکهکان ههبوون و نهشتهرگهرهکان، نیتر وه کوو دکتۆر "فن میکولیک رادکی" له میکروپ نهدهترسان و نهگهر "زانبروخ" لهبارهی میکروبهوه زۆر قسهی کردبا نامادهبووان به جیددییان وهرنهدهگرت.

سههراپی نهوهی کهله میکروپ نهدهترسان، بهلام له "وایرۆس" دهترسان چونکه دهروانهکانی نانتی بیوتیک که میکروبهکانی لهناو دهبرد، کاریگهری لهسهر میکروبهکان دانهدانا. ههریویه "زانبروخ" ناخاوتنهکی لهبارهی مامۆستاکی به چهشنیک ناماده کرد که بتوانی پاش سهههتا بهک باس کردن له ترسی مامۆستاکی له میکروبهکان بهگشتی لهبارهی "وایرۆس" دوه قسه بکات. له رۆژی دیاریکراودا "زانبروخ" له حالینکدا دوو دکتۆری گههگی نهخۆشخانهی "شاریتی" له ههردوولاییهوه راوهستاوون، رۆیشه ناو تهلاری بهرتهوهچوونی رۆپوسمهکهوه.

"زانبروخ" که به درێژی تهمهنی قیت و قنج ههنگاوی ههلهگرت، به قامهتیکه چهماوه هاته ناو تهلارهکهوه و له نزیکهوه دیار بوو که روخساری زۆر چرچ و لۆچی تیکهوتوه و چاوهکانی نیتر شهوق و درهوشاوهی جارانیان نهماوه. "زانبروخ" کاتیک دهستی به قسهکانی کرد دکتۆر "مادلنر" و خهلکانی دی که دهترسان دیسان شپتی و فهروامۆشییهکی سهههلهبداوه و قسهی

هه‌لێت و په‌لێت بکات، به‌لام پاش ماوه‌یه‌ک خاترجه‌م بوون چونکه هۆشی به‌ته‌واوه‌تی له‌سه‌رخۆ بوو و ناقلانه قسه‌ی ده‌کرد و ناخاوتنی نه‌و رۆژه‌ی "زانبروخ" که وه‌ک دوایین ناخاوتنی پێش له‌ مهرگی دێته‌ نه‌ژمار، کاریگه‌ری له‌سه‌ر ناماده‌بووان دانا و وه‌ک سه‌رکه‌وتنیکی زانستی مه‌عنه‌وی بۆ "زانبروخ" ده‌هاته‌ نه‌ژمار.

نه‌و پاش نه‌وه‌ی که به‌وه‌په‌ری رێژ و سه‌مه‌یمیه‌ته‌وه یادی له‌ مامۆستا که‌ی خۆی کرد و ناماژه‌ی به‌ شه‌ند کاریکی نه‌شته‌رگه‌ری ناوبراو کرد و دواتر باسی له‌ "واپرۆس" کرد و هه‌رچه‌ند واپرۆس زیاتر پێته‌ندیبی به‌ پزیشکییه‌وه هه‌بوو، به‌لام بابته‌ی پێته‌ندیدار به‌ نه‌شته‌رگه‌ری و پزیشکی هێنده زۆر که له‌باری نه‌رکی نه‌ندامانی له‌شی مرۆفه‌وه هه‌ردووکیان یه‌کن.

"زانبروخ" گوتی نێمه‌ی نه‌شته‌رگه‌ر هه‌روه‌ک نه‌مه‌رۆ ده‌ترانین مه‌ترسیی میکرۆسه‌کان له‌ناو به‌رین، توانایی نه‌وه‌شمان هه‌یه مه‌ترسیی هه‌ندی له‌ ویرۆسه‌کانیش دوور خه‌ینه‌وه، به‌لام له‌ حالێ حازردا، زۆری واپرۆسه‌کان هه‌یج ترستیکیان له‌ ده‌رمانه‌کانی نانتی بیۆتیک نیه‌ و نێمه ناتوانین مه‌ترسییه‌کانیان که‌م بکه‌ینه‌وه.

پاشان به‌م چه‌شنه‌ درێژه‌ی به‌ ناخاوتنه‌که‌ی دا: هه‌موو نه‌وانه‌ی به‌ ژن و پیاوه‌وه لێره ناماده‌ن ده‌زانن وشه‌ی "واپرۆس" له‌ زمانی یۆنانیدا به‌ واتای ژاره‌ و گیانله‌به‌ریکه‌ زۆر بچووک که‌له پێنج له‌ یه‌کی "میکرۆن" بچووکتره‌ و له‌م کۆژه‌شدا پێم وایه‌ که‌س نیه‌ نه‌زانی یه‌ک میکرۆن یه‌ک هه‌زاره‌می میلی مه‌تره‌. "واپرۆس" هێنده بچووکه‌ که‌ نێمه به‌ زه‌ربینی ناسایش ناتوانین بپینین و نه‌م گیانله‌به‌ره‌ زۆر بچووک، که‌له هه‌مه‌به‌ر ده‌رمانه‌کانی نانتی بیۆتیکیشدا پارێزراره‌، هه‌رش ده‌کاته سه‌ر خانه‌کانی له‌شمان و له‌کاربان ده‌خات و پاش مردنی خانه‌کانیش مرۆ ده‌مریت.

نه‌گه‌ر خانه‌کانی جه‌سته‌مان بزانن چ کاتیک، له‌لایه‌ن "واپرۆس" وه‌ ده‌که‌ونه به‌ر هه‌رشه‌ی "واپرۆس"، له‌ رێگای نه‌زیمه‌وه خۆیان بۆ به‌ره‌نگاریی "واپرۆس" ناماده‌ ده‌که‌ن، نه‌زیم ماده‌یه‌که‌ که‌له خانه‌کانه‌وه تراوشت ده‌که‌ن. به‌لام خانه‌کان، نازانن چ کاتیک ده‌که‌ونه به‌ر هه‌رشه‌ی "واپرۆس" هه‌تا خۆیان تیار بکه‌ن، چونکه واپرۆس هه‌میشه له‌ناکاو به‌ خاقلاندنه‌وه هه‌رش ده‌کاته سه‌ر خانه‌کان. هه‌روه‌ک ناماده‌بوانی به‌رێژ ده‌زانن "نه‌زیم" وشه‌یه‌کی یۆنانیه‌ و پێکهاتوه له‌ دوو وشه‌ی هه‌مان زمان به‌ واتای "بوونه هه‌ویر" (خومره‌) و یۆنانیه‌کان پێیان وایه له‌ناو خومره‌دا که‌ هه‌ویر ده‌کاته نان و وه‌ک ده‌لێن هه‌ویره‌که‌ هه‌لدیتێ نه‌و تایبه‌قه‌ندییه‌ی هه‌یه که‌ ده‌بیته‌ هۆی هه‌لاتنی هه‌ویر و دیسان هه‌مووتان ده‌زانن که‌ زاراوه‌ی "نازیم" نیتا له‌ زانسی پزیشکیدا به‌و شتانه‌وه‌وتیت که‌له جه‌سته‌ماندا به‌ره‌م دێن و به‌شیکێ زۆر که‌می کاریگه‌ری زۆریان له‌سه‌ر

نهرکی نهدامانی لهش ههیه. بههر حال خانە دەتوانی لهگهڵ ئەو "ناسزیم"ە ی که بهرهم دیت مەترسی وایرۆس لەناو ببات، بەلام پێویستە بزانی چ کاتێک وایرۆس هێرش دەکاتە سەری. بۆ ئەوی که بتوانیم مەترسی هێرشی "وایرۆس" پووجهل بکهینهوه، دەبێ لهبەردەم دەرگای خانەکاندا هێماهیەکی مەترسی دابنێن هەتا ئەوکاتە ی که وایرۆس نزیکسی دەبێتەوه و دەبیهوی خۆی بجزینیتە ژوورهوه، ئەو هێماهیە زەنگ لێدات و خانە ناگادار بکاتەوه هەتا خۆی نامادە ی بەرەنگاریبونهوه بکات. ئەگەر خانە دیواری بلیند و قامی ههبایه، پتووستی به دانانی زەنگ و هێمای مەترسی نهبوو، بەلام خانە بێبهریه لهو دیوارانه و پەرژینیکێ ناسکی ههیه که وایرۆس زۆر به ناسانی دەتوانی له مەودای نێوان شوولەکانهوه بپرواته ناو خانەکانهوه و بیهخافلینێ و دەوری بدات.

بەلام ئەگەر بتوانین هێما و زەنگیکێ مەترسی لهبەردەم خانەکاندا دابنێن هەتا وایرۆس، له هەر شۆتینیکهوه که بیههوی بێتە ناو ئەو ژوورهوه ئەو زەنگه لێدريت و خانە بهخێرای خۆی بۆ بەرەنگاری نامادە بکات و هەرچهشنه نهخۆشییهک که بههۆی هێرشی وایرۆسهوه تووشمان دەبیت، لەناو دەجیت و نهخۆشیی پیریش نامینێ و مرۆڤ هه میسه گهنج دەمیتیتەوه، چونکه پهری نهخۆشییهکه که بهرههجمی هێرشی وایرۆسهکان بۆ سەر جهستهمان و ناسهواری هێرشی ئەو وایرۆسه به شینهیه و به شێوهی نێوخی سی هەتا چل سال یان نهختی زیاتر دهخایهنی که وایرۆسی پهری خانەکانی جهستهمان لهپێ بجات و کۆتایی به ژیاغان بیتی.

لهو رۆژهدا، بۆ یهکەم جار له زمانی "زائربروخ" هه راگهیهنرا که پهری نهخۆشییهکه که وهکوو ههموو نهخۆشییه وایرۆسییهکان بههۆی هێرشی وایرۆسهوه پهیدا دەبیت. هەتا ئەو رۆژه چهنده و تراپوو که پهری نهخۆشییه، بەلام روونیا نەکردبۆوه که هۆکاری پهیدابوونی وایرۆسه. ئەم مهسهلهیه که ئەمرو ههموو بیرمەند و ژینگه ناس، مرۆفناس و شارەزایانی بواری جهسته به راستیهکی دادهنن، لهو کات و ساته دا، وهک تیۆرییهکی پزیشکی نوی و بێ وینه سوو و زۆر کاریگهری لهسەر نامادهبوان دانا. "زائربروخ" درێزه ی به ناخواتنه که ی دا و گوتی پێشبینی دهکەم هەتا بیست یان بیست و پینج سالی دیکه ئەم زەنگه مەترسییه که دەبێ لهبەردەم ژووری خانەکاندا دابنێ هەتا له هێرشی وایرۆس به ناگای بێتیتەوه، دهوژریتەوه و باشترین شێوازی ناگادار کردنهوهش که بۆ پێشگیری له جۆرهکانی وایرۆس، تهنیا زهنگی مەترسی دابنێن، نهک ئەوی که بۆ هەر جۆره وایرۆسیک زهنگی مەترسییهکی تابهت دابنێن.

له ههموو ئەو ماوهیهی که "زائربروخ" سهرقالی ناخواتن سوو، تهنانهت تووشی توری و

زمانگیان نه‌بوو، چ بگات به‌وی که قسمی هه‌لیت و په‌لیت بگات و نه‌و ناخاوتنه‌ی له نه‌لمانای رۆژناوا ده‌نگدانه‌وی زۆری هه‌بوو و گۆفاری زانستی و پزیشکییه‌کان دوو تیۆری "زانبروخ" له‌باره‌ی وایرۆسی پیری و دانانی زه‌نگی مه‌ترسی له‌ ژوروی خانه‌کانیان شرۆفه و تاوتوی کرد و به‌گشتی نه‌و ناخاوتنه‌ی له‌ فرانکفۆرت وه‌ک ده‌سکه‌وتیک له‌ قه‌لم درا.

دوای نه‌وی له "فرانکفۆرت گه‌رایه‌وه، دیسان هه‌ر له‌ نه‌خۆشخانه ده‌مایه‌وه و به‌داخه‌وه بۆ "زانبروخ" وه‌زیری ته‌ندروستی سه‌ره‌پای که‌لله‌ره‌قیی "زانبروخ" بۆ واژۆ نه‌کردنی به‌رگه‌ی خانه‌نشینی و وه‌رگرتنی مووچه‌که‌ی، دیسان پینداگری ده‌کرد که مووچه‌ی خانه‌نشینی‌که‌ی تو‌مار بگات، به‌لام وه‌زیر گۆڤه‌رابوو و وه‌زیری نو‌یی ته‌ندروستی هه‌یج هه‌ولتیک بۆ په‌سه‌ند کردنی مووچه‌ی خانه‌نشینی نه‌و پیاوه نه‌دا، چونکه پیتی وایوو له‌باری مادیه‌وه هه‌یج پیتوستیه‌کی نه‌، له‌ حالیکدا "زانبروخ" له‌و ته‌مه‌نه‌ پیریه‌دا به‌راستی بۆ دا‌بین کردنی بۆیوی ژسانی بنه‌ماله‌ بچووکه‌که‌ی پیتوستی به‌ پاره هه‌بوو، به‌تایبه‌ت پاش گه‌رانه‌وی له‌ فرانکفۆرت حالی تیکچوو، به‌ جۆرتیک هه‌ندێ رۆژ ته‌نانه‌ت که‌سانی ده‌روویه‌ریشی نه‌ده‌ناسی.

پاش مانه‌وه‌ی هه‌تاه‌تایی پرۆفیسۆر "زانبروخ" له‌ نه‌خۆشخانه، هاوسه‌ره‌که‌ی بۆ دا‌بین کردنی بۆیوی ژسانی به‌ جۆرتیک ترووشی ناسته‌نگ هات که ناچار بوو نامه‌یه‌ک بۆ "تیۆدۆر - هۆس" سه‌رکۆماری نه‌لمانای رۆژناوا نووسی بۆ بارودۆخی "زانبروخ" داوای یارمه‌تی لیکرد. "مارگۆ" له‌و نامه‌یه‌دا نووسی که هاوسه‌ره‌که‌ی نه‌خۆشیی رۆحیی گرتوووه و ماویه‌که‌ له‌ نه‌خۆشخانه که‌وتوووه و به‌هۆی نه‌و نه‌خۆشیه‌ ده‌روونیه‌وه توانایی کارکردنی نه‌، به‌لام ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر له‌باری جه‌سته‌یی و رۆحیه‌وه له‌شساغ ببوایه، نیتسا له‌ قۆناغیک له‌ ته‌مه‌ن دا‌به‌ که زۆرینه‌ی پیاوان، ناتوانن کار بکه‌ن، به‌لام نه‌م پیاوه به‌سالا‌چوو که نیتسا نه‌خۆشه و په‌کی که‌وتوووه و خزمه‌تیک بمرچاوی به‌ بواری پزیشکی و نه‌شته‌رگه‌ری نه‌لمانیا کردوووه و پیتوسته‌ نه‌م‌پۆ نه‌ته‌وه‌ی نه‌لمانیا، ریزی نه‌و کار و خزمه‌ته‌ به‌نرخانه‌ی بگرن و له‌به‌ر نه‌وه‌ی به‌رپزتان ده‌سه‌لاتدار و نو‌تسه‌ری نه‌ته‌وه‌ی نه‌لمانیا، من له‌و باوه‌ره‌ دام که شه‌رکی ویژدانی و مرۆیی نیویه‌ که بۆ دا‌بین کردنی بۆیوی ژسانی بنه‌ماله‌که‌ی هه‌ولتی خۆتان به‌نه‌ گه‌ر.

سه‌رکۆماری نه‌لمانای رۆژناوا له‌ وه‌لامی نامه‌که‌ی "مارگۆ" دا نامه‌یه‌کی نووسی و سه‌باره‌ت به‌ نه‌خۆشیی "زانبروخ" داخ و که‌سه‌ری خۆی ده‌رپری، به‌لام له‌باره‌ی هه‌ولتیک بۆ دا‌بین کردنی بۆیوی ژسانی "زانبروخ" و بنه‌ماله‌که‌ی داوای لی‌بو‌ردنی کرد و گوتی به‌داخه‌وه سه‌رکۆماری نه‌لمانای رۆژناوا بوودجه و ده‌ستمایه‌یه‌کی نه‌ که له‌و رینگایه‌وه بتوانی بۆ "زانبروخ" پاره و مووچه‌یه‌ک

تەرخان بکات، یان ئەوێی کە بە شێوەی کاتی یارمەتییەک بە خۆی و بێنەمالەکەمی بکات و باشتەراییەتی بۆ خۆی (مارگۆ) سەردانی شارەوانیی ئەلمانیاى رۆژناوا بکات.

"مارگۆ" نامەیکە بۆ شارەداری بەرلینی رۆژناوا کە ئەوکات "ئێرنیست - رۆتیر" بوو نووسی و ئەو مەسەلەیی کە لە نامەکەیدا بۆ سەرکۆماری نووسیوو دیسان دووپاتی کردووە. من وەلامی شارەداری بەرلینی رۆژناوام ئەبیینووە (نوسەری ئەم توێژینەووە و سەربردووە یانی یۆرگن توروالت و توویە - وریگری فارسی) بەلام لە رۆژنامەکانی ئەوکاتدا ناوەرۆکی وەلامی شارەداری بەرلینی رۆژناوام بۆ هاوسەرەکەمی "زانیروخ" بەم چەشنە خۆیندووە، چونکە "زانیروخ" لە نەخۆشخانەى "شاریتی" لە بەرلینی رۆژەهەلات کاری کردووە، کەوا بە پێراگەیشتن بە باروودخى، لە ئەستۆى نەخۆشخانەى "شاریتی" یان شارەوانى بەرلینی رۆژەهەلاتە و هیچ پتوهندییەکی بە شارەوانیی بەرلینی رۆژناواوە نیە.

ئەو وەلامی کە لەلایەن سەرکۆماری ئەلمانیا و شارەداری بەرلینی رۆژناواوە بە هاوسەرەکەمی "زانیروخ" درابووە، لە دوو شوێنەووە سەرچاوەی دەگرت. یەکەم ئەوێی سەرکۆماری ئەلمانیاى رۆژناوا نە شارەداری بەرلینی رۆژناوا لەبارى سیاسییەووە روانگەیکەمی باشیان لە هەمبەر "زانیروخ" دا نەبوو. ئەو کەسانەى پێیان وابوو "زانیروخ" سەر بە کۆمۆنیستەکانى ئەلمانیاى رۆژەهەلاتە، بۆ ئەوێی بینیان پاش کۆتایی هاتنى شەر "زانیروخ" لە بەرلینی رۆژەهەلاتە مایەووە و لە نەخۆشخانەى ئەو شارە کە لەژێر دەستى کۆمۆنیستەکاندا بوو درێژەى بەکاری پزیشکی و نەشتەرگەرى دا.

بەلام راستییەکەمی ئەوێی کە "زانیروخ" نە ئەندامى حیزبى کۆمۆنیستى ئەلمانیاى رۆژەهەلاتە و نە وەک کەسێک لە "سنباتیزان" (لایەنگرانى ئەو حیزبە) دەهاتە ئەژمار، بەگشتى "زانیروخ" بەجۆرێک سەرقاتى کاری پزیشکی بوو کە لە تەواوى تەمەنیدا نەچوووە نای هیچ حیزب و رێکخراویکی سیاسییەووە. هەر وەک لە لاپەرەکانى پیتشودا باسمان لیتووە کرد، پاش ئەوێی کە هیتلەر و حیزبەکەمی (حیزبى سوسیالیستى میللى) دەهەلاتى بەدەستەووە گرت "زانیروخ" نەتەنیا نەبوو بوو بە ئەندامى حیزبى نازى، بەلکۆو نامادە نەبوو لەو حیزبەدا، ناو و نایانگى ئەو بۆ پروپاگەندە بەکار بێتن.

سەرکۆمار و شارەداری ئەلمانیاى رۆژەهەلاتە سەرغەمی ئەو خالەیان نەدابوو کە "زانیروخ" سالیانێک بەرلە دەسپێکی شەرى دووهمى جیهانى و بەرلەوێی کە ئەلمانیا بەسەر دوو وڵاتى رۆژەهەلاتە و رۆژناوادا دابەش بکەیت، لە نەخۆشخانەى "شاریتی" کاری کردووە و نەگەرىش پاش

کۆتایی شهر و دابه‌شبوونی ئەلمانیا بۆ دوو ولات نەییوست لەو نەخۆشخانە و هەروەها بەرلینی رۆژھەڵات پرواتە دەر و پەنابەریتتە بەر ئەلمانیا ی رۆژناوا یان یەکیستیی سۆڤیەت، بەهۆی هۆگرێبەک بوو کە بۆ شوینی کارەکی هەیبوو، نەویش ئەو هۆگرێبەیه کە لەلای پیاوان و ژنانی بەسالآچوو پترە لە لاوان و لەلای ئەوان بەسترانەوه و مەیل و هەزی بە شوینی کار لەگەڵ خوو و سرشتدا گری دەدریت و پیاوان و ژنانی بەسالآچوو وەها دەکەونە ژێر کاریگەری ئەو سرشتەوه کە گۆرینی ئەو خوو و خدە و هەروەها شوینی کار لەلایان گەلیتک نەستەمه.

سەکۆمار و سەرۆکی شارەوانیی ئەلمانیا ی رۆژناوا ناگیان لەم دیاردە سروشتییە دەروونناسیە نەبوو و هیچ سەرئەختیکیان پێنەدەدا و پێیان وابوو پاش کۆتایی شهر "زائیروخ" بۆیە لە نەخۆشخانە ی بەرلینی رۆژھەڵات مایەوه، چونکە لەلایەن حکومەتی ئەلمانیا ی رۆژھەڵاتەوه پارە ی وەرگرتوو.

سەرچاوە ی دوو می وەلامی نەرتییی سەرکۆمار و سەرۆکی شارەوانیی بەرلینی رۆژناوا ئەوه بوو ئەوان پێتان وابوو "زائیروخ" کەستکی خاوەن مۆلک و سامانە و ئەویان بە شایستە ی وەرگرتنی یارمەتی لە قەلەم نەدەدا. ئەوان پێیان وابوو "مارگۆ" هاروسەری "زائیروخ" ئەو نامانە ی بەبێ ناگاداری مێردەکە ی نووسیوه و یان لایان وابوو نامەکان بە بریاری "زائیروخ" نووسراون و ئەو پیاوه سەرەرای ئەوه ی کە ساماندارە، بەهۆی چاوپنۆکی لە کۆکردنەوه ی سەرۆت و ساماندا دەبێهوی داھاتیکی هەمیشە ی دیکەشی هەبیت.

لە ژبانی بەشینک لە کەسایەتیە بەناوبانگەکان و بەتایبەت لە ژبانی بلیمەتەکان، ئەفسانە لە زەینی خەلکی ناساید، پتر لە راستی و واقعیتە مێژووییەکان بەهێزە و یەک لەو ئەفسانانە ی کە لەبارە ی "زائیروخ" هە ساز کرابوو، ئەوه بوو کە پاش ئەوه ی نەشتەرگەری بۆ "جۆرجی پینجەم" پاشای بریتانیا کردوو، یەک میلیۆن مارکی ئەلمانی پارە ی وەرگرتوو. گواپە ئەو بپرە پارە یە ی کە ئەوکات زائیروخ بۆ نەشتەرگەری لە پاشای بریتانیا ی وەرگرتوو، پەنجا هیندە ی سالانی کۆتایی تەمەنی ئەو پزیشکە بووه. دەنگدانەوه ی هەوالی بانگەشتی دەریاری بریتانیا لە "زائیروخ" بۆ ئەوه ی نەشتەرگەری بۆ جۆرجی پینجەم ئەنجام بدات، زۆر زیاتر لەوه بوو کە ئەمڕۆ لەلایەن سەرکۆماری ئەمریکاوه داوا لە دەولەتی یەکیستیی سۆڤیەت بکریت کە نەشتەرگەریکی ئەو ولاتە پرواتە ئەمریکا و نەشتەرگەری بۆ سەرکۆماری ئەو ولاتە بکات. چونکە لە نیتوان ئەمریکا و یەکیستیی سۆڤیەتدا شهر رووی نەداوه و یەکیستیی سۆڤیەت لەلایەن ئەمریکاوه شکستی نەخواردبوو، هەتا سەرکۆماری ئەمریکا داوا لە نەشتەرگەری ولاتیکی شکست خواردوو

بكات پرواته نهو ولاته و نهشتهرگهري بڙ بكات.

بهلام بریتانیا و نهمانیا له شهري بهگه می جیهانیدا پینکوه شهریان کردبوو و نهمانیا له لایمن بریتانیاوه شکستی خواردبوو، بهلام پاشای بریتانیا که نهوکات نیمپراتوری ۵۲۵ ولاتی کزلونیسال و داگیرکراو بوو و وهک دهیانگوت خۆر له ههریمی نیمپراتوری شهودا ناروا نهدهبوو، داوای له نهشتهرگهري نهتهوهیهکی شکست خواردوو (نهویش به دهستی لڅی) کردبوو که کاری نهشتهرگهري بڙ بكات، سهراهای نهوهی که بریتانیا به یهکیتک له ناوهنده گهوره بزیکشیهکانی جیهان دههاته نهژمار و چندین نهشتهرگهري بهناویانگ و پسپوری ههبوو، بهلام دیسان ههر شهو نهشتهرگهري بهناویانگه بریتانییانه دانیان بهوهدا دهنا که "زائبروخ" لهوان شارهزا و لیزانتره و بڙ نهشتهرگهري پاشای بریتانیا "زائبروخ" لهوان شایستهتره.

نهشتهرگهري "زائبروخ" بڙ چۆرچی پینجهم به سهرکهوتنهوه نهلهام درا و بووه هڅی ناویانگ و شانازییهک بڅی، بهلام پیچهوانه ی را و بڅوونی ههک پارهییهکی باشی چنگ نهکوت.

سەفەری "زانبروخ" بۆ مۆنیخ

مانگی نوامبری سالی ۱۹۵۰ی زاینسی "کیندلر" بەرپۆبەری دامەزراوەی چاپەمەنیی هەلکەوتوو لە مۆنیخ کە کتیبی بیرەوهرییه کانی "زانبروخ"ی چاپ دەکرد بانگهێشتی کرد کە بۆ بینینی نمونەى فۆرمى سەرەتایی کتیبەگەى و هەرۆهەا دیاری کردنى ناوێشانى کتیبەگە دەبێ سەردانى مۆنیخ بکات. "زانبروخ" هاوڕێ لەگەڵ هاوسەرەگەى (مارگۆ) رۆیشتن بۆ مۆنیخ و سەردانى نووسینگەى "کیندلر"ی کرد. ئەو رۆژە "زانبروخ" بە تەواوەتى هۆش و بیرى لەسەر خۆ بوو و دەستی کرد بە خوێندنەوێ سەرەتای کتیبەگەى خۆى، بەلام بەرەبەرە ئەوێ کە دەپۆتێندەوێ بوو هۆى سەرسوورمانى ئەو مامۆستایە و سەرەنجام توورە بوو و بەو پەڕى ناپەرەتییەوێ بە "کیندلر"ی گوت ئەمانەى کە نێو نووسپوتانە وتەى من نین و بەناوی منەوێ شتى دیکەیان نووسێو.

"کیندلر" دەیزانى "برن دروف" کە بۆ نووسینەوێ رەشنووسى بیرەوهرییه کانی "زانبروخ" رۆیشتبوو بەرلینى رۆژەهەلات، لە هەندى لە بەشەکانى بیرەوهرییه کانی زێدەرۆى تیندا کردوو و ئەگەرى زۆر هەندى بابەتى دەسکردى تیندا گوفخاندبى هەتا کتیبەگە سەرغپراکتیشت بێت و بەرپۆبەرى دامەزراوەى چاپەمەنیى "کیندلر"یش پێى وابوو ئەو بابەتانە بە ناگادارى "زانبروخ" نوسراون، هەر بۆیە ئەو رۆژنامەنووسە پیتشپاری بە "زانبروخ" کردوو کە ئەو بەشانەشى تیندا بگوفخینى، بۆیە چاپى کردبوون، دەنا بەرپۆبەرى دامەزراوەى چاپەمەنیى "کیندلر" بە نەزمونتر لەوێ بوو کە ئەگەر بلاوکەرەوێ بابەتێک لە کتیبێکدا بەبێ ناگادارى نووسەر بلاو بکاتەوێ، لەبارى یاسایەوێ تاوانبارە و نووسەر دەتوانى سکالای یاسایى لەسەر تۆمار بکات. هەر بۆیە کاتى تینگەیش "زانبروخ" ئەو بابەتانەى باس نەکردوو یان بە گوفخاندیان لە کتیبەگەدا رازى نەبوو، برپاری دا توورەى ئەو مامۆستایە هتورى بکاتەوێ، بەلکۆر نيزنى چاپى کتیبەگە بەدات، چونکە کتیبەگە لە چاپخانە پیتچنى کرابوو و ئەگەر بیانویستبا ناوەرۆکى کتیبەگە بگۆرین، جیالەوێ کە پیتویستیان بە کاتیکى زۆر هەبوو، دەبوا بۆ جارى دوویم کتیبەگە پیتچنى بکەنەوێ.

هەر بۆیە بە "زانبروخ"ی گوت: من لیتان تێدەگەم، بەلام کتیبى بیرەوهرییه نەشترەگەرتیکى گەورەى وەک نێو بە شتوێ ناسایى، بۆ خەلکى سەرغپراکتیش نیه، مەگەر ئەوێ بە جۆرێک چاپ

بکریټ که بکهوټته بهر سمرنج، دهنا کتیبه که نافروشریت. "زانبروخ" گوتی نیتسه تهنیا بیر له کریارانی کتیبه که ده که نهوه که خه لکی ناساین، نیدی بیر لهوه ناکه نهوه دواى نهوهی که کتیبه که چاپ و بلاو کرایهوه، تهنیا له نهلمانیای رۆژناوا و رۆژه لاتدا شهست و چوار ههزار پزیشک و نهشته رگهر و له ولاتانی دیکه‌ی نهوروپا نزیک به سیتسه ههزار پزیشک و نهشته رگهر نهم کتیبه ده خوټننهوه، ههتا که لک له تیۆری و نهزمونه کانی من وه بگرن. ناخۆ نیتسه بیرتان لهوه نه کردۆتسه بهم بابهت و ناوه رۆکه لاره‌کسی و دوور له راستیانه که تهنیا بۆ گۆشاره سره گهرمییه کان ده شین، ناوی من له لای پزیشک و نهشته رگهرانی نهلمانیا خراپ ده کهن، نیتسه ده لټین نه گهر بیت و لهم کتیبه دا بابهتی لاره‌کی که هیچ پتوه ندییه کی به بیره وه ریسه زانستییه کانی منهوه نیه، چاپ نه کریټ خه لک نایکرن، به لأم سرنجی نهوه نادن که نه گهر بیت و نهم کتیبه تهنیا له خوگری بیره وه ریسه زانستی و نهشته رگهرییه کانی من بیت، سه دان نوسخه‌ی لی ده فروشریت و له ولاتانی نهوروپایی تهنانهت دهقی وه رگترانی فهرنسی، نینگلیزی، نیتالی و نیسپانی و تهنانهت روسییه که شی ده فروشریت، چونکه هه موو پزیشک و نهشته رگهرانی دنیا تامه زرۆی خوټندنهوهی بیره وه ریسه زانستییه کانی من.

سهره نجام به پتوه بهری دامه زراوه‌ی چاپه مه‌نی ته‌سلیم بوو و بریاری دا کتیبه‌که‌ی "زانبروخ" پیتدا چوونه‌وه‌ی پیتدا بکریټ و نهوه به شه زیادییانه‌ی ههتا نهوه جیتگایه‌ی ده‌گونجی لابریت.

"زانبروخ" و هاوسهره‌که‌ی له "مۆنخ" گهرانه‌وه و نوستاد رۆیشه‌تسه بۆ نه‌خۆشخانه‌ی "شاریتی" و هاوسهره‌که‌ی (مارگۆ) به هاوکاری و ناساندنی دکتۆر "مادلنر" له یه‌کینک له کلینیکه‌کان کارتیکی دۆزیسه‌وه و رۆژانه ده‌رۆیشه کار، به لأم "نان یس" ژنه خزمه‌تکاره‌که‌یان ههر له مال ده‌مایه‌وه و به کاروباری ماله‌که‌یاندا راده‌گه‌یشته. پاش گهرانه‌وه‌ی "زانبروخ" له "مۆنخ" و رۆیشه‌تسه‌وه‌ی بۆ نه‌خۆشخانه‌ی "شاریتی" باری ته‌ندروستییه به‌ره‌و باشر بوون رۆیشهت و دکتۆر "مادلنر" پاش راویژی ته‌له‌فۆنی له‌گه‌ژ "مارگۆ" بریاری دا که بیباته‌وه مالی خزیان، به‌وه مه‌رجه‌ی که "مارگۆ" ناگای لیبتیت و نه‌هیتیت میره‌که‌ی کاری نه‌شته رگهری بکات. به لأم هاوسهری "زانبروخ" که رۆژانه ده‌رۆیشه کلینیکه‌که و کاری ده‌کرد و له ماله‌وه نه‌بوو ههتا پیتسه به کاری نه‌شته رگهری میره‌که‌ی بگریټ. دکتۆر "مادلنر" به "مارگۆ" ی گوتبوو با بۆ کارکردن نه‌رواته کلینیک و له ماله‌وه بپیتته‌وه و ناگای له "زانبروخ" بیت که نیتسه ده‌سه‌ت بۆ کاری نه‌شته رگهری نه‌بات و نه‌ویش بۆ دا‌بین کردنی بژیوی ژانیان هه‌ولتیک ده‌دات.

چونکه دکتۆر "مادلنر" به باشی ناگاداری باری مالیی "زانبروخ" بوو و ده‌بیزانی له‌وه

هه لوممرجه دا به راستی پتویستی به هاوکاری هه بوو، بۆیه بیره پارهییه کی له پزیشک و نهشتهرگه رانی نه لمانیای رۆژه لاتی بۆ "زانبریوخ" وه رگرت و به بی نه وهی نه و مامۆستایه لیتی ناگادار بیت و "مارگۆ" ش به و بیره پارهییه هه ندی که لویه لی ژبان و قاتیتی جلوبه رگی بۆ میترده که ی کۆی.

دکتۆر "مادلنر" به مارگۆی گوت ئیوه بۆ ماوهی سێ مانگ ناگاتان له "زانبریوخ" بیت که دهست بۆ کاری نهشتهرگه ری نه بات و باری دروونیشی له به رچاو بگرن و نه گه ر هات و پاش سێ مانگی دیکه نه و حالته شیتهی و فه رامۆشیه زه یینییه له لای سه ری هه لئه نه دایه وه، ده کۆی خاتره جم بین که چاک بۆته وه و نییدی له وه وه به دوا ئیوه ده ته توانن میترده که تان له ماله وه به ته ینا به جی به یلن و پرۆنه سه رکار. سه رۆکی نه خۆشخانه ی "شاریتی" ده یزانی له دهستی نایه ت به مرده وام له رینگای مووجهی مانگانه وه بۆیوی ژبانی بنه ماله ی "زانبریوخ" دایین بکات و به ناچار ی ده بی "مارگۆ" پرواته سه رکار، چونکه خودی "زانبریوخ" نییدی نایه ت کاری نهشتهرگه ری بکات، به لām هه رکه خه لک له وه ناگادار بوون که "زانبریوخ" له نه خۆشخانه گه راوه ته وه ماله، دیسان بۆ ده رمان و چاره سه ری پزیشکی سه ردانی مالییان ده کرد، به لām "مارگۆ" هه موو نه خۆشه کانی به وه لامیتیکی قسه له پروو و سه رتی ره ت ده کرده وه و ده یگوت پرۆفیسۆر "زانبریوخ" تووشی نه خۆشییه کی پر مه ترسی بووه و ده بی له ماله وه پشوو بدات هه تا چاک ببیته وه و هه تا دوو سالی دیکه ش به هیچ شیوه یه ک نابی کاری نهشتهرگه ری و پزیشکی بکات.

هوابین نه خۆشی "زائبروخ"

له ناو نه خۆشه گانی "زائبروخ" دا ژنیک هه بوو که نه وکاته ته مه نی ٤٧ سالان بوو و چه ندين جار سهردانی ماتی نهو پزیشکه ی کرد و له لایهن "مارگۆ" وه وه لآمی نه ده درایه وه، به لآم دیسان ده سه لگر نه بوو، چونکه لهو باوه ره دا بوو بیجگه له "زائبروخ" که سی دیکه ناتوانی له ریگای نه شته رگه ریه وه چاره سه ری بکات.

نهو ژنه هینده له بهرمالی "زائبروخ" چاوه ری ما هه تا نه وه ی رۆژنیکیان "نان یس" بۆ پیداو یستییه گانی ماله وه له ماژ رۆشته ده ره وه و "مارگۆ" ش بۆ ماوه یه کی کاتی له ماژ رۆشته ده ره و نهو ژنه ش هه رکه زانی "زائبروخ" له ماله وه به ته نیایه، رۆشته ماله وه و به "زائبروخ" ی گوت هاوسه ره گه ت و خزمه ته کاره گه تان نا هیلن بۆ چاره سه ری نه خۆشییه که م سهردانتان بکه م.

"زائبروخ" له ژنه که ی پرس ی ناوتان چیه؟

ژنه وه لآمی دایه وه "نیرم کاد - فری برک".

"زائبروخ" لیبی پرس ی نه خۆشییه که تان چیه؟

من له قورگمدا تووشی تومۆزکی شتیره نهجه بووم و لهو باوه ره دام بیجگه له ئیوه که سیک ی تر ناتوانی نهو تومۆزه شتیره نهجه یه جۆزیک له پشتی قورگه وه بیتیته ده ره و چاره سه ر بکریم. "زائبروخ" پرس یاری کرد نایا ئیوه له وه خاتره من نهو تومۆزه ی که له پشته وه ی قورگان ده ره اتوه، تومۆزکی شتیره نهجه یه؟

ژنه وه لآمی دایه وه به لئی هه یچ گو مانم نیه.

"زائبروخ" لیبی پرس ی نایا هه تا نیستا تووشی "متاتاز" بوویت؟

"نیرم کاد - فری برک" گوتی نا هه تا نیستا تووشی "متاتاز" نه بووم.

"متاتاز" (کرداری گواسته نه وه ی شویتی نازار و نه خۆشییه له نه ندامیک ی له شه وه بۆ شویتنیک ی دیکه ی له ش، به بی نه وه ی که نهو سه نته ر و شوینه سه ره کییه له ناو به جیت و خانه شتیره نهجه ییه که که به "تومۆز" ناسراوه له شویتنیکه وه نه گوازریتته وه بۆ شویتنیک ی دیکه، به بی نه وه ی تومۆزی یه که م و دووم یان تومۆزی زیاتر که له ناو جه سه ته دان، له ناو به چن).

"زائبروخ" پرس یاری لیکرد هه تا نیستا وینه تان لهو تومۆزه گرتوه؟ ژنه که گوتی به لئی به یانی

نەو وینانەیی که گرتوومە بۆتانی دەهینم.

"زانبروخ گوتی چ کاتی نەو وینانەیان لە مل و قورگتان گرتووه؟"

ژنه وهلامی دایهوه یهك مانگ لهمهوههر. ئوستاد گوتی وینەیی یهك مانگ لهمهوپیش بهگه‌لگ نایه‌ن، به‌لکوو ده‌بێ ههر ئهمرۆ یان به‌یانی وینەیی نەو تومۆره بگرن و بۆمی به‌یتن. ژنه‌که پرسى چەند وینە بگرم.

"زانبروخ" وتی چوار وینە یه‌کێک له پیتشه‌وه‌ی مل و نه‌وی دیکه‌یان له پشت و سێیه‌م له‌لای راست و چواره‌میش له‌لای چه‌پی قورگتان و دواى نه‌وه‌ی که وینەکان بیسنم پیتتان ده‌لێم که چ روژێک نه‌شته‌رگه‌ریتان بۆ ده‌که‌م و نەو تومۆره له قورگتان ده‌ردێنم.

"ئیرم کاد - فری برک" پرسى کرد ناخۆ پاش نه‌وه‌ی نەو تومۆره شێره‌نجیه‌ له قورگم ده‌ریتن، تووشى نه‌خۆشیی "متاتاز" نام؟ "زانبروخ" وهلامی دایه‌وه نه‌گه‌ر به جوانی گوی له ریتوینیه‌ی گانم بگرن و نەو ده‌رمانانه‌ی که بۆتانی ده‌نووسم به ریکویتیکی بیاخۆن، هیواى نه‌وه زۆره تووشى "متاتاز" نه‌بن. نەو شته‌ی که "زانبروخ" به‌و ژنه‌ی گوت له زاراوه‌ی پزیشکیدا به "شیمیۆ تورابی" ناسراوه، یانی ده‌رمان له رینگای ماده‌ی کیمیایه‌وه به نه‌خۆش ده‌دریت و پزیشک به نووسینی ده‌رمانه کیمیایه‌کان پیتش به‌وه ده‌گرتت خانه شێره‌نجیه‌یه‌کان که له‌ناو خۆین یان "لنف" دان و به‌ناو دماره‌کانی دیکه‌ی له‌شدا ده‌گه‌رێن، ته‌نیا له شوینتیک بێننه‌وه و خانه‌ی شێره‌نجیه‌ی دیکه ساز نه‌که‌ن.

تاقیکاریه‌ پزیشکیه‌کان ده‌ریاغستوه که پیتشگیری له "متاتاز" له رینگای ده‌رمانه کیمیایه‌کانه‌وه کاریگه‌ره و ناهێتلی خانه‌ی دیکه‌ی شێره‌نجیه له نه‌ندا‌مانی دیکه‌ی له‌ش سه‌ره‌له‌بات، هه‌ربۆیه به‌کاره‌یتانی ده‌رمانه کیمیایه‌کان به به‌رده‌وامی سیسته‌مه به‌رگریه‌کانی له‌ش، که هۆکاری کاریگه‌ری به‌ره‌سته‌ی میکروۆب و وایرۆسه‌کانن، لاوازی ده‌کات. هه‌رچه‌ند نیتر خانه‌ی شێره‌نجیه‌یی سه‌ره‌له‌نادات، به‌لام نەو نه‌گه‌ره له گۆرێ دایه که جه‌سته بکه‌وتته به‌ر هێرشى چەندین میکروۆب و وایرۆسی چۆراوچۆه.

چەند روژ دواتر نەو ژنه نه‌خۆشه له ده‌رفه‌تیکى له‌باردا که هاوسه‌ر و خزمه‌تکاره‌که‌ی مالتی "زانبروخ" له ماله‌وه نه‌بوون، نەو وینانەیی که‌له قورگی گرتبوون هینانی و به "زانبروخ" ی نیشان دا. "زانبروخ" پاش بینینی وینەکان به‌و ژنه نه‌خۆشه‌که‌ی گوت نەو تومۆره شێره‌نجیه‌یه‌تان بۆ ده‌ردێنم.

ژنه‌که له وه‌لامدا گوتی منیش بۆیه کاتی پشوو و حه‌سانه‌وه‌ی ئێه‌وه‌ی تێکدا و داوام لێک‌کردن

نهشتهرگهریم بز بگمن، چونکه ده زام به پرتان کاتیک نهشتهرگهری بز توموژریکی شیریه بجه ده کمن له جهسته ده هیچ ناسه وارینکی لئ ناهیننه وه. "زانبروخ" گوتی وا دپاره نپوه هندی زانپاریستان له باره زانستی پزیشکییه وه هیه.

ژنه نه خو شه که وه لاسی دایه وه پیشتر خویندکاری کولیسوی پزیشکی سووه و به هوی گرفتگی بنه ماله و باری نابوریه سووه وازی له خویندن هیناوه. خه لکی ناسایی که زانپاریسه کی نه و تزیان له باره ی خانمی شیریه بجه وه نه، کاتیک ده بیست که نهشتهرگهریک توموژریکی شیریه بجه له له شی نه خو شیک دهره هیناوه، پیتیان رایه له وه ده چیت سیتیک له ناو دهرتیک میوه و هیلکه یه کی کولاو له ناو چند هیلکه یه کی دیکه دهرده هینن و هیچ ناسه وارینک له سو سیتو و هیلکه یه نامینتیه وه. نهشتهرگهریش به جوانی توموژریکی شیریه بجه له جهسته جیا ده کاته وه، له حالیکدا له نیوان سیتو و توموژری شیریه بجه دا جیا وازی زور هدی و خانه و ریشاله شیریه بجه یه کان به چه شتیک به خانه و به شه کانی دهروروبه ریه وه چه سپاوه و رۆچووه ته ناو تان و پۆیه وه و نهشتهرگهر کاتیک خانه و ریشالیک شیریه بجه له جهسته جیا ده کاته وه، ده بی زور وریا بیت و به وردی سه رنج بدات که ریشالیک له شیریه بجه یه له ماسوولکه کانی دیکه ی جهسته دا نه مینتیه وه، ده نا دواتر له هه مان شوین توموژریکی دیکه ی شیریه بجه سه ره لده داته وه.

● به هوی رۆچوون و لیکته نرانی ریشاله کانه له ناو تان و پۆی ماسوولکه ساغه کانی جهسته، له رابردوه وه پزیشکه کان ناوی شم نه خو شیه یان ناو ته شیریه بجه (قرژال) چونکه ریشاله شیریه بجه یه کان وه کوو چنگالی قرژال رۆده چنه ناخی ماسوولکه ساغه کاند.

کاتیک هاوسه ری "زانبروخ" و ژنه خزمه تکاره که یان ناگادار بوون که نوستاد به لینی به و ژنه داوه نهشتهرگهری بز بکات و توموژری شیریه بجه له قورگی دهرینیت، به توندی دزایه تییان کرد چونکه ده یانزانی بی نه ملاو نه ولا پاش نهشتهرگهری بز نه و ژنه پتویسته هه ره له هه مان شوین بجه وینری هه تا چاک بیتیه وه. سه ره پای نه وه ی "زانبروخ" به ره به ره به هوی کاریگه ری نه خو شیه ی "پرتسات" وه لاواز ده بوو، به لام باری دهروونیه باشر بوو، ده لینی نه خو شیه جهسته یه که ی ببوه هزی نه وه ی نه خو شیه دهروونیه که ی نه مینی.

باشتر بوونی باری رۆحی و دهروونیه ی "زانبروخ" له لایه ک و ته مه نا و پارانه وه ی ژنه نه خو شه که له لایه کی تر بووه هوی نه وه ی که سه ره بجام "مارگۆ" و "نان یس" به وه رازی بوون که نه و ژنه له مالی نه وان و له لایه ی "زانبروخ" وه نهشتهرگهری بز بکرت. له رۆزی دیاریکراودا "مارگۆ" ژنه نه خو شه که ی بیهوش کرد و "زانبروخ" له ویه ری له شساغی و به سه ره که وتنه وه نهشتهرگهری بز

کرد و تومزوی شتیره نهی له قورگی دهرهینسا و نهو ژنه پاش چهند رۆژ مانه وه له مالتی "زانبروخ" و چاکبرونه وه، رژیشته وه مالتی خۆی. نهو ژنه (نهرم گاد - فری برك) دوايین نه خۆش بووه که به دهستی "زانبروخ" نه شته رگه ریی بۆ کراوه و دهرهینسانی نهو تومزوه شتیره نهییهش بووه هۆی نه وهی که نهو ژنه چهندين سالی دیکه بۆی.

مهنگی زانبروخ

سَن مانگ بهسەر نوو رادهیهی که لیپرسرای نهخوشخانهی "شاریتی" بۆ "مارگۆ" ی دانا گوزهرابوو، بهبَن نهوهی که نهخوشی فهرانوشی "زانبروخ" سهرهلبداتهوه. ههر له و ماوهیهدا بوو که نهو پزیشکه به سهرکهوتووویهوه تومۆزی شتیرههههه له قورگی "سههم کاد - فری برك" دهرهتئا. چونکه باری رۆهیی "زانبروخ" ناسایی بیوو و نهو بنه ماله سَن کهسهش بۆ بژیوو و پیداویتسییهکانی ژیان پتیویستیان به داهاتیک بوو، بۆیه "مارگۆ" گهراپهوه کلینکهکه و سهرقالتی کارکردن بوو، بهلام به "نان یس" ی راسپاردبوو که نهگهر میتردهکهی ویستی دیسان له مالهوه دهست بداتهوه به نهشتهرگهری، دهستهجهن له ریگای تهلهفۆنهوه ناگاداری بکاتهوه ههتا خۆی بگهیهنیتتهوه مالن و پتشی بگرتت. ههر بهپیتی نهو راسپاردیهی "مارگۆ" ههر نهخوشیتیک که دههاته بهردهرگای مالتی "زانبروخ" له لایهن "نان یس" هوه به وهلامیتکی نارعت دهرکرانهوه و بۆ خۆی سهرهههه نهوهی دهدا که دههه نیتر نوستاد له مالهوه نهشتهرگهری نهکات ههتا رووداویتکی دیکه روو نه دات.

نیوهپۆزی رۆزی دووهمی مانگی ژونهنی سالی ۱۹۵۱ ی زایینی له حالتیکدا "نان یس" ژنه خزمهتکارهکه له چیتخانهکه سهرقالتی کار بوو، له ناکارا گوتی له دهنگی "زانبروخ" بوو. "نان یس" خۆی گهیانده ژورهکهی "زانبروخ" و بیینی له ناوهراستی دیوهکه ههردوو دهستی بردۆته ناو رانهکانی و دوو نهژنۆی ناوته عهرز و سهروسیمای نارهقی لی نیشتهوه و له تار نازار پیچ له خۆی ده دات.

"نان یس" پرسپاری لیکرد نهوه چیتانه؟

"زانبروخ" به ههناسههرکییهوه گوتی خوارهوهی زگم نازارتیکی زۆری ههیه و ناتوام خزم رابگرم. "نان یس" پتیوهندیی بهو کلینیکهوه کرد که هاوسهری "زانبروخ" تپیدا کاری دهکرد و "مارگۆ" ی له نازار و نهخوشی میتردهکهی ناگادار کردهوه و "مارگۆ" ش ههر لهویوه دکتۆر "مادلنر" ی له دۆخی هاوسهرهکهی ناگادار کردهوه و نهویش دهستهجهن نامبۆلانسیکی بۆ گواستنهوهی "زانبروخ" رهوانهی مالهکهی کرد. کاتیک گهپشته مالتی "زانبروخ" ههتا بیههه نهخوشخانه، دیتیان بووراوهتهوه. دکتۆر "مادلنر" دهیزانی "زانبروخ" بههۆی نهخوشی "پرزسات" تووشی عسرابول بووه و به دژواری دهترانی میز بکات، بهلام چارهپوانی نهوهی

نەدە گرد گە بېرورپتەو،

پاش نەو، نەو مامۆستایەیان گەیانە نەخۆشخانە تینگەیشتن کە تووشی میزگیران بوو و لە رینگای بۆریسەو مێزەکیان دەرھینا و نەختی ناسوودە بوو. رۆژانی دواتر، دکتۆر "مادلنر" و ھاوکارەکانی لە نەخۆشخانە "شاریتی" پەیمان بە راستییەکی پزیشکی برد و تینگەیشتن کە نازاری میزگیرانی "زانبروخ" تەنیا بەھۆی نەخۆشی "پرۆستات" ھەو نیە، بەلکوو ھۆکاری دەماریش ھەبە و لەبەر نەو، دەمار پێرەوی لە فەرمانەکانی مێشک دەکات بۆ دکتۆر "مادلنر" و ھاوکارەکانی دەرکەوت کە میزگیرانی "زانبروخ" بەشینکی ھۆکاری مێشکیبە و رەق و سفتبوونەو، بەشیک لە شانە مێشک پێش بەو دەگرت نەو پیاوھە بترانی مێز بکات و لەو رۆژووە ھەتا مانگی ژوویە (بەک مانگ دواتر) کە "زانبروخ" لە نەخۆشخانە "شاریتی" مایەو، لە رینگای بۆریسەو مێزبان پێدەکرد و ھەندێ رۆژ دوو جار لە رینگای نامیری "نیتلکترۆ نان سفالۆگرام" کە بان و خوار کردن و ھەلۆرە خانەکانی مێشک لەسەر شریتی تۆمار دەکات، مێشکیان دپشکنی ھەتا بزانی کام بەش لە خانە مێشکی لەسەر میزگیرانی کاریگەری ھەبە، بەلام بەھۆی نەو لۆژە لۆژە کردنەو کە بە شتووی ھێلی داشکاو و لاتەریب لەسەر شریتە کە دەرکەوت، نەیان دەتوانی پەو بە مەسەلە سەرەکیبە کە ببەن.

"زانبروخ" نزیک بە بەک مانگ لە نەخۆشخانە مایەو و رۆژی ۲۲ی مانگی ژوونەن، بە جۆریک باری تەندروستی بەرەو باشتربوون رۆیشت جلویەرگی لەبەر کرد و لە ژوووە کە دەدەرکەوت و لەناو ھەوشە نەخۆشخانە دەستی کرد بە پیاوھە کردن و دواتر سواری بەکێک لە ترۆمبیلەکان بوو کە لەناو ھەوشە کە راگیرابوو و ویستی لیتی بھووی، غافل لەو، کە سوچی نەو ترۆمبیلە پی نیە و نەو مەسەلە بە دەریدەخست کە نەو رۆژ "زانبروخ" بێر و ھۆشی لەسەر خۆ نیە، چونکە کەسێکی ھەک نەو کە بە درێژایی تەمەنی سواری ترۆمبیل بوو، یان خۆی ترۆمبیلە کە پی لیخوپیو، دوور بوو نەزانی بە پی سوچی تاییەت ھەلکردنی ترۆمبیل مەحالە و نا کە پی لیتی بھووی.

دوای نەو رۆژە ئیتر "زانبروخ" لە ژوووە کە خۆی لە نەخۆشخانە دەرئەکەوت و ھەمان مانگ (ژوونەن) سەرۆکی نەخۆشخانە دوو کۆیونەو، ھەو پزیشکی بۆ "زانبروخ" ریکخست و سی پزیشکی دیکەش کە لە دکتۆرانی نەو نەخۆشخانە بوون بانگھێشت کرد، ھەتا لەو کۆیونەوانە بەشدار بن و لە ھەردوو کۆیونەو کە دا باسیان لەو کرد کە دە پی نەشتەرگەری بۆ پرۆستاتی "زانبروخ" بکەن.

دكتور "مادلنر" لهو باوهږدها پرو که "زانثيروخ" به نه لهماصدانی شو نه شته رگه رپيه رازی نابیت.

سره بچام "زانثيروخ" کاتژمير چواری بهر به بیانی رژی دووه می مانگی ژوویسه سالی ۱۹۵۱ می زاینی پاش ۷۵ سال و دوو مانگ ته من، له نه خوشخانهی "شاریتی" هه مان شو نه خوشخانهی که ماوه یه که له ته منی خوی تیدا به سر برد و تیدا کاری کرد و هه زاران که می دهرمان و چاره سر کرد، مالوایی له ژیان کرد. دکتر "مادلنر" بۆ په ی بردن به هژکاری می شکی می گیرانی "زانثيروخ" ده به ویست پشکنین بۆ می شکی بکات و هه لی بکۆلی، به لام "مارگو" هاوسه ری "زانثيروخ" به تویکاری و پشکنینی می شکی هاوسه رگه می رازی نه بوو.

سی رژی دواتر، واته پینجه می مانگی ژوونیه، ترمی "زانثيروخ" یان هه ر به و جلوه رگه می که له هه موو دهرانی کاری پزیشکی و نه شته رگه ریدا له به ری کردبوو، یانی به بالاپوشی نه شته رگه رپيه خستیا نه ناو تابووت و له گۆرستانی "وان زن" هه لکه وتوو له به رلینی رژی هه لات به خاکیان نه سپارد.

نه وکاته می که ترمی "زانثيروخ" یان نه خسته ناو گۆره وه خانمی "نیرم کاد - فری برک" دوا بین نه خوش که به ده ستی "زانثيروخ" نه شته رگه ری بۆ کرابوو، هاوړی له گه ل چوار منداله که می له سر گلکۆکه می ناماده بوون و مشتیک خاکی پړانده سر تابووته که می و دوا می نه وه می که گۆره که یان به خاک داپوشی چۆکی دادا و خاکی قه بره که می ماچ کرد. هه فته یه که دوا می مرگی "زانثيروخ" به پیشنیاری دکتر "مادلنر" له ته لاری "رینیسانس" له به رلینی رژی هه لات کۆریادیک بۆ شو نه شته رگه ره مه زنه ریک خرا.

لهو کۆریاده دا په یکه ره می نیوه قه دی "زانثيروخ" یان له لای سه رووی ته لاره که وه له نیو بهرگ و گولدا دانابوو و ره زامه ندی درا که یه کیک له سه رۆک زانکۆکانی نه لمانیای رژی هه لات لهو کۆبونو نه و په دا له به ره می که سایه تی و کاره کانی نهو مامۆستا کۆچرکدوو وه بۆ ناماده بران قسه بکات. نهو مامۆستایه پاش نه وه می که ده ستی به قسه کانی کرد سه رها باسی له که سایه تی به رز و کاره به ترخه کانی "زانثيروخ" کرد و به یه کیک له بلیمه ته کانی بواری پزیشکی و نه شته رگه ری له قه له می دا و هه قال و دۆستانی بهو ناخاوتن و نهو راستیانه ره زامه نیان نشان دا، به لام دواتر رووی قسه کانی به ره لای باری رۆحی و دهروونیی "زانثيروخ" دا کیشا و گوتی پیاریکی قیرسیچم، لاسار و سه رسه خت بوو و به بی نه وه می که لاساری و بله وه زی ناویرار، دهرسپی هۆکاریکی عه قلانی و جیگای په سه ند بیت، بۆ وینه بۆ چه ندین جار ده ولته تی نه لمانیای رژی هه لات پیشنیاری

پتکرد که موچهی خانه‌نشینی بز بپه‌وه، به‌لام نهو لبرولی نه‌گرد له حالیکدا هیچ هۆیه‌کی هه‌قلانی بز وهرنه‌گرتنی موچهی خانه‌نشینی له گزێندا نه‌بوو.

نهم به‌شهی ناخاوتنی نهو مامۆستای زانکۆیه، دۆستان و لایه‌ترگانی "زانبروخ" ی توپه کرد و چهند که‌ستیک به‌نیشانهی ناره‌زایه‌تی ده‌سپهرین بهو جۆره قسانه هه‌ستان و گۆپونه‌وه‌که‌یان به‌جیه‌تشت. دۆستانی "زانبروخ" بۆیه ناره‌زایه‌تییان نیشان دا، چونکه نهو مامۆستای زانکۆیه قبول نه‌کردنی پیتشباری ده‌وله‌تی ئەلمانیا له‌لایهن "زانبروخ" ی به‌هه‌لویتستیک نالۆژیک و ناعه‌قلانی له‌قه‌لم دابوو. له‌حالیکدا "زانبروخ" سه‌ره‌تا بهو هۆیه‌وه موچهی خانه‌نشینی وهرنه‌گرت، چونکه ده‌یزانی بهو چه‌شنه خانه‌نشین ده‌گرت و دواي نه‌وهی که موچهی خانه‌نشینی وهریگرت، نیت له‌وه و به‌دوا ناتوانی له‌نه‌خۆشخانه ده‌وله‌تیه‌کان کار بکات.

بۆ خۆشی چونکه به‌دریژایی ته‌مه‌نی هیچ مه‌یل و هۆگریه‌کی به‌مه‌سه‌له‌ی مالی و سامان نه‌بووه، هه‌لویتکی بۆ بنیاتنانی نه‌خۆشخانه‌یه‌کی تایه‌ت به‌خۆی نه‌دا هه‌تا له‌کو‌تایی ته‌مه‌نیدا نه‌گه‌ر هات و به‌هه‌ر هۆیه‌ک پیتش به‌کارکردنی له‌نه‌خۆشخانه ده‌وله‌تیه‌کان بگرن، له‌وه نه‌خۆشخانه‌یه‌ی خۆی کار بکات. هه‌روه‌ک بینیمان پاش نه‌وهی که ده‌رگای نه‌خۆشخانه ده‌وله‌تیه‌کان به‌پویدا داخرا، ناچار بوو له‌نه‌خۆشخانه‌یه‌کی گه‌رتی تایه‌ت ده‌ست به‌کار بپیت و دواتر به‌شێوه‌یه‌کی نزیک به‌سه‌رشۆپی پیتشیان به‌کارکردنی گرت.

به‌گشتی "زانبروخ" سه‌ره‌تا بهو هۆیه موچهی خانه‌نشینی وهرنه‌گرت که‌له‌کاری نه‌شته‌رگه‌ری وه‌لا نه‌نویت سه‌ره‌نجام رازی بوو نهو موچه‌یه وهریگرت، به‌لام پیتیان نه‌ده‌دا. یه‌ک رۆژ دواي نهو کۆپا‌ده رۆژنامه‌ی "درا‌به‌ند" ی چاپی ئەلمانیا‌ی رۆژنا‌وا، به‌توندی هیتشی کرده‌سه‌ر نهو مامۆستایه‌ی که یه‌ک رۆژ پیتشتر قسه‌ی ناشیرینی به‌"زانبروخ" کردبوو و نووسی نهو که‌سه وه‌کوو زۆر که‌سی به‌ته‌سک و بی‌توانا پیتیان وایه نه‌گه‌ر هیتش بکه‌نه‌سه‌ر که‌سانی و مه‌زن و به‌سووک و بچو‌وگیان له‌قه‌لم بده‌ن، خۆیان گه‌وره ده‌که‌ن، غافل له‌وه‌ی که میترووی زانست زۆر به‌راشکاوانه ناوی "زانبروخ" وه‌ک نه‌شته‌رگه‌ریکی دا‌هیتنهر و بلیه‌مت له‌لاپه‌ره‌کانی خزیدا تو‌مار کردووه و له‌وانه‌یه هه‌تاه‌تایه هاوشیوه‌ی "زانبروخ" له‌دنیا‌ی نه‌شته‌رگه‌ریدا سه‌ره‌ته‌ده‌ات.

رۆژنامه‌ی "تیتلیگراف" چاپی ئەلمانیا‌ی رۆژنا‌وا نووسی نهو سه‌رۆک زانکۆیه‌ی که‌له‌کۆپا‌دی "زانبروخ" دا قسه‌ی کردووه، به‌مه‌ندیتکی میتشک به‌تا‌ل و روا‌له‌تیه‌ که پۆستی سه‌رۆکی زانکۆی به‌مملاتی سیاسی به‌ده‌سته‌هیتناوه و ده‌بی هه‌ر بهو سات و سه‌ودا و پیلانگیتیه‌ش بیپارێژی و بۆ نه‌وه‌ی زمانلووسی بۆ حکوومه‌ت و نه‌لمانیا‌ی رۆژه‌ه‌لات بکات، وای نیشان داوه که نه‌وان

ويستويوانه مووچهي خاننشييني بز "زانبروخ" بېرته وه و خوځي قبوولي نه كړدوه، له حالت كيدا همومان ده زانن كاتيك "زانبروخ" له نه خوځه خانه خه و نرابوو، هاسره كه ي هه تا نه و جتگايه ي ده گونجا په ناي برده بهر زور لايه يني ده سه لاتدار هه تا مووچهي خاننشييني به ميړده كه ي بدريت، به لام بيتيان نه دا. "زانبروخ" به و هه موو خزمه ته بهرچاوه ي كه به زانستي پزيشكي و مرؤفايه تي كړدي، له ويه ي هه ژاري و ده سه ننگيدا مرد و نه مهش يه كيك له شانازيه كاني نه و پياوه بليمه ته يه كه به دريژاي ته مه يني به زانست و هونه ري خوځي، هه زاران مرؤشي له مهرگ رزگار كړد، به ي نه وي كه هه وتي كړ كړنه وي پاره و مولك و سامان بدات هه تا له ده وراني پريدا سوودي لي بيتييني.

هه تا نه و كاته ي "زانبروخ" له ژياندا بوو، نيري كه له ناو توځي پزيشك و نه شته رگره كانيش ده كوو توځه كاني ديكه له نارادايه، بووه هڅي نه وي كه نه شته رگر بيان پزيشكيكي نه لمانې سه ريوږده و نه زمونه كاني ژياني "زانبروخ" بز خسته روو و تومار كړدي كاره زانستي و پزيشكيه كاني تومار بكات. نه و كتبه ش كه خودي "زانبروخ" ژيان و سه ريوږده ي خوځي بز "برون دروف" گيږايه وه، به داخوه به هڅي نه خوځي و مهرگي نه و پزيشكه بليمه ته، به ته واوه تي پيداچرونه وه نه كرا و چمند به شيكي نه و كتبه، به دږه له بابته ي سه ره كي و پرن له رووداوي ناراست و نريك به نه فسانه و هه تا نيستا شي كړنه ويه كي كامل له كڅي كاره زانستيه كاني "زانبروخ" به ناگاداري خه لك نه گه يشتوه و له داهاتودا ده بي نه شته رگر بيان پزيشكيكي هه لكه ويټ و ژيان و كه سايه تيي "زانبروخ" و داهيتان و زانسته پزيشكي و نه شته رگره يه كاني به چورنك كه شايسته ي هونه ر و زانستي نه وه به خه لك ي دنيا بناستي.